

ВЛЄЅКНІГА

III

ИСХОДНЫЕ ТЕКСТЫ
БУКВАЛЬНЫЙ ПЕРЕВОД

Омск — 2004

Влескнига. III. Исходные тексты, буквальный перевод. Пер. с древнерусского, подготовка древнего текста: Н.В. Слатин. — Омск, 2005. — 176 с.

Данное издание содержит исходные тексты и буквальный перевод Влескниги, без примечаний. Также подготовлено к печати и издание (**Влескнига.** II), объемом 480 страниц, с примечаниями, как к исходному тексту (112), так и к буквальному переводу (2690), в которых поясняется выбор переводчиком того или иного варианта перевода или отличия данного перевода от некоторых других имеющихся.

Выверенный буквальный перевод текстов Влескниги удалось осуществить благодаря научно пересмотренной, по сравнению с другими вариантами, пословной разбивке исходных текстов и впервые составленному словарю всех словоформ Влескниги (первая версия которого была завершена 27 января 1999 г.), содержащему 8079 словарных статей на 30 букв.

Исходные тексты Влескниги заново набраны удобным для чтения, специально созданным шрифтом Vlesovitsa, стилизованным под рукописный древнерусский текст. Параллельное размещение исходных текстов с буквальным переводом на современный русский язык на противолежащих страницах представляется наиболее удобным как для научной работы с древними текстами, так и для широкого читателя.

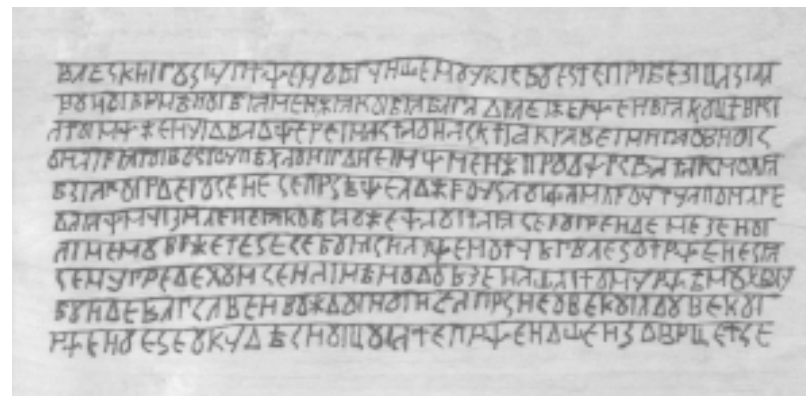
«Словарь имен и терминов Влескниги» опубликован в томе I; полный словарь словоформ текстов Влескниги составляет отдельный том данного собрания, на настоящий момент также еще не изданный.

Исходные тексты приводятся по изданию: О.В. Творогов, «Влесова Книга», в: Труды отдела древнерусской литературы (ТОДРЛ), т. XLIII (43), Ленинград, Наука, Ленинградское отд., 1990, сс. 185–224 (ВК 1990), кроме дощ. 166 и «Дополнения». Нумерация дощечек по указанному изданию. В заголовке текстов дощечек, в скобках после номера дощечки, — номер страницы по указанному изданию. Примечания в исходном тексте в круглых скобках, выделенные курсивом, — по ВК 1990.

Буквальный перевод выполнен современным языком, используя всем понятные грамматические конструкции и лексику, что, прежде всего, позволяет точно отразить смысл исходного текста. В квадратных скобках помещены необходимые добавления переводчика.

Все права защищены. Никакая часть данной публикации не может быть воспроизведена в какой бы то ни было форме без письменного разрешения владельцев авторских прав.

- © Н.В. Слатин, подготовка древнерусского текста, буквальный перевод, шрифты Vlesovitsa, Vles Pragmatica CTT, Omsk IPA, Times Acute Accented, Times N. R. Modified, Times YAT. 2005, Омск
© М.Н. Слатин, художественное оформление, 2005, Омск
© Омская областная типография, 2005

Фотография современной копии дощечки 16.

Влескнигу сию посвятим Богу нашему, Который ведь есть Прибежище и Сила.

Во времена оны был муж, который был благ и праведен, который звался Отцом Тиверским, и он имел жену и двух дочерей. Имели они скота — коров и многих овец.

С ними был он в степях, и в какое-то время, не имея мужей для дочерей своих, так просил Богов, чтобы род его не пресекался. И Дажьбог услышал просьбу эту и по просьбе дает ему попрошенное, потому как было уже этому время.

Вот, грядет [Он] меж нами, и [нам] надобно повергнуться: се, Ясного [мы] чтим.

Тут Бог Влес отрока несет.

Вот, [к] Нему [мы] грядем, и [нам] надлежит [попасть] к Богам нашим, и этому [мы] провозглашаем хвалу: „Будь благословен, Вождь, и ныне, и присно, от века и до века“.

Провозглашено [это] кудесниками, а они прочь пошли, [чтобы] назад вернуться.

(Дощечка 16)

ВЛЕСКНИГА

«Влесова Книга»

ИСХОДНЫЕ ТЕКСТЫ

Дошечка 1 (с. 185)

ВО ТЩЕ ОУПАМЯТОХОМ ДОБЛА НАША СТАРОИ ФАСОИ, ДА ИДЕМО КАМО НЕ
ВЕСТЕ. А ТАК ОСЬ МОИ ЗРЕМО ВОСПЯТЬ А РЦЕМО, ЖЕ БО ЕСЬМОИ СТОИДИХОМ
СИ НАВЕ, ПРАВЕ, ЯВБ ЗНАТИ А ОБАПОЛО ТЪРА ВЕДЕТЕ А ДОУМИТИ.

СЕ БО ДАБО СТВОРЯЩ НАМ[О] ОВЕ І ЦЕ, ЯКОВОЖЕ ІЕСТЕ. СВЕТ ЗОРЕ НАМЕ
СИШЕ, І ВО ТОИА БЕЗОДНИ ПОВЕСИ ДАЖЬБО ЗЕМЕ НАШЕ, АБИ ТАИА УДЪРЖЕНА
БИ ТАКО. СЕ ДУЦЕ ПРАЩУРИ СОУТЕ А ТИ СВЕТІ ЗОРЕМА НАМО ОД ІРУ...

НО ГРЬЦИ НАЛЕЗША НА РУСИ ТВЪРЯЩІ ЗЛАІА ВО ІМЬ БОГОУВ. МОИ Ж
ЕСЬМОИ НЕ ВЕХОМ УЖИ, КАМО ТЕЩАТИ А ЦИФА ТВОРИТИ.

ПРАВЕ БО ЕСЬ НЕВИДОМО УЛОЖЕНА ДАЖЬБОМ. А ПО НЬ — ЯКО ПРИА ЖЕ СИА —
ТЕЦЕ ЯВЕ, І ТА СОУТВОРИ ЖИВОТО НАШО. А ТО КОЛИ ОДИДЕ, СЪМРТЬЕ ЕСЬ.
ЯВЬ ЕСЬ ТЕКОУЩА А ТВОРЕНО О ПРАВИ. НАВЕН БО ЕСТЕ ПО ТОИА. ДО ТЕ
ЕСТЕ НАВА А ПО ТЕ ЕСТЕ НАВА. А В ПРАВИ ЖЕ ЕСТЕ ЯВЬ.

ПОУЧИХОМ СИА СТАРУ А ВРЖЕМОЩЕМО СИА ДУШИ НАША В ОН. БО ЕСЬ ТО НАШЕ,
ЯКО СЕ БО УЖ ИНА ІДЕ. СЕ БО НА КОНО І... ТВРЯЩУ БОГОУМ СИУ. СО ОУЗРЕХОМ
В СЕБИ ТО, БО ДАНО ДАР БЪГОВ А НЕ ПО ТРЕБУ ЕМО. БО СЕ НАПРАСНИ ТІ...

ВЛЕСКНИГА

«Влесова Книга»

БУКВАЛЬНЫЙ ПЕРЕВОД ЕЕ ТЕКСТОВ

Дошечка 1

Напрасно помнить [нам] доблестные наши старые вре-
мена, чтобы идти [нам] куда невесть. А так вот смотрим
вспять и говорим, что ведь стыдимся Нави, Правы, Яви
знать и [всё] по обеим сторонам поля ведать и понимать.

Вот ведь, Дабо сотворил нам это и то, что есть. Свет
звезд нам сияет, и в той бездне повесил Дажьбо Землю
нашу, чтобы она удерживаема была так. Это души Пра-
щуров суть, и они светят звездами нам из Ира...

Но Греци напали на Русь [и] творят скверное во имя
богов. Мы ж не ведаем уж, мужи, куда бежать и что делать.

Правь ведь невидимо устроена Дажьбом. А после нее —
как война же сия — движется Явь, и она творит жизнь
нашу. А та когда отойдет, [то] смерть. Явь движима и тво-
рима Правью. Навь же — после нее. До нее — Навь, и
после нее — Навь. А в Правы же есть Явь.

Получили [мы] поучения о древнем — и ввергнемся
душами в него. Ведь есть то наше, потому как вот, уж
другое идет. Вот ведь, по закону... творит Богам силу. Вот,
видим [мы] в себе это, ведь [это] дано [как] дар Богов, а не
на потребу Им. Ведь вот, напрасны те...

СЕ ДУШИ ПРАЩУРОИ НАША ОД ИРУ СРЯЩЕТИ НА НОИ. А ТАМО ЖАК ПЛАКАТИ
СНА А ВОИ, РЕЩАТИ НАМО, ЯКО СЪМОИ НЕ БРЖЕХОМО ПРАВЕ, НАВЕ А ЯВЕ...
НЕ БРЖЕЖЕХОМ БО СЕ НА ТО А ГЛУЗИХОМ СЕ ИСТАНА... НЕ СЪМОИ ДОСТОИНИ
БОИТИ ДАЖБОВИ ВНОУЦИ... ТО БО МОЛИАИ БОГОУМ, ДА ИМЕМО ФІСТЕ ДУШИ
А ТЕКЕСИ НАША, А ДА ИМЕМО ЖИВОТ СО ПРАОТЦИ НАША ВО БЪЗЕХ СЛИШАШЕТЕ
СЕ ВО ЄДИН ПРАУДА. ТАКО СЕ БО СЪМЪ ДАЖБОВИ ВНОУЦИ.

ЗРИ, РУСЕК ОУМЪ, ЯКОЖ ОУМ ВЪЛІК БОЖЬСК. ЄСТЕ ЄДИН СО НОИ, А ТОМУ
ТВОРИАШЕТЕ А РЕРЕЩАШЕТЕ СО БЪЗО ВОЄДИНЪ... БРЕНЕ БО ЄСЪ НАШЕ ЖИВОТЕ, А
СЪМОИ ТАКОЖДЕ, ІДЕЖЕ КОМОНЕЖЕМ НАШИМ РАБОТАТИ, ЖИВИАШЕ ВО ЗЕМЕХ СО
ТЕКЕ, ОБНА А СЪКЪТИЕ НАША, ОДЕ ВРАЗЕМ ТЕКУЦІ НА ... СЪВЕРЕДЪЗЪ ...

Доцѣчка 2а (с. 185)

МУЖ ПРАВ, ХОДІАИ ДО МОВЪ, НЪЗТЬ, ІЖЕ РІКОМ ЄСТЕ ХОЩІАШЕТ ПРАВ
БОИТИ, НО ЄСЪ, ІЖЕ СЛЪВЕСОИ... ГО... А ВЪРШЕНА ДО ЦЪ СЪВПАДА-
ШЕТ... ТОМУ РЩЕНО ЄСЪ О СТАРА, АБО СЪЕМОИ ТВОРИАИ БІАХОМ ЛЪ-
ПАИ, А ЯКО ДІАДИ НАШИ РЪКЛИ ТО У СЕМЪ А БОУДУ...

ТАКОЖДА ЗА ФАСИ ЗЪЛЬНОСЛАВІ РУСЬ ПОТІАТИ БІА РУКОУ ВЪРОЗИУ, А
ЗЛОЦІНА ТВЪРІАИ... І КОНИАЗ ТОИ НЕМОЦЕН БІА, А УСЛА СОИНИ СВА ДО БРАНЬ,
А І ТОИ ВЪРІАГОМ ПОДАЖГОША, ВЪЦА НЕ БРЕГОЦІА, А ФЕСО ТО РЪЦЕНО
ВЪЦЕМ НЕ ОУВАЖІ. ТОМУ БОИСТЕ РОСТЪРЖЕНІ, А ОДЕРЕНЬ ВІАТИ.

А ТАКО ЈЕ РЪЦЕМО ДНЕСЕ? — «КЪНИАЗІ СОУТЕ НАША, ТОМУ БО НЕ
СТЕ... ДО ПОЛУДЕНЕ ХОДІАИ, ДА ИМЕМО ЗЕМЪ... НАМО БО А ДЪЦКЪМ
НАШИМ».

А ТАМО ГРЬЦИ НАЛЪЗША НА НЕ, ЯКО БО УСЪДЪЛІЦА НА НЪ. А БІА СЪЦА
ВЕЛЬКА А МНОГАІА МЪСІАЦІ...

Вот, души Пращуров наших из Ира смотрят на нас. И
там Жаля плачет о воинах, говорит нам, что пренебрегаем
Правью, Навью и Явью... Пренебрегаем ведь [мы] этим и
гнушаемся истинным... Недостойны [мы] быть Дажбовыми
внуками... Так ведь [да] молим Богов, чтобы иметь чистые
души и тела наши, и чтобы иметь жизнь со Праотцами на-
шими во Богах, слившись во единую Правду! Так ведь [мы]
есьмы Дажбовы внуки.

Зри, русский ум, как Ум велик Божеский! Есть [Он]
един с нами, и [ради] того действуйте и обрящетесь с Бога-
ми воедино... Бренна ведь наша жизнь, и нам так же, как
коням нашим, работать, живя в землях с телятами, овца-
ми и скотом нашим, от врагов спасаясь на ... север ...

Доцѣчка 2а

Муж праведный, ходящий в мовницу, — не [тот], о кото-
ром говорят, [что] хочет праведным быть, но [тот], которого...
слова... и дела полностью совпадают... Потому говорится с
древности, чтобы [мы] творили доброе, как и деды наши го-
ворили так об этом, и БОУДУ...

Также во времена Зельнослави Русь порубана была
рукой вражеской, и злодеяния творились... И князь тот не-
здоров был, и послал сынов своих на сражение, да и они
врагам поддались, не послушав веча, и, что сказано вечем,
не соблюли. Потому [они] были разбиты и в рабство взяты.

А так ли говорим [мы] сегодня? — „Князи суть наши,
потому ведь [вам] не надобно... на полдень ходить, чтобы
[нам] была земля... нам-то и детям нашим“.

А там Греци напали на нас, чтобы поселиться на на-
ших [землях]. И была сеча великая и многие месяцы...

СТОІ КРАТОІ ПОЦІНА СЕ РУСЕ А СТОІ КРАТОІ РОЗБІЕНА БІА. ОД ПОЛУНОЦЕ ДО ПОЛУДЕНЕ... ТАКО СЪКЪТІ ВЪДША ПРАОЦОВЕ НАША, А БІА ОЦЕМ ОРІЕМ ДО КРАЕ РУСЬКА ВЕДЕНІ, ПОНЕВЖІА ТАМО ПРЕБОІТІ. А УТРПЕНІА МНОГАІА НЕСОУЩА, [а] РАНИ А ХЛУДНЄ. СЕ ТАКО ОТОІДША ДО СІУ, А ТАКО ОУСЕЩА СІА ОГНИЩАНОІ НА ЗЕМЬ РУШТЫ.

ТО БО СЕ ОУТВОРІ ЗА ДВЕ ТЕМЕ ДО СУТЬ, А ПО ТЕМА ДВЪ ТЕМІ ВРІАІ ПРІДОША... А ЗЕМЕ БЕРІАІ ОД ХЪЗАРОМ ДО РОУЦЕ СВА, ТЕМ БО ОДЕРЕНЕ РАБОТАХОМО.

БІА НАРОУА РОДІЩЕСК ІЛЬМЕРСТІІ, А СТО КОРЕЖЕНЕ О ДВО СТА. НАРОДО НАШ, ІАКО ПРІДЕ ПОЗДЪ ДО РУСЕ ЗЕМЬ А СЕЩІЩЕ СІА СРЕДЕ ІЛЬМЕРШТИ. І ТІІ БО СУТЕ БРАЧКЕ НАШЕ А НАМО... ПОДОБІ СОУТЕ. АЦЕ КОЛІВО РОУЖНЪТІ, БО НАС ХРАНИША ОД ЗЛОІ.

ВЪЩА ІМІНАЩЕ. СО ТО РЪЕЦЕНО... О ВЕЩЪ, ТАКО ІЕССТЕ. АЦЕ СОГО НЕ РЪШЕНА, НЕ ЄСТЕ БОІ... ИЗБИРАЩА КЪОНІАІ ОД ПОЛУДІА ДО ПОЛУДІА А ТАКО ЖІВІАІ, МОІ ЖЕ СЪМОІ ІМО ПОМОЩЕ ДАІАХОМ. А ТАКО БІАХОМ... ЗЕМЕ БО ЗНАІАІ, ТВЪРІТІ СОСУДІ ПЕЦЕНЕ ВО ОГНИЩЪХ, А СОУТЕ БЪ ГОНЦАРІ ДОБІІ, ЗЕМЕ РАТІ А СКОТІА ВОДІАЩЕТІ БЪ РОЗОУМЪІАІ... ТАКО І ОЦЕ НАШЕ СОУТЕ. А ПРІДЕ РОЗДОІ НА НЕ, А НАКЪЪ, А ТОМУ

Дошечка 26 (с. 185)

...БІАХОМ ПОНУЗЕНІ ОСКОЩІТІ ДО ІАСІ ІА ТАМО ЖІВЕМО ЛОВЦЕ А РІВАНІ, АБОІХОМУ МОГІІ СІА ОД СТРАСІ УКЛОЩЕ СІА. ТАКО БІАХОМ ЄДІНУ ТЕМУ, А ПОЩАШХОМ ГРАДІК СТАВІТІ, ОГНИЩА ПОВСУДЕ РОСКЛАДАІТІ. ПО ДРУЗЕ ТЕМЕ БІА ХЛУД ВЕЛІК, А ПОТІАГШЕ СІА ЄСЪМЕ ДО ПОЛУДЕНЕ, ТАМО БО СУТЕ МІАСТА ЗЛАЩНА ... А ТАМО ТОІ РОКІСТІ СКОТІ НАША ІАЦІ ДЕ СЕ ЦІНО, У О ТО СЕ ОУГОДІХОМ, АЦІ БОІТІ КАМО СЛОВЕСОІ ДЕРЖЕТІ. А ПОТІАГОХОМ СЕ ЄСЪМОІ ДО ПОЛУДЕННА ... ЗЕЛЕНОТРВІКЕ, А ІМХОМО СКОТІ МНОЗІ...

Сто раз начиналась Русь и сто раз разбита была. От полуночи до полуденя... так скот вели Праотцы наши, и были Отцом Орием в край Русский приведены, чтобы там пребыть. И на страдания многие не обращали внимания, и раны, и холода. Вот, так дошли до неё и так поселились огнищане на земле Русской.

Это ведь случилось за две тьмы до настоящего [времени]. А после тех двух темей варяги пришли... и землю взяли у Хозар в руки свои, у которых ведь [как] невольники [мы] работали.

Был народ родственный Ильмерский, сто корней из двухсот. Народ наш, потому как пришёл позже в Русскую землю, и поселился среди Ильмерцев. А они ведь братья наши и на нас ... похожи. Ещё как различать, потому как нас хранили от злых.

Вече у них было. Вот, что [было] высказано... на вече, так [и] есть. Если что не высказано, [того] не должно быть... Избирали [они] князей от полюдья к полюдью и так жили, мы же им помощь подаем. И так [мы] были... травы [они] знали, [как] делать сосуды обожженные в очагах, и были [они] гончары хорошие, землю пахать и скот водить ведь понимали... Таковы и отцы наши суть. И пришел род злой на нас и напал, и потому

Дошечка 26

[мы] были вынуждены убежать в леса и там живем охотниками и рыбаками, чтобы [мы] могли бедствий избежать. Так были [мы] одну тьму, и начали города ставить, огнища повсюду раскладывать. А после другой тьмы был холод великий, и потянулись [мы] на полдень, там ведь места значные ... А там те Ромейцы скот наш брали по той цене, о какой уговоримся, если быть верным своему слову. И потянулись [мы] к полуденному ... зеленотравью, и было у нас скота множество...

Доцѣчка 3а (с. 185)

мѣлѣхом вѣса, оцѣ наше, да потягнѣ в нѣбѣ комноцѣ суражоув,
а да внидѣ на нѣи сурѣ вѣцати златѣ колѣвѣ вѣртѣцѣ. то бо сунѣцѣ
наше, иже свѣтитѣ на домѣвѣ наша, і прѣдо нѣ лик блѣдѣ сѣ лик
огнищѣ домацѣн.

сѣму бгу огнику сѣмурьглѣ рѣцѣмо показати сѣ а восташѣти сѣ [на]
нѣбѣсѣ, а сѣ вѣти ож до мѣдѣра свѣта... нарѣцѣмо му имѣ кѣ: «огнебѣжѣ»,
а іаѣмо сѣ трудит[и], іак і всѣк дѣн, мѣжѣнѣ утворѣша тѣлѣсѣи; іадоімо
а іаѣмо до полѣ наши трудѣнѣти сѣ, іако бѣзи вѣлѣша всѣку мѣжу, иже
чѣнѣнѣ єсѣ трудит сѣ сѣа на хлѣб свѣи.

дажбоѣвѣ внуци сѣтѣ, лѣубимѣи бѣжѣсѣи, а бѣзисѣко рѣрала вѣи так о
дѣсѣницѣ дѣржащѣи...

воспѣємо сѣаву суражѣи, а такождѣ моисѣихом до вѣѣрѣ а пѣнто
кратѣ сѣавихом бѣи вѣ дѣнѣ. пѣймо бо сурѣцу в знак бѣлѣгѣсѣти а общѣно-
сѣтѣсѣ сѣо бѣи, кѣи бо сѣутѣ во свѣрѣсѣ, тако бо пѣют за щѣсѣтѣ нѣ...

воспѣємо сѣаву суражѣи, а тѣ комѣнѣ злат сурѣжѣицѣв сѣакѣтѣ в
нѣбѣсѣи... домѣи іаѣихом потрудѣцѣ сѣа, тамѣо огнѣи утворѣжѣихом а
іаѣихом покѣрѣм наш. рѣцѣмо, іакова єсѣтѣ лѣсѣкоцѣ бѣжѣсѣка до
нѣи а отѣидѣмо к сѣну. дѣн ѣубѣо прѣдѣ а тѣмѣнѣ іаѣтѣк...

такѣждѣ дѣдѣихом дѣсѣтѣу оцѣм нашѣм а сѣнтѣу на вѣлѣсѣвѣ... а тако
прѣбѣухѣомѣ сѣавнѣи, іакождѣ сѣавѣм бѣзи наше, а мѣлѣихом сѣа з тѣлѣсѣи,
ѣмѣвлѣнѣи водѣу чѣсѣтѣу...

Доцѣчка 3а

Молим Влеса, Отца нашего, чтобы двинулся в небе
конник Суражий, и чтобы взошел над нами Суре сказать
золотые колеса вращать. Это ведь Суньце наше, что светит
на дома наши, и пред Его ликом бледнеет лик огнищ до-
машних.

Сему Богу Огоньку Семурьгле говорим появиться и от-
правиться в путь на небе, и приняться [за свое дело] до самого
синего света... Называем [мы] Ему имя Его: „Огнебоже!“ и
идем трудиться, как и всякий день, омовения сотворя телу;
едим и идем в поля наши трудиться, как Боги велели всякому
мужу, который способен трудиться ради хлеба своего.

Дажбовы внуки [вы] есте, любимцы Божьи, и Божье
орало вы так в деснице держите...

Воспоем славу Суражу, и таково думаем до вечера и
пятикратно славим Богов в день. Пьем ведь сурицу в знак
благости и общности с Богами, Которые суть во Сварге, так
же пьют за счастье наше...

Воспоем славу Суражу, и тот конь золотой Суражи-
щев поскачет в небе... Домой идем, потрудившись, там огонь
творим и едим пищу нашу. Говорим, какова любовь Бо-
жья к нам, и отходим ко сну. Итак, день прошел и темень
настает...

Также даем [мы] десятую [часть] Отцам нашим и со-
тую — властям... И так пребываем [мы] Славными, потому
как славим Богов наших и молимся с телами, омытыми во-
дою чистою...

Дощечка 3б (с. 186)

ИН БО КЪРВЕНЬ ЕСЬВА, ТАКА КРЯВЬ НАШЕ. ПРО ТО МЪЛОУВИ, ЯКО
ИЗОБРАТЦИ КОНЯЗИ СТАРОЦИ НАША, А ТАКО СЕ ПРАВИ ПЕНТОНАДЕСЕТЬ
ВЪЦИ КРЪЗ ВЪЦА ... А СОУБОРИТИ СЯ НА ОНЬ І СОУДИТИ ВШАКУ ОТНОНСКУ
ПОДЪЛЪ ... ГЛАВНОЦЕ ... А ТАКО СЕ ПРАВИ. НАШИ ОЦИ ... ВСЕНКИМА
І СЛОВО РЕЩАТИ ... А ТО ТО БЛАГО СУТРАТИХОМ ОТЪ ХЪЗЯРОУ ... ПО
ВЪЦИ ТРОЯНИУ ЯКИ ... ПРВЪ НАСАДИ СЕ СО СОНИ СВА А ВНУЦИ ПРОТИВНЕ
РЕЩЕНУ ВЕЩЕМ ...

БОРУШТИ НЕ ИМАХУ РАДИ ВЛАДИЦЕ ПРОТИВНЪ ВЪЦА ... ХОЗАРСТЬ БО ІДША
НА НЬ, А ТІ НЕ ІМША ВОЮВЕ ... ТА ТО РОСТРГАВИЦА БІА ПЕНТО СЕНТ
ЛІАТОІ А НЕ УКОНЧИША СЯ КОРО, А СТАЛА НАМО ТЪГЛА ХЪЗАРСТИГО ... І БО
ПОКУДУ БОРУШТИ ПРАЦЕ СЯ, ВРЗИ НА НЬ НАКЪЗЕ МНОЗИ ... А ВНУКО
ТРАЯНИЕН БІА САМОТЕН — СО ДРУЗИ МЕНОГАЯ — І БІА УТЩЕН ...

Дощечка 4а (с. 187)

ПО ФАЗЕ ЖИВОТ ТРУДЪНЬ ... А ТО БІАЦИ В СТУПЪХ БІАРИН СКОТЕНЬ...
ТОИІ БО НЕ ПОДЪГШЕ ДО ХЪЗЯР. БІА ИРОНИСТИ ... ОД ИРОНИ ПОМОЦИ
ПРОСИІ. А ТОІЕ ... КОМОНЬСТВА ДОСИЛАІА Я БІАША ХЪЗЯРАШТИ. О ТЪ
РЦЕНІ ... ІНА, БО Я РУШТИ ОСТА СЕ ПОД ХЪЗЯРШТИ... КИ БО ДОЛЪЗША
ДО ГРАДА КИВСКА — І ТАМО УСЪДШЕ СЕ ... ТІ ЖЕ РУШТИЦИ, КОІА НЕ
ВОЛІША ПОДО ХЪЗЯРШТИ, ІДША ДО СКОТЕНЕ.

А І ТАКО РУСЬ СЕ ТЪРЛОВАША ОКОЛЪ ... ИРОНШТИ НЕХАЦИ СВИ КОВЕ,
НАША ОДЕРЕНЬ НЕ БЕРІАІ, А ТАКО ОСТАВИ РУСОУМ ЖИВОТ РУСЕК ...
ХЪЗЯРСШТИІ БЕРІАХУ ДО РАОТЕ СВОІА ОДЕРЕНЬ А ДЦКИ, А ЖЕНІ. ВЕЛІЦЪ
ЗЛЪ БІА А ... ТВЪРІАІ ЗЛО...

Дощечка 3б

Ведь кровь [вы] есьва, эта [вот] кровь наша. Про
это говорится, как избирают князей старцы наши, и
так совершается пятнадцать веков через века ... и соби-
раться на них[, чтобы] судить всякое отклонение по ...
главное ... и так совершается. Наши Отцы ... всякими
и слово сказать ... И это-то благо [мы] потеряли из-за
Хозяр ... после века Троянова, который ... . в первый
раз насадил вот своих сыновей и внуков вопреки [реше-
нию,] высказанному вечем ...

Борусы не имели совета власти вопреки века ... Хозяры
же пошли на них, а у тех не было воинов ... Тот-то раздор
был пятьсот лет, и не покончили [они с ним] скоро, и стоил
[он] нам ярма хозарского ... Ведь куда Борусы бились,
враги на них напали многие ... А внук Траянин был один — с
друзьями многими — и был убит ...

Дощечка 4а

Во времена жизни трудной ... и был-то в степях боля-
рин Скотень... Он ведь не поддался Хозярам. Был Иронцем
... у Иронов помощи просил. И они ... конницу послали и
били Хозар. О том сказанные ... другие, потому как взял
Русичей, оставшихся под Хозярами... Которые же добра-
лись до града Киевского — и там поселились ... Те же Руси-
чи, которые не желали [оставаться] под Хозарами, пошли к
Скотеню.

И так Русь скитались вокруг ... Иронцы пренебрегли
всеми злоумышлениями, наших в неволю не брали, и так
оставили Русам жизнь русскую ... Хозяры брали на свою
работу невольников, и детей, и женщин. Весьма скверно
было и ... творили худое...

О ТО УБО ГОДЬ ГРІАБО НАЛЪЗЕ НА РУСЬ ОКОЛУ СКОТЕНЕ. А І ТОІ ІЗМЕЩІ
СІА, А ПРАЩУРОВЕ НАША ПОТІАГОША НА НЬ. ТАДЕ КОМОНЬСТВА ІРОН-
ШТЕ УТЪРЧЕ А РОСБИІА ГОДЬ. РОСТРЦЕНІ БІАША ГОДЬШТИ А БЪЖЕ С
ПОЖ... ТО БО КРЕВ БО РШТА СЕ ЛІА ... А ФЕРМНА ЗЕМЬ БІА...
ПЕРУНАМИ РОСТРСШЧЕ РУСЬ ЗЕМЬ ГОДЬСКУ А МЕЩЕМИ ЗНІЦІ ВСІАКА, І
ЗЕМЬ ІХ ВЕМЬ СІ, А ДО СВА ПРІТЦЕ ...

А О ТУ БЪ ХЪЗАРШТИ ПОІАЩА НОІ, ВЕЩА СРАТЕНЬ, А НАЛЪЗООХША НА
НОІ... І ТУ БО РУШТИ УВРЖЕШЕ СЕ ДО БРАНЕ ІАКО ЖБИ А РЪКША: «ПОР-
ПАДОХОМ БО, ІАКОЖЕ ПЕРУН ДО НАС НЕ ДБА». І ТОІІ ІМА ПОМОЖАЩЕ.

А ГОДЬ БІА УВРАЖДЕНАХ, А ХЪЗАРШТИ ПЕРВЪЕ... УКОУСИ ПРАХОУ,... БІАЩА
ПЕРВЫ РОСТРЦЕНІ. А ТО РУСЬ ЗЕТХІА ДО ІХ А РЦЕ: «І ЦО ЦЕ БУДЕ...».

ХЪЗАРШТИ БО УТЕКОЩА ДО ВЛІ О ДОНУ А ДОНЧУ... ТАМО СТРАМ ІМІАІ
...УС БЕЩА ВОІА ІХО, ВЕРГОША ЗЕМЬ МЕЦЦНІ СВО А ТЪКЪША ОКОЛУНЬ ОФЕСІ.

ТОІ КРАТЕ ГОДЬ СМЪСТІ СЕ А ОТОІДЕ ДО ПОЛУНОЦЪ, А ТАМО ІЗГМИ-
ЗЪ, ІАІАІ ДАЛЪ. РУСЬ БО УСТРІ СІА ДО СЕ ЗЕМЬ, ВЗІАТОІА ДО РУСЕ
КРОУКА РЕНЦІ.

СВА ПАУТЬ, РЦЕ, А РЪКША: «ПРІДЕ УБО МИЛОСТОІНІ ЦАС БОЖЕСЪКА».
ХВАЛІМО ДАЖЬБА НАШІГО А ПЕРУНА ЗЛАТУСА, ІЖЕ БІА СО НОІ. А ТАКО
ПЕРВЫ СПОІАЩА СЛАВУ БОЗЪМ НА ЗЕМЬ ЧУЖ. СЪ ТЪІА РЪКША РУСКО-
ЛУНЬ ТАКЕ ЗЕМЬ, А ТАМО СЕ ПОТЦІ СІА ВЕЛЬЦЪ, АБОІСТІА ОУТВЪРІТІШЕ
СІА ЗЕМИ НАШІКІ...

ХЪЗАРШТИ УБОІЩА ДО ЗЕМЬ ПОТІКЕТЪ, І НАКОЛІКІІ ВЪАВЪ ІЗІ РУСКОЛУНЬ,
БО ІА СЕ УТВЪРДИ НА ДОНЧИ ПО ГОДІ...

Тогда именно Годь грабительски напала на Русь око-
ло Скотеня. И он вооружился, — и прашуры наши двину-
лись на них. В это время конница Иронцев ударила и
разбила Годь. Разбиты были Годьские и бежали с поля ...
То ведь кровь ведь русская лилась ... и красной земля
была ... Молниеносными ударами разбили Русь землю гот-
скую и мечами уничтожили всякого, и землю их взяли себе,
и к своему пришли ...

А тут ведь Хозары захватили нас, вече утративших, и
напали на нас ... И тут ведь Русичи бросились в бой как
львы и сказали: „Пропадем ведь, как Перун о нас не поза-
ботится“. И Он им помог.

И Годь была поражена, а Хозары — पहले... наелись
пыли,... были पहले разогнаны. И вот Русь не стала их
[пока] трогать и говорит: „И что еще будет...“.

Хозары ведь убежали к Волге от Дона и Донца... там,
срам имея ...УС были воины их, бросили наземь мечи свои и
отправились, куда глаза глядят.

В тот раз Годь перешла на другие места, отошла на
полночь и там пропала, идя дальше. Русь же устремилась
на эти земли, взятые Руси кровушки реками.

Свои пойдут, как говорится, и сказали: „Приходит
поистине час милости Божеской. Восхваляем [мы] Дажь-
бога нашего и Перуна златоусого, Который был с нами“.
И так, во-первых, спели [они] славу Богам на земле чужой.
С тем назвали „Русколунь“ ту землю, и там потщились
весьма, чтобы создасться земле нашей ...

Хозары отправились в землю порубанные. И, насколько
поистине можно [было], Русколунь ведь взялась утверждаться
на Донце после Годи ...

Дошечка 46 (с. 187)

МНОГАЯ ЕМЦІА ІАША С ОНА, ТАКОЖА ПОТРУЖДАЯ СЕ, А ОТ ТОЯ БІАЦІТІ ВОЛЬНА А ЗУРОВЕНЕ О ПРАЩУРІ...

ВЛЕСО БО НАУЦІ ТОЯ ЗЕМЬ РАТІ А ЗЪРНО СЪЯТІ. ТАКО ОУ[60] БОІЩА ТОІ ПРАЩУРІ ОГНИЩАНАМА СТАТІ А БОІТІ ЗЕМЕТРУДІЦІ... РЦЬМО БО, ІАКО СЕ РЪЦЕ В НАШІ ЗЕМЬ, А НЕ НО ІАКО ГРЬЦІ, ЖАДІЩА СЕ ОРУШТЫЕН ЗЕ КОУРОСТІ. ТІ БУЛГАРЦІ ПОЦІНІАТІ... ІНУ, ЖЕ СВА СЪКЫ ВЪДІЦІЕ СВА ВО ПОЛЪХ ЗЛАЦНЪХ.

А ИЗБРАІТІ ІМАІ ОД СВЕ СТАРОТЦЕ, ОД РОДУ ДО РОДУ. ТАКО СЕ ПРАВИ... ЗА ДЕСЕНТЕ ВЕКОУ. ЗАБІША ОВА Е СВА, А ТАКО РОДІ, ЖІАТІ ОСОБИЦЪ, ПЛЕМЕНИ ... СЕ ЗОІВАТ ТЕ ПОЛЯНИ... СВЕРЕДЗИ А ДРЕВЛЯНОІ. ТО УБО СЪТЕ ВШІ РУСШІ ОД РОСКОУЛУНІА. НЕ ІМАІ... ОДЪКЕНЕСТІ, ІАКО СУМЬ, ВЕСЕ А ЧУДЬ... А ОТУДЕ ПРІДЕ НА РУСЬ УСОВІЦА...

ЗА ДРУГУ ТОІНСЕНЦЕ ЛЕТОІ ... ПОДПАДЪШЕ РАЗДІЛУ, А УБУДЕ СЕ САМОТНОСЦЕ, А СТА ОДЕРЕНЬ ЧУЖІМ РОБІТІ... НАПЕРВЪ ГОДІ, ІАКОВА КРЪПЦЪ ІУ ДЕРЦА, А НА ДРУЗЪ ХЪЗЯРИНОМ, ІАКО ТОКЕ ЗОВІАВІША СІА, КАГНОМ... А ТО НЕРАДЪНЕМ НАШІМ ПО ПЕРВЪ ІСТОУ ГОСТЪМА НА РУСИ... О НАЩАЛУ БІАСТА ВЕЛРЪЦІВА, А ПОТУДЪ СТАША ЗІКЕ А РУШІТІ УТЛУЦІТІ СТА... РЪКОСТА ТОІ: «КАМО ПРІАДЪМО ОД ОНАІА?... КАМО ЖІВОТ ВОЛЬН ОБРІАЦЕМО? ... ЕСЪМОІ ВІЦЪ СІРОТ А РЕНКА БОЖЬСКА ОД НАС [С]Е ОТВРАТІ...».

А ТАКО НА ДВА ДЕСЕНТЬ ТОІСЕНЦЪ ЛЪТЪХ НЕ МОГОША СОУТВОРІАЦІТЕ СЕ ДО РУСЪ, А ТАМО ПРІДЕ ВЪРІАЗІ А БЕРЕ ТУ... БЪСТА ОНА СОІНОВЕ ВІЦІ.

РУСЬ БО ТВЪРІ СІА ОД ПОЛУНОЦЕ, ЗА СЕ ЖЕ НЕ ІМАХОМ МОЖЕНОСТІ ... В ЛЪСЪХ ІМЕРШТЪХ СОУТВЪРІ. А ТАМО ЕСЪ ... КІЕВ, ІЖЕ ДАНА ШАСТЬ МАЛА..., ТАМО БО УСЪДЦЕ СІА ВЪРІАЗІ, ІЖЕ СОУТЕ ХІЦІНІЦІ...

Дошечка 46

Многие мечники шли с ними, так же потруждающиеся, и оттого было вольно и яростно Пращурам ...

Влес ведь научил их землю пахать и зерно сеять. Так ведь те Пращуры огнищанами стали и были земледельцами ... Говорим ведь [мы] как говорится в наших землях, а не как Греци, желающие оруситься из корысти. Они Булгар подчинили ... иных, свой скот водящих себе в полях злачных.

И избирать надобно из своих Старотцев, от рода к роду. Так соверша... в течение десяти веков. Забыли [они], что те свои, и так роды, живущие усобицей, племена ... Зовутся они Поляне ... Свередзи и Древляне. То поистине суть все Русичи из Рускоулунья. Не надо [им] ... делиться, как Сумь, Весь и Чудь ... а оттого приходит на Русь усобица ...

Во вторую тысячу лет ... [они] подпали разделу, и пробудилось одиночество, и стали [они] как рабы чужим работать ... Во-первых Годи, которая крепко их обдирала, во-вторых Хозяринам, как они объявились, каганам ... А ведь нерадением нашим поначалу вправду [торговыми] гостями на Руси ... Поначалу были велеречивы, а после того стали злобны и Русичей давить стали ... Сказали они: „Куда пойдем от этих? ... Где жизнь вольную найдем? ... Есьмы весьма сирь, и Рука Божеская от нас отвратилась...“.

И так за двадцать тысяч лет не могли собраться в Русь, а там пришли воряги и взяли ее ... были они сыны волчьи.

Русь ведь творилась от полуночи, для того же не было [у нас] возможности ... в лесах ильмерских создать. А там есть ... Киев, что дана часть малая ..., там уселись ведь воряги, которые суть хищники ...

ПОВѢНСТЕ СВЕТОЯРЖІ... ДА УЗРѢМО ЗРАЦИ ТѢЛНИ ТОГО ТУ БОЛЯРА
ГОРДИНУ НАШЕГО, ЯКИ ПОРАЗІ ГОДЬ СО СКОТИЦЕМ... А БІА ТАЯ СЛВНАЯ
ДЕЯНІЯ ОД ПРЕНХОДУ СЛВЕНСТІ ЛУДЕ НА РУСЕ ДЕСЕНТЕ СТА ТРЕТШІГО
ЛѢТА... БО НАГІБЪ А ГРІАБЪ НАЛѢЗЪ НА НОІ... ТЕНДЕ СВЕТОРЕ БІА
ЄДИНО ТО КНЄЗІ..., ІЖЕ ОЗБОРША БОРУСИЦИ... НА... РУЗКОЛУНИ... А ТОК
ВЗЕНЬШЕ РУЗКОЛУНѢ... А БОРУ[СѢ] СЕН ІЗМѢНИША Я ІДЕ НА ГОДЬ ОД
ВОРОНЖЕНЦА ... БІА ТАМО ДЕСЕНТ ТЕМЕ ІЗБОРНІА БОЯНУВ КОМОНЬ-
СТЪ, НІКОЛИЖЕ ПЪША... А ТАКО СЕ, ВЪРЖЕШЕ СІА НА НЬ... СЪЩА БІА ЗІА
А КРЕНТКА. А ТАЯ СЕ УЗУРЖІА ДО ВФЕРЕ, Я БІА ПО ГОДІ...

Дощечка 4в (с. 188)

РУСЬ БО ЧСРІ СІА НА ЗЕМЕ ТУН ДО СЪ. О ТОИ ЦАС ІДША ДО КІВУ ВЪРЯЗІ
СО ГОСТЕ А БІАХУ ХЪЗІАРИ. А КАГАН ХЪЗІАРЬШТИ І РЪЩЕ ДО СКОТЕНЬ...
ПОМОЦЕ ПОМОЛІАІ. ОДВЪРГНЕ ТАЯ СКОТЕНЬ А РЪЩЕ: «УБО СІ ПОМО-
ЖЕШТЕ САМІ СВЕ» ...ВЄ.

ЦЮ РУСКОЛУНЬЕ ІМАЛША ДѢЯТИ, КОЛІ СВА ТО ВРОЖІЦА СІА ІДЕ ДО ЗЕМЬ
ВОРОНЖЕНЦЕ... ВОРОНЖЕНЕЦ БІА ДРЕВЕЛЬ, ЗА МНОГАЯ ВЪЦІ, ЧСТАВЕН А...
ОКРЕМІЕН ОТ НАКЗЕНІА НАОКОЛО... А ТА ВРЪЯЖІННА ІДЕ ДО ВОРОНЖЕН-
ЦЪ, А ПОІА ТОІ, І ТАКО С[Е] ЧСНАЛА. СЕ РУСЬ ОГРОЖДЕНА ОДЕ ЗАПАДУ
СУНЬ, А ШЕД ІНІ ДО СУРІ НА ПОЛДЕНЕ, А СУРАЖЬ ГРАД УТВРЖАША... Ч
МОРИА, ІЖЕ ГРЬЦИ ІМІАІ ТАМО, КРІАПІША ГРІАД СУРАЖЬ.

БИЛОЯРЬ... КРИВОРГ БІА ТОИ ЦАС КОНЬЗЪ РУШТИ А БЪЛ ГОЛОМБЪ ПУ-
ЦІАШЕТ. КАМО ТОИ ЛѢТЕ, ТАМО ІТИ. А ТОИ ЛѢТИ НА ГРЬЦЕ. КРИВОРГ НАЛѢЗЪ
НА НЬ А РОСТЪРЦА ТАЯ. ТУ БО ГРЬЦИ, ЯКО ЛІСІ ОЩАСТЕМ ВРТЪВІАІ,
ДАІАШЕ КРИВОРГУ ЗЪЛЪТО РУНО А КОМОНЬЦЕ СТРЕБНЬ. А ТЪ КРИВОРГ СЕ
УДРЖІ НА СУРОЖІ. ОНІ ЖЕ ГРЬЦИ БІАШТИ НА КОЛУНЬХ. КРИВОРГ ДОГОДІ СІА.
А БОІСТЕ РУСЕ ОТВОРЖШЕНА ТАМО. А ТАКОЖДЕ ГРЬЦИ НАВЪРЖГОША НА

Скажите Святояру ... чтобы узреть [нам] зраками теле-
сными того-то боляра, героя нашего, который поразил Годь
со Скотичем ... А были те славные деяния от прихода Славян-
ских людей на Русь [через] девятьсот три года ... Потому как
внезапно и грабительски напали на нас ... Тогда Святояр
был единым-то князем ..., которого выбрали Борусичи ... на ...
Русколунь... И они взяли Русколунь ... и Борусы вооружи-
лись и пошли на Годь из Воронженца ... Было там десять
темей отборных боянов конных, никак не пеших ... И так вот,
бросились на них ... Сеча была злой и короткой. И она посви-
репствовала до вечера, и с Годью было покончено...

Дощечка 4в

Русь же устремилась на землю эту [и] до сих пор [мы
тут]. В то время пришли к Киеву воряги с [торговыми] гост-
ями и били Хозяр. И каган хозярский и говорит Скоте-
ню... помощи попросил. Отказал в том Скотень и говорит:
„Поистине, помогите себе сами“ ...ВЄ.

Что Русколунь было делать, если вся-то вражеская
сила идет на земли Воронженца ... Воронженец был в древ-
ности, много веков назад, поставлен и ... окреплен от на-
падения вокруг ... И та воряжина пошла на Воронженец и
взяла его, и так [там] уселась. Вот, Русь угрожаема от
захода Солнца, и пошли другие к Сури на полдень, Су-
ражь город утвердили ... у моря, которое Греци [теперь]
имеют там, крепили город Суражь.

Билояр... Криворог был в то время князем русским и
белого голубя пустил. Куда он полетит, туда идти. А он по-
летел на Грецей. Криворог напал на них и разбили их. Тут
ведь Греци, как лисы хвостом вертя, дали Криворогу золо-
тое руно и конька серебряного. И тот Криворог удержался
на Сурожи. Эти Греци были на колунях. Криворог согла-
сился. И были Русы открыты там. И так Греци бросили на

НЬ БОІАНОУВ ВО ЖЕЛЪЗЪХ А ПОБІАЦІ Я. ВЕЛЬКА ВЪРЖЕНА ЄСЬ КРЄВ РУШ-
ТІА ДО ПАУДОІ А НЄСЦЬ СТЕНЬГАБІА РУСИЦОМ.

ИІРМОЩЕ РЪЦАША, ЖЕ «СТЪ ГЛУПІЦІ, А СЪМЕ ПРІТЪЦЪМО ДО ВОІ ПОМО-
ЖІАЩЕТИ...» ПОТЩЕМО СІА НА ПАМЕТ ІХО, ІАКО СВЕ ЗЕМЬ РУСЬКУ УДОБИ-
ША, А Є СВЕ НАШЕ СТАРОЦТСТВО... ІАКІ БО СТРАТИТИ СІАІ [О] РУСЬ НА ТЪХ
МОЗАПА СІЩАХ СО ВРІ НАША... А КРІАВЕ ІХО УДОБИША ЗЕМЬ НАШЕ...
СУЩІ БО БОГУ [О]НІ, ІАКІ СО ПЕРУНОМ ДЪЛАШУЩІА НА КУВЕНДА МЄЧИ
СВА ДО ВРАГ ІНІХ... МОІ ЖЕ ІМО ПОМОЛІХОМО СЕ НАМО У ПОМОЦІ...

Доцїєчка 4г (с. 188)

СОУРОЖІУ БО СВІАТОУ БОІТІ НАД НОІ... А ІДЕМО, КАМО ВІЖДЕМО ЗЕМЬ
ГОРІА... А ЛУЦЬМОРИА.

А І ТО ВСЕНКО ДЕН КО БОЗЪМ ЗРІАЦЕМО, ІАКОВІ ЄСЬ СВЪТ, ЄГОЖЕ РЪЦЕМО
ПЕРУН, ДАЖБО, ХОР А ІАР І ІНО[І] ІМЕНОІ... ТАКО СПЪВАХОМ СЛАВУ БЗЪМ
А ЖІВЕХОМ МИЛОСТІУ БОЖЬСЬКУ, ДОНЕЖДЪ ЖІВОТА СЕ ГОНІМО.

СУРОЖА БІЕ ВРАІ НАША, ІЖЕ СОУТЕ НА ТЕ МЪЗІАМІ ПОЛЗЦІМІ... А ГРЪЗІАЦІ
СУТЕ НАМО БОЛЕМА [А] МАРЪМ МАРОНУ, А КОНЦЕМ ЖІВОТА ВСЕНЦІСКІМ.
... ІАВІТІ БГУ СІНУ... А БІАТІ ТЕМ МЄЦЕМ МОЛНІІМ, А ТА ІДХНЄ...

СУРІА СВЪТІ НА НЬ А ДО НЬ, А ВІДІМО ВСІАЦСКАІА... ПЕРВЕ БО СІВА
СУРІУ, СТУЛУ ДІДУ, ЄТЕНЬ ІЖДЕНЕ ЗЛАІА...

ІЗ ТЕІА ТЕМЬ ІЗДОІ СІА ІЗДОБІЩЕ СЕ ЗЛО ПЛЕМЄНО ДАСУВО. А ТО ЗЛО
ПЛЕМЄНО НА ПРАЩУРІ НАША НАТЄЦЪ... І НАЛЪЗЕ І Я СІА МНОЗЕ УТЦЕНІ
А УМАРЖЕНІ.

А ТОІ ОРІЕ СТАР ОТЕЦЬ РЪЦЕ: «ІДЕМО ОД ЗЕМЬ ТОІА, ІДЪЖЕ ХУНІЕ НАША
БРАТЧІ ЗАБІУТЬ. ТО БО ТО КРВІВІ О ЦІАС ТІ ЗВЪРШІ. [І] СКОТІ НАША
КРАДЦІ А ДЪЦІ ЗБІАЦІ».

них боянов в железах и перебили их. Великая пролита кровь
русская наземь, и нет [конца] стенаниям (?) Русичей.

Илиры сказали, что „вы глупцы, а [мы] прибежим к вам
помочь...“. Потщимся их упомнить, потому как все землю Рус-
скую [они] удобрили, и [они] есть все наше Старотцтво ... кото-
рые ведь потеряли силы [за] Русь на тех многих сечах с вра-
гами нашими ... И кровь их удобрила землю нашу ... Сушие [с]
Богом те, кто с Перуном делают на наковальнях мечи свои на
врагов иных ... Мы же Им помолимся нам о помощи...

Доцїєчка 4г

Сурожу ведь Святу быть над нами... и идем туда, где
видим земли горят... и Лукоморье.

А и всякий-то день к Богам взираем, которые есть Свет,
который называем Перун, Дажбо, Хор и Яр, и иными име-
нами... Так поем славу Богам и живем милостью божеской,
пока жизни не лишимся.

Сурожа бьет врагов наших, которые суть на Нее пауки
ползущие... и грозящие нам болями и Маром-Марой, и кон-
цом жизни всяческим. ... явиться Богу Сильну ... и бить тем
мечом молнийным, и они издохнут.

Сурия светит на нас и к нам, и видим всё... Во-первых же,
слава Суре, Светлому Деду, который нам изгоняет злую...

Из той тьмы подкралось злое племя Дасово. И это
злое племя на Пращуров наших налетело... и напало, и
сделалось множество пораженных и умерщвленных.

И тот Орий Старый Отец говорит: „Идём из земли
той, где Хуны наших братцев убивают. Это ведь кровь
льется в час этих зверств. И скот наш [они] крадут, и де-
тей убивают“.

а то бо то стар оцѣць рѣк, а тѣцахом до инѣ земѣ, ꙗкова тѣцѣ
мѣдо і мѣцима. а ꙗсъ та земѣ ... а тѣцаху всѣ. і сынове трѣ од
орѣху бѣшѣти кѣ, пащек а горовато, окуда трѣ славнѣ племени
исткша. сынове бѣшѣ хѣробрѣ водѣху дружином, а тако сѣ сѣдше
на комониѣ а тѣцаху... за нѣ ѣде дружиноу младѣнѣху, скоти,
кравѣ, повѣнзоу боишѣ а овцѣху... тѣцахѣти дѣцѣ, староци, матѣ-
рѣ, жѣнѣ, ꙗкожѣ марѣнѣху люди.

тако идѣша до плочанѣ до морѣ ꙗ мѣцѣма разѣца врѣ. идѣша до
горѣ вѣликиѣ а до плочѣ травниѣ, идѣжѣ бѣшѣти злакоуму мнозѣма...

тамо сѣ усѣ сѣ кѣ, иже бѣшѣ строицѣм киѣху. тато бѣ стѣ русѣк...
многѣху крѣху стоишѣ тоу иходу славном... а нѣ тѣ не брѣгоша злом
а тѣкѣшѣ, камо орѣ рѣкѣтѣ і. бо крѣвѣнѣ є сѣва таѣ, а крѣвѣ
нашѣ про то рѣцѣху, жѣсѣмоу всѣ сѣмѣ русѣци. не слоухатѣ сѣ
вразѣм, иже рѣкут нѣ стѣ доблиѣ... од оцѣ орѣ идѣмо а т...

Дощечка 5 (осколки) (с. 189)

«Осколок № 1, линии 1–2

1. (начало линии съедено червем) ...оѣ шѣс оу...є нарѣдѣц...д... ноі...а
сѣвѣжѣсѣ 2. бо єсѣ по сѣмоу...сѣмѣрт...на заз...бѣнѣжѣмо с...і та-
кожѣ... ільѣрѣц...ніш...дін...

Осколок № 2, линии 1–0

1. (начало разрушено – сдавлено, может быть, потому, что поедено чер-
вем) ...оѣ жѣ сѣмѣ русѣци нѣкоѣ врѣзѣ (конец).

Осколок № 3, линии 1–4 (начало сохранилось с первой строки).

Осколок № 4, линии 1–2 (начало сохранилось)».

Тексты «осколков» № 3 и 4 совпадают с текстом машинописи. В конце текста
в Ж указано: «Конец связи дощечек № 4».

И то ведь Старый Отец сказал, и [мы] направились
в другую землю, которая течет медом и молоком. И есть
земля та ... и отправились все. А сыновья три Ория были
Кий, Пащек и Горовато, откуда три Славных племени
проистекли. Сыновья были храбрые предводители дружин,
и так [все] уселись на коней и отправились ... А за ними
едут дружины молодежи, скот, коровы, повозки бычьи
и овцы ... Шли [и] дети, старцы, матери, женщины, как не-
мощные люди.

Так шли [они] на полдень к морю и мечами разили
врагов. Шли в горы великие и равнины травяные, где было
злаков множество.

Там [они] поселились с Кием, который был строителем
Киева. Там ведь была столица русская ... Многой крови
стоил тот исход Славным. А они пренебрегали скверным,
[что случалось] и двигались, куда Орий говорил им. Потому
как кровь своя та, и кровь наша про то говорит, что мы все
есмы Русичи. Не слушайте врагов, которые говорят, [что] вы
не добродетельны ... От Отца Ория [мы] происходим и т...

Дощечка 5 (осколки)

«Осколок № 1, линии 1–2

1. ...И время оу...є нарождается...д...нас ...а сварженский 2. ведь
остается до самой... смерти ... не станем лишними. Такж...
Ильмерц... нили ...дн ...

Осколок № 2, линии 1–0

...ы же — Русичи, никак [не] варяги ...

(Тексты «осколков» № 3 и 4 совпадают с текстом до-
щечки 5б).

Дощечка 5а (с. 189)

С ПОДРОБЕНЦЕ СЕ ЗАЩАТИ НАМО [о] ТОИ ОКОЛО. РЩЕМО ТАКО, ИЖДЕ
ЛЯТОИ ДО ДИРУ ЗА ТЕНСЕНЦЕ ПЕНТЕ СТА ИДОША ПРАДОИ НАШОИ ДО ГУРЕ
КАРПАНЕСКЕ А ТАМО СЕ ОСЪДНЕЦА, А ЖИВІА КЛАДНО. ТО БО РОДИ СЕН
ПРАВИЦА СЯ ОД ОЦИ РОДЦИ, А СТАРЕНЦЕ РОДОУ БІА ЦІК[о] ОДО ІРИАН.

ТОИ БО УЦЕ, [ЦЕ] ПАРКУН БО НОИ СЕН БЛАГОВОЛІАЩЕН, БО ТО УТЦЕХОМ
СОИ, А ТАКО СЕЦ БІАЩ ЖИВУТ ПЕНТЕ СТА ЛЯТОИ. А ТАМО ТЦЕХОМ СЕН ДО
ВОСХІАЦУ СУНЕ А ІДЕХОМ ДО НЬПРЕ. ТА БО РІКА ЕСЕ ДО МОНРЖЕ ТЕЦІАІ.
А ТО ПОЛУНОЦЕ СІАДЦЕ НА НЕ, А СЕН ІМЕНОВА НЕПРЕ ПРЕПЕНТЕ, ІАКО
БО ВУТЦЕ ... А ТАМО ОСЕНДЕЦІА [а] ПЕНТО СЕНТ ЛЯТОИ ВЦЕ СЕН
ПРАВИЦА СЕН, А ТАКО БОЗЕМА ХРАНИВЕН ОДО МНОГІА, РЫЦЕ СОІАЗЕНЦЕ.
ІАЕРУВ БІАЦА МНОСТЕ ТАМО ОСЕДИЦОИ ОГНИЩАНОИ. А ТАКО БО СКОТІА СЕН
ВЕНДЕЦЕ СО СТУПОИ, А І ТАМО ТАКО БОЗЕМА СЕН ХРАНИТИ. МОЖІАЩЕ
ТАК[о] ОР [о]ЦЕ ВОДЕХ НЕ. А ПЕНЖІАЩЕТ І МНОГА ЗЛАТО [ІМІАХОМ
СТА] А БОГАЦЕ ЖІВХО СТА.

Дощечка 5б (1) (с. 189)

ОИ ЦАС ОД ЦАСУ СЕ НАРЖДАЕЦІА СРЕДЕ НОИ... СВИАЖЕСЬСЬК БО ЕСЬ ПО
САМОІА СМЬРТЕ... НА ЗАВЕНДЖЕМО СЬМОИ.

ТАКОЖЕ ІАМЦИ, ІАКОВІ НАСО ХРАНИША НЕІДИНЬ, А С НАМА СОЛСИАХУ, СЕ А
КРІАВЬ СВЕ ДАІАІ І НАМО...

ДРІВЬ БІА НА РУСИ ХЗАРІЕ. ДНЕСЕ СВА ВЪРІАЗІ... МОИ ЖЕ СЬМИ РУСИЦИ,
НИКОЛИ НЕ ВРІАЗІ...

... ОСТАВХОМ НА СУРУ МЛЕКОИ НАШІА ВО ТРАВЪХЪ. ЗА НОЦИ УТЦЕМО
ДО НЬ ЦІАЛІУ А ІНІ ТРВІА, ІАКОЖЕ РЪКША ПРАСТАРОЦИ, А ДАІМО СЕСУРІТИ
СІА. ІА ПІМО ТРІЧІ ВО СІАВУ БОГОМ ПЕНТО КРТ ДЕННЬ... ТА БО ТО НАШІА
СТАРА ПОТЦІАНА БОЗЬМ ДІАУЖНА ЕСЬ ПОТРЕБИТИ... А ТРЕБЬ ТА БУДИ

Дощечка 5а

Вот подробности, как нам начаться в этой округе.
Скажем так, что лет до Дира за тысячу пятьсот пошли
Прадеды наши в горы Карпаньские и там поселились, и
жили покойно. Роды ведь сами управлялись Отцами Ро-
дичами, а старейшина Рода был Шеко из Ириан.

Он ведь учил, [что] Паркун ведь нам благово-
лит, потому как [мы] почитали Его, и такой была
жизнь пятьсот лет. А там двинулись [мы] к восхо-
дющему солнцу и пошли к Непре. Та ведь река к морю
течет. И к полуночи [мы] сели на ней, и звалась Непра
препятствием, потому как вожди... И там поселились [они] и
пятьсот лет все сами управлялись, и так [были] Богами хра-
нимы от многих, рекомыми союзниками. Илеров было мно-
жество там, оседлых огнищан. И так скот себе водили в
степи, да и там так Богами хранимы [были]. Может, так еще
Орей Отец водил их. И денежек и много золота [имели], и
богато жили [мы с вами].

Дощечка 5б (1)

И время от времени нарождается среди нас ... свар-
женский ведь есть до самой смерти ... не станем лишними.

Также [и] Ильмерцы, которые нас хранили неоднократно,
и с нами слились, вот и кровь свою дали и нам ...

В древности были на Руси Хозары. Нынче всё — воряги ...
Мы же есьмы Русичи, никак не воряги ...

... ставим на суру молоко наше во травах. Ночью рас-
толчем в него „щало“ и другие травы, как говорили Праста-
ротцы, и даем осуричься. Ее пьем [мы] трижды во славу Бо-
гов пять раз денно. Это ведь наше старое почитание Богам,
которое [мы] должны совершать как требу ... и треба та будет

ПОВІЯЗЕМ МЄЗИ НОІ... ... а ні мара, ні морока не зміємо славити...
ті бо то диві соутє, нашє нещасть...

нашє дідо єсь вє сврзь...

Дощечка 5б (2) (с. 190)

сице сє кєзнє одовратіша сє до полудєнє а само нехатаі нол. а тако
іаща на вєднє скотіа [а] говада своа. і бєща ту птіцол сриаца
мноства тєцїащєті до нє. а ті то галца і врані ода іаі лєтіаі.
а бїастє іадє вєліка в ступіах. то б тоі племенол костобцє наїаїаі.
а сице отвєрєжіті ранол многаіа а крвє лїаца. ту внєзапол главє
сїакша врїаіа свєма, а тоїа сутє вранол іаіа.

а тако стрїбол свїацїутє во стпїах а борїає гундїащєтє до полунцє
нєвєспєнцєтє са нол. бїа ту сьща вєліка, єнзїцє а куствобцє сєразїті
со злїкє утєфєцє а ворол говїаіа нашєх. а тако бїащєт уборїа таїа
а двастол лїатол. а нашє родїцє тєцїащєті до лїаші, прєбєндєнєнєнє
сутє, [а] тамол сїаіа.

за стої лїаті бїаці тамол годє кєрмєнрєхє а сє злїбїацїол на нол. а ту
бїаца уборцє вїака, а годє бїа потснїаіа а отрцєна до донцє а
донє. а кєрмєнрєх пїаїа вїа лїубол братрєстє по зє воїавєндє нашол,
а тако сє утворєщєті сїа бїа жївутє новє.

Дощечка 6а (с. 191)

... од орїє. то сє обїаці нашол оцє со боруцїол. [о]до раї рїкцє до
нєпрєнєнєнє а ... карпанєскє дрїава по родїє тої сє правїті одол
родїцє а вьща. а свак род наїмєна свє родїцє, кїє соутє правїцїє.
окуд іадє до гурє, тако а тамол єсє конїаїє а воєвєндєцє, вутцє
лїубол да вранїті сє до сва врїа во славу пєрунїу.

связью между нами ... .. И ни Мара, ни Морока нам не
следует славить... Эти ведь двое суть наше несчастье ...

Наш Дидо — во Сварге ...

Дощечка 5б (2)

Эти вот Езенцы отошли на полдень и только не обра-
щают на нас внимания. И так пошли [они] водить скот и
говяд своих. И видали тут птиц множество летящих к
ним. И те-то галки и вороны с пира летели. И был пир
великий в степях. То ведь те племена Костобокие напали.
И те отворяли раны многие и кровь лили. То неожиданно
головы секли врагам своим, и их[-то] вороны ели.

И так Стрибы свищут во степях и Бореи гудят к полу-
ночи [об] опасности для нас. Была тут сеча великая, [что-
бы] Ензенцам и Костобокам сразиться с пакостными убе-
гающими ворами говяд наших. И так была борьба та две-
сти лет. И наши родичи убежали к Ляхам, будучи вверже-
ны в беды, и там осели.

Спустя сто лет была там Годь Ерменреха и злобилась
на нас. И тут была борьба великая, и Годь была потеснена
и отброшена к Донцу и Дону. И Ерменрех пил вино братс-
кой любви с воеводами нашими, и так вот сотворена была
новая жизнь.

Дощечка 6а

... от Ория. Это ведь общий наш Отец с Борусами. От
Ра реки до Непрены и ... Карпаньских держава по родам
тем правится Родичами и вечами. И всякий род называет
своих Родичей, которые управляют. А когда пойти в горы,
так и там есть князи и воеводы, вожди людей, чтобы сра-
жаться со своими врагами во славу Перуню.

а шц дажбова помуга наврті сє на [н]ої. тако бѣ доржава та руска одо русої а борусицє. ту бо борѣ велика непрстана бѣшєтє вшак шас а многа сѣща [а] сѣбоѣ, а бо то врєма нащтвєна, а нѣцє не сѣщєна до концє.

а тако [придцє] роміє а одє. ту бо єрменрех идє до нѣ а налє на нѣ. і тако потлацєної смє бѣхомє одо ромє і нащтєнє а одо годє, мєзє два огнища тлѣтє а сє палѣтє. а ту бѣ велика бѣда, а жнєва нашої пажєна а нѣцє сєщєно, о на не нѣжє доимє і попєлєцє.

ту бо прєкєнтє до ної птїцє бѣсѣска а рѣцє: «одоїтє до полноцє а натїятє сє не на не, колїждє тої идѣхутє до сѣкої нашої а патєбєштє».

а тако утворѣцє, удѣшє до полунєцє а натѣмєо сєн на не, а розпрїаѣ таѣ. «овоїтєзєтє на не. а тако идѣшєтє до не а ставїтє сє стаунама по данану». ромі до ної сє врєтєшѣцє, а бїаї сє много. ту борзо утцєнє бѣща простєглавіті ної. а тако смє простєглавіхом єїє, а то тєма бѣ вої упростєглавєнєх.

вєльцє снєзє, хладої, глад моуцїша нашої лїдї, єно ставанї трцє а лїшѣцє сѣ бєзо вшє она. тої кратє вєльцє устрадацє сѣ, бо незалєжєсті їмаї а ту тврїаї...

Дошєчка 6б (с. 192)

сє б то по сѣтої два дєнсєнтє лѣтої бранє годє напїраєма задѣ [бѣща] єгуншті а брєндє [а] шєдѣа до полноцє мєзє ра рїєка а дївуна. а тамо то прєпаднє єрманрєх, а гуларєх вєд ї на новє зємїє. сє бо єгуншті сѣо брєндєма а говїадої сѣає сє сѣта на тої країє. тамо бѣ многа комонєва а говїада, трава злацїна а вода жїва. ту бо гуларєк прївєд нова сѣола сѣвє а одразї вшє єгунштє жє заглавє многа, а тєцє на ної. ту бо родїцєвє сѣоубра сє на комонїах а врєцє сѣ на нѣ. зура сѣщє бѣшєтї

И так Дажбова помощь возвратилась к нам. Так была держава та Русской от Русов и Борусичей. Тут ведь борьба великая непрестанная была всё время и многие сечи и стычки, и ведь враги [нас] заставили так поступать, и ничто [еще] не окончилось до конца.

И так [пришли] Роме и Годь. Тут ведь Ерменрех идет на нас и нападает на нас. И так раздавили [нас] Роме, и напала и Годь; между двух огнищ [нам] тлеть и палиться. И тут была великая беда, и жнивья наши сожжены, и уничтожены селения, а на их [месте] лишь дымы и пепелища.

Тут ведь прилетает к нам Птица Божья и говорит: „Идите на полночь и накиньтесь украдкой на них, когда они идут на сѣла наши и пастбища“.

И так сделав, уйдя на полночь, и набросимся на них и разгромим их. „Одержите победу над ними. И так идите на них и встаньте станами по Дунаю.“ Ромы на нас бросились, и бились [мы] много. Тут быстро [они] были научены [как] простеглавить нас. И так [мы] опростеглавили их, и тьма была воинов опростеглавленных.

Большие снега, холода, голод мучили наших людей, прямо стали тощими и оставались безо всего они. В тот раз весьма [они] исстрадались, чтобы независимость иметь, и ее создать...

Дошєчка 6б

Вот, после ста двадцати лет войны, [потому как] Годь напирѣма сзади [была] Егунцами и Брендами, [они] пошли на полночь между Ра рекой и Дивуной. Там-то пропал Ерманрех, и Гуларех повел их на новые земли. Вот ведь Егунцы с Брендами и говѣдами своими остались в тех краях. Там было много коней и говѣд, трава обильная и вода живая. А тут Гуларек привел новые силы свои и отбросил Егунцев во главе многих, и пошел на нас. Тут ведь родичи собрались на конях и бросились на них. Суровая сеча была

ТАМО ТРІЄ ДЕСЕНТЕ ДЕН. А РУСОІ ПОУСТША ГОДЄ ДЄ ЗЕМ СВА ІАКО ТОА ОБЄТОВА БОІТІ З НОІ.

ТЕЖЦЄ ВРЕМЄНОІ НАСТА. НАКЄЗЄ НА НОІ РОМОВЄ ОД ДАНАЄ, ГРЬЦИ О ПОЛЕНДЄ А ГОДЄ О ПОЛНОЦЄ А ПОЛДЕНЄ. ТА БО ТО ВЄЛКА ЗЛА НЕ ДЬЛІАШЄ, А РОМОВЄ БІАШЄТІ ВО ГРАДІХ ДАНАІСТЕХ НА НОІ ВЗГРАЦІА, А ТАКО ЖДЄХ.. ТА ТО БОРІА БІАШЄТІ НАМО ВЄЛЦЄ ТРВАВА А НІЦЄ ЖЄ УГОДНА БЗЕМ А ЛУДІЕМ.

СЄ БО ТО НЕ ІМАХОМ ІНА ПРІБЄЗЕНЦЄ, ІАКО ОНА А ОБІРАХОМ КНЄЗЄ ОД ВУТЦЄ. ТОІ БО БІАШТЕ ОД ОВСЕНЄ ДО [О]ВСЕНЄ, КОЄМА ЖЄ ПЛАТХОМ ДАНЄ О ПОЛУДІА, А СТРАШАЦЄ СІА ВОДІАХКОМ СТАДОІ СТАДОІ СВА А РОБІХОМ ЗЕМЄ, ЖІТВА НАША. І ІА ТАКО БІАХОМ СТА А ПЕНДЄСЕНТА ЛІАТОІ ТВОРІЦІА ПРІУ ВЄЛКУ ВСІАКО ДЕН О ЄГУНШТЕ А О ГОДЄ, А НІЦО О БЕРЕНДЄ. ТЕ БО СТА ІМАІ КНЄЗА СІАХУ, А ТОІ ПРЕМОУДРА МІРА ГІАДАХ ОД РУСОІ А БІА НАШЄ ДРУГ. БРЕНДА ХОДІАІ ПОТІХУ. СЄ БО ЄГУНШТОІ СОУТЕ ВОРОВЄ, А БОРІА С НІМА БА ТЄНШКА. ТА БО ТВЕРГА СЄ СТА ЛІАТОІ, А ЄГУНШТІ ОСТАЄША СІА НА ГДЬСТЫ ЗЕМЄ...

Доцієчка 6В (с. 192)

Т[О] СЄ ЗА ІАВІ ЗАМЄРЖЄЦЄ А СТА ГРАДОІ ГРАДІАЦІЄТЄ, ХОРОСУН А ІНА ВОЗДЕНІА. РУСКОЛАНЄ РАЗДЄРЕНА СМУТАМА СТА ТВОРІАЦІЄТІ НА ПОЛУДЕН, А БОРУСЄ НА ПОЛНОЦЄ БІА МНОГА УТЕРПЬНІ. А ТО Б ТО ПОРОДІЦЄ НЕ ХТІАІ, АБОІ РУСЬКЄ РОДІА СОЄДНА О РУСКОЛАНЄ.

ПРО ТО ЖЄ ДВА ВІКТВА ТАІА ІМЕНОВАШЄ СЄ ВЄЛКА І МАЛА БОРУСЄ. НЕ СУРЕНЖЄ СЄ НАЗВА СУРЕНЖКА РУСА, А БОРУСЄ. ПРА БОРІА ТАКО БІА ТАМО НЕПРА БОРЕ. А ДОЛГА ВРЖДА МЄЗЄ РОДІА РОЗДІРАШЄТІ БОРУСЕНЄ НА ЦЄСТЄ. ТАКО БОРУСЕН ЖЄ НЕ МОГША СТАТІ ГРЬЦИОМ А СКУФИ НА СТУПЕНЄ — ТА ТО БІАШЄТІ ЖІУТА. А РУСОІ БІАШЄТІ РУСОІ А МЄДРООФІТІЄ, СОІЛНА. А НЕ У НАВНЄ ПРІА ОШЄД НЕПРСТАНЄ;

там тридцать дней. И Русы пустили Годь в землю свою, потому как те обещали быть с нами.

Тяжкие времена настали. Напали на нас Ромы с Даная, Греци с полудня и Годь с полночи и полудня. Те-то ведь большого зла не делали, а Ромы, будучи в городах данайских, на нас возгордились, и так [мы] ждали ... Та-то война была у нас весьма длительной и никак не угодной Богам и людям.

И так не было у нас иного прибежища, как Они, и выбирали [мы] князей из вождей. Они ведь были от Овсе-ня до Овсе-ня, им же платили [мы] дань от полюдья и, страшась, водили стада свои и обрабатывали землю, жито наше. И вот так жили [мы с вами] и пятьдесят лет творили битву великую всякий день с Егунцами и с Годью, но не с Берендами. У них же был князь Саха, и он премудрого мира искал от Русов и был наш друг. Бренды ходили потиху. Это ведь Егунцы суть воры, и борьба с ними была тяжелой. Она ведь длилась лет сто, и Егунцы остались на годьской земле ...

Доцієчка 6В

И вот на самом деле собрались и стали города строить, — Хоросунь и иное [было] возведено. Русколань разод-ранная смутами стала, творящимися на полудне, а Борусы на полночи многое претерпевали. И вот ведь родичи не хоте-ли, чтобы Русские роды соединились в Русколань.

Из-за того же две ветви те именовались Великие и Малые Борусы. Не Суренжи вот называли Суренжскую Русу, а Борусы. „Правая“ борьба таким образом была несправой борьбой. И долгая вражда между родами раздирала Бо-русов на части. Так Борусы же не могли стать Грецами и Скуфью в степи — те-то ведь желтые. А Русы — русые и голубоглазые, сильные. И не в Нави война шла непрерывно;

а колиже на супренжене не бјасте кнеженце соина, або грыце да-
ваіаі — вразъм — виштфє, јако інам?!

от оцє ореа а до диру бјаста тїсјанц пат сєнто лјатоі. сє цє парце
наше вїєста меавєна мєфє. так убо твастере іма рєще уакїлатї
жєлєзєна а братє комонє, јаковже тєцїаша од бозє до нол.

такo бја русколанє соина а тврда. то бо то от перуня, одєр-
жацє нол, коли кратє изволокша мєще а одрзана [бјаша] врзі,
одтрцє ја сѡа терє. бо вутцє за ореа рода славєна і сїна,
јаковиже о сурї бїаі агїпєта а старє. на ті же щасє не імаме-
хом єднаота, а бјахом ста јако воца бєзо влєса. тоі бо рєкло
ноі, јако імѡмо ходїатї пшімо, нєгда же крїва, а того не сло-
ухашєхом сја.

то бо то парце убїрїа велку щастє русол, набсуре потцєна. не
стрєжєцєнцє сє бо таа одо вразєх, а тако налє на ова а до мору
звѣ та, сја іаша колнїтї, главе сѡа подо вразкє бїцє. та то соина
вршті натєцє на оботрїк. а ті то ходїацє со говїадє до заходу
сурє, а тамо сє стратї. наше же лїудїк іаїацє до подє набсур сар.
а за тєм то іаїацє на сурє агїпѣтєстє.

Доцєчка бг (с. 192)

длуга бїашє тє лјатоі одєрєнє трватє сє. а тако пршєдє дєн, ја
русол тєцєша одо набусар сару — парцє бо не тєкоца за нє — а
такo оїаїа до країк нашєх. а тамо бо сїєнша пѣснєца наша до
інтру а вола, на сє боїхом стаїє вѣровацє. бјахом ста со вєх
нашєх, а до сѡє вє не нутє наше. от сє єдїнє смєхомo і, та
носїацє, тє імїахом, а нїколє смє назoїватє інакожадє, јако єзєцє.

и разве ж на Суренже не было князей сильных, чтобы Гре-
циям дать — врагам — отпор, как и другим?!

От Отца Орея и до Диры было тысячу пятьсот лет.
Вот, те Праотцы наши знали медные мечи. Так ведь Твас-
тер им сказал сделать железные и брать коней, которые
бежали от Богов к нам.

Так была Русколань сильной и крепкой. Это ведь от
Перуна, владеющего нами, сколько бы раз [мы] не вытас-
кивали мечи, и побеждены [были] враги, отгоняли их [в] их
пределы. Потому как вожди времени Орея рода славны и
сильны, [как и те,] которые под солнцем били Египет, и
раньше. В те же времена не было у нас единства, и были
[мы с вами] как овцы без Влеса. Он ведь сказал нам, что
[нам] надобно ходить прямо, [но] никогда [не] криво, а того
[мы] не послушались.

Вот ведь Парцы убрали большую часть Русов, по-
чтив Набсура. Не остерегались вот ведь они от врагов, и
так напали [те] на них и Море убили их, [и] пошли [они]
клониться, головы свои под вражеские бичи. Те-то силь-
ные враги напали на всех трех. А они-то пошли с говяда-
ми на заход Сури и там пропали. Наши же люди пошли
под Набсура сара. А после того-то пошли на солнце Еги-
петское.

Доцєчка бг

Долго было тем годам порабощения длиться. И так при-
шел день, и Русы убежали от Набусара сара — Парцы ведь
не пошли за ними — и так шли [Русы] в края наши. А там
ведь [они] слышали песни наши Интре-Быку, которому [мы]
твердо веруем. Были [мы с вами] с Богами нашими, а своим
Богам не в тягость наши. Оттого едины [мы] есьмы и, их несущие,
Их имеем, и никогда [мы] не должны называть [Их] ина-
че, как [это делают] „языки“.

КОЛИ БО ОДЕРЕНЬ БАБЛУСКУ ТЕРПІАІ, А КНЗЕМ ІХ БІА ТУ НАБСУР САР, КІІ
БО ІХВА ПОДПІНІАШЕТ. А ТЬ СВА ІУНА ДАІАІ ДО ВОЄ А ТІАГЕНДЛО. ДО
ФУРСОІ А ФРЕСІ, НА ЛАНІТА УТЕРПЬНІК ІМАІ, А ТОІ БІА КІЕМ. І ТО
ТЕРПІА НЕ МОГОСТЕХОМ ТАКО.

А НЕ МОЖАХОМ, А РЦЕМО ІМА, ЖЕ СТА НЕ ІМАМОІ ДО СРЕДЬЦІА НАША.
ІАКО В ТЕІ ДЕНЬ, КОЛИ БІАШЕТ ВЕЛІКА ТРЯСЄВА А ЗЕМЕВРТЕНЬ, А ОВРЗЄ СЪХ
ОВОЇСВА ДО СВРЗЄ, ТАМО КОМОНЬВЕ А ВОЛОІ МЕТІАЦЄ СІА А ВРЦЄ. І ЗАБЕРЄ-
ХОМ СВЄ СТАДОІ А ВЕРЖЕХОМ СІА ДО ПОЛУНОЦЄ А УПАСЄХОМ ДУШОІ НАША.

А ТАКО ВЗЕМА ХРАНЕНСТЕ БУДЕВА, А НІЖЕ С ПО ЦЕНО ТРАЦЕМО СОІНІ СВА
А СВЄ ДЦІРЕ, А ТАКО ЖЕНОІ. А БУДЕХОМ ПРОСТЕ СВА УЖЕ І СВАСТЕХОМ.
А НЕ БІАХОМ СМЕТЕНТОІ, ЄЖЕ ІДША НА ФЄЛЕ РАТЕ А ОДЕРЕНЬ СЕ ДОТЬ ВЄ
СВЄ, А ХОДІАХОМ БО НІЖЕ ПСІК. ПОТОМОЦЄ СМЄ СЛАВУНЄ, А ГРАІ СМЄ
БОІТІ МОЖАШЕМ, А НЕ БРЕЖЕХОМ ЄСТВА.

ТО БО МАГУРА СПЬВА ПЬСНЄ СВА ДО СЪЦЄ. А ТАІА ПТОЦІА ОД ІНІТРА
ІДЕ, БО НІТРО БІА А ПРЕБЕНДЕ ДО ВЪК ІНТРА СМО, КІЄ ДА ПАРУНЄ ВСЄ
БРАНЄ, АВОЇСТЕ ТОІЄ ДА ВРЖЕШЕТ ІУ, ДА ПРІБДЕ ІАРОВЄ НАШЄ ДО ЛУНЧЄ.
А ЛЬПЄ ІМЕМО СЕН СОГМІЗЕТЄ, НІКОЛИ БО СВА БОІТІ ОДЕРЕНЬЦЄ А ЖРІАТІ
БОЗЕМ ІХВА.

Дошечка бд (с. 193)

ТО БО ЖРЕЦІЄ О ВЪДЪ СЕН ГОВЗІАНШЕТІ РЕКОСТА, А ТУН УКРАДЕ ОДО
[О]НЄ, А НЕ ІМАХОМ НОІНІ. КОЛБО НЕ ІМАХОМ БРАНДОІ НАША А БОІАІ,
ТАК ВЪХОМ СТЄ НЕВЪГЛАСК ДО КОНЦЄ, І ОКУДУ СМЄ.

А ТО БОІАР ГОРАОІНІА, КІЄ БІАІ ГОДЕ В ІАТА ДЕСЕТЄ СТА ТРШЕТІАГО
ОДО КАРПЕНСКЄ ІСХОДУ. А ТЕН, ІАКО ТРІЕДОРЕІ, ІДЕ БЕЗ СТРАХУ НА НЕ. І
БОІАРЄ СЕГЕНІА, ІЖЕ УЫВ СОІНА КРМЕНРЕХА А ОTRЦЄ ГУЛАРЕКА ОДЕ ВОРО-
НЕНЦЄ. ТАМО БІА ОСТАЛА РУСЄ БОРОУСКА А РУСКОЛАНЄ. ТАК ІЩЕ ІМАМО

Когда [мы] порабощение-то Вавилонское претерпевали,
и князем их был тут Набсур сар, который их-то подчинил. И
они своих молодых давали в воины и тягло. По ФУРСОІ и чрес-
лам, по щекам мучения претерпевали, и они били палкой. И
то терпя, [мы с вами] не могли так.

И не могли бы, и говорим им, что [нам] не по сердцу.
Так в тот день, когда было великое трясение и землеверте-
ние, и овраги расселись повсюду до Сварги, там кони и
волы метались и ревели. Забрали [мы] свои стада и броси-
лись на полночь и [так] спасаем души наши.

И так Богами хранимы будете, а чем ни за что терять
[нам] сынов своих и своих дочерей, да и жен. И будем просто
свои уже и жить в благополучии. И не были [бы] [мы] смя-
тенны, [мы,] которые шли [бы] на челе ратей, и в рабство [не]
отдаться всем, и ходили [бы] [мы] ведь не как псы. Потомки
мы Славных, и героями быть можем, и не обращали внима-
ния [мы с вами] [на то].

Вот ведь Магура поет песни свои к сече. И та Птица от
Интры идет, потому как Интра был и пребудет Интрой толь-
ко, Который дает Паруне все брани, чтобы Тот поверг их,
чтобы пришел Ярый наш в лунчє. И лучше нам пропасть, но
никогда по своей воле [не] быть рабами и жертвы [не] творить
Богам их.

Дошечка бд

Вот, жрецы о Веде заботиться говорили, а ее украли у
них, и нет [ее] у нас теперь. Если бы не было брандов наших
и боянов, так были [бы] [мы с вами] невеждами до конца,
откуда мы.

А вот бояр герой, который бил Годь в год девятьсот
третий от Карпенского исхода. И он, как [и] Триедорей, по-
шел без страха на них. И бояр Сегеня, который убил сына
Ерменреха и отбросил Гулареха от Воронженца. Там оста-
лась Русь Борусская и Русколань. Так еще придется нам

СТЕНАЕНТЕ СЕ ОД ВРАЗЕХ НАШЕХ СЛОВ! О, КОЛОИ ТАНА ИМАМОИ ВЪСТЕТЕ, А НЕ
МОЖАХОМ ЕСЬМА ВКРІПТЕ ДЕ СЕЦЬ ОГЛУБНЬ СВАКО СЛОВО РЪЦКНО ДО НОИ.

А ТО ЗОРІА СВѢТЕ ДО НЬ А УТРО ІДЕ ДО НЬ, А ТАКО ІМѐМО ВЪСТНѢКА
СКАКАВАВ СЕ СВРЗЕ. А РЩЕХОМ ХВАЛУ А СЛВУ БЗЕМ!

ТА БО СУРЕНЖ ОГРЕЦЕНА ІЕ А НЕ БУДЕ ДО СВЕ РАУСЬКА. А ТАМО БЗІ
ГРЕЦЬКІИ СТУТЕ, А ТАМО СМЕ НЕ ІАХОМ СКОРБЕНЬ НАШУ А ОДЕРЗЕМА ІНА
ДА ВЛАФЕ НОИ.

СОІН СВѢТЕН ІНТРУ ВОДЕ ТЬМЕ, А ІМАХОМ ВОІНЕГО ДОПОМЕНЦЕ НАШЕГО,
А СТАРЕ ЩАСЕ СУТЕ НАШЕ БЛАГО! ДОСТАНОХОМ ОД ОНА ТВРДОСТЕ А
КРПСТЕ, АБОІ ВРАЗЕМ СМЕ ОДВѢДАЛИ, ІАКО ІСТЕТЬ!

Дошечка бе (с. 193)

ТІ ЩАСЕ СОУТЕ ВЕІМА ПРЧЕСТА, БО ТЕДЕН ЖЕ СМЕ ТАКОУ ІАСНА.

А СУШНА БІА НА НОИ ЗУРІВА. ТАКО ЖЕТВА СЕ НЕ УРОДАДЕ, А ПРЕ ТО Ж
ІАІАХОМ НА ЗЕМЕ ІНУ, А ТАМО СМЕ УДЕРЖЕХОМ.

ПОТЛЦЕНА БІА РУСЕ ОДЕ ГЪРЦЕ А РЕМЕ, А ТОІ ІАША ПО БРЕЗЕХ
МОРЕНСТЕХ ДО СУРЕНЖЕ. А ТАМО УТВОРІ СУРЕНЖ КРАЕ, БО ТЕН ЕСЕ
СУРЕН; ДАТЕ БО КОІЕВУ. СЕ ТА УТВОРА НЕ ДОБІ СЕ, А ЗЕМЕ БО ПРТІА-
ЦА БІАХО.

ТА ТУ БО ПЕРВЕ ВОРЕНЗЕ ПРИДША ДО РУСЕ. А АСКЛА СЛІХОУ ПОГРАМИ
КНЕЗЕ НАШЕМОУ А ПОТЛЦЕ ТОГО... АСКЛА, А ПОЗДЕ ДІР, УСЕДНѢШЕ СІА
НА НЕ, ІАКО НЕПРОЩЕН КНЗ. А ТІ ТО КНЖІТЕ ПОЩА НАД ОНА, ДО ІСТА
БЕНАЩЕТЕ ВУТЦЕ, А СЕМЕ ГО КОСТОІРЕ ХРАНАЦІ ГО. ОГНБГ А ДОМУ
ТОМУ ОДѢВРАТЕ ЛІК СВЕИ, ОД ОНА, ІАКО БІАСТА ОНА КНЕЗ ОД ГРЬЦЕХ
КРЦЕНА. АСКЛА ЕСЕ ТЕМЕН ВОЕН, А ТЕКО ДНЕСЕ ОД ГРЬЦЕХ ОСВѢЩЕН,
ЖЕ НІКІЕХ РУСОІ НЕСТЕ, А СЕНТЕ ВРВОІ. А ТОМУ МОЖАХОМ СЕ СМАІАТЕ,
ІАКО БІАСТА КІМОРЕ, ТАКОЖДЕ [О]ЦЕ НАХШЕ, А ТІ ТО РОМОІ ТРІАСІАІ А
ГРЬЦЕ РОЗМЕТЦЕ, ІАКО ПРАСѢТЕ УСТРАШЕНОІ.

стыдиться врагов наших слов! О, когда это [мы] должны будем
понять, не смогли [бы] верить такому, глупому всякому сло-
ву, сказанному нам.

А вот Заря светит нам и Утро идет к нам, и так есть
у нас Вестник, скачущий со Сварги. И речем хвалу и сла-
ву Богам!

Та ведь Суренж огречена и не будет вовсе русской.
И там Боги греческие, и там же мы получили скорбь
нашу, чтобы [мы были] побеждены, [и] другие властвова-
ли нами.

Сын Света Интра ведет тьмы, и есть у нас Вышний
Помощник, а древние времена суть наше благо! Обрета-
ем [мы] от них твердость и крепость, чтобы врагам [мы]
ответили, как надлежит!

Дошечка бе

Те времена суть весьма пречисты, потому как таким
образом нам ясно.

И сушь была на нас суровая. Так жито не уроди-
лось, и из-за того же пошли [мы] на землю другую, и там
удержались.

Раздавлены были Русы Грецами и Ромеями, и они
пошли по берегам морским до Суренжи. И там сотворили
Суренжский край, потому как он солнечный; дань [он]
выплачивает Киеву. Вот, то, что было создано, не долго
[оно] продолжалось, а ведь весьма [мы] сражались.

Тут-то ведь в первый раз воряги пришли на Русь. И
Асколд силой [своей] разгромил князя нашего и раздавил
его... Асколд, а потом [и] Дир, уселся над ними как непро-
шенный князь. И они-то княжить начали над ними, на са-
мом деле будучи вождами, а мы [еще] его кости храним.
Огнебог и от дома того отвращает лик свой, от них, потому
как были те князи Грецами крещены. Асколд — темный
воин, а так ныне просвещен Грецами, что никаких Русов
нет, а [они] суть варвары. И тому можем [мы] смеяться,
потому как были Киморы, также Отцы наши, а они-то Роме-
ев трясли и Грецей разметали, как поросят напуганных.

Дошечка 6э (с. 193)

ТОІ ВУТЦЕ ПРЕДЪЛІАШЕТ КАЖДУ НА ПОТРБЕ. А ТУ БІАЩЕТ ІНЬ. СОУТЕ А
ІНДА ТВРГА. А ТОІ АСКІД ПОЖЕРЕ БОГОМ ФУЖЕМ, НЕБОТЕ НАШЕМ —
ТАКОЕ БЕНДЕ ОЦОВЕ НАШЕ, А НЕ СЪМОІ БОІТЕ ІНЄ.

А ГРЬЦЕ ХТІАЕ НАСО КРЩАШЕТЕ, АБОІСМЕ ЗАБІХОМ СТА БОЗЕ НАШЕ А
ТКО СЕН ОБРАТІХОМ СІА ДО НЬ, ІАКО СТЕ ОДЕРЕНЬ БОІТЕ. ПСТРЖЕ-
ХОМ СЕ ТОІГО, ІАКО ПРАСТОІРЕ, АЖЕ ПРАСТРЕЩЕША СКУФІА СВА А НЕ
ДАШЕ ВІЦЬМ ХСНІФІТЕ ОБ АГНЦЬХ, КОІ БО СУТЕ ДІАТІА ОД СУРЕ.
ТОМУ ТРВА ЗІЕНА ЄСЕ ЗНАК БОЖЬСКИ. А ІМЕМЪ ТУ БЕРІАТЕ ДО ГЛЕКУВ
УСУРІАТІ И, НА СОНМА НАШЕ ДАБОІ ПІАТЕ О БЗЬХ ВО СВРЗЬ МОДЕРЬ А
ОЦІА НАША ДАЖБА ЖРІАТВУ ТВОРІАЩЕ, А ТА БО НА НЕБІ ТАК УЖЕ
СВЕСЦЕНА ЄСЕ О ТОІ КРАТЕ.

Дошечка 7а (с. 194)

СЛАВА БЗЕМ НАШЕМ!

ІМЕМО ІСТУ ВІРУ, ІАКОВА НЕ ПОТРЕБУЕ ФЛОВЕНЕНСКА ЖЕРТВА. А ТАІА СЕ
ДБЕ О ВОРІАЗЕ, КІІ УБО ВЪЖДОІ ЖРІАЛІ И, ІМЕНОВАШЕ ПЕРУНА ПАРКУНА,
А ТОМУ ЖРІАША.

МОІ ЖЕ СМЕХОМ ПОЛЬНА ЖРЕТВА ДІАІТЕ, А ОДО ТРУДОІ НАШЕ ПРОСО,
МІЕКА А ТУЦ. ТО БО ПОКРПІШЕМО [О] КОЛІАДІ ЯГНФЕМ, А О РУСАЛІХ
В ДЕНЬ ІАРОВ ТАКОЖДЕ, А КРАСНА ГУРА. ТУ БО ТО ДІАЕХОМО ВО СПО-
МІНЬ ГУРЕ КАРПЕНСТЕ. А ТОН ЦАС СЕ ІМЕНОВА РОД НАШЕ КАРПЕНЕ.
ІАКОЖЕ СТАХОМ СМЕ БІАЩЕ ВО ЛЬСЬХ, ТО ІМЪМО НАЗОВ ДРЕВІЩЕ, А НА
ПОЛІ СМЕ БІАЩЕХОМ — ІМЕНО ІМАХОМ ПОЛЕНОІ.

ТАКО ВІІАКО, ЄЖЕ ЄСЕ ГРЬЦЕ УЦЕ КАШЕТІ НА НЕ, ІЖЕ СМЕ ФЛОВЕНКОЖРАВ-
ЦОВЕ, А ТО ЛУЖЕВА РЪНЬЩЕ ЄСЪ, ІАКО НЪСТЕ БО ТАКО ВО ІСТА, А ІМІАХОМ
ІНА ПОВОІКЕН. А ТОТЬ, КІ ЖЕ ХОЦІАШЕТЬ УВРАНЖІДЕТЕ ІНА, РЕЦЕ ЗІАІА. А
ТОМУ ГЛОУПЕН НЕ СЕ БОРЕ, А ТАКО ЄСЪ, А ІНА РЪКОСТА ТАКОЖДЕ.

Дошечка 6э

Те вожди делили каждому по надобности. А тут было
по-другому. Есть и где-то беспокойства. А тот Асколд при-
нес жертвы богам чужим, а не нашим — Таковые будут Отцы
наши, и не следует нам быть другими.

А Греци хотят нас крестить, чтобы [мы с вами] забыли
Богов наших и так обратились к ним, чтобы [вам] в порабо-
щении быть. Поостережемся того, как [и] Прастыре, кото-
рые простерли Скуфь свою и не дали волкам хищничать об
агнцах, которые суть дети Сури. Этому трава зеленая есть
знак божеский. И надобно [нам] ее набирать в горшки осу-
ривать ее, на сонмах наших дабы пить о Богах во Сварге
синей и Отца нашего Дажба жертву творить, и та на небе
так уже священна во столько раз.

Дошечка 7а

Слава Богам нашим!

Есть у нас истинная вера, которая не требует челове-
ческой жертвы. А то делается у ворягов, которые, поисти-
не, всегда совершавшие её, именовали Перуна Паркуном, и
тому жертву творили.

Нам же следует полевою жертву давать, и от трудов
наших просо, молока и туков. Это ведь подкрепляем [мы] на
Коляду ягненком, и на Русалии в день Яров также, и [на]
Красную Гору. То ведь делаем [мы] в воспоминание гор
Карпенских. И в то время звался наш род Карпене. [А] как
стали [мы] жить в лесах, то имеем прозвание Древичи, а на
поле [мы] живем — имя имеем Поляне.

Так во всяком случае, что Греци начнут говорить на
нас, что мы приносим людей в жертву — а то лживая речь,
потому как нет такого на самом деле, и у нас другие обычаи.
А тот, кто хочет повредить другим, говорит недоброе. А с тем
глупый не борется, и так [и] есть, и иное говорят так же.

ДОЛЗЕ СЕ ПРАВИХОМ РОДЬМОІ, а СТАРОЦОВЕ ВЕНСКА РОДА ІДША СОУДІАТІ
РОДІЦЕ О ПЕРУНЬ ДРЕВОІ. а ТАКОЖДЕ ІМІАІ ТОН ДЕН ІГРІШТІА ПРЕНА
ОФЕСОІ СТАРЦЕ, а СИЛОУ ІНУУ УКАЗЕНШЕ ІУНАЩЕ, ХОДІАІ БОРЗЕ, СПЬВАІАІ
І ПІАІСАВАІ. ОТО І ТОН ДЕН ОГНИЩАНОІ ІДІАЩЕТЕ О МІСЛЕВУ а ПРНАЩЕЦА
ДІЦЕНУ СТРОЦЕМ, КІІ ДІКІАЩЕ ТУН О ПРЕНФЕ ЛУДОІ. І ВОЛЗВІ ЖРІАТВУ
ДЬІАІ БОЗЕМ, ХВАЛЕНІЦЕ. а СІВУ РЬКСТА.

О ЦАСЕ ЖЕ ГОДЕ а ОІАВЕНЕ ВОРІАГУ ІЗБІАЦЕТЕ СЕН КНЕЗЕ ВУТЦОВЕ. а
ТОІІ ІУНАЩЕ ВЕДЕНША ДО СЬЦЕ ЗУРЕ.

ТО БО РОМІК НОІ ПОГЛЕНАЩЕ а ЗАМОІСТАЩЕТЕ ЗІАІА НА НЬ. І ПРШЕД-
ША СО ВОЗЕ СВЕ а ЖЕІЗВНА БРОНЕ, а УТЦЕ НА НОІ. а ТОМУ БРАНИХОМ
СЕ ДОЛЗЕ О НЕХ а ОТРЦАХОМ

Дощечка 76 (с. 194)

СМЕ ТАІА ОД ЗЕМЕ НАШЕ, а РОМІК ВЕНАЕ, ІАКО ДРІЗСМЕ ЖІВОТЕ НАШЕМ,
а ПОНЕХЪША НОІ НА ТО. ТАКО ГРЬЦІЕ ХОТІАІ ОДЕРЕНЕТЕ НОІ О ХОРСУНЕ,
а ПРІАЩЕХМ СЕ ЗУРЕ ПРОТІ БОРСТВА НАШЕГО, а БІА БОРІА а ПРІА ВЕІКА
ТРАЕСЕНТЕ ЛІАТОІ, а ТА ПОНЕХЪШІА СЕН О НОІ.

ТЕМ БО ГРЬЦІЕ ІДША О ТРЖІЦА НАШЕ а РЕКОСТА НАМО ОМЪНЕТЕ КРАВЕ
НАШЕ НА МАСТЬ а СРБЛО, ТО БО ПОТРЕБУЦЕ НА ЖЕНОІ а ДЕТЕ. а ТАКО
СМЕ МЪНЕХОМ СЕ СКОРО Д[О] ОДНЕ СНЕДОІ. ПОСЛЕД[Е] ЄЩЕ ГРЬЦІЕ
ІСКАЦЕТЕ ДА ОСЛАБІ НОІ, а ТО ІСКАЦАЩЕ ОДЕРЕНЬ ВЗЕНТЕ. а ТОМУ НЕ
ОСЛАБИХОМ СЕ а НЕ ДАХОМ СМЕ ЗЕМЛЕ НАШЕ, ІАКО ЗМЕ ТРОІАННУ СМЕ НЕ
ДАХОМ СЕН РОМІКМА. а ДА НЕ ВСТАНЕ ОБІДЕНОЩЕ ДАЖБОВЕМ ВНУЦЕМ,
КІЕ ЖЕ ВО АРУЗЕХ ВРАЗІ ДБАША.

а ТАКО ДНЕСЬ НЕ ПОХУЛЕМО ТАКОЖДЕ ОЦЕ НЕАШЕ. СЕ БО У СІНЕ МОРЕ
СТІАТША ДО БЕРЗЕ ГОДЬ ТУН а ОДЕРЖАЩА НА НЬ ПОВЪДЕНУ.

ПІСНЕ ХВАЛОІ а МАТОІРІА СПЬВАЩЕ, ТОІА КРАСНА ПТОІЦІА, ІАКВА
НЕСЕ ПРАЦУРЕМ НАШЕМ ОГНЬ ДО ДОМОІ ІА. а ТАКОЖДЕ ІАГНІЦЕ

Долго [мы] управлялись родами, и старцы всего
рода шли судить родичей к Перунову Древу. И также
устраивали в тот день игрища перед очами старших, и
силу молодую показывали юноши, ходя быстро, поя и
пляша. Вот и в тот день огнищане ходили на охоту и
приносили дичину старцам, которые делили ее прочим
людям. И волхвы жертву творили Богам, восхваляя, и
славу рекли.

Во время же [нападения] Годи и появления ворягов
избирали себе князей вожди. И те юношей вели на сечу
суровую.

А вот Роме на нас посмотрели и замыслили недоброе
на нас. И пришли с колесницами своими и железной бро-
ней, и ударили на нас. И потому оборонялись [мы] долго от
них и отогнали

Дощечка 76

их от земли нашей, и Роме ведают, как дорожим [мы] жиз-
нью своей, и оставили нас на том. Тогда ведь Греци хоте-
ли поработить нас в Хорсуне, и бились [мы] ожесточенно
против рабства нашего, и была борьба и война великая
тридцать лет, и они оставили нас.

Тогда Греци пошли на торжища наши и сказали нам
обменивать коров наших на мазь и серебро, потому как это
нужно для женщин и детей. И так менялись [мы] почти на
одну [только] снедь. После еще Греци стремились ослабить
нас, а то стремились в рабство взять. Но из-за того [мы] не
ослабились и не дали земли нашей, как землю Тройскую не
дали Ромем. И да не встанет обида Дажбовым внукам, ко-
торые во оружии за врагами следили.

И так и нынче не унижим так же Отцов наших. Вот
ведь у Синего моря срубили [они] до берегов Годь ту и одер-
жали над ними победу.

Песни хвалы и Матерь поет, та прекрасная Птица, кото-
рая несла огонь Пращурам нашим в дома их. И также агнца

ПРЕЗДРЕМО ДО ТОДЬ, АБОЛОСТЕ НА НОІ ОДЕРЖЕЩА СОМУ, А ІМАХОМ
ВРАІ РОСТІАТЄШТЕ, А ГОНЬБУ ПСІНУ ІМА НЕХАТЕ.

ТО ГЛЕНДЬ, НАРОДЕ МОЄ, ЯКОВ ЄСЄ ОБЄЗПЕЩЕНА НАРДЄВ! А ТОГО
НЕ ОШИБЕЩЕ СЕ ОД РАНОІ ТВОІА! А НЕ ВРЖЕЩЕ СЕ ДО РІАДЬ,
АБОСТЕ СМЄ ВРАЗЕМА ПОГОНЕЛЕ, А БІДУ СЕН ПОЗБАВІАЩЕ, А ЖІТНЕ
ІНАКО ІМАТЕ. БО СМЄ БІАЩЕХОМ СТА ГРАА А НЕ ОДЕЛЕГЛА ОД Є.
А ТІАГЧАК ПОРАЗЕ БЕНДЕ ПО НОІ. А СМЄ ПО ТЕМ ТОІСЕНЦІ ПЕНТЕ СЕТ
ЛІАТОІ — ЯКО СМЄСЕХОМ МНОГАІА БОРІА А ПРІА ІМІАХОМ — А ТАКОЖДЕ
СМЄ ЖІВЕ, ДІКЕ ЖРЕТВЕ ІНАЩЕІА А ВЄВОНЦЕ.

Дощечка 7в (с. 196)

ТОГДАШЕ НЕ БІА ІНАКОСТЕ, А ДНЕСЕ ПРЕ БЕНДЕ ДОСТІАІ НОІ. А МЄЖАХОМ
СМЄ СЕ ОДРАЗІТЕ СЕН ОД ВРАЗЕХ. А ДЕНЬМО ТАКО ОДРАЗЕНЬМЕ І ЯХОМ СВЕ
СЄВА А ОВА. ПЕРВЪ ЗОВЕНХОМ ДО СТЕНГЕ ВУТЦЕ НАШЕ, ЯКОВЕ НЕ СУТЬ ЦЕ
ЗБАВНЕНА, А ГРАЄ. ПРИХОЖДАХОМ СЕ ВО ІСТЪ НА СТОГНА СВЕ А РЕЩЕМО,
ЖЕ ІНЪ НЕ БУДЕ ТО, А СМЄ ІМАМЕ ІТІ НА ГРЬЦЕ, ЯКОВА СТА БЕНШЕ.

МЪЛВІХОМ БО ІАСНЕ, А ІНТРА ІДЕ ЗА НЕ, ЯКО ШЕД ЗА ОТЦЕ НАША НА
РОМІЄ ДО ТРОІАНЕ ЗЕМЕ. А СУТЬ НЕМО БЕНДЕ, КОЛІБВА ВАРЕНЗЕ ВЕДЕ
НАШЕ ВОЄ НА ТО, ЯКО САМЕ СМЄ МОЖАХОМ ВДЕНТЕ.

ТЕНСЕЦЕ ЛІАТЕ СМЄХОМ БІАІ ОД РОМЕ І ГОДЕ, А СУРІАНТА, ЯКОВА БЕНДЕ СО
НОІ. НІЖЕ НЕ ОПОМЕНЕМО, ЯКО ГОДЪ СОЄДНЕСЕШЕ СО ЄГУНШТЕ НА НОІ. А
ГАЛАРЕКЕ СЕ ВЕРЗЕ ОД ПОЛНЦЕ, А ЄГУНШТЕ О ПОЛДНЕ. А ТУ ПЛАКАЛА РУСКО-
ЛАНЕ [а] БОРУСІА, ЄЛЦЕ ЖЕ ЄГУНШТЕ ОБРОІАЩЕША ГОДЪ. ТУ РУСЪ СЕ ВЕНД-
ВЕГЛА СВА СОІА А ЄГУНШТКЕ ОРАЗІША, УТВОРІАІ КРАЄ ОНТОВ А СКУФЪ КОКЕВУ.

А ДНЕСЕ ЗА СЕЦЕ СРЕДЬЦЕ НАШЕ СЕ КРВІ ОД ІТРА ДО ВЧЕРЖЕ. ХОДІАСТЕХОМО
А ІЗРОНАШЕХОМО СІЗОІ О СУДОВЕ НАШЕІА ЖІВОТА. ТІ СЕ НЬМОІ В ФА[С] СТОНЕ,
А ТАКО ВЪХОМ СТА, ІЖЕ ЦІАС ПРІДЕ, ЯКО ПО ЗА СЕНЦЕ СМЄ ХОДІАШЕТЕ

поднесем на такой случай, чтобы нам принесла силу, и дол-
жны [мы] врагов порубать, а позор собачий им оставить.

Посмотри же, народ мой, какой [ты] обеспокоенный
народ! И в том не ошибешься, [судя] по ранам твоим! И не
бросишься [ты] торговаться, чтобы [нас с вами] враги пого-
няли, а [от] беды избавитесь, и жизнь другая будет [у вас].
Потому как [мы с вами] герои и не подчинились им. И более
тяжкие поражения будут за нами. И [мы] есьмы после тех
тысячи пятисот лет — как многие бывали [у нас] битвы и
войны — а так вот [мы] живы, благодаря жертве юношей и
воевод.

Дощечка 7в

Тогда еще не было иначе, а сегодня войны́ беды доста-
ют нас. И можем [мы] отбиться от врагов. И ежедневно
так отбиваемся и взяли себе то и это. Во-первых позвали
[мы] под стяги вождей наших — которые еще не обабились,
а суть герои. Сходимся [мы] воистину на площадях своих и
говорим, что по-другому не будет это, а [мы] должны идти
на Грецей, которых стало больше.

Молвили [мы] ведь ясно, и Интра идет за нас, как
шел за Отцов наших на Ромеев на Тройскую землю. И
беда нам, когда б варяги вели наших воинов на то, как
[мы] сами можем ведать.

Тысячу лет отбивались [мы] от Ромев и Годи, и Сурь-
янту [будем помнить], которая с нами. И не забудем, как
Годь соединилась с Егунцами на нас. И Галарех набросил-
ся с полночи, а Егунцы — от полудня. И тут плакали Руско-
лань [и] Борусь, поскольку Егунцы вооружали Готов. Тут
Русы поднялись своей силой и Егунцев отразили, сотворяя
край Онтов и Скуфь Киевскую.

А нынче от сечей сердце наше кровит от утра до
вечера. Ходим [мы с вами] и роняем слезы о судьбах на-
шей жизни. Они ведь немые в час стонов (?), а так [мы с
вами] знаем, что время придет, что по сечам ходить [мы]

ІМАХОМ НА ВРЗІ — АЦІ БО ТУ ГРЬЦІ, ЦІ БО ЄГУНШІ. А НОІ ТЄ Б ТО ІМАХОМ
ХОМОІТАТЄ А СТРНЬЖЄТЄ, АБОНЬ НЄ СТА НАМО ВРЗА, ІА ІАКО МРЗЄНСТЬ ПРЕНД
ОЦЄСОІ НАШІА.

ГАЛАРЕК БО ЗАПЛАТІ ЗА ТЬ, А ІМАМЕ ПРОНУДЄНТЄ ХОРСУНЄ ЗАПЛАТЄНТЄ ЗА
СІЗОІ ДЦРЄ НАШІА УТОЧЄНА А СОІНОІ, ОДРЄНІА ВІАТО. ПІАТЬ БО ТА НЄ [Є]
СРВРНА А НІ ЗЛАТА, ПОНЄНЖЄ ОДСЄНТЬ ГЛАВЄ І — А НА ЦЄПОТУ СТРЦЄМО.

Доцієчка 7г (с. 195)

А ТАКО БЄНДЄМО РДОІ О ТА. БО БРЄЦКЄ ПСЦІЦІА ГРЬЄЦКАІА А ЛІС ХІТРОЦКЄМА
ОДВРНЄ НАСО ОД ТРВОІ НАШЄІА, А ТО ІМАХОМ ІАСЄТЄ, ІАКОЦКЄ СУНЄ
ВРІАТЄ. ТО БЄ НАШЄ МЄТА ОУЦЄЦКЄШЄТЄ СІА, А НЄ ЗВРТЄСЄМА ТУ.

БО ЗА ТЄНСЄНЦ ТРІЄ СТОІ ЛЬТОІ ОД ІСХЪДУ КАРПЄНЬСТЄ АСКОЛД ЗЛОІ
ПРЕНДЄ НА НОІ. ТУ ЗЄГНЄН СЄ, НАРОДЄ МОІЄ, ОД ЛАДА А ТВРІАЩЄ ЛУБОІ
ІДЬ ДО СТНГЄ НАШІА. А ЗАХЦЄНЬ ТО ТА ОД ВРАЗЄХ НА РУСЄ МОГУТЬЄН
СВРГ НАШ, А НІ БЗЄ ІНЄ. А ПРОСТЄ СВРГА НЄ ІМАХОМ НІЦЄ КРОМІЄ
СМРТЄ, А ТА ТО НЄ СТРШНЄВА ЄСЬ, КОЛІЖЄ ЦІЄХОМ СЄН РЬЄЦЄНІ. СЄ БО
СВРГА ЗОВЄ НОІ А ІДЄХОМ ДО НЬ.

ТО БО ТО ІДЄХОМ, ІАКО МАТОІРІА СВА СПЬВА ПІСЄНЬ РАТЬНУ, А ІМАХОМ
СТА ПОСЛЄХНУТЄ ДО НЬ, АБОІСВА НЄ ІАСТЄ ТРАВОІ, А СКУФЄ НАШЄ
ГРЬЦІОМ ДАІАШЄТЄ, А ТОІЄ НАМО — КАМЄНІЄ ВО ЄЖЄ ГРЄНЗЄТІЄ ІА, А
ТО БО ТО ЗЄНБОІ ІМУЦЄ ТВЄРДА А ОСТРА! ТІ ТО НАМ РЬКЦІЄ, ЖЄ СЬМОІ
ЗВРЖЄНЦОІ А РОІКАХОМ В НОЦЄ СТРХ НА ЛУДІ — ІЖЄ СУТЬ ГРЬЦІ.

ВОПРОШАШУТ НАСЬ НАРОДОІ, ЦТО ЄСЬМОІ, А ЄСВА ОДПОВЄДАХОМ, ЖЄ
СЬМОІ ЛУДЄ, НЄ УМУЦА КРАЄ, А ПРІАВІАХУТЬ НІАМО ГРЬЦІ А ВРІАЗІ. ТО
І ЦІФТО ОПОВЄДЄНМО ДЄТЄМ НАШЄМ, ІАКОВЄ НАМО БУДЄ РЄКНУТЬ
ПІЄНОВЄНІЄМ ІА ДО ОЧІТА — І ІСТА ІМУТЬ?

должны на врагов — Греци ли то, или Егунцы. А мы ведь их-
то должны охомутать и стреножить, чтобы не стало нам вра-
гов, как мерзости перед глазами нашими.

Галарех ведь заплатит за то, и [мы] должны принудить
Хорсунь заплатить за слезы дочерей наших убитых и сыновей, в
рабство взятых. Плата ведь та не серебряная и не золотая,
потому как отсечь их головы — и в мелкую крошку истолчем.

Доцієчка 7г

И так будем [мы] роды от тех [родов]. Потому как бре-
шет сука греческая и лис хитростью отвернул нас от травы
нашей, и то [нам] ясно, что Суне [нам] вредит. То ведь наша
мета — учиться, и не отбросим ее.

Ведь спустя тысячу триста лет от исхода Карпеньско-
го Асколд злобный пришел на нас. Тут загнулся народ мой
от [такого] лада и, сказав, что „любо“, пошел под стяги
наши. И защита-то та от врагов на Руси — могучий Сварог
наш, а не боги другие. А помимо Сварога нет у нас ничего
кроме смерти, и она-то не страшна, коли [мы] решились.
Вот ведь, Сварга зовет нас и идем к ней.

И ведь идем, потому как Матерь Всех поет песнь
ратную, и [нам с вами] надобно прислушаться к ней, что-
бы [нам] не есть травы, скот наш Грекам отдавая, а они
нам — камни вместо еды, чтобы грызть, а ведь зубы [у
нас] крепкие и острые! Они-то нам говорят, что мы звери
и рычим в ночи, страх [наводя] на людей — которые суть
Греци.

Вопросят нас народы, что мы, а [мы с вами] рас-
скажем, что мы люди, не имеющие страны, а правят
нами Греци и воряги. Так и что расскажем детям на-
шим, которые нам будут отвечать плевком в глаза — и
правы будут?

СЄ БО ДРУЖИНА СОБІРХОМ СТА ДО СТЕНГА НАШІА, А РЦЄМО ВСЯКО, НЕ
ІМАМО ІАСТВОІ А ЖІТВА СЕН БЕНДЕХОМЬ НА ПОЛІ БРАТЄ. А ІНАДА ОБЄРЄ-
ХОМ ОД ГРЬЦЄ, ІАДЕХОМ, І НЕ ОБЄРЕХОМ — А НІ ІАДОІМО. БО МАТОІРЬ
СВА СПЇВА НАДО НОІ, А ІМЄМО СТЕНГЄ НАШЄ ДАТІ ВІАТРОМ ТРЕПАТЄ А
КОМОНЬСТВА СТУПОІ СКАКАЩЄТЄ, ДА ПРАХ ПОДОІМО ВОЄНЬ ЗА НОІ А
ВРАЗЄМ ДАХОМ ДОІХЄНТЬ Є.

ТОН ТО ДЕН ПЄРВА БІТВА ЄСЬ ОД НОІ, А ІМЄХОМ ДВА СТОІ УБІКНА
ЗА РУСЬ. ВЄЩНА СІВА ІМА ЄСТА! А ІДЄ ДО НОІ НАРОДЬ, А НЕ ІМІАХОМОІ
БОІАРІ ДА ПРІДЄТЬ ДО НОІ,

Дощечка 7д (с. 196)

А ДА СПРАВЄХОМ ТРІЗНУ СЛАВНУ ПО ВРЗЄХ. А НАЄТЬМО СКОЛОІ НА
ХОРСУНЄ, ДА БЄРЕХОМ ІАДЬ А ДОБРА, А СКОТІА, НІЖЄ ПОЛОНИАХОМ ГРЬЦІ.
ТІ БО ТО НАС ВЪДІАІ ІАКО ЗЛОІХ, А СЄМА ДОБРІ — НА РУСЬ. А ТЬМА НЕ
БЄНДЄ С НОІ — НО О ТОІ, КІЄ, ЧІНУЖЄ БЄРІАЩЄ, РЕКУТЬ ЖЄ ДОБРО ДІАНУТЬ.
А НЕ БУДЄХОМ, ІАКО ОНА; ЄДІН ЄСЬ ВОВЕНДЄ НАШО ІАСУНЬ, А ТОМУ
ПТЦЄХОМ СІА НА ТРУД НАШ, А ПОБЪДІАТЄ ВРАЗИ ДО ЄДІНА. ІАКО
СОКОЛОВЄ НАПАДЬНЄМО НА ОНА А ВРЖЄХОМ СІА ДО БОРІА СІОІЛНА.

ТО БО МАТОІРЄ СВА СПЇВАЩЄТЬ ВЄ СВРЗІЄ О ПОДВІГОІ РАТНОІ. А ОДЄІМО
ОД ДОМОІ СВА А ТЄЦЄХОМ ДО ВРЗІ, АБЄХОМ ВЪДІАЩЄТЄ ІМО РУСЬК
МЕЧА. СЄЩЕНЄ ІАСНУНЄ РЕЩЄ, ЖЄ НЕ [І]МАХОМ СТА ІНА ДЪІАТЄ, ІАКО ІТЄ
ДО ПЄРД. А "НАСПЄТЬ" НЕ ІМІАХОМ РЦЄТЄ, ІАКО НЕ ІМІАХОМ СПЄТЄ
НЕБОТЬ ПЄРЄДОІ СВА. А БОРЗО ІАДЕХОМ, А КІЄ БОРЗО ІДЄ, БОРЗЄ ІМА СЛАВУ,
А КОІЄ ПОТІХА ІДЄ, ТО СЄ ВРАНІЄ НА НЕ КРІАЩУТЬ А КУРОВЄ КЛЕНЧУТЬ.
НЕ СЪМА ГОВІАДОІ, НЕБОТЬ СМЄ РУСИ ЦІСТА.

А ТО Є ІНОІМ НАУЩЕНЄ, АБОСТА ЗНАТЄ, АКІ ПРАВЬ ЄСЬ СОЗ НОІ, А НАВЄ СЄ
НЕ БОІАХОМ СТА, ІАКО НАВЬ НЕ ІМА СІОІОІ ПРОТЄ НОІ. ТОМУ БО ІМЄХОМ
МОЛІТЄ БОЗЄ О ПОМОЦЄ В ТРУДЄХ РАТНЄХ НАШЄХ А ТЦІАТЄ СЄ.

Вот ведь, дружины собрали [мы с вами] под стяги наши,
и говорим всякому, [что] нет у нас еды, и пропитание себе
будем на поле брать. И где отберем у Грецей, то поедим, а
не отберем — и не [будем] есть. Ведь Матерь Всех поет над
нами, и [нам] надобно стяги наши дать ветрам трепать, а
коннице — степью скакать, чтобы [нам] пыль поднять воен-
ную, и врагам дадим вдохнуть ее.

В тот день первая битва — наша, и было [у нас]
двести убитых за Русь. Вечная им слава! И идет к нам
народ, а нет у нас бояр, чтобы пришли к нам,

Дощечка 7д

чтобы справили [мы] тризну славную по врагам. И налетим
соколами на Хорсунь, чтобы [нам] взять еду и добро, и скот,
но не брать в плен Грецей. Они-то ведь нас знают как злых,
а мы хорошие — к Руси. А тем не быть с нами — но вот [с]
теми, которые, чужое беря, говорят, что делают доброе. И не
будем как те; один есть Воевода наш Ясный, и потому по-
тщимся на труд наш [ратный], чтобы победить врагов до
единого. Как соколы нападем на них и бросимся в битву
сильную.

То ведь Матерь Всех поет во Сварге о подвигах рат-
ных. И пойдем от домов своих и бросимся на врагов, чтобы
[нам] дать им [отведать] русского меча. Сеча ясная речет,
что не надобно [нам] другого делать, как идти вперед. А
„назад“ не должны [мы] говорить, потому как нет у нас за-
дов, только переды. И быстро пойдем, а кто быстро идет,
быстро имеет славу, а который потиху идет, то вороны на
него каркают и куры квохчут. Мы — не говяды, а есьмы
Русы чистые.

И это — другим научение, чтобы знать, как Правь есть
с нами, а Нави не боимся [мы с вами], потому как Навь не
имеет силы против нас. Потому надобно [нам] молить Богов
о помощи в трудах ратных наших и усердствовать.

ТО Б ТО МАОІРЬ СВА БІАЩЕТЬ КРОІДЛЕМА О ТРУДОІ РАТНЄ А СЛАВЕ
ВОІОМ, ІАКОВЕ ІСПІАХША ВОДЄ ЖІВЕ ОД ПЕРУНЦЄ В СЄЩЄ УКРУТНЄІ. А
ТАІА ПЕРНІЦА ЛЄТЄ ДО НОІ, А ТАІА РОУГ ДВАЩЕТЬ, ПІНЕН ВОДЄ ЖІВЕ О
ЖІВОТ ВЪЩЕНЬ ГОРДІНЄ НАШЄМУ, ІЖЄ МЄФА ВРАІІА ОДОСТА А ГЛАВУ
СТРЦЕНУ УТРАТЄ. ТАКО СМРТЄ НЄ ІМІАХОМО ДО ОВА, НІЖЄ БО ЖІВОТ
ВЪЩЕН, А ВОЖДОІ БРАТРЕ О БРАТРЕ ТРУДІАЄ СІА.

Дощечка 7е (с. 196)

А УМРЕ, А ДО ЛУЦЄ СЪВРГОВА ІДЄ, А ТАМО ПЕРУНИЦА РЪЩЄ: «ТОІ Є БО
НІКІЄ ІН, НІЖЄ РУС ГОРДІН, А НІ ГРЬЦЬ А НІ ВРІАГ, АНМО СЛАВЕН РОДУ
СЛАВНА. А ТОН ІДЄ ПО СЪПЪВЄХ МАТОІРЕВЄХА, МАТОІРЕ СВА НЩЄХ ДО
ЛУЦЄ ТВЄХ, СВАРЖЄ ВІКЄ!»

А РЪЩЄ МУ СВАРГ: «ІДЄ, СОНЄ МОЄ, ДО ТЕ КРАСЄ ВЪЩНОІ, А ТАМО
ЗРІАЩЄШЄ ТВА ДЕНДЄ А БАБЄ. А ТІ ТО О РАДОЩЄХ І ВЄСІАХ ТЕ ЗРІАЩЄТЄ!
ПІАКСТА ЗЄІА ДО ДНЄСЄ, А ТЄДО ІМА БІАЩЕТЬ ВОЗРІАДОВАСТЄ СІА О ЖІВОТЄ
ТВЄМ ВЪЩІНЄМ ДО КОНЦА КОНЄЦ». А ВОКРАЩЄ СІА ТАМА НЄ ВЄМЄ.

ІАКО ВОЄ ІАСУНЄ ІМІАХОМ ІНА МЄТА, НІЖЄ ГРЬЦІ, А ІМІАХОМ СЛАВУ ІНУ. А
ТАКОЖДЄ ДОЗРЄДЄМО ДО РАКЄ НАШЄ А УЗРЖЄХОМ КВЕНТЄ КРАСНЄ А
ДРЕВА, А ЛУЦІ. А ІМЄМО ВІАНУ ВІАНІТЄ ОДО ПОЛЬ ТЄХ, ЖІТВУ ТРУДІТІ А
ІАЩЕНЬ ПЪЛОТЄ, А ПШЄНО ПРОСОВО СЪІРІАЩЄТЄ ДО ЗАКУТЄ СЪВРОЖІА. ТО
БО Т БОГОЦЕНСТВА ІНА! — ІАКО ЗЄМНА ВЄ ПРАХОВЄ А БОІАСТВЄ, А
СТРАДНЄХ, — І ДА БЄНДЄ МІРНА ДЕНЄ ГО ВЪЩІНА.

А СМЄ СТАХОМ НА МІСТЬ ГО А ПРІАХОМ СТА ЗУРЬ, А БЄНДЄ ПАДНЄМО ЗЄ
СЛАВОУ; ТАМО ІДЬМЄ, ІАКО ОВ.

ТО БО МАТОІРЕ СВА БІАЩЕТЬ КРОІДІАМА О БОЦЄ СВА ОБАПОІ, ІАКОВА
ВОЗГЄНА СІАЩЄ СВЕНТЄМ ДО НОІ. А ВШІАКО ПЄРО ІНЄ, КРАСНЄ: ЧЄРМЄ-
НО, СІНЄ, МОНАРЕ, ЖОЛУТЄ А СТБРНЄ, ЗЛАТЄ А БЄІЄ. А ТА БО СІАЩЕТЬ

И так-то Матерь Всех бьет крыльями о трудах ратных и
славе воинам, которые испили воду живую от Перуницы в
сече жестокой. И та Перуница летит к нам, и она рог дает,
полный воды живой о жизни вечной герою нашему, который
меча вражеского получил, а голову отрубленную потерял. Так
смерти нет у нас таким, но жизнь ведь вечная, и всегда брат о
брате труждается,

Дощечка 7е

а умрет — и на луга Свароговы идет, а там Перуни-
ца речет: „То ведь никто иной, а Рус-герой, а не Грець и
ни воряг, а славный роду славного. И он идет вослед за
пением Матеревым, Матери Всех Наших, на луга твои,
Свароже великий!“

И речет ему Сварог: „Иди, сыне мой, к этой красе
вечной и там узришь твоих деда и бабу. А они-то в радо-
сти и веселии тебя узрят! Плакали [они] много доньше, а
теперь им будет возрадоваться о жизни твоей вечной до
конца концов“. А краше того[, что] там, не ведаем.

Как воины ясные, имеем цель иную, не как у Грецей, и
слава у нас иная. И так дойдем до Рая нашего и узрим цветы
прекрасные и деревья, и луга. И нам свивать снопы, на полях
тех жито убирать и ячмень веять, и пшено просовое собирать
в закрома Сварожьи. То ведь богатство иное! — потому как
земное [было] во прахе и болезнях, и страданиях, — и да
будут мирными дни его вечные.

А [мы] остаемся на месте его и бьемся сурово, и падем
со славою; туда пойдем, как тот.

Вот ведь Матерь Всех бьет крыльями по бокам
своим обапол, как возжженная сияет светом нам. И
всякое перо иное, прекрасное: красное, синее, голубое,
желтое и серебряное, золотое и белое. И Она ведь сияет

ІАКО СУНЁ ЦАР УМЕ, А ВОКОЛОІ ІДЁ ПА СУНЬ. ТА Ё ТО СВЕТАЩЁТЬ О
СЬДЬМА КРАСОІ, ІЖЕ ЗАВЁЦЬ О БОЗЕХ СТА НАШЁ. А ПЕРУНЬ ІУ ЗРІАЩЁ
ГРМЕТЬ В НЕБІ ІАШНІ. ТА БО ТО НАШЁ ЦЕСТВА, А СІЦЬ ІМІАХОМ СТА СВА
СОІА ДАТЁ, ДА УЗРІЕМО ТАКОЖЬ А ОДСЕНЦЕХОМ СТАР ЖІВОТ НАШ ОД
НОВА, ІАКОВА ЁСЬ СЋЦЕНА В РУБЁ ДРВА ДОМІ ОГНІЦАН ПРОСТЬ.

МАТЕРЁ СЛАВА БІЕ КРОІДЖМА О ПАЛОІ, А ІДЬМО ДО СТЕГІ НАШЕНСТВЕ, А
ТЁ БО СТЕНПІ ІАСУНЁ.

Дошечка 7э (с. 196)

ТАМО ПЕРУНЬ ІДЁ А ГЛАВУ ЗЛАТОУ ТРСЁЩЁ, МОЛОІНЁ ПОСЁВАХЩЁТЬ ДО
СВРЗЁ СІНІАЁ, А ТА ТВРАЁ СЁ ОДО ТОІЁ. А МАТОІРЁ СЛАВА СПЬВАЩЁТЬ О
ТРУДЫХ СВАКЕХ РАТНЕХ. А МАМЕХОМ СТА ПОСІЕНХАТЁ А ХОТІАЦЁТІ
БРАНЕ ЗУРІВЕ ЗА РУСЬ НАШЁ А ПРАСВНТОЦЁ НАША. МАТОІРЬ СЛА
СІАЩЁТЬ ДО ОБЛІЦЕВА ІАКО СУНЬ А ВЬЦІАЩЁТЬ НОІ ПОБЁДОІ А ЗГЕНБЁЛЁ.
А НІ СЁ БОІАХОМ СТА, ІАКО ТО ЁСЬ ЖІВОТ ЗЁМЁН А ВІЦЬ ЁСЬ ЖІВОТ
ВЬЦЕН. А ТОМУ ІМІАХОМ СТА ДОІБАТЁ ВЬЦЁ, ІАКО ЗЁМНО ПРОТЬ ЖЁ
НІЦЁ. СМЁ НА ЗЁМЁ ІАКО ЗГІ, А ТО ЗЬГМІЗЕХОМ ВУ ТЬМЁ, ІАКО НЁ БІАХОМ
СТА ІСТЁ НІКАДА НА НІ.

ТАКО СЛАВА НАШЁ ОТЕЦЁ ДО МАТОІРЬ СЛАВЕ А ПРЕБЕНДЁ В ОНЬ ДО КОНЦА
КОНЕЦЬ ЗЁМСТЕХ А ІНЕХ ЖІТВЁ. ТО БЁ СВА СО СТЕ Н БОІАЦЁТІ СЕН СМРТЁ,
ІАКО СМЕХОМ ПОТОМІЦЁ СЛАВНЁ, А ДАЖБО НАС РОДІВЕ КРЕНЗ КРАВУ
ЗАМУНЬ. А ТО БЕДЁХЩЁМО КРАВЕНЦЁ — А СКУФЁ, АНТІВЕ, РУСОІ, БОРУ-
СЕНЬ А СУРЕНЖЕЦОІ. ТАКО СМЁ СТАХОМ ДЁДЬ РУСОВЁ А С ПЕНДЁ БЁ
ІДЬЁМ А ДО СЁ ДО НЕБІ, СВАРЗЁ СІНІЁН.

[а] ЗА СТАР ЦАС РОІБЫА НОІ ОСТА СЁ, НЁ ХОТЬЦЁ ІДІАЩЁТЁ ДО ЗЁМЁ
НАШЁН, А РЦЕХША, ЖЁ «БО СТЕ ІМІАІ ДОБІА». А ТАКО СТА, ІЗГІБОСТА
СВА А НЁ ДПЛОДЩЁТЁ СЕН З НОІ, А ЗМРЖЁ ІАКО НЁПЛОДЬВА, НІСЦО ОДЁ
НЬ НЁ ЗБЕНДЁ. А НЁ ВЬХОМ СТЕ ОБЦЁ О ТЁХ, КОСТОБЦЁВА СУТЬ ОНА.

как Суне-Царь умеет и вокруг идет посолонь. Она ведь све-
тит семью красами, которые заветом о Богах наших стали.
А Перун, ее узрев, гремит в небе ясном. Она ведь — наше
счастье, и так [нам] надобно всю силу отдать, чтобы [мы]
увидели то же и отсекали старую жизнь нашу от новой, как
рубят дрова в доме огнищанина простого.

Матерь Слава бьет крыльями о полы, и идем под стяги
наши, а они ведь — Стяги Ясные.

Дошечка 7э

Там Перунь идет и головой золотой трясет, молнии рас-
сеивает во Сваргу синюю, и она укрепляется от них. И Ма-
терь Слава поет о трудах всяческих ратных. И [нам] надоб-
но послушаться и хотеть брани яростной за Русь нашу и
Святых Праотцев наших. Матерь Слава сияет до облаков
как Суне и предвещает нам победы и гибель. Но [мы с вами]
не боимся, потому как — то жизнь земная, а ведь есть [и]
жизнь вечная. И о том [нам] надобно заботиться больше,
потому как земное против неё — ничто. Мы на земле как
искры, и ведь исчезнем во тьме, как бы [мы] никогда и не
существовали вовсе.

Так слава наша пойдет к Матери Славе и пребудет в
Ней до конца концов земных и иных жизней. Это [у нас] с
вами по-свойски, не бояться смерти, потому как мы — по-
томки славные, а Дажбо нас родил через корову Замунь.
И вот мы будем Кравенцы — и Скуфе, Антыве, Русы, Бору-
сени и Суренжецы. Так мы остаемся наследники Русовы и
с пением ведь идем в сие в Небо, Сваргу Синюю.

А в старое время Рыбоеды нас оставили вот, не желая
идти в землю нашу, и сказали, что[-де] „ведь [вам] и так
хорошо“. И так стало, пропали [они] все и не плодились с
нами, и перемерли как неплодные, ничего от них не оста-
лось. И не знаем [мы с вами] вообще о тех, Костобоце которые.

ОНИ ЖДА ПОМОЦЕ ОД НЕБИ САМОВА, НЕ СТАХВА СЕ ТРЕНАТЕ СЕ, А ТА-
КОЖДЕ СЕ ИНА СТАЦНА, ОД МИРОУМ ПОГЛЦЕНА СТАХВА. ТУ БО РЦЕХОМ,
ВШАКО ЄСТЬ ПРАВО, ЖЕ НЕ ДЕСЕН СТАТЕ ОД ОБЕ ТЕЯ, А ТАКО МИРОВЕ
СТА ПОГЛЦНА ОД НОИ, А НЕ ИМАХОМ ТОДЕ НИКИ.

ТАКО ДУЛЕБОВА СТАХВА ОДО НОИ ПОВРЕНЦЕНА НА БОРУСЬ. МАЛО
ЗБОИЩАШЕ ИЕРУВ, А НЕБОТЬ РЕШЕНОИ ИМЕРСТІК, А ТЕ СЕ БО СЕАНЕШЕ
ВЕНАКЕ ІЗЕРА. А ТУ ВЕДЕШТИІ УСЕШЕДЦА ДАЛБ, А ИМЕСТЕ ОСТАЦЕ СЕН
ТАМО. І ТАКО [ІХВА] ЗБЕНДЕ МАЛО.

А [СЕ] РЕЩЕ СВА ПОЛЕ НШЕ. І БІАЦА БІЕ ТО КРОІДЛЕМА МАТОІРЬ СВА І
СПЕВАЩЕТ ПЕСЕН ДО СЕЩЕ. А ТА ПТОЦНА СУНЕ САРЕ НЕ ЄСЬ, А ТАЯ ЄСЬ
ОД ОНА ОВА СТА БІАЦА.

Дошечка 7ж (с. 197)

А ТУХОМ ВЕДЬТЕ ИМАХОМ ДА СЕН ЗБІРЯЕ РОД РУСЬК ДО ДЕСЬНЦЕ, А
ДЕСЬНЦЕ ДО СТОІ, А ДА ТАЯ НАПАДЯШЕТЬ О ВРЗЕХ, А ПІМЕТЬ Є ГЛАВЕВА
ОДТРФЕЦА. А ТАМО ЗЛАЯ ПОЛЕНШЕТЬ, ДА ЗВЕЖЕ ХІСНІЦОІ, ТА ІАДЦІА,
СОЗДЕНХНОУТЬ.

ТЕЩАШУТЬ РІКЦЕ ВЕЛКЕ НА РУСЬ, А МНОГА ВОДАЕ ЖУРШЕСТЬ СПЬВА
СТАРОДАВНІА О ТОІ БОІАРІ, ІАКВОІ НЕ СЕН БОІАЦА, ДО ПОЛЬ ГОДЕ ІАШІА
А ІАТОІ МНОГА СЕН ПРІАЦІА О ВОЛНЕСТЬ РУСЬКУ. ТІ ТО СЛАВНЕ НІЦО
БЕРЬГШІА, А НІ ЖІВОТОІ СВА.

ТАКО РЦЕ О НЬЕ БЕРЕГОІНЬА, А БІЕТЬ КРОІДЛЕМА МАТОІРЬ СВА СЛАВА А
ЖЕШЕТЬ О ТОК ПОТОМІЦЬ, ІАКВЕ НІ ГРЬЦІОМ, НІ ВРІАНЗЕМ НЕ ПОДА.
ЖЕЩЕТЬ ТАЯ ПТОЦНА О ГРАОІНІХ БОРУСЕНЬШТЕХ, ІАКВЕ ОД РОМІК ПАДЦА
КОЛОІ ДАНАКВЕ ВЕНАКЕ ТРОІАНЬ ВАЛУ.

А ТОЄ ПРОСТЬ ТРЗНОІ ЖГЬШІА, А СТРІБВЕ ІНВЕ ПІАЦАШУТЬ, ОБ ОНЕ ПІАКАЩЕ
СІА ЗА ОБСЬНЄ, А ВО ЗІМІК СТУДІКНЬ ГУРЛОХАЩЕТЬ ОБО НЬ ЖЕ РЕВ СТУПЕНЬ.
А ГОЛОМБЕ ДІВОНКА А ТАЦЕ ЖЕКОЩУТЬ, ІАКО ПОГІБЬША ТОК О СЛАВІЕ,

Те ждали помощи от Неба самого, не стали вот трудиться, и
также другое случилось, Илирами поглощены были. Вот ведь,
говорим [мы], во всяком случае правда, что ни десяти [не]
стало от обоих тех, и так Илиры были поглощены нами, и
нет [у нас] тогда некоторых.

Так Дулебы от нас повернулись на Борусь. Мало оста-
лось Илеров, и не называются ли [они] Илмерсте, и они ведь
уселись возле озера. А вот Вендешти уселись дальше, а
Илмерсте остались там. И так [их] осталось мало.

И речется все Поле наше. И бьет ведь крыльями Ма-
терь Всех и поет песнь к сече. И та птица Солнце-Царь не
есть, а Она от Того начала быть.

Дошечка 7ж

И тут знать [нам] надобно, чтобы род Русский со-
бирался в десятки, и десятки — в сотни, и чтобы те напа-
дали на врагов, чтобы пинать их головы отрубленные. И
там злодеев оставить, чтобы звери-хищники, их поев, из-
дохли.

Текут реки великие на Руси, и многие воды жур-
чат севы стародавние о тех боярах, которые не боя-
лись, в поля годьские идя, и годы многие бились за
Волю Русскую. Те-то Славные ничего не берегли, ни
жизни своей.

Так говорит о них Берегиня и бьет крыльями Матерь
Всех Слава и говорит о тех потомках, которые ни Грецам,
ни ворягам не поддадутся. Речет та Птица о героях Бору-
сеньских, которые от Ромев [рук] пали около Даная возле
Трояня вала.

А они без тризны легли, и Стрибы те пляшут, о них
плачут по Овсеню, а зимой студеной грохочет о них же рёв
степной. А голуби дикие и так рекут, что погибли они со славой,

ТУ ЗОРІА КРАСНА ІДЕ ДО НЬ ІАКО ЖІНА БЛАГВА А МЯККА ДАНАШЕТЬ НОІ, В
СИЛОУ НАШУ А КРЕНПОСЦЬ АВУЖИЛА. ТА БО ЗАРОІНЕ СУНЕ ВЪСТЦІА. А
ТАКОЖДЕ СЛЕНХШЕМОСЕНХОМ ВІЪСТЕЦЕ КОМОНЬСКА СКАКЦЕТЕ ДО ЗАКАТУ
СУНЕ, АБОСТЕ УПРАВЕНСТЕ БІАЦІ ГО ФІЛІАТ КУ НОЦІ. А БІАЦЬ БІХ ВОУЗ
СО ВЛОЄМА СМІРНАМА ВЛЕКУЦЕЦІА ПО СТУПЕ СОІНЕ, А ТАМО БО ЛЕГНЬ
СУНЕ СПАТЕ ВО НЕЦЬ. А ТО Ж КОЛІБВА ДЕН ПІШІШЕД, СТА ДО ВЕЦІЄЖЬ,
А ДРУГЕ СКАКАЦЕЦЬ УІАВЕ ПРШЕДЬ ВЕЦІЕРЕ, А ТАКО РЦЕ СУНЕ, ЖЕ ВОУЗ
А ВЛОІ ЄСЬ ТАМО А ЖДЕ ГО НА МЯКШІНЕ СТЕЗЬ, АЦЕ ЗОРІА ПРОЛІЦІА ВО
СТУПЬ, ПОЗВАНА МАТЕ, АБОІСВА ПОСПЬШЕНДІА.

КОЛИБО І ЦЕХУ ІДЕ ДО ЗАКАТУ СУНЕ СО ВОЄ СВА, А ХРВАТЬ БЕРІНА СВЕ ВОІА
ТОДЬ ІНА ЦЕСТЬ. І ЦЕХУ СЛАЕНЦЕ З РУСЬВА. А ТАКО З НЕ ОДЪЯЕНЦІ ІА
ЗЕМЕ А С НІХМА УТВОРЕ РУСКОЛАНЕ. КІІ БО УСЕНДЕ СЕ О КОІІВЕ. А ТОМУ
СМЕХОМ ПОДЛЕГЦЕ, А З НІМ ДО ЦЕЖЕ СЕН РУСЄ СТРАЩЕМ СЕН. А ТАКО,
БУДЬ ВА НОІ ІНА СОІА. НЕ ІДЕХОМ О НІ, А СО РУСЬ, ПОНЕЖДЕ ТАІА ЄСЬ
МАТЬ НАШЕ, А ТАКО СМЕ ДЪЦШІ ІЕ, А БЕДЕХОМ ДО КОНЬЦОІ О НІУ.

Когда и Шехо идет на закат солнца с воинами своими, и Хорват берет своих воинов тогда, другую часть. И Шехо поселился с Русами. И так с ними поделил [их] земли и с ними сотворил Русколань. Кий ведь уселся в Киеве. И ему [мы] подчинились, и с ним вообще [мы,] Русы, строимся. И так, будет на нас другая сила. Не пойдем с ней, а с Русью, потому как она есть Мать наша, а [мы] так — дети Её, и будем до конца за Неё.

Дощечка 8 (с. 199)

а тако ста мерзе русої распрє а оуѡбица. а жалє ста мєжє оної а поцашє плакатє а воїрїкатє има, да нє гріаднємо за оної, јако тамо ста бєнє погєнбєль нашє, а дєпцєхом сѧ до та порѧ, јакождѧ нє збудє од нѧ нїцѡ. оспомонїмѡ о тѣ, јако об оцє орєї [бѧ] єдин род славєнє. а п[о] оцє о[рїє] трїє сѡновє го роздїєлєнцє сѧ на трїцѧ. а тако ста о русколанїє а вїєньцїє, єжє сєн роздїєлцє сє на двѡї.

та бо тва об борѡсїєх, јаквє бѧцїєтє рострждєна на двїє — а тогдїє имѡхѡмь скоро дєсєнтѣ. а поцѡ гріадї гріадѧцїєтє а грєндєє оустрѡцїєтє, коїбѡ имѡхѡмь сєн дїєлѧшєтє сє до бєзконцѧ?

та бо русѣ єдина можацїєтѣ, а нє дєсѣнцє, а то родцє а родїцї сєн дїєлѧцє сєа потцашє.

а то кратѡ врг налє на нѡї, имѡмѡ бранїтє сє о рцєнь, а нє жєцїєтє, јакова оцє иматє. ацїє бо иматє дєсєнтѣ кравє, а згїєцїєшї од враг мѧлѧ, оуцѣѣ та. кєсѣ а прєбѡдєшї в родїє до концѧ тѡѧ. дєсѣнцѣ имѡ оутѡрїѧцїєтї тоїсѣнцє.

онѣгдѡ тоїє оглєндѧ кравє водѧї по ступїєх, а тої кратѡ рцє словєсѡї многѧѧ о родцїєх сѡєх а поѣтїє сє сѧм од сѣбє воїцїє прѧщурє а орє оцє. то то, врднѧѧ тѡрїѧцїє нє будєхѡмь сѡмє, имѡ нѧстєнжєтє, сїцє бо сїлдѧ сѡє нє идємо.

по гѧларрєхїє збєнє годє до полуноцїє а тѧмѡ їсѣзнїє і дєтєрєх вєдє ї і послє о нїхжє нє вїхѡмь нїсѣѡ.

а бєрєдїє їдѣшѧ до нѡї а рїєкстѧ нѧмѡ, јако вєльмє вєлькѧ утєснїєнїѧ имѧї од їѧгє, јаквє постѧ нѧ сїкѧ їєгунштїї.

Дощечка 8

И так стала между Русами распря и усобица. И Жаля стала меж ними и начала плакать и выговаривать им, чтобы [мы] не шли за ними, потому как там будет погибель наша, и дождемся [так] до той поры, как не останется от нас ничего. Вспомним о том, как [во времена] Отца Орея [был] один род Славных. А после Отца О[рея] три сына его разделились на-трое. И так стало с Русколанами и Вендицами, которые разделились надвое.

То же самое и с Русами, которые разорвались надвое — и тогда будет [у нас] почти десяток. И почто гряды городить и огороды устраивать, если [мы] должны делиться до бесконечности?

Та ведь Русь единая может, а не десятки, а ведь то родцы и родичи, делясь, это начали.

А то раз враг напал на нас, должны [мы] обороняться, как сказано, а не говорить, какого отца имеете. Если ведь имеете десять коров, и пропади из-за врага несколько, ищешь их. [Ты] еси и пребудешь в Роде до конца твоего. Десятки должны сделаться тысячами.

Когда-то тот Оглендя коров водил по степям и в тот раз рек слова многие о родичах своих, и почитал сам себя выше Пращуров и Орея Отца. То-то, вредное творить не будем, ему следовать, таким ведь следом все не пойдем.

После Галареха [та, что] осталась, Годь [ушла] на полночь и там исчезла, и Детерех вел их, и после же о них не знаем [мы] ничего.

А Беренды пришли к нам и сказали нам, что весьма великие притеснения имеют [они] от Ягов, которые встали на след егунский.

А ТАКО БОЛОЊАРЬ КЕМА РЦІЄ ПОЖДАТЕ А ПРЕШЕДЕ ДО НЪ, А ХОДІЄ С ПЕНТОИ ТЫМОИ ДО НЪ НЕОЖДАНИЕ А БІНА ІАПІЄ, КІЄ БО РОСТРЦІЄ НА ВВШІЕ СТРАНОИ, ІАКО ВЛІАЖЕНИЕ Є. А БЕРЕ КРАВОВ ІКІ І ГОВІІАНІА, А ЦІКЕРОИ, ІУНАЦІЄ А СТАРЫЦІЄ ПОБІЄ НАСКРЬСЬ.

ΜΟΙ ΣΒΜΙΕ ΡΥΣΙΣΙΕ. ΙΜΙΛΛΟΜΒ ΓΡΑΙΤΕ ΣΕ ΠΟΧΟΔΙΥ ΝΑΨΙΥ Α, ΔΡΖΑΨΙΕ ΣΕ
ΕΔΙΗ ΟΔΗΑ, ΠΡΙΑΤΕ ΣΕ ΔΟ ΣΜΕΡΤΙΕ ΠΡΑΒΙΕ.

НА ТО ЁЩЕ ПОМОЇНЬМО ДОРІЄ, ПАРЦІЦЬ ТЄГО, ІЖЕ НА НОІ ОУТОЦІЄ СЄ А
ПОВІЄ НОІ ЗА НАШІЄ РОЗДІКІНАНОІ ОУСОБІЦЬ. ТО ТО БО ВРНІЄЄ ЄРЕК А
ЗСЬК ОУСІЄСТА СЄ НА КРЕНКЕ НАША А МРЗІАЦІЄТЕ НАМО ΔΟ ΚΡΟΜΙΚΕΤΟΙ.

ЗЫМЕ ПОТОМИЦОΙ ΡΟΔΟΥ ΣΥΒΥΝΕ, ΚΙ ΠΡΙΔΕ ΔΟ ΙΜΑΡΙΩΤΕ Α ΟΥΣΚΕΔΗΩΤΕ
ΣΕ ΔΟ ΓΟΔΗ. Ι ΤΥ ΒΥΔΙΕ ΤΟΙΣΦΗΤΕ ΛΗΤΟΙ.

ПОТЩАШЕ НА НОИ КЪЛТОВЕ СО ЖЕЛАЗВА СВЕА ПОТКЛАЩА НОИ. ПОВРАТЪЩЕ
СЪ ДО ЗАХОДОУ СУНИЕ, ИКВА ЕСТЬ ВА ТВРАКЕ РОУКА ДРЖИЩА НОИ. І ТОГО
ОД РІКА ДА ІЗМІЩЕНІА А СТРАХОІ МУ НАВЕНАК НА ФРИНДОІ ГО, ОДТРЩЕ
ОД ЗЕМІЕ НАЩІКА.

А ИМОРШТИ, НА ТО ГЛЕНАКІША, НЕ СЕН БРАНИША ЗА ДОЦЫКЛА А ЗАГОИ-
НІЄ. НИЩО СМЕ НА МОГОУША ТО ОУВОРТИАТЕ ИНА, ІАКО ІМЄ НЕ ХОЩАЩЕ-
ТЕ ЖЛИІЗБА БРАТЕ ДО РЕНКОІ СВА А НІ СЕН БРАНЄТЕ ОД ВРЗЪХ. ТАКОВА
РОДІ ІЗСХНЕЩЕ ІМАШОУТЬ, АБО ІА ІНОІ НАСЛІЕНДЪЛОІ.

ГРМ ГРМОЦАЄТЬ В СВРЗК СОІНА, А ІМАХОМЬ ЛІКЕТЄ НА ВРЗІ ІАКО ЛАСТЦЄ
БОРЗІ А ГРЬМАВІЄ, А ТА БЕНСТРЦЬ ІЄЄ МЄЦІА НОВАА РОУСЬКА. А МЄТА
ІМАХОМЬ ДНЄЄ ІНІА — АВОІСТА СТОУПА СКОУФОІНІА БОЛА ЗА НОІ. А ВІШІА-
КА БРОДЦІЄ В ОНІ ЗАЩЄ ЗЛІЄ СТА А ЄНМЄ [НАШЄ КРАВЕ]. НАШЄ КРАВЕ ТАМО
ХОДЦІЄ ІМОУТЬ, А НАШІЄ РОДІЦІЄ ЖІТЕ ІМОУТЬ, ІБО КОЛОТВЄ ВЧЄРЄНЦІКЄ
СОУТЕ ДНЄЄ ВАРЕНЗЄ І ГРЬЦІЄ, ІЖЄ РІЄКОМА ЄЛАНЄ ЄСЬ. А ТОІЄ, КО[І] НЕ
ДОМОІСЛІКА ЄН ДО ТО, СОУТЕ ІХВА БУДАНЦЄ ОТРОКВА І ДЄРЄНЦІЄ. БРАНІ
ЄЄ ЗЕМІЄ РУЄ А БРАНЬ ЄЄБІЄ, А ТО Б ІНА НЕ БЕНДЛА НА ТОІІ КРЦЄ,

И так Белоярь им сказал подождать и пришел к ним, и пошел с пятью тьмами к ним неожиданно, и разбил Ягов, которых ведь разбросал на все стороны, как блаженных их. И взял коров их и говядей их, а дочерей, юношей и стариков перебил напрочь.

Мы есьмы Русичи. Надобно [нам] гордиться происхождением нашим и, держась один одного, бороться до смерти правой.

К тому еще вспомним Ди́ра, то есть того, который на нас напал и разбил нас по причине наших разделов и усобиц. Так вот ведь воряги Эрек и Асек уселись на шею нашу и опротивели нам до крайности.

[Мы] есьмы потомки рода славного, который пришел к Илмарцам и уселся [там] до Годи. И вот [тому] будет тысяча лет.

Пошли на нас Колоты, с железами своими встретили нас. Поворотились [они] к заходу Солнца, Которое во твердой руке держит нас, и того, от орала до измечения, и страх ему наводит на чресла его, [и Которое] отогнало [их] от земли нашей.

А Илморцы, на то глядя, не защищались вовсе и пропали. Ничего [мы] не могли тут сделать другого, потому как Илмы не хотели железа брать в руки свои, ни защищаться от врагов. Таковые роды иссохнуть должны, чтобы им другие унаследовали.

Гром гремит во Сварге синей, и [нам] надобно лететь на врагов как ласточки быстрые и громоносные, и та быстрота — [быстрота] нового меча Русского. И цель у нас нынче иная — чтобы степь Скифская была за нами. А [то] всякие бродящие в ней начали злыми становиться и захватывать [наших коров]. Наши коровы там ходить должны, и наши родичи [там] жить должны, потому как Колоты вчерашние суть ныне варяги и Греци, называемые [также] Элане. И те, которые не додумываются до того, их будущее — кабала и рабство. Обороняй эту Землю Русскую и обороняй себя, а то б иных [бы] не было на твоей шее.

а то б то вразіма не недела сєн охомутана а до воза приваждєна і
абої тєнгла тєі до камо хоцьащєть цужєі владѣ, а не бо то тої
хошчащєшь ітє. сама жажє велка с каріноу тому, кїє не дорозумїє-
щєть словєсѣи такє а грм кєму нєбєсѣнєнь, абої пвр҃г сєн доіє.

а не воставишь владѣ нашє єдинє єсє хорс — а перунь, яро, купалва,
лад а дажбо. і колиждє купалва прїдє вє вієнфїє, кїє жє взлєжї на
главіє го, сѣтцєна од вієтвіа злєна а цвѣтїє, а плодї, тєн щас
їмїєхомь далєцїє о нїєпрїє а до русє скакащєтє. о смртє нашїє не
моїєліхомь ста, а жївот нашє на полї єсь красєнь.

біє кроїдїєма матоїрє сва слава а жєщєть намо ітє до сїєщїє. а
[і]махомь ітє, і нам нї до їава-бріащїна, тукїє смащєна, нєботь
їмїахомь спатє на сїєрїє зєміє а їастє трву зєлєноу, докудїє не
бєнлє русє волна і сїїлїна.

за тєє щасє колибва годь їдє од полунощїє, їєрмєнрєх, сє — о тоє жє
їєгунштє, а тако сє пдоржє о она. а смє їмїахомь два вразї на два
концїа зєміє нашїїїа. а та болорєв прєдо трудїи велкє а усумнє
сє. ото ту матоїрь жєтшїа рєцїє мо, їако смїєїаї паднутє на їєгунштїа
а пєрвіє а рострщїтє н, а сєн поврататїтє сє на годь. а тоїї тако
дїєїащє розбїє їєгунштїи а сє повїєртє на годє, тамо бо увржє сїїїнє
їєрмєнрєхє а змртвє.

Доцїєчка 8 (1-28) (с. 219)

їако ста глутвє а тєдо бїахом сїрї а нїїщє. і боть їна жєлєзва
натщуть а нашєн їнтра їзвєргнуть од та сва.

сє бо аскої а єркє по нїєпрїи ходїащєт о лїудє нашє звєнцїє до борїа.
а то, їако дорє їмє про сєбєнєнь, тако не їмахом смє ітє до нь.

а то ведь враги не прочь охомутать и к возам привязать и
чтобы тянули их туда[, куда] хочет чужая власть, а не
[туда, куда] ты-то хочешь идти. Сама Жаля великая с
Кариной тому, кто не доразумее слова те, и Гром ему
небесный, чтобы повергся долу.

И не оставил владычество наше единственно Хорс —
и Перун, Яро, Купалва, Лад и Дажбо. И когда Купалва
придет в венце, который возлежит на главе Его, сплетенном
из ветвей зеленых и цветов, и плодов, в тот час надобно
[нам] далеко до Непры и до Руси скакать. О смерти не ду-
маем [мы с вами], и жизнь наша на поле прекрасна.

Бьет крыльями Матерь Всех Слава и речет нам
идти на сечу. И [нам] надобно идти, и нам не до еды-куша-
ний, сала лакомого, пусть придется спать на сырой земле
и есть траву зеленую, покуда не будет Русь вольной и
сильной.

В то время как Годь шла с полуночи, Ерменрех, вот —
в то же [время] Егунцы, и так поддержался [он] ими. И у нас
[так] было два врага на двух концах земли нашей. И тогда
Болорев пред трудами великими и засомневался. Тут-то
Матерь летящая речет ему, что [нам] надобно пасть на Егун-
цев первее и разбить их, и поворотиться на Годь. И тот, так
поступив, разбил Егунцев и поворотился на Годь, а там по-
верг сына Ерменреха и умертвил.

Доцїєчка 8 (1-28)

Как настал голод, и стали [мы] убоги и нищи. И разве
что иные железа наточат и нашего Интру извергнут отсюда.

Вот ведь Аско и Эрек по Непре ходят и людей наших
зовут на битву. Но, потому как у них Дир, не надобно [нам]
идти к ним.

ОТО ТВА ДА БЕНДЕ В ОУЩЕНІЕ, А РАЗУМІАХОМ СТА НАШЕ ОШОБИЦЕ А ІМЄМО ІНУ СТАТЕ ОД ВРЕ НЬ. СЕ БО АСК ІМІАІ ВОІА СВА, ПОСАДНЕ ІА НА ЛОДЬХ А ІДЕ ЗАГРЕНБЕНТЕ ІНА, А С ТЕ ДА ІДЕ НА ГРЬЦЬ, ДА НІЩЕ ІХО ГРАДОІ А ДА ЖЕРЕ БОЗМ В ЗЕМЕ ЄІЄХ. НА ТОДЕ НЕ ІСТА ТАКОВА, ІАКО АСК НЬСТЕ РУСИЦІ, НЕБОТВО ВАРЕНЗЬ, А ІМА ІНА МСТА; ТО ГМОТЬ РУСКУ ПОПІРАІ НАМА А, ЗЛЕ ДЕНЦЕ, ПОГЕНБЕ ІМЕ ЄН. І ЄРКЕ НЬСТЕ РУСИЦІ, А ТО Б ТО ЛИС ІДЕ ХІТРІАШЕТЕ ДО СТУПЕ А БІЕ ГОСТЕ ІНА, КОІЄ БО ТОМУ ДОВЕРЕНСЦІА СЕН.

НА СТАРЕ ПОГРЕБЕНЦІЕ ХОДИВА СМЕ СТА А ТАМО ПОМЕСНІАХОМ, ІАКВО ДЕНШАЦЕТЬ ПРАЩУРОВЕ НАШТЕ ПОДЕ ТРАВЕ ЗЕЛЕНА, А ТАМО ВЪДЪХОМ СТА, ІАКВА БОІТЕ А ЗА ОЩО ІТЕ.

І ТУ СВА РОДЦІ БІАЦЕ ДЪЛЕНТЕ СЕ А КОМУ СТАРЦІ ПШЕНБОТЕ, КІІ БО СЕН З НЕ ДА ДО ОЦЕ А ПРАОЦЕ МАРИЦЕНЬСКА, КІІ ОДО НЬ ІДЕ, А КІІ ЗБЕНДЕ ПРОСТЕЦЬ. А ТА ВЕЛКЬКА СВРА ОДОЛІАЦА РУСОІ, ІАКВЕ ПРЕНБІАЩЕШЕ СЕН ДО РОСТРЖЕЦЕНІ І РОСТРГНЬНІ. ТАКО ГРЬЦЕВО ОДО СВА ЗЕМЕ ЖЕНЕ ІА, НЕБОТЪВА НЕ ІМІАІ СОІУ, СЦЕПНЕНІ ДО КРУГУ А ДО КРОІДЪЛ. ВШІАК СВА СТА [А] ПОГЛЕНДА НА СОУСЪДІЦЕ СВОЄ, А ОД СЕ ВІРОІ НЕ ІМА, ІАКВА МЕНЕ ВРЖЕ ДО СЪЩЕ. ТАКО ПРОІДОША ВОСПІАНТЕ А ПОЧЕНЦІА СВАРЕТЕ СЕ СТА НА ПОХОДЬУ, КІІ ОБОДЪ ЛЪПЪЕ, А КІІ ШЕФЕРН. О ДРЕВЛЪ БОЛА ІНА РЬЦЕ, О ВІТІАСТВЪ. А ТЕДЪО НАСПЪТЕ О ПОХОДІ ОТО ОЦЕ СВА.

ТАКО БО РУСКОЛАНЬ ПАДЪМА ДО НІЩЕ ОД ГОДЪ А ІГУНШТА ЗВЪЖШТА. А ТОДЪ КІІСКА РУСЕ ТВОРІАЩЕ СЕ А ОНТУВА, А ГОДЪ СЕ УСТРАЩАЩЕ СІА, ІДЕ О ТА ВОН ДО СВЕРЕНЗЕ. ІАК БО ВЪХОМ, СВЕРЕНЗЕ СУТЕ ДВЪ. ЄДИНА ВЕНДЕСТА, А ДРУГА ГОДІА. А ТУ ТО ГОДЪ ПРИБЕНДЕ ДО НЬ. А ГОДІА СЕН УСИІАЩЕ ТАМОТВА. А ВЕНДЕСТІА ОСЛАБИЦЕСІА СЕН ТАКО ТЪЕ ДО ТЪВА. О СЕ БО ЖЕМЕНДЕ БІАЦІА ОКОЛОІ ТОІА, А ТА БІА ЛІТАВОА І СЕ НАЗОВЕЦЕ СІА ІМО, ОДО НОІ ІМЕ РЕЦЕНОІ ІМПРОІ.

Вот это-то пусть будет наукой, чтобы уразумели [мы с вами] наши ошибки, и была бы у нас иная статья, [не как у] врагов наших. Вот ведь, Асек, имея воинов своих, посадил их в ладьи и пошел грабить других, и с теми, чтобы идти на Грецей, разорить их города и принести жертвы Богам в земле их. Тогда как не правда таковое, потому как Аско не Русич, но варяг, и цель у него другая; поле-то Русское [он] попирает нам и, зло делая, погибель имеет он. И Эрке не Русич, и так-то этот лис идет хитрить в степь и побивает гостей [торговых] иных, которые ведь тому доверились.

На старые погребения ходим [мы с вами] и там подумаем, каково дышат Пращуры наши под травами зелеными, и там узнаем [мы с вами], какими быть и за что идти.

И тут все родичи делились, а кому старшим пребыть, кто же с ними да к Отцам и Праотцам умершим, кто от них происходит, а кто останется простецом. И та великая свара одолела Русов, которые дошли до раздора и раздела. Так Грецево погнали их, разве что не имели [они] силы, [как если бы они были] сцеплены в круг и с флангами. Всяк один стоит [и] поглядывает на соседей своих, и от этого веры у него нет, которая бросает мужей в сечу. Так возвратились [они] и начали ссориться о походе, кто поразил лучше, а кто шэферн. В древности о другом шла речь, о победе. А потом опять — о походах Отцов своих.

Так ведь Русколань пала, уничтоженная Годью и егунскими зверствами. И тогда Киевская Русь сотворилась и Оптова, и Годь устрашилась, пошли [они] оттуда прочь до Сверензи. Как [мы] знаем, Сверензи суть две. Одна вендская, а другая — годьская. И тут-то Годь прибыли в нее. И Годь усилилась там-то. А Венды ослабились так те до тьва. Тогда Жеменды были около тех, и то были Литавы и называли себя Илмо, нами же называемые Илмры.

Дошечка 8 (2) (с. 213)

СЕ ПШЕЛЕТЛА ДО НОІ Я СЪДЛЕ СЯ НА ДРЕВО А СПЪВА ПТЬЦІА, І ВШАКО
ПЕРО Є ІНЕ А СІАЩЕ ЦВѢТА РУЗНА. СТА І В НОЦЕ ЯКО В ДЕН, А СПЪВА
ПЪСНЕ ДО БОРІА А ДО ПРЄ.

ТО БАХОМ СМЕ ПРІАШЕХОМ О ВРАЗИ. ОСПОМОІНЬМО О ТО, ЯКВЕ ІЕ ОЦЕВЕ
НАША ДНЕС ВО СВАРЗЕ СОІНЕ А ГЛЕНДЕ ДО НОІ, А СЕ ЛЬПЕ УСМАВА СЕ ДО
СЄХ. І ТАКО СМЪЕ СО ОЦЕ НАША, НЕ ЄДИНЕ СМЕ. А МОІСЛЕХОМ О ПОМОЗЕ
ПРЕУНІ, А ТО ВІДЪХОМ, ЯК СКАКЦЕТЬ В СВАРЗЕ ВЪСНЕК НА КОМОНИ БІЛЪ. А
ТОН МЕЧА СДВІНЕ ДО НЕБЕСЕ, Я РОСТРЖАЦЕТЬ ОБЛІЦЕ, А ГРОМІ, А ТЕЦЕ
ВОДА ЖІВА НА НОІ. А ПІІМО ТУМУ, БО ТА ВШАКО ОД СВРОГА ДО НОІ ЖІЗНЕВЕ
ТЕЦЕ. А ТУ ПІІМО ЯКО ІСТЦІНЕЦЕ ЖІВОТА БОЗКА НА ЗЕМЬ.

ТУ БО ТО КРАВА ЗЕМУНЬ ІДЕ ДО ПОЛІА СОІНІА Я ПОЦЕНА ІАДСТЕ ТРАВУ
ТУ, А МЛЕКО ДАВА. І ТЕЦЕ ТО МЛЕКО ДО ХЛЯБЪХ А СВѢТЕ В НОЦЕ
ЗГВЪНЗАМА НАД НОІ. А ТУ МЛЕКО ВІДЕІМО, СІАЩЕТЕ НАМО. ТА БО
(неразборчиво – О.Т.) ПУТЕНЬ ПРАВА, А ІНАХ НЕ ІМІАХОМ ІМАТЕ.

ТУ ЧУВЕІ, ПОТОМІЦЕ, СІВА ТАІА, А ДРЖІ СРЕДЬЦЕ СВЕ О РУСЕ, ЯКВА ІЕ
А ПШЕБЕНДЕ НАШЕ ЗЕМЕ. А ТУМУ ІМЕМОХ БРАНІТЕ ОТ ВРЗИ А УМРЕТЕ ЗА
НЬ, ЯКО ДЕН УМІРА БЕЗ СУНЕ СУРА — НЕ ПО ТО, ІЖЬ ІЕ ТЕМЕНЬ, Я
ІМІАІМЕ ВЕЩЕРЬ. А УМІРА ВЕЩЕРЬ, А ІЕ НОЦЬ.

В НОЦЕ ВЛЕС ІДЕ ВЕ СВАРЗЕ ПО МЛЕКУ НЕБЕСТВЕНУ, А ІДЕ ДО ФЕРТОЗЕ СВА,
А В ЗОРІЕ СЕ ДАВА ДО ВРАТ. ТАМО ЖДЕХОМ СВЕ СПЪВА ЗАЩАТЕ А ВЛЕСА
СЛАВІТЕ ОД ВЪК ДО ВЕК, І ХРМІНУ ІУ, ЯКВА БЛЕСТЦЕ ОГНЕМА МНОГА А
СТВА ЯГНИЦЕ ФСТА.

ТО ВЛЕС УЩАШЕ ПРАОЦЕ НАШЕ ЗЕМЕ РАІАТЕ А ЗЛАКЕ СЪІАТЕ А ЖНІАТЕ,
ВЪНА ВЪНЪЩА О ПОЛЕХ СТРАНЕХ, А СТАВЕТЕ СНОПА ДО ОГНИЩА А ЦЕТЕТЬ
ГО ЯКО ОЦЕ БОЖСКА.

ОЦЕМ НАШЕМ А МАТЕРЕМ СІВА, ЯКОВЕ НАС ОУЩАЦЕ ДО БОЗЕ
НАШЕ А ВОДІАЩА ПО РЕНЦЕ ДО СТЕЗЕ ПРАВЪ. ТАКО ІДЕХОМ СТЕ

Дошечка 8 (2)

Вот прилетела к нам и уселась на дерево и поет
птица, и всякое перо — другое и сияют цвета разные.
Стало и в ночи как днем, и поет [она] песни к борьбе и
битве.

Бивались-то [мы] с врагами. [Так] вспомним о том, ка-
ковы Отцы наши ныне во Сварге синей и глядят на нас, и
хорошо усмеваются сим. И так [мы] с Отцами нашими, не
одни [мы]. И подумали [мы] о помощи Перуновой, и вот уви-
дели, как скачет в Сварге Вестник на коне белом. И он меч
воздвигает до небес и разгоняет облака, и гремит гром, и
течет вода живая на нас. И пьем ее, ибо она во всяком
случае от Сварога до нас жизнь течет. И пьем ее как ис-
точник Жизни Божеской на земле.

А вот Корова Земуня идет в Поля Синие и начинает
есть траву ту, и Молоко дает. И течет это Молоко во Хляби
и светит в ночи звездами над нами. И тут Молоко [мы]
видим, сияет [оно] нам. Этот-то (...) Путь правый, а иных
[нам] не надобно.

Тут чуй, потомок, славу ту и держи сердце свое о Руси,
которая есть и пребудет нашей землей. И ее [нам] надобно
оборонять от врагов и умереть за нее, как день умирает
без солнца-Суры — не потому, что темень, а [потому, что]
вечер. А умирает вечер, и [вот] ночь.

В ночи Влес идет во Сварге по Молоку Небесному, и
идет к Своим Чертогам, и на заре доходит до Ворот. Там
ждем [мы] все[, чтобы] запеть и Влеса славить от века до
века, и Храмину ту, которая блесит огнями многими и
делается Агнцем чистым.

Влес ведь учил праотцев наших землю пахать и зла-
ки сеять и жать, снопы свивая, в полях страдных, и ста-
вить Сноп у огнища и почитать его как Божественного
Отца.

Отцам нашим и матерям слава, которые нас учили о
Богах наших и водили за руку стезею правою. Так идемте

а не будэхом ста енва хлѣбожравце, ниже славунѣ русѣ, яковѣ
бзѣм славу спѣваѹт, а тако сѹть славунѣ о то.

од морсте брѣзе годьска морѣ идѣхом до нѣпрѣ, а инѣ не зрѣхом
сѣмѣ инѣ бродѣце яко русѣ. а тѣ то кѣгунштѣ а ягѣ сѹть отрѣченѣ.
так бо имѣхом сѣмѣ болярѣна оглѣнде, якии нами погради сѣа а нас
дѣрѣ до шѣстѣ.

од итра до итра видѣхом инѣ злѣа сѣн дѣятѣ на русѣ і ждѣхом,
иже бѣнде до добріа, а то не прибоде инѣкво, ниже сѣла сѣа не
зпѣлоуімо, а вѣзѣмо мету єдну до мѣсѣла наша. то бо глаго-
лѣштѣ вамо глашѣ праотцев. а тому вѣнмѣтѣ, яко инѣ нѣштѣ дѣятѣ!
идѣмо до ступѣи нашѣа а борѣмо сѣа за живѹ нашѹ яко градинове,
ниже скотѣ бѣсловѣстнѣ, яковѣ не вѣдѣаѹтѣ.

ту бо красна зорѣа идѣ а каменѣа нижеѣ на убранствѣи сѣа. а
тѹнѣ вѣтѣнѣхом одо сѣдѣнѣа яко русѣце, ниже грѣци, яковѣ не
вѣстнѹтѣ о бзѣх нашѣх а рѣкошѹтѣ злѣа, не вѣгласѣа.

то бо сѣн сѣмѣхом имѣно сѣа, а славу одѣчкаждѣхом ихѣа на
жѣлѣзѣа ихѣа; идѣхом ста а на мѣшѣ.

ту бо вѣдѣмѣдѣа останаѣ сѣа, сѣнхашѣтѣ славу тѹнѣ, а єланѣ
сѣакашѹтѣ останаѣ сѣ а рѣцѣ инѣма о русѣи — тѣ то не убѣнѹтѣ єкѣ
о ниѣцѣ, не бо тѣва по нѹзѣ. грѣци бо враждѣноваѣа на похѣнтѣ сѣа.
тѣ бо то русѣовѣ гради сѹтѣ, а похлѣбѣ дѣаѹтѣ ниже грѣцѣ, яковѣ
бѣрѣ — а сѣн злѣи на дѣтѣцѣ.

ту бо славу орлѣ клѣкашѹтѣ на ова і сѣва, яко русѣи сѹтѣ волнѣ а
сѣилнѣ по стѹпѣ.

и не будемте только нахлебниками, но славными Русами,
которые Богом Славу воспевают, и так [они] славны оттого.

От морских берегов Годьского моря [мы] шли до Не-
пры, а нигде не видывали другого [такого] бродягу как Руса.
А эти-то Егунцы и Ягы отогнаны. Так ведь был у нас боля-
рин Оглендя, который [над] нами кичился и нас драл на
части.

От утра до утра видим [мы], как [и] иное дурное дела-
ется на Руси, и ждем, что настанет доброе, а ведь оно не
настанет иначе, если силу свою не сплотим и не возьмем
цель единую в мысли наши. Это ведь глаголет вам голос
Праотцев. И этому вонмите, потому как иного не должны
[вы] делать! Пойдем в степь нашу и будем бороться за жизнь
нашу как герои, а не скоты бессловесные, которые не веда-
ют [ничего].

А вот ведь Красная Заря идет и каменья нижет на
убранство свое. И Ее [мы] приветствуем от [всего] сердца —
как Русичи, а не Греци, которые не ведают о Богах наших
и рекут недоброе, невежды.

Ведь сами [мы] носим имя Славы, а славу их пока-
жем на железе ихнем; пойдем [мы с вами] и на меч.

Вот ведь [и] медведи встали, услышав славу ту, а олень
скачущий останавливается и речет другим о Русах, — эти-
то не убьют их просто так, разве что по необходимости.
Греци же воют по прихоти своей. [А] эти-то — Русы ге-
ройские, и похлебку дают не как Греци, который берет —
и злобится на дающего.

Эту-то славу орлы клекочут тем и этим, что Русичи
вольны и сильны по степи.

Дошечка 8 (3) (с. 213)

КОЛІБВА НАШЕ ПРАЩУРІ САРУНЖЕ СЕН ТВОРЯЩЕТЕ, ПОЦІНІША ГРЕЦІ
ЯКБЕ ПРИДЕ ГОСТЬЕМА ДО ТРЖЕЦІ НАШЕЇ. ПРИБОТВА ГЛАДАІ І; ЗРІАЦА
ЗЕМЕ НАШЕ, ОСОЛІАІАІ ДО НОІ МНОЖЬСТВА ІУНЦЬСТВА А ДОМОВА БУДА-
ВІАІ А ГРАДОІ ПРО МЕНОІ І ТРЖИЦА.

А О ІКАНА ВІДЪХОМ ВОІА ІХВА ОМЦЕНА І СБРОЕНА, А СКОРО НАШЕ ЗЕМЕ
ПШЕБІРАЦІА ДО РЕНЕК СВЕ А УТВОРІА ІГРІЦЬТІА ІНАКА ЯКО СМЕ. І ТУ
ЗРІАЦЕМО — ГРЬЦІОВЕ СУТЬ ПРИЗАНЕ, А СЛАВУНІ СЕН ОТРОЦІША НА НЕ.
А ТАКО НАШЕ ЗЕМЕ, ІЖЬ ФЕТВАРОІ ВЪЦЕ БІАША НАШЕ, СТА ГРЬЦЬКА. І
СМЕ ТАМО ЯКО ПСИ, ДА ЖЕНУТЬ НОІ СКОРО КАМЕНЬЕМА ВОН ОТУДУ. І
ТАІА ЗЕМЕ ОГРЬЦЕНА ІЕ. ТАКО ДНЕСЕ ІМІАХОМ СТА СМЕ ДОСТАТІ ІУ А
КРВЕ НАШЕУ ПОЛІАТЕ, АБОІСТА БОЛА РОДІВА А ЖРНА.

ЛЪТЬ В СВРЪЗЪ ПЕРУНОЦЬІА А НЕСЕ РОУГ СЛАВЕ, НАОЖ ІСПОІМО ГО ДО
КУТА. А КМЪТО НАШЕ ІМІАХОМ СТА ОДЪСТІАТЕ ОД ВРГ НАШЕХ. А ТА
ПЕРУНОЦЬІА ЖЕЩЕ: «А ЯКБЕ, РУСІЦІЕШТІЕ, ПРОСПАВЬІА ОРІУ СВЕ?
БОРІАНЕСТЕ СЕН ДІЖНОІ У ТОН ДЕН!»

А ТО БО ТЬ СУРІА ЖЕЩЕ: «А ІДЬЕСТЕ, РУСОВІЦІТЕ, А ЦЕ ДЬІАЦЕТЕ О
ТОІА?! А КАМО БЕНДЕТЕ ІТЕ ОД КРАЕ СВЕ?» ТО БО СМЬЕ УДАРІХОМ СЕ
О СТЕНА ТА А УТВОРЖЕХОМ СТЕ ДІРУ ПРО НОІ А ПРО НАШЕ, А БЕНДЕМО
СМЕ У СВЕ ОДНЕ.

СЕ, А КОМУ ОСУДЪ ПЕРУНЬ, ТОІЕ БОДЪ В РАІ ЯСТЕ ІАДВА ВЪЦІНА О СВРЪЗЪ
ОДЕСТАНА. НЕБОТЬЕ ЗАГЕНБЕНЕ СМЕ ДНЕСЕ А НЕ ІМІАХОМ ІНА ВРАТЕ,
АБОІХОМ СМЕ ХОДІВІАІ О ЖІВЪ? ЛЪПЕ БО МРТВЕМА БІАШЕТЕ, ЯКО ЖІВА
ОТРОЦІТЕ НА ЦУЖЬІА. А ТО НІКОДЪ ЖІВЕ ОТРОК ЛЪПЕ ДЬЪСПОТУ, ЖЕ І
Є ПОТРКАВА. ІМІАХОМ НАШЕ КНЄЗЪ СЛУХАТЕ СЕН А СТА ВОІТЕ ЗЕМЕ
НАШЬІУ, ЯКО ТОІЕ ЖЕЩУТЬ НАМО.

Дошечка 8 (3)

Когда наши прашуры Сурожь себе строили, начали
Греци некие приходить торговыми гостями на торжища
наши. Прибыв, соглядали их; увидев землю нашу, посы-
лали к нам множество молодежи и дома строили и города
для мен и торжищ.

И однажды увидели [мы] воинов их, вооруженных мечам
и в броне, и скоро нашу землю прибрали [они] к рукам
своим и повели игру не так, как мы. И тут видим — Греци
праздны, а Славные рабствуют на них. И так наша земля,
которая четыре века была наша, стала греческой. И мы там —
как собаки, что погонят нас скоро камнями прочь оттуда. И
та земля огречена есть. Так сегодня [мы с вами] должны
достать ее и кровью нашею полить, чтобы [нам с вами] была
плодородной и жирной.

Летит в Сварге Перуница и несет рог славы, чтобы
[мы] испили его до дна. А поле наше должны [мы с вами]
отобрать у врагов наших. И та Перуница речет: „И как
же вы, Русичи, проспали пашню свою? Бороться должны
вы в этот день!“

А вот та Суря речет: „А идите, Русичи, и что бу-
дете делать с этим?! И куда будете идти из края свое-
го?“ Так ведь ударились [мы] о стену ту и сделали [мы
с вами] дыру для нас и для нашего, и будем у себя
одни.

Се, а кому присудит Перун, тот будет в Раю есть пищу
вечную, во Сварге полученную. Разве погибшие [мы] се-
годня, и нет у нас других врат, чтобы [мы] ходили живым
ми? Лучше ведь мертвыми быть, чем живыми рабство-
вать на чужих. И ведь никогда [не] живет отрок лучше
повелителя, который [к] нему и [хорошо] относится. На-
добно [нам] наших князей слушаться и начать отвоевы-
вать землю нашу, как они говорят нам.

І ТА ІНТРА ПРИДЕ ДО НОІ, АБО СЕН ХРАНИМЕ СМЕ СОЛУ ДО ТРВЪ А СТАЛИХОМ ТВРЗО О КМЕНТОІ СВА. ОБОДІАЩЕЪ БО СОЛА БОЗКА НАШЕУ, А БОДЪМА НЕВОІТЪЗНЪЪ О ПОЛЬЪ СТАТЕ.

ПОЖЕРЕХОМ БЗЕ СВОІ НА РУЦЬ ІЕХ А ЗРУЦІХОМ І ТАІА, ІАКВЕ ЄШТЬЕ СТА КОБЪМ, А ДІЖНА БІАЦЕТЕ ДОЛЪ ВРЖЕНА ДО ПРАХУ ВЕ КРВЪ ІХО.

КОЛІ БОХОМ КЕЛЬЦЕ БІТЕ ОСМЕЛЪ, ТАКО ГРЬЦЕ ПОЛ УСТАВЕ СЕ ЗА ТОІЕ, ІАКО НЕ ІМІАЦУТЕ СОЛУ ТУ А СОУТЬ ОБАБЕНЦЕ, А ТАКВЕ МЕСА ІМІАІ ТЕНКА А СЪ ЦІТЕ ЛЕГКА, О БЪРЗО СЕ ОНА ВОІЩЕ СЕ І ЗЕМЕ КОІДАІ ТУ О СЛАВОЦЕ СВЕ. БО НЪСТЕ ІХМА ПОМОЦЕ ОД ВАСІЛІСЕХ, А ДІЖНЕВА САМО СТАТЕ НА ЗАХІЦЕ СВЕ.

ТУ СУРЕНЖЕ НАШЕ БОДЪ; ІНА, А БОДЪ НАШЕ, А НІКВА НЕ ІМІАХОМ СІЕНХАЩЕТЕ ІХВА.

ЖЕЦЕ ОНА, БО УСТАВЕ НА НОІ ПОІСЪМЕНО СВЕ, АБОІ ІАХОМ ОНО А ТРАЩЕХОМ СВЕ. ОСПОМОІНЪЕ ТУ БО ТЪ ТЕН ІАРЕ, ІЖЪ ХОЦІАШЕЪ УЦЕТЕ ДЪТЬ НАШЕ, [А] ДОЛЖЕН СТА ХОВАТЕ СЕН ВО ДОМЪХ ОВЪХ, А БІАХОМ ГО НЕ ЗНА; УЦІАЦІА НА НАШЪ ПОІСЪМА, А НАШЪМ БЪМ ПРАВИТЕ ТРЕБІЦІА.

А ТО ПОВЪХ ВАМО ЖЪЕ. ПОПРЦЕТЕ СТЕ ТА ГЪРЦЕВА, ІАКО ВЪХ, БО СЕН ІАСЪНЪ О ТО А ВІДІАХ КІ ОЦЕ НАШЪЕ, А ТОН ЖЕКЦЕ МІ, ЖЕ І НЪЦЕХОМ СТЕ ОНА, А ЗНІЦЕХОМ СТА ХОРСОІНЪ А ОМАСТРОІДІА МРЗЕСЦІНУ, А БОДЪХОМ СТА ВЕЛКА ДРЪЖІАВІА СО КНЪЖЕ НАШЕ, ГРАДЕ ВЕЛКЕ, А НЕСЦТЕНА ЖЕЛЪВА, А БОДЪ НЕСЦТНА ПОТОМІЦЪ НАШЪА. А ГРЬЦЕ СОЗЪМЪНЦУТЬ СЕН А БОУДУТЬ НА МІНОУЛОЦЕ СВА ДІВАТЕ СЕ А ПОКІВАДЪА ГІВАМА.

ДЪВІАЦЕТЕ ТАКО, БО БОДЪ НА НОІ МНОГА ГРЗА А ГРМОІ ГРМЪНТЕЦЕ, А І ДВА ІКАНАІА СЕН СТАВЕ СЕ ДРУГА ПОЦЕНА. А ТАКО СМЕХОМ ЗВЕНТЕЗЪМА ДО КОНЪЦЕ, УТРВІАЦЕХОМ СЕН ДО ВЪК МНОЖЕСКЪХ ДЪВКА БОЗЪМ, І НІЦО НОІ НЕ ЗНІЦЕЪ.

И тогда Интра приходит к нам, чтобы [мы] сохраняли силу длительно и стояли крепко за поле свое. Обостряет ведь Сила Божеская нашу, и будем непобедимыми в поле стоять.

Принесем жертвы Богам своим на рушение их — и порушим и тех, которые еще ходят гоголем, а должны бы долу повержены [быть] во прах во крови их.

Если [мы] Кельчу бить посмели, так Греци половину представляют собой по сравнению с теми, которые не имеют силы той и обабились, а у таковых мечи тонкие и со щитами [они] легкими, быстро такие выдыхаются и на землю кидаются тут по слабости своей. Потому как нет им помощи от василевсов, и должны сами вставать на защиту свою.

Тут Суренжъ наша будет; иных, а будет наша, и никого не должны [мы] слушать ихних.

Говорят они, что установят нам письмо свое, чтобы [мы] взяли его и утратили свое. Вспомни-ка ведь того Илара, который хотел учить детей наших, [а] пришлось [ему] прятаться в домах тех, как будто мы того не знали; учился он нашим письмам, и [как] нашим Богам устраивать требы.

И это [я] сказываю вам же. Поприте тех Грецей, как [я] говорю, потому как мне ясно это, и видел [я] Кия Отца нашего, и он сказал мне, что и уничтожаем [мы с вами] их, и уничтожим Хорсунъ и амастридскую мерзость, и будем [мы с вами] великой державой с князями нашими, городами великими, и несчетным железом, и будет несчетно потомков наших. А Греци уменьшатся [в числе] и будут на минувшее свое дивиться и качать головами.

Сделайте так, потому как будут нам многие грозы и громы греметь; и оба соединятся, начиная друг друга. И так [мы] победим окончательно, упрочимся на века многие благодаря Богам, и ничто нас не уничтожит.

СТАТЕ ЈАКО ЛВИ, ЄДИН ЗА ОДЪНЪ, А ДРЖИТЕ СЕН СТА КНЬЪЗЕ СВЕ! І ПЕРУНЪЕ БОДЪ ОКОЛО ВОІ А ПОБЪЪДОІ ДАСЪ НА ВОІ.

СЛАВА БОЗЪМ НАШОЕМ ДО КОНЕЦЪ КОНЬЦЕ ВЪЪКОІ ЗЕМЕ ТОІА, А ДО БЛАГ ВШЬАКЕХ РУЗЕ, ОЦЕВСКІА ЗЕМЕ НАШЪЕІ! А ТАКО БОДЪ, БО ТА СЛОВЕЗОІ ІМІАХОМ ОД БОЗЪ.

Дошечка 9а (с. 200)

О ТОІ ЦАС БІА БОГУМІР, МУЖ СЛАВОІ, А ІМІА ТРІЕ ДЦЕРЬ А ДВІЕ СОІНІ. ТОІЕ БО ВІЕДІАЩА СКУФЕ ДО СТЕНПОІ А ТАМО ЖІВІАІ О ТРАВЪХ П[О] ОЦЕВЪ ЦАСІА. І БОІ АНІ БОЗЕ СЛУШЬНОІ А РАЗУМОІ ВХІЦНЕ. І ТАКО А ТУ МАТЕ ІЕХ, ІЖЕ РЪЦНА СЛАВУНІ, ПРО ОВА ТВРІАЩІ ПОТРЕБИУ.

І РЪЦЬ ІНДО БОГУМІР: «СТЕ СЕМЬ ДЕНМОІ, А ІМАМ ДЦЕРЬ СВА ОВАТЕ А ВНУЧА ЗРІАНТЕ». І ТАКОВ РЪЦЕ, А ПОВОЗОІ УПРЕЖЕ, А ЪДЕ КАМО СВА. І ПРІЪДЕ ДО ДУБА, СТАЩІА В ПОЛІ А ОСТАВІ СЕ НОЦЕ О ВОГНИЦЕ СВЕ. І ВІДЪ ВЕЩЕРЕ: МУЖІ, ТРІЕ НА КОМОНІАХ, ДО НЕ СТРЕМОІСТЕЩА. А РЕКСТА ТОІЕ: «ЗДРАВЪ БУДИ! А І ЦО ІЩЕШЕ?»

ОПОВЪНАЕ ІМА БОГУМІР ТУГОІ СВА. А ОНІ ЖЕ ОТВЕЩАХУ, ЈАКО СУТЕ САМЕ О ПОХОДЪ ДА ІМУТЬ ЖЕНОІ. ОБРАТІ СЕ БОГУМІР НА СТЕНПОІ СВА А ВЕДЕ ТРІЕ МУЖІ ДЦЕРЬМ.

О ТО СВА ТРІ РОДОІ ІСШЕДІА О СЛАВНОІ БІАЩІ. О ТУ БО ПОХОЖДАШУТЬ ДРЕВЛЯНОІ, КРВІЩЕ А ПОЛЯНЕ, ЈАКО ПЪРЪВА ДЦЕРЕ БОГУМІРУ ІМЪНО ІМАІ ДРЕВА, А ДРУГА СКРЪВА, А ТРЕТІА ПОЛЪВА. СОІНОВЕ ЖЕ БОГУМІРУ ІМІАЩЕ СВА ІМЪНОІ СЪВА І МЛАДЦЕІ РУС. ОТ ЄНО ПОХОЖДАШУТЬ СЕВЕРІАНОІ А РУСІЕ...

ТРІЕ БО МУЖІ БІАСТА ТРІЕ ВЪСЕНЦЕ — ОУТРЕК, ОПОЛУДНЪ А ВШЕРНЪ...

Стойте как львы, один за одного, и держитесь князей своих! И Перун будет возле вас и победы даст вам.

Слава Богам нашим до конца концов веков земли этой, и ради благ всяческих Руси, Отцовской земли нашей! И так будет, ибо те слова имеем [мы] от Богов.

Дошечка 9а

В то время был Богумир, муж славы, и имел три дочери и два сына. Они водили скот в степь и там жили среди трав во времена Отцов. И были они Богам послушны и разумом сметливы. И так[же] и тут мать их, которая звалась Славуня, [которая] для них готовила необходимое.

И говорит как-то Богумир: „[Вы] есте Семью Днями, а [мне] надо дочерей своих отдать и внуков посмотреть“. И так сказал, и повозку запряг и поехал, куда глаза глядят. И приехал к дубу, стал в поле и остался ночью у огнища своего. И видит вечером: мужи, трое на конях, к нему устремились. И говорят они: „Здрав будь! А чего [ты] ищешь?“

Поведал им Богумир печаль свою. А они же отвечали, что [они] сами в походе, чтобы найти жен. Возвратился Богумир в свою степь и ведет три мужа дочерям.

От этого-то три рода изошли и славные были. Оттуда происходят Древляне, Кривичи и Поляне, потому что первой дочери Богумира имя было Древа, а другой — Скрева, и третьей — Полева. Сыновей же Богумира были имена Сева и, младшего, — Рус. От них происходят Северяне и Русы.

Три же мужа были три Вестника — Утро, Полуденный и Вечерний.

УТВОРИ СЕ РОДИ ТОК О СЕДМЬРЬЦЬХ, ИДЬЖЕ ОБИТВАЩЕХОМ ЗА МОРЬА О
КРАИ ЗЕМЬНЬ, А КАМО СКОТИ ВОДЯИ ДРЕВЛО [О] ИСХОДУ ДО КАРПЕНСТВА
ГОРЕ... ТО БИЩА ОНА ЛЯТОИ ПРЕД ТИСЕНЦІ ТРІ СТОІ ЗА КЕРМАНРЬХУ.

О ТЬ ЦАСЕ БІА ПРІА ВІКА О БРЪЗЬХ МОРЕ ГОДЬСТЪ, А ТАМО ПРАОЦЕ
НАКІДЬША КУРГАЛА О СЕ КАМЕНІА БІАЛА, О ПОД КОІА ПОГРЕБШІА БОЛЯРИ
А ВУЦЕ СВА, ІАКОВЕ О СЪЦЬ ПАДЬШІА...

Дошечка 96 (с. 201)

ПРІДОЦІА ІЗ КРАЕ ЗЕМНІА О МОРЕ ГОДЬСКО, А ТАМО ПОТОТЦІШІА
ГОДЬ, ІАКВА НАМО ПУТЕ ПРЕТКАВІЦІА. А ТАКО СЕ БІАЩЕХОМ О ЗЕМЕ
ТЕ А О ЖІТНЬ НАШІА.

ДО ТЕСВА БІАЩА ОЦЕ НАШІА О БРЪЗЬХ МОРЕ ПО РА РІКЦЬ А СО ВІКА
ТРУДНОЩЕ ПОНЬПРАВЕЦІЕ СВА ЛУДІА А СКОТІА НА ОНЬ БРЪГ. ИДЬША
ДОНУ, А ТАМО ГОДЕ ВІДІАІ; ШЕДЬ ДО ПОЛУДНЄ, А ГОДЬСКО МОРЕ ВІДІАІ
А ГОДЕ ИЗМЕЩЕНУ, ПРОТІВУ СЕНБЕ СТАТІ СІА ЗРІАІ І ТАКО НУЖДЬНА СЕН
БІАТЕ А ПРОЖІТНІУ А ЖІВОІТВА СВА, ІАКОЖДЕ ІГУНШТЕ БІАША ПО СТО-
ПЬХ ОЦЕВЕ А НАКЪЗЕ НА НЕ, ЛУДІА БІАХУ А СКОТІА БЕРУЦІА.

А ТАКО РОД СЛАВЕНЬ ТЪКШІА ДО ЗЕМЕ, ИДЬЖЕ СУНЕ В НОЦЕ СПІАШЕТЬ,
А КАМО ТРАВИ МНОГА О ЛУЦЕ ТУЦІНА, А РЕНЦЕ РЕНБОІ ПЪЛНЬНА, А
КАМО НІКІІ НЕ УМРЕ.

ГОДЬ БО БІАЩА ЁЩА НА ЗЕМЬНЬ КРАЕ А МАЛО УПРЕДІ ОЦЕ ІДУШІА.

РАІ РЬКА ЕСТЬ ВІКА І ОДЪЛІАШОІТЬ НОІ ОДЕ ІНА ЛУДОІ А ТЕСЦЕ ДО МОРЕ
ФАСІСТЕ.

ТУ БО МУЖ РОДУ БЕЛЯРУ ІДЕ ПО ТУ СТРАНІУ РАІА РЬКОІ А УПРЕЗІ ТАМО
СІНЬСТЕ ІДУЦІА ДО ФРІАНЖЕЦ, ІАКО ІГУНШТІ СУТЕ НА ОСТРОВЕ СВОІ А
ПОЖЕДІАШУТ ГОСТЕ ДА ОБЕРУТЬ ІЕ. БІА ТО ЗА ПОЛУСТОІ ЛЯТОІ АЛДОРЬХУ.

Сотворились роды те на семи реках, где [мы] обита-
ли за морем в Крае Зеленом, куда скот водили древле до
исхода к Карпенским горам. То были те лета за тысячу
триста [до] времени Ерманреха.

В те времена была война великая на берегах моря
Годьского, и там Праотцы накидали курган из тех камней
белых, под которыми погребли боляр и вождей своих, ко-
торые в сече пали.

Дошечка 96

Пришли [они] из Края Зеленого на море Годьское, и
там потоптали Годь, которая нам поперек пути встала. И
так бились [мы] за земли те и за жизнь нашу.

[А] до тех пор были Отцы наши на берегах моря по Ра
реке, и с великими трудностями переправили всех людей и
скот на тот берег. Пошли к Дону, а там Годь увидали; пойдя
на полдень, и Годьское море увидали и Годь вооруженную,
против них ставшую увидели, и так принуждены были сра-
жаться за пропитание и жизнь свою, потому как Егунцы
были по пятам Отцов и напали на них, людей побивали и
скот брали.

И так род Славен двинулся в земли, где Суне в ночи
спит, и где травы многие и луга тучные, а реки рыбы полны,
и где никто не умирает.

Годь ведь была еще в Зеленом Краю и немного опере-
дила идущих Отцов.

Ра река есть велика и отделяет нас от иных людей и
течет в море Фасиское.

Вот ведь муж рода Белиара пошел по ту сторону Раи
реки и предупредил там Синьцев, идущих к Фряжцам, что
Егунцы на острове своем и поджидают [торговых] гостей,
чтобы обобрать их. Было то за полста лет [до] Алдореха.

а ісціе дрєвє она бѣ род бѣларов зѡильнѣмь. єгунштѣ гостє одєнѣца сє за мужє бѣлару а рєкоца ѣко да єму стрєбро за то а два комонє злата. ідѣху індѣ а ізстєцє грозє єгунстє, а тако мѣмо ідѣху годѣм, ѣквє сѣтє такождє зурѣвє на [нє]прѣдѣво а на нѣпрої. а комонѣзє ієх нѣстє пощєстєн, а дващє данє бєрѣн. то бо гостє, тєкунѣца нѣ, он поврѣташѣ до зємє сѣнѣстє, а нє прѣдє уж нѣколібѣа.

Дощечка 10 (с. 201)

БОГУМІРУ БО БОЗЕ ДАІАШУТЬ БЛАГОІ ЗЕМНАІА, А ТЄМО ЗМЄ НЄ ІМІАХОМ.
ЗЄ ... ІАКО НАМО БІА ІНЬ ... А СТАРЦЄ О РОДІ ОБЄРЕЦЕХОМ ІАКО КОМО-
НЬЗЄ, ІЖЬ ОД ЦАГОІ СТАРІ ЗУТЕ НАШЄ ВУЦЄ. НАІМІАХОМ РАЗ ВСЄ ...
ТО БО БІАЦІ КОМОНЬЗЄ ДОЛГОІ ЦАЗ. А ТІЄ [Т]О ГРЬЦЄ НЄ ЗВЄДЦІА, А
СТАЄ ДО КОНЦЬ, ІАКО ОБЄНСТВЄ МУЖЄ, ТОМУЖДЄ ОД РОД НЬЄ ІМІАХОМ
ДАВАТЕ ДО ПОТОМЬШЬ ІКХ. АБО ТІЄ ПРАВІШІТЕ НОІ...

А ПО БОГУМИРУ БІАЦА ОРІЄ СО СОІНОІ СВА. А КОЛІБВА КГУНШТЕ ВЕЛІКА ПРІУ
ТІАЦА О УТВОРЕНІА ВЕЛКА ЗЕМЕ СВЕ, А ТАКО ІДЬЦА ВОН ОТУДУ ДО РУСЕ.

НОІНІ БІА ІНЬ ЦІАЏ, А ІМЄМО ЗЄ БРАТЄ ЗА УЖЬДІА А ТЕНГНУТЄ ДО ПРЕДУ,
А НЕ БОДЄ ЖЄЦЄНО, ІАКО ДЬМО ОДТВІАХОМ ЗЄМЬ НАШЄА А ІАХОМ ІНІА,
НО ДА ЖЄШУТЬ, ІАКО СЬМЄХОМ ПРІАЦЄХОМ ВІЦЬ О СЄБЄ.

ТО БОУРУСИЦЕ, НЕ ОСТАВИЦЕ ШТЕ ГРЬЦИ НА ЗЕМЕ ВАШИУ А ПЕРОИСТЕ СЕ ОБ ОНУ...

О ТЕ ЦАШЫ РА РЬЦЕ БОИТЕ КРОМЪТЕНОИ О ИНОИ ЗЕМЕ, А ДНЕСЕ
ВОЗЖИДАЮЩА СЕ ВРЗЕ НАША НА НОИ, А ИМЕМО СЕН ПРИЦАТЕ О ВНУЧЕ
НАША, ДА УДРЖЪХОМ СТУПЕ НАША А НЕ ДАХОМ ЗЕМЕ ИНАМ... ТАКО
БО ИМАХОМ ИНАКО ТВОРИЦАТЕ, А НЕ ПАЛТЕ ДУБОИ О ПОЛИА СВА, НИЖ
СЪНЪТЕ ПО ТЪХ А ЖАТЕ ЖИЛУ О ПОПЕЛИ, ЯКО БО ИМАХОМ СТУПЕ
ТРАВЪННА СКОТИ ВОДИЦАТЕ, БРЕГОУЩА ОНА ОТО ВРАЗЕХ...

А еще древнее тот был род Белиара сильным. Егунские гости оделись как мужи Белияра и сказали, что дадут ему серебро за то и два коня золотых. [Они] пошли куда-то в другое место и избежали грозы егунской, и так миновали Годь, которая так же свирепа на [Не]прядве и на Днепре. А князи их не честны и дважды дань берут. Так ведь гостей, движущихся [к] нам, они повернули в землю Синьскую, и не пришли [они] уж никогда.

Дощечка 10

Богумиру ведь Боги давали блага земные, а того у нас нет. Вот ... как нам было по-другому ... И старших в родах [мы] избирали князьями, которые от древних времен суть наши вож-ди. Нанимали [мы] раз все... Ведь были князи долгое время. И их-то Греци не извели, и [они] стояли до конца, как мужи обещания, и потому же от родов [наших] им должны [мы] давать потомкам их, чтобы те управляли нами...

А после Богумира были Орий со сынами своими. А когда Егунцы большую войну начали за создание своей великой земли, так пошли [они] прочь оттуда на Русь.

Ныне другое время, и [нам] надобно браться за гужи и тянуть вперед, а не будет сказано, что мы оставили землю нашу и заняли другую, но пусть говорят, что мы весьма сражаемся за себя.

Так, Борусы, не оставили [вы] Грецей на земле вашей и сражайтесь за неё...

В те времена Ра-река была границей с другими землями, а сегодня возжаждали враги наши на нас, и приходится [нам] сражаться ради внуков наших, чтобы [нам] удержать степь нашу и не дать земли другим... Так [нам] надобно по-другому делать, а не жечь дубы на полях своих, и не сеять на них, и [не] жать жатву на пепелище, потому как есть у нас степь травная, чтобы скот водить, оберегая его от врагов...

Дошечка 11а (с. 202)

СЕ БО ІАЩЕТЕ, ПЕРВІЕ, ТРИГЛУВ ПОКЛАНІАЩЕТЕ. СЕ ІАХОМ А І ТМУ ВІКОУ СЛУВУ ПОІАЩЕХОМ.

ХВАЛІХОМ І СВАРГА ДІДА БЖІА, ІАКО ЖДЕТЕ НО. ЄСЄ РОДОУ БОЖЬСКУ НЦІЛЬНИКО А ВСЕНСКУ РДОУ СТУДІЦ ВЕЩЕН, ІАКОВ ВОТЕЩЕ В ЛЕТЪ ОД КРОІНЕ СВА, А ВО ЗМЕ НІКОЛЕ ЖЕ НЕ ВЗМРЗЕ. А ТОІА ВОДЕ ЖІВЕНЦЕ ПІУЩЕ, ЖІВІХОМ СІА, ДОКОНЕ НЕ ПРЕІДЕХОМ, ІАКОЖДЕ СВЕ КО НЕМУ УБЕНДЕХОМ ДО ЛУЦЕЕ ГОІЕХ РАІІСТІЕХ.

А І БГУ ПЕРНЕВІ — ГРМОВРЗЕЦУ А БГУ ПРЕ А БОРЕНІА. ОРЦЬХОМ ЖІВЕНТА ІАВІНОІ А НЕ ПРЕСТАВАТЕ КОЛІЕ ВРЩАТЕ — А КІІ НОІ ВЕНДЕ СТЕЗЕОУ ПРАВОУ ДО БРАНІЕ А ДО ТРІЗНЕНЕ ВІКА О ВСІА ПАВЦІА, ІАКВЕ ЖЕ ІДОУТ ВЕ ЖІВЕНТЕ ВЕЩНІЕ ПО ПЪАКУ ПРУНОУ.

А БГУ СВЕНТОВІДІУ СЛУВУ РЦЬХОМ. СЕ БО СТА БГ ПРАВЕ І ІАВІЕ. А ТОМУ ПОІКМА ПЕСОІНІЕМА, ІАКО СВТ ЄСЄ. А ФРЕЗЪ ОНЕ ВІДІАХОМ СВІЕТ. ЗРІАЩЕТЕ, А ІАВЕ БОІТЕ. А І ТОІ НАС[О] О НАВІЕ УБРЕЖЕЩЕТ, А ТМУ ХВАЛУ ПЪІКМО. ПЪЕХОМ ПІАДСАЩЕ ТЕМУ, А ВОІВАХОМ БГУ НАШІЕМУ, ІАКОЖДЕ ТОІ ЗЕМЕ, СЛОИЦЕ СУНЕ НАШІУ А ДІКЗАІА ДРЕЗАЦ А СВТ КРІПЦЪ.

ТВОРІАЩЕТЕ СЛАВ СВЕНТОВІДІКВЕ ВІКУ. СЛАВА БГУ НАШІЕМУ! ТО БО СКРОІБЕЩЕТЕ СЕРАІЕ НАШІЕ, А СЕ — СМЕХОМ ОДРКОХОМ СЕН ОДО ЗЛОІА ДЪІАІІА НАШІА А ДОБРУ ТЕЦЕХОМСТЕ. СЕ БО, ОТРЦЕ, ПУЩЕНІЕМО ОБОІІМЕ СЕ! А РЪЕЩЕТЕ: [В]СЕ УТВОРІАЩЕ, СЕ БО НЪ ВІЕДЪТЕ ОУМЕ РЪЗТРГНЕЩЕШІ — О ПО ЦО, ІІСТЕ. СЕ БО ТЕ УМІЕМО.

СЕ БО ТАІНА ВІКА ЄСЄ, ІАКОЖДЕ І СВРГ ПЕРУНО ЄСЄ, А СВЕНТОВЕНА.

ТОІЕ ДВА ЄСЪВА ОДЪРЖЕНОІ О СВРЗІ, А ОБАПОЛОІ ІА БІКЛОБГ А ЦРНЪБГ СЕН ПЕРОУТЕ. СЕ, І ТОІЕ І СВРГ ДЕРЖЕЩЕТЕ, АБОІЕ ОНА СВНТУ НЕ ОБОІТЬ ПЪВРЗЕЦІЕНУ.

Дошечка 11а

Вот, примитесь, первое, Триглаву поклонитесь. Вот, принимаемся, да и Ему великую славу воспеваем.

Восхваляем и Сварога, Деда Божия, потому как ждет [Он] нас. [Он] — Роду Божьему Начальник и всяческому роду Родник [из]вечный, который течет летом из источника Своего, а зимой же никогда не замерзает. И эту воду живительную [когда] [мы] пьем, животворимся, доколе не пройдем, потому как [мы] все к Нему проследуем в луга благодатные райские.

Да и Богу Перуну — Громовержцу и Богу Сражения и Борения. Нарицаем [Его] Живящим Явленным — и [речем Ему] не прекращать вращать Кола — и Который ведет нас стезею правою на брани и на тризны великие о всех павших, которые идут к жизни вечной в войске Перуновом.

И Богу Свентовиду славу речем [мы]. Вот, [Он] восстает, Бог Прави и Яви. И Его [мы] воспеваем в песнях, потому как [Он] есть Свет. И Им видим свет. [Вы] зрите — и Явь существует. А и Он нас от Нави берегает, и Ему хвалу поем. Это [мы] воспеваем, пляшем и взываем к Богу нашему, потому как Он Земле, Солнцу-Суне нашему и Звездам Держатель и Свету Крепитель.

Творите славу Святовиду великую. Слава Богу нашему! Так сокрушитесь сердцем нашим, и вот — [мы] отреклись от дурных деяний наших и [к] Добру пришли [мы с вами]. Се, отроки, с прощением обнимемся! И [так] говорите: Всѣ Сотворяющий, Его ведь ведать ум расторгнешь — а почто, воистину? [Мы] ведь разумеем это.

Се, тайна великая [это] есть, потому как и Сварог Перун есть, и Свентовид.

[А вот] эти Два находятся во Сварге, и с обеих ее сторон Белобог и Чернобог сражаются. Вот ведь, то и Сварог держит, чтобы тому Свету не быть повержену.

ПО ТОКЕ ОБАЗБА — ХЪРС, ВЛЪС, СТРОИБ ДЕРЖЕТЕ СЕ. ПО ЗА НЬ ВОИШЕНЬ,
АКЛЕ, ЛІЄТИЦ; (прод. на 116)

Доцѣчка 116 (с. 202)

РАДОГЦ, КОЛЕНДО А КРОИШЕНЬ.

І СЕ О ТВА, УДРЗЕЦ СОИВОІ, ІАРЪ А ДОЖБО. СО БО ІНОІ СУТЕ БІКЛОІАРЕ,
ЛАДЕ, КОУПАЛО; СЪНИЦ, ЖІТНЕЦ, ВЪНИЦ; ЗРНИЦ, ОВСЪНИЦ, ПРОСИЦ; СТУ-
ДЕЦЪ, АДИЦ А ЛУТЕЦЪ. І ПО ТА ПТИЦЕЦ, ЗВЕРЕНЦ, МИЛИЦ; ДОЗДЕЦ,
ПЛАДЕЦ, ІАГОНАДЕЦ; ПШЕЛИЦ, ТРЪСТИЦ, КЛЕНЧИЦ; ЭЗЕРЕНЦ, ВІСТРИЦЪ,
СЛОМИЦЪ; ГРИБИЦЪ, ЛОВИЦЪ, БЕСІКДИЦЪ; СНИЦИЦЪ, СТРАНИЦЪ, СВЕНТИЦЪ;
РАДИЦЪ, СВИТИЦЪ, КРВИЦЪ; КРАСИЦЪ, ТРАВИЦЪ, СТЕБЛИЦЪ; А ЗА СЕ СОУТЕ
РОДИЦЪ, МАСЛИКИЦЪ, ЖИВИЦЪ; ВІКДИЦЪ, ЛІСТВИЦЪ, КВИТИЦЪ; БОДИЦЪ,
ЗВЕЗДИЦЪ, ГРМИЧЪ; СЪМИЦЪ, ЛІПЕЦЪ, РОИЦИЦЪ; БРЕЗИЧЪ, ЗЕЛИНЦЪ,
ГОРИЦЪ; СТРАДИЦЪ, СПАСИЦЪ, ЛІСТЕВЕРЦИЦЪ; МОИСИЦЪ, ГОСТИЦЪ,
РАТИЦЪ; СТРАНИЦЪ, ЧУРИЦЪ, РЪДИЦЪ. А ТУ БО О СВА ОГНЕБГ СЕМЬОРЕГЕЛЫ —
ОВЦИ А ІАРО, БРЗО РОЗДЕНО О ЦІСТЪ. А ТО СОУТЕ ТРЕГЛВОІ ОБЦІА.

А СЕ СВА ОНІК ОДЕ, А ТУЖДЕ, ОТРОЦЕ, ОДЕВЪРЗЕЦІЕШИ ВРАТА ОНІА А
ВЕІДЕШИ В ОНЬ — ТО БО ЕСЕ КРАСИЕН РАІ СЛАВЪСЕК, ІА ТАМО РА РІКА
ТЕНЦЕ, ІАКОВА ОДЪЛІАЦІЕШЕТЪ СВРЪГУ ОДО ІАВЕ.

ІА ЧЕНСЛОБОГ УТИЦЕ ДНЕ НАШИА А РЕЦИКЕТЪ БЪГОВІ ЧЕНСЛА СВА — А БОІТЕ ДНЕ
СВРЗЕНІУ, НИЖЕ БОТЕ НОЦЕ, А ОУСНУТЕ. ТОІ БО СЕ ЕСЕ ІАВСКИ, ІА СОІ ЄСТЕ ВО
ДНЕ БЖЪСТИЕМ. А В НОЦІКЕ НІКІІ ЄСЪ, ІНОЖДЕ БГ, ДІА ДУБ СНОП НАШЪ.

СЛАВА БГУ ПЕРУНУ ОГНЕКУДРУ, ІЖЕ СТРЪЛИК НА ВРЗИ ВЪРЗЕ, А ВЕРНА ПРІД-
ВЕДЕ ВО СТЬЗЪ, ПОНЕВЖДЕ ЕСЕ ТОКЕ ВЪНЬМ ШЕСТЪ А СОУДА, А, ІАКО
ЗАТРОУН, МИСТВ, ВСПРВАДЪН ЄСТ.

За теми Двумя — Хорс, Влес, Стрибог держатся. За
ними — Вышень, Лель, Летиц; (прод. на 116)

Доцѣчка 116

Радогощ, Колендо и Крышень.

А вот за ними — Держатель Сивый, Яро и Дажбо. А
вот другие — Белояре, Ладо, Купало; Сениц, Житнец, Ве-
ниш; Зерниц, Овсениц, Просиц; Студецъ, Ледиц и Лю-
тецъ. А за теми — Птищец, Зверенц, Милиц; Доздец, Пло-
дец, Ягоднец; Пщелиц и Ростец, Кленчич; Эзеренц, Вет-
рицъ, Сломицъ; Грибицъ, Ловицъ, Беседицъ; Снезицъ, Стра-
ницъ, Свеницъ; Радицъ, Светицъ, Коровицъ; Красицъ, Тра-
вицъ, Стеблицъ. А за теми — Родицъ, Маслецъ, Живицъ;
Ведицъ, Листвицъ, Кветицъ; Водицъ, Звездицъ, Громич; Се-
мицъ, Липецъ, Рыбицъ; Брезичъ, Зеленицъ, Горицъ; Стра-
дицъ, Спасицъ, Листеверзицъ; Мыслицъ, Гостицъ, Ратицъ;
Страницъ, Чурицъ, Родицъ. А вот сам по себе Огнебог Се-
мерогелы — общий и яро, быстро рожденный, чистый. И
это — Треглавы Общие.

А со всеми Ними иди и тут-то, отроче, отворишь врата
те и войдешь в них — это ведь прекрасный Рай славянский,
и там Ра-река течет, отделяя Сваргу от Яви.

А Ченслобог считает дни наши и речет Богу числа все —
быть ли дню небесному или же быть ночи, и уснуть. Этот
ведь есть явский, а Тот есть во дне божеском. А в ночи нет
никого, лишь Бог, Дид-Дуб-Сноп наш.

Слава Богу Перуну Огнекудру, который стрелы на
врагов мечет, а верных предведет стезею, ибо есть Он вои-
нам честь и суд, и, как Золотоволосый, Милостив, Всеправе-
ден есть.

Дощечка 12 (с. 202)

ІАГ...

АЩЕ СУРІ СІАШЕТИ, ПОЄМО ХВЛУ БОГОМ А ОГНИЩУ ПЕРУННУ, ІЖЕ ЄСЬ РЬ-
КОМ ПОТІАТИЩ НА ВРЗІ. А РЦЕМО ВІКА СІВУ ОЦЬМ НШІМ, ДЬДОМ,
ІАКОВІ СОУТЕ БЄ СВРЗЕ. ПРЦЕМО ТАКО ТРИЩЕ А ІДЕМО, СТА НШІХ,
ВЕДМО ІА НА ТРВІК. КОЛІБО ВЄСТІ ІА НА ІНЬ СТУПЄ, ІДЕМО ЪСТІ, ПО
ДРОУЗЕ ХВЛУ БЗЕМ ВОЗНЄІЩЕ, СІВУ ПЬАХОМ, А ТАКО ДО ПІАНЄ, А
РЦЕМО СІВУ ВІКУ ХРСУ ЗЬТРНІ, КОЛОВРІАЩУ, А СУРІАНУ ПІЕМО, А
ТАЖДЕ ДО ВЦЕРЄ. А ПО ВЦЕРЄ, КОЛІ БО ОЖДЕ ОГНЦІ СІЬЖЕНА ЗАЖДІ-
ЄМО, А СІВУ ВЦЕРННУ ПІЕМО ДАЖБУ НАШОІ, ІЖЕ РЕКОМ ЄС ПРАДІ
НАШЕ. І [Т]ЄЦОІМО СІА ОФІСТЕ БОІТІ. А МОВІЕНА ТВОРІАЩЕ, ІДЕМО
ДО СНОІ, А ТАМО ВІКА НЕОБІАСЬНОІ ...

Дощечка 13 (с. 203)

СЄ БО УМНАІА ІЗВЕРЗЄЦ ХОРОБРІА ОУКРЕПЄ, А ТОКЕ ІАЩЕ ДО СУНЕ ВСХО-
ДІАЩЕ, ОБАПОЛА РІККУ ЗРІАЩЕ. І ТАМО СЬАША, ІАКО А МТРЕ СВА СІВА
РЖЕЦЕ А ТА ОБАСВА КРІДІЕМА ОСВІАЖДЕ ОНА. І ТАКОЖДЕ БРІАЩЕЩЕ
ЗЕМЕ ТУНУ, А БРАНЄТЕ ОННУ О ДАСУНЕ А [Є]ГУНШТЕ, ІАКОЖДЕ ГОТІЕМ
ОБРАЦЄТЕ СТРЕЛА СВА А МЄЩЕ ОТОЦЕНА.

Дощечка 14 (с. 214)

ПОНЄДЖЕ СЄ ІДЕ ВРГ НА НЄ, ОБЄРЕХОМ СМЄ МЄЩЕ А ОДЄРЗЕХОМ.

ВЕЩЕНА ОД МАТЕР СВА СЛОВЕСОІ, ІАКОЖДЕ БУДОУЩІАІА НАШІА ІЄ СІВНА.
І ТЄЦЕХОМ ДО СМРТЄ, ІАКО ДО ПРАЗДНОВАНІА.

РЦІЕНА НАМО О ШАСОІ СТАРЕ, КОДОІЖЕ ІАХОМЬ ХРАМІЄ СВА КАРПЕНСТЕ,
І ТАМО ІАХОМЬ ГОСТЄ СТАРЕ — ВЕРМАНОЄ, АРАБОВЄ І ІНІ. СЄ БО ТЕ ГСТЕ
РАДГОЩЕ ЦТЕНОІ, І ТАКО ІАЩЕХОМЬ ОДО ДЕН ОВЄХ ГОСТИЦОІ СРАЩЕ

Дощечка 12

ІАГ ...

Сурье ли засиять, поем хвалу Богам и Огнищу Перу-
нову, Который зовется Губителем врагов. И речем славу
великую Отцам нашим, Дедам, которые суть во Сварге. И
речем так трижды и идем, стада наши, ведем их на травы.
Когда вести их на другую степь, идем есть, по дороге хва-
лу Богам вознося, славу [с]поем — и так до полудня, и
речем славу великую Хорсу Золотоволосому, Вращающему
Колеса, и суряну пьем, и так до ужина. А после ужина,
когда уже огнища сложенные зажигаем, и славу вечернюю
поем Дажбу нашему, Который речется Прадедом нашим. И
идем очиститься. И, омовения сотворя, идем ко сну, и там
великая необъяснимая...

Дощечка 13

Вот, ум вверзєц храбрость укрепил, и они пошли к Сол-
нцу восходящему, с обеих сторон реку видя. И там посели-
лись, потому как и Матерь Всех Слава рекла — и Она с
обеих сторон крыльями овеяла их — и также берегли зем-
лю ту и оборонять ее от Дасов и Егунцев, также на них-то
обратить стрелы свои и мечи отточенные.

Дощечка 14

Потому как вот враг идет на нас, возьмем мечи и
победим.

Речены Матерью Всех слова, что будущее наше слав-
но. И идем [мы] на смерть, как на праздник.

Речено нам о временах старых, когда были у нас храмы
свои Карпенские, и там были у нас [торговые] гости старые —
Германы, Арабы и другие. Вот ведь те гости Радогощем
чтимы, и так принялись [мы] от дней тех, гостей встречая,

ФЕСТЕ НОІ ІХВА, БО ФЕЩЕ БОЗЕ І НАМО ПОВЕЛІЦІА І ЦІТІМО ОНОІ. СЕ БО ТО ІАХОМ ОУКАЗІЦУ НА ЦАСЕ НАШІЕ, АБОІХОМЬ НЕ ХОІБЕ ДІКАХОМЬ А ОЦЕМ ПОЦЕСТЕ ОУЛОЖІХОМЬ.

НЕ ПРСТЕ БЕЗДІАНОІ ТИЦЕХОМЬ О ДРВЕОІ, НЕБОЖЬ ТЕ РЕНЦОІ НАШІА ОУТРЕНЖАЕНА О РАЛОІ СВОІ, А МЕЩЕМА ІАХОМЬ НЕЛЕГНОСТЕ НАШІУ. І ТАІА НАМО ПОВЕЛІ ІТІ НА КРОМОІ НАШІА А СТЕГНЕТЕ ІЕ ОДО ВРАЖЬ. СЕ БО ДОІМОІ СЕ ВЗДОІНУЩЕ ТЕЩЕХУТЬ ДО СВРЗЕ І ТОІА ОЗНАЦІТЕ ТУГУ ВЕЛЬКОУ НА ОЦЕ, ДЕЦКЕ А МАТЕ НАШІА. І ТО СЕ ЦАС БОРБЕ ПІДОУЩЬ, І НЕ СЪМЕХОМЬ СЕН БАІВТЕ О ДРУЗЕ ДІЛОІ, ІАКОЖДЕ ОБ ОВОІ.

СЕ БО ПІДЕ ВОРІАГОВЕ ДО НІЕПРОІ, А ТАМОЖДЕ ІАХОМЬ ЗЕМЕ НАШІУ, І ТЕ ТО, І ВЕРЬШЕ ЛУДІА, І ЗЕМЕ ПОД СЕ ФІЛЕ БРАТЕ. ТО БО НЕ СЪМЕХОМЬ ОЗОГЛАСІТЕ ІНО, ІАКОЖДЕ О МЕЩЕ НАШІЕМ, І ЕРЕКА ОТРИЦЕТЕ ОДО ЗЕМЕ НАШІЕХ А ТРНОУТЕ ДО СРІАЦЕНЬ, ОКУДА ПРЕДЕ.

СЕ БО КРОМЕ НАШІА ВРАЗІЕМА ОКРОЦЕНОІ, А ЗЕМЕ НАШІА ПЕПЕРЕЩЕТЬ ВРАГ. І ТО ІЕ ДІАЖЕНСТЕ НАШЕ, ІНА ЖЕ РІАТЕ НЕ ХОЩАЕШЕМЬ.

СЕ ІНЬ ВРАГ, ГЕРЬМАНРЕХ, ІДЕ НА НОІ О ПОЛУНОЦЕ, ОНІЖДЕ ВНУК, ВНУЩАТЕ ОТОРЕХУ, І СЕ ВРЖЕЦЬ НА НОІ ВОЕ СВОІ О РОЗЕХ НА ФЕЛОІ. ВОРЕНЗЕ РЕЩЕШУТЬ НАМО ІТІ О НЕ. І НЕ СЪМЕХОМЬ ВРАЖЕТЕ ОБОПАКЕ ІЕХ, ІАКОЖДЕ СУТЕ ВРЗЕ, ІАКВЕ ПЕРВЕ, А НЕ ІМА РОЗДІКЕ ПРОМЕЖДЕ.

СЕ БО ІАСЬ ІДЕ НА НОІ О ТАНАСУ А ТАМОТОРКУ, МОЦЕШНА КОМОНЬСТВА А РАТЕ НЕЦІЦІСІЕНА. А ТЬМА О ТЕМЕ ТЕЦІЕ І ТАКОЖДЕ ТЕЦІАЕТЬ О НОІ. О СЕ НЕ ІМІАХОМЬ ІНА ПОМОЖЕНЕ, ІАКОЖДЕ БЗЕ ВОІАІ НАМО, І ОУДЕСЕНТЕХОМЬ СОІМОІ СВОІ А ТІЕЩЕХОМЬ НА НЬ.

СЕ БІЛЕБОГ ВЕНДЕ НАШЕ РАТЕ І КОМОНЬСТВА, І ТАМО ВІЖДЕХОМЬ ВОІШЕВНІЦОІ О ЛІСЕХ БОІТЬЩЕ, ІДУЩЕ О РАТЕ А БЕРУЩЕ МЕЩА. І ЗРІАХОМЬ КУДЕСНІЦЕ, ФІУДОІ ВЛІЦЕ ТВРІАЩЕ А ІЗО ПРСТЕ, ВЕРЗЕНЕ ДО СВРЗЕ, РАТЕ ВСТАЦІ СВРАЗІЩЕ. А ТОІЕ ТЕЦІАХУТЬ НА ВРЗЕ

чествуем мы их, ибо чтить Боги и нам повелели, и чтим [мы] их. Вот ведь, взяли [бы] [мы] то [за] указание на время наше, чтобы [нам] не ошибиться и Отцам почесть оказать.

Не пальцами праздными стучали [мы] о дерево, но те руки наши натружены о плуги наши, и мечами взяли [мы] независимость нашу. И она нам повелела идти на границы наши и стеречь их от врагов. Се, дымы поднявшиеся идут к Сварге и они означают печаль великую отцам, детям и матерям нашим. И это — время борьбы будущей, и не должны [мы] заниматься другими делами, кроме как этими.

Вот пришли воряги к Непре, а там ведь взяли [мы] землю нашу, и они-то, и прочие люди, и землю под свои челны брать [стали]. [На то] не должны [мы] согласиться иначе, кроме как о мече нашем, а Эрека прогнать с земель наших и турнуть в задницу, откуда [он и] пришел.

Вот, границы наши врагами окружены, и землю нашу попирает враг. И то — долг наш, иной же рати не хотим.

Вот другой враг, Герьманрех, идет на нас от полуночи, тот, который внук, внучок Отореха, и бросает на нас воинов своих с рогами на лбу. Воряги говорят нам идти на них. И не следует [нам] воевать[, имея врагов] с двух сторон, потому как они враги; какие [из них] первые, и нет раздела между [ними].

Вот, Яси идут на нас от Танаса и Тамоторка, мощная конница и рати неисчислимые. И тьма за тьмою несется и [так и] надвигается на нас. От этого нет [у нас] другой помощи, кроме как Боги велели нам, и [мы] удесятерили силы свои и понесли на них.

Вот, Билебог ведет наши рати и конницу, и там видели [мы] волшебников, в лесах бывших, идущих на рать и берущих меч. И видели [мы] кудесников, чудеса великие творящих, — и из праха, подброшенного к Сварге, вставали рати сварженские. И они несутся на врагов

а МОГОЛИТЬ ІЄ. І ТАМО ЗРІХОМЬ ПТОЦЕ ВЕЛКІ ЛЕТАЮТЬ ДО НОІ А
ВЕРЗЕТЬ СЕ НА ВРЗЕ.

БІЕТЬ КРОІДЕМА МАТР СЪВА А КЛИЦЕТЬ НОІ О ІАКОЖДОІ ІДЕХОМЬ ЗА
ЗЕМЕ НАШУ І ДОБИХОМЬ СЯ ЗА ОГНИЦЕ ПЛЕМОІ НАШІА. СЕ (неразбор-
чиво – О.Т.) БО СУТЕ РУСИЦІ.

ТЕЦЕТЕ, БРАТЕ НАШІЄ, ПЛЕМОІ О ПЛЕМОІ, РОДЬ О РОДІ, І БІАЦЕТЕ ВРЗЕ
НА ЗЕМЕ НАШЕ, ІАКВА НАЛЕЖДЕ НОІ І НІКОЛІЖДЕ ІНІ. ТАМО БО УМРЕЦЕТЕ,
А НІ ВЕРНЕТЕ ЗАДОІ СВА! НІЧЕ ВАМО НЕ ОСТРОЦЕ СЕ, НІЧЕ НЕ ОСТАСЕЦЕ
СЕ, ІАКОЖДЕ ЄСТЕ В РУЦЕХ СВРАЖИЦЕ! А ТОКЕ ВАС ВЕЖДЕ ВО ВСІЄ ДНЕ ДО
ВІТЕЗНЕЦТВЕ А ГОРАІНСТВОІ МНОГАІ!

Доцечка 15а (с. 203)

СЕ СТАРЬГРАДЕ ПОНЕХШЕ, ІДЬШІА ДО ІМЕР ЄЗРА І ТАМО УТВОРІА
ГРА ІНЬ НОВЬ, І ТАМО ПРЕБЕНДІХОМ. І ТУ СВРГОІ, ПЕРВІЄ ПРАЩУРЕ,
МОЛИХОМ СЕРАІ РОЖЕНІЄЦЬ КРОІНЬ. Є ПРЕПРОСИХОМ І ТО ДУБО, КРЕНЬ,
ХЛЕБ НАШЬ — СВАРГ, ІЖЕ ТВРІАІ СВЕНТ. БГ ЄСЕ СВЕНТУ А БГ ПРВЕ І
НАВЕ, І НАВЕ.

СЕ БО ІМІАХОМЬ ОНОІ ВО ІСТЬВУ, І СЕ ЄСТЬВА НАШІЄ ПРЕБОРІАЦЕТЬ СОІМОІ
ПОТЬЕМЕЦТЕ І БЛУГ ВЕНДЕ, ІАКОЖДЕ ПРАОЦОІ ОБЕНДЕ, ТВРІАІ О СЕМЬ.

ВЕДІА ЖРТВОІ О КОМОНИЄ БІЕІЄ І ОІЗОІДОЦЬШІА ОДЬ КРАЄ СЕДЬЕМРІ-
ЄЦШІА О ГОРЕ ІРШТІА А ЗАГЪГРІА, ОБЕНТЬШІА ВІЕК. І ТАКОВА ПО-
НЕХШЬШІА, ІДЕ НА ДВОЕРІЄЦЕ І РЪЗВІАЄ О ТОІ КОМОНЬСТВЕМ СВОІМОІ
І ТЕЦЕ ДО ЗЕМІЄ СІРШТІЄ, І ТАМО СТА І ПОЖАІЄ. ІДЬШІА ГОРОІМА
ВІКІМА І СЕІЄЗІЄМА, І ЛЕДОІ, А ОТЕЦЕ ДО СТЕНПОІ І ТАМО БЕНДЕЦЬ
СО СТАДІЄ СВОІ. І СКУФЕ БІА СЕ ПРЬВА ПРАВЕ ОДРЦЕНА. ОЦЕ НАШІЄ,
ПРАОЦЕ ДРЬЖІАЦІА ОНА ВЕ ПРІЄ ВІЦІЄІЄ, І СОІМОІ ДАЕТ [ПРАВЕ]
ОТРЦЕТЕ ВРЗЕ. НЕБОЖЕДЬ ІДЬШІА О ПРІЄ ТЕІЄ ДО ГОРІА КАРПЕНЬСТІЄ

и ввергают их в могилу. И там [мы] видели[, как] птицы
великие летят к нам и бросаются на врагов.

Бьет крыльями Матерь Всех и кличет нам [о том], что-
бы [мы] шли за землю нашу и бились за огнища племен
наших. Се, (...) [они] ведь суть Русичи.

Мчитесь, братья наши, племена за племенами, роды
за родами, и бейте врагов на земле нашей, которая принад-
лежит нам, и никогда — другим. Там ведь умрете, а не повер-
нете назад! Ничто вас не устрасит, ничто [вам] не станется,
потому как [вы] есте в руках Сварожьих! А Он вас ведет во
все дни к победам и геройству многому!

Доцечка 15а

Вот, Старград оставив, пошли [они] к Ильмер озеру и
там сотворили град другой Новый, и там [мы] пребываем. И
тут Сварогу, первому Пращуру, молимся среди источников
Рожаниц. И просим и того Дуба, Корень, Хлеб наш — Сва-
рога, Который творит Свет. Бог [Он] есть Света и Бог Прави
и Яви, и Нави.

Ведь есть [у нас] Он воистину, и вот, Истина наша
преоборет силы сумеречные, и [к] Благу [Он нас] поведет,
как [и] Праотцев вел, творя о том.

Вели [они] Жертвы Коня Белого и вышли из края
Семиречья у гор Ирийских и Загорья, [там] обитая век. И,
таковые оставив, пошли на Двуречье, разбили тех конни-
цей своей и двинулись в землю Сирийскую, и там стали и
подождали. Шли горами великими, и снегами, и льдами, и
отошли в степь и там пребывали со стадами своими. И
Скуфь была первой, Правью названной. Отцы наши, Пра-
отцы держали ее в войне великой, и силы дает [Правь]
отогнать врагов. Либо шли с войной той до гор Карпатских

І ТАМО РІАЦЬ О ЩЕЛОІ ПЕНТОІ КНІЄЗОІ, І ГРАІ, І СЕЛОІ ОГНІЩЬСТЕ, А
ТРЗІ ВЛІКЕА І ПОТІЄСТНЕНОІ БІАЦЬ ...

Доцечка 15б (с. 203)

...О ГОДИЄ, КОІА СЕ БУЦІЄ ДО ЗХОДЖІНА СУНІЄ, А ОТУДЄ ІДЬ ДО СУНЄ ДО
НІЄПРА РІКА. І ІАСЬМО ТАМО КОІЄ ОУТВРЖАЄНЬ ГРА, ІАКЄ ОБОІТЕВАЦЕ
СЛАВНЄ РАІ ІНЄ. І ТАМО СЕН ОСЕЛЄЦЬ СЕ, І ОГНІЩЕ ТВРІАЄ ДУБУ І СЪНПОУ,
ІАКЄВЬ ЄСЄ СВРГ ПРАЩОУРЬ НАШЄ.

А СЕ КРАТЬ НАЛІЄЗЕ НА НЕ ВРГ НОВЬ, О СЗЕ СЦЕ, ІЖЬ КРВЕ СЛАВНЄХ
ПІІАЦЬ. І СЕ РАТЄ СВА УСТРМІ КОІЄ НА НЕ. І ЗРІАЦІ ВЄ СВРЗЕ ВОЄ ТОІА
ПЕРУНЬШТЕВОЄ, ІЖДЕ СЕ ВРЬГОЩА НА НЕ І ПОТРЦІАЄ СОІМУ ІЄ, І ДО НЬГЕ
РТСРЩЕ, ПОКАЖЕТЕ ЗАДА ОНЬА.

І СЕ ПЛЕМЄНО ОНЄЗЬВА НАЛІЄЗЕ ІНО НА НЕ, А СІЄЦІА БІА ВІКА, [а] ОПХІЖ-
ДЄНО ІА ДО ПОСЛІЄДЬ. І НАШІЄ РАТЄ ЗРІАЄ ТО РІЄКСТА: «І БЗЕ НАШІЄ
ЖАЄНОУТЬ ВРЗЕ НАШІЄ».

СЕ БЬ ТЕ ВОІШЄНЬ ГРІАДЕТЬ НА ОБЛІЦЄХ ДО НОІ І РЦІЕТЬ: «ДІТЕ, ГРІАДЕТЕ
СЕ ГРАДЬ ВАШЬ І КІЄПІЄСТЕ ІЄ, АБІЄ БЄНДІТЕ ОЦІЄНОІ О ВІЄСМА ІНЬА ВРЗЕ
І БОРБА ВАШЄ БЄНДІЄ ЗУРА І КРІПКА. І ТО СВАРГ МЕНЄ ПОСШІЄТЬ ДО ВОІ.
СЕ БО ТЬЄ ІМАТІЄ СОІМОІ НЕБЕСНІА ОШОІЄ І ОДІЄСНОІ ВАШІА, І ТАКОЖДЕ
РЦІЄХО ВОІ, НЕ БРЖЄЦІЄТЕ О БЗІЄХ І ТАКЬВО ЄСТЕ САМЕ ПРЄД ВРЗЄМА».

Доцечка 16а (с. 203–204)

ВІЄСКНІГО СІУ ПТЧЄМО БГУ НШЄМОУ, КІЄ БО ЄСТЕ ПРІВЕЗІЦ[а] А СІА.

В ОНОІ ВРМЬНОІ БІА МЕНЖ, ІАКОІ БІА БІГ А ДБІЬ, ІЖЄ РЧЄН БІАЦІ ОЦ ТВРСІ,
А ТО[І] ІМЧ ЖЕНУ І ДВА ДЧЄРЄ. ІМАСТА ОНА СКТІА — КРАВЕ І МНГА ОВНОІ.

С ОНАІ БІА ТОІ ВО СТОУПЬХ, А ОНІГА, НЕ ІМЧ МЕНЖ ПРО ДЧР СВА, ТАК
МОЛІА БЗІ, АБОІ РА ЕГО СЕ НЕ СЕ ПРСЬЧЄ. А ДЖБО УСЛОІША МІБООУ ТУ А ПО
МІБЄ ДІАІЧ МУ ІЗМІЄНО, ІАКО БІА ОЖЄ ЧАОІ ТАІА.

и там были с пятью князями на челе, и градами и селами
огнищанскими, и торжищами большими и потеснены были

Доцечка 15б

Годью, которые находились к закату солнца и оттуда пошли
к солнцу, к Непре реке. И взяли [мы] там Кия укрепленный
город, [в] котором обитали славные роды иные. И там посе-
лились [они] и Огнище сделали Дубу и Снопу, Который есть
Сварог — Пращур наш.

И вот раз напал на них враг новый, со злой сечей,
который кровь Славных пил. И вот рати свои устремил Кий
на них. И видели во Сварге воинов тех Перуновых, которые
набрасывались на них и побивали силу их, и к небу подки-
дывали, чтобы показать зады их.

И вот племя то напало как-то на них, и сеча была вели-
кая, и перебито их до последнего. И наше войско, видя то,
говорило: „И Боги наши гонят врагов наших“.

Се, Вышень грядет на облаках к нам и речет: „Дети, стройте
сей град ваш и укрепляйте его, скоро будете окружены по весне
иными врагами, и борьба ваша будет суровой и быстрой. И вот
Сварог Меня пошлет к вам. Вот ведь, эти имеете силы небесные
слева и справа от вас. И также [Я] сказал вам, [что если] пре-
небрегаете Богами, таково [вы] одни пред врагами“.

Доцечка 16а

Влескнигу сию посвятим Богу нашему, Который ведь
есть Прибежище и Сила.

Во времена оны был муж, который был благ и праведен,
который звался Отцом Тиверским, и он имел жену и двух
дочерей. Имели они скота — коров и многих овец.

С ними был он в степях, и, в какое-то время, не имея
мужей для дочерей своих, так просил Богов, чтобы род его
не пресекся. И Дажбо услышал просьбу эту и по просьбе
дает ему попрошенное, потому как было уже этому время.

ЅЕ БО ГРЕНДЕ МЄЗЕ НОІ, А ІМЄМО ВРЖЕТЕ ЅЕ: ЅЕ БО ЈАЅНА ТФЄМО.

ТУ БГ ВЛЄЅ ОТРФЄ НЄЅЈА.

ЅЕ МУ ГРЕДЕХОМ ЅЕН А ІМЄМО ДО БЗЕ НАЅА, І ТОМУ РФЄМО ХВЈУ:
«БОНАДЕ БЛГЅЛВЕН, ВОЖДОІ, [ОІ] НОІНЬ А ПРЅНЕ, О ВЕКОІ А ДО ВЕКОІ!»

РФЄНО ЅЕ О КУДЅЅНОІЦОІ, А ТЕ ПРФ ЄНАЅЕ НЗД ВРЦЕТ ЅЕ.

Доцѣчка 16б

РФЄТМО О РОЅУ ЅЛВУ АЅЕ КОЄ О МОДУ.....
ТЕ А ОДО НЕ Ж ЈАКЕ ЅМЅ ЖІВЕХОМ.....
РФЄНО ОЦЕМА ЅАФ. РФЄН.....
ВРЕМЕНОІ ДАВНІА Р.....
РФЄНО БІА О ВЕЛЦЕХ ТРУДЕХ.....
ЅІ ДО ГОУР КАРПАНЬЅКЕІХ. Ј...Н.....
ОДПОЅТЕМО ДО РІЦЕ ЅТА ЅЕЦІ.....
КО ДО НЕ МЕНТЕ ЅТОЈА ЅЕ МОГТ.....
ТАКО ДІМІАХОМЕ УРЕЖАМ РО.....БЕК...
ФЄЅТЬ КІАУ ДО НЕ ЅЕ ВРЖЕФЕТЕ ОДЕ ІРАМЕРЅ.....ДО...
ВО КОМ ТАКО ЗРІМ ЈЕПІА ХУО...ОМ ЅІА ЦІ... ВЅДЕ...

Доцѣчка 17а (с. 205)

І ЅЕ БІАЅЕТЕ КНЬЄЗЕВЕ ЅЛАВНУ ЅО БРАТАРЕ[М] МУ ЅКІВУ. А ЅЕ, ПРЕ ВЄЅТЕ
ВЈАКІКЕ НА ВЅТЕНЦЕ, І ЅЕ І ТОІ РЕЅЕТЕ: «ІДЕМО ДО ЗЕМЕ ІЛЬМЕРЅТЕ
А ДУНАЕ!» І ТАКО ІЅЕТЕ, І БЅ СТАРЕ ЅНА ЅВЕ ОСТАВЕ О ЅТРАЦЕ ІЛОМК-
РЕ. О ЅЕ ТЕЦЕ НА ПОЛУНОЅЦЕ, І ТАМО ЅВЕ ГЅРА ЅЛАВЕНЬ УТВРЖЕ. А ЅЕ
БРАТЕ ГО ЅКФЕ У МОРЖЕ БІАЅЕТЕ. І ЅЕ БЅ СТАРЕ ІМЕ ЅНА ЅВЕ ВЕНДЕ, І
ПО НЕ ЅІТЦЕ БІАЅЕ ВНУЅЕЦ КІЅЕК, КІЖЕ ВЛАДЕЦ БІАЅ ЅТУПЕ ПОЛУДЕНЕ.

Вот, грядет [Он] меж нами, и [нам] надобно поверг-
нуться: се, Ясного [мы] чтим.

Тут Бог Влес отрока несет.

Вот, [к] Нему [мы] грядем, и [нам] надлежит [попасть]
к Богам нашим, и этому [мы] провозглашаем хвалу: „Будь
благословен, Вождь, и ныне, и присно, от века и до века“.

Провозглашено [это] кудесниками, а они прочь пошли,
[чтобы] назад вернуться.

Доцѣчка 16б

Речем о Руси славу, если кто о МОДУ.....
они и от них же, как [мы] живем.....
сказано Отцами было. Сказано.....
времена давние Р.....
сказано было о великих трудах.....
...ЅІ к горам Карпаньских .Ј...Н.....
ОДПОЅТЕМО к рекам ЅТА сечи.....
КО ДО НЕ МЕНТЕ ЅТОЈА ЅЕ МОГТ.....
так ДІМІАХОМЕ УРЕЖАМ РО.....БЕК...
часть, которую на них броситься от Илмерц.....ДО...
в ком так видим доброе ХУО...ОМ ЅІА ЦІ ... веда...

Доцѣчка 17а

И вот, был князь Славен с братом своим Скивем. И
вот, [о] войне большой узнали [они] на востоке, и вот он и
говорит: „Пойдем в землю Ильмерскую и [на] Дунай!“ И
так [и] сделал, и старый-то сына своего оставил у старца
Ильмера. После того отправился на полночь, и там свой
город Славень сотворил. А вот брат его Скифе у моря был.
А у старого-то был сын его Венд, а после него также был
внучек Кисек, который владыка был степи полуденной.

І КРВЕ МНОГАІ ТАМО ІЄСОІ, А О ТВА БІАЩЕ ПРЕ ВЪЛКА ЗА СЕ ТЕ І ЗУРЕТЕ
НА ОБАПОЖ ОДЕ ДАНАНУ — ДО ГОРЕ РУСИЩЕ, І ДО ХОПЕ КАРПЕНШТЕ. І
ТАМО РІАЩЕТЕ, СЕ БО УТВРЕ КОЖ, І БЕНДЕШТЕ ОП РЕЦ ЗА НЄ, І ТАКОЖДЕ
ВРЗЕМ УПОРЕ ТВОРИАЄ. О СЕ УРАЗЕ ОНЄ І ОДСТРЩЕ ОД СЕ. І СЕ РОДЕМО
ТОМО РЕЦТЕ А ВЕЩЕ СОЗВЕ ЄДИНО, ТВОРИАЩЕТЕ ЗЕМЕ НАШНУ.

А ТАКО СТОІАТЕ ЗЕМЕ ТЕКЕ ПЕНТЕ СТОІ ЖТЕ. І СЕ ЗА СЕ ОТВОРЕ МЕЖДЕ
РУСИЩЕ УСОБИЩЕ А ВЪРЖАЩЕТЕ СЕН ОВЕ І СОМОУ СТРАТЕТЕ, ІМАЩЕТЕ
ОВЕО СОУБОЄ І БЕЗЪЛАЖДЕНЕ СВЕ.

І ТАКОЖДЕ ПРИДЕТЕ ВРЗЕ НА ОЦЕ НАШКЕ О ПОЛУДЕНЕ І СЕ СТРЩЕТЕ С
КІВСКЕ ЗЕМЕ О ПОБРЕЖЕ МОРЕЖЕНШТЕ А СТУПОІ. І СЕ ТЕЦІАХУ ОВЕ НА
ПОЛУНЦЕ А СРІАЩЕТЕ С ФРІАЦЕ, О ТОЖДЕ ІДАІАХУ ПОМОЦКЕ НА ВРЗЕ. І СЕ
СКУФИА ОЦ[Е] ЄНТЩЕ СЕ А СРАЗСЕТЕ СО ВЪРЗЕО СОМОУ, А ПОТІАЦЕ ОНОІ.
І СЕ ОВОІ БІАЩЕ ІЄГУНОІ ПО ПРВЕ ДО РУСЕ СТУПИЩЕ, І ТОКЕ КРАТЕ
ОДЕСТРЩЕНЕ БІАЩЕ. ТО ІМАХОМЬ ЗА ЗНАЦЕ, ІАКОЖДЕ ІМАХОМЬ І НОІНЕ
ТВОРИТИ, І СЕБІА ІМАТЕ

Доцѣчка 176 (с. 205)

О ТЕ ВРЦЕ. СЕ Б ТО СТОУПНОІ ХОРПЕ ХРАНТЕ ІМАХОМЬ, ІАКО ОЦЕ НАШКЕ
А ПРАОЦЕ, ІЖЕ ХЪРП ІАЩЕТЕ, ІМАШЕ О СВЕ СТОУПЕ, І СЕ ТРАВЕ СВЕ І
КВЕТЕНЬ ХРАНТЕ УМІЄЦІА, ІАКОЖДЕ КРЪВ СОВЕ ІАХУ.

О СЕ БО КОЛУНЕ НАШНУ ОСТАВЕ ВРЗЕМ. І ТА ГОЛУНЕ КОЛЕМ БІАЩЕ, О ТА
ВЪРЗИ ЄМТИ, ІЖ ЦЩЕ О ПРСТЕ СТА. І СЕ ГРАДЕ НАШКЕ КЛОУМ СТАВЕТЕ
ІМАХОМЬ, ІАКОЖДЕ ОЦЕ НАШКЕ, ІАКОВЕ ОСТРЦЕ ПРИАЩЕ СЕ О ЗЕМЕ НА
ВСЕКО КРОКОІ. І ДО ПОУДА СПАДНЄЩЕ, І ЛІБАТЕ НУ, І ТАМО ЗЕМРЖЕТЕ
ІМІАЄ. І НА СПОТЕ НЕ ІДЕЩЕ ВОЄ ЖДЕ. КАМО ГРЕНДЕТЕ СЕН ТОІ ДЕНЕ,
ІДЕЖДЕ НЕ ІМАХОМЬ О НЕКАДЕ УТУЛОУ!?

И кровь многая там лилась, и вот такая была война
великая за всё то и свирепствовала по обеим сторонам
Даная — до гор Русских и до пастбищ Карпенских. И там
провозгласили, вот ведь сделали Кола, чтобы был он предво-
дителем им и так врагам отпор давал. И вот нанес [он]
удар им и отбросил от себя. И вот, родом тем провозгласили
[они] и вече созвали единое, чтобы сотворить землю нашу.

И так стояла земля та пятьсот лет. И вот, [вслед] за
тем открылась между Русичами усобица, и враждовали
они и силу потеряли, [потому как] были у них стычки и
безладие всякое.

И также пришли враги на отцов наших с полудня и
их погнали с Киевской земли, от побережья морского и
степи. И вот двинулись они на полночь и встретились с
Фряжцами, которые также шли на помощь врагам. И
вот Скуфи отцы взялись и сразились с вражьей силой, и
раздавили ее. И вот, те были Егуны в первый раз в Рус-
ской степи, и тот раз [они] отброшены были. Это имеем
мы за знак, что то же [нам] надобно и ныне делать, и
должны [мы]

Доцѣчка 176

в те [степи] возвратиться. Вот ведь степные пастбища [нам]
надобно хранить, как Отцы наши и Праотцы, которые паст-
бища взяли; степь у них была своя, и вот, травы все и цветы
хранить умели, потому как кровь свою [там] лили.

Вот ведь, округу нашу оставили врагам. И та Го-
лунь кругом была, [чтобы] в него врагов ловить, которые
тщетно напротив стояли. И героев[-воинов] наших кругом
ставить [нам] надо, как и Отцы наши, которые бодро би-
лись за землю на каждом шагу. А наземь падут, и цело-
вать ее, и там умереть должны были. А вспять не шли
воины же. Куда податься в те дни, когда не было [у нас]
нигде убежища?!

І СЕ РЦЕХОМЬ О ТО, ІАКО ОЦЕ НАШІЄ, І СЕ БОРЕХОМЬ. І КОЛІБВА ПОРЖАЕНЕ БІАХОМЬ, СЕ ПЕРОУНЕЦ ПРИДЄ ДО НОІ. І ТОК ПОВЕНДЄ НОІ, — І СЕ, КОЛІКО ІЄ ПРАХУ НА ЗЕМЄ, І ТАКОЖАЄ ІЄ О ТО ВОЄ СВАРЖЕНЦЄ. ОНОІ ПОМОЖАЕНЕ БЕНДЕШЦЕ, РАТЄ, ІДІАЦЦЕ ОД ОБЛАКОІ ДО ЗЕМЄ. І СЕ ДІДЄ НАШЄ, ДАЖБО, О ЦЕЛЄ ІХЬВА. І КОЛІЖАЄ ТОК НЄ ОБОРІАЦЦЕ СІЦЬ? І МОІ НЄ ОЗОМЕ? А ТО ДО ЦЕЛЄ НЄ МОЖАЦЦЕ БОІТЕ. І СЕ РЦЕХОМЬ МОЛОІТБУ О БЗЕМ НАШІЕМ, АБОІ ОВОІ НАМО ПОСПЕЦЦЕ ДО ПОМОЖАЕНЕ І ДАТЕ ВІТЕЖАЕНЕ НА ВРЗЄ МОГОЦЦЄ. І ЦО СЪМЕ О ТЕМ, ІАКОЖАЄ ЗЕМЄ НАША УТІЦЕНА ІЄ СПАТНІКМА НОГОІ ВРАЖАЕНСТВЄ.

І ТІАКО ЗРЦЕХОМЬ НА ТОІА БЕНДЕШЦЕХОМЬ, КОІ ОКОЛОІ СВЕ, І НЄТЕЦЦЕХОМЬ НА ОНОІ, І НТЕЦЕМО А КОІНОУ ДО ДРЕСТЄ ІЄХ, І НЄ ВЪРТЕХОМЬ ІЄ О РАНИЄХ ВРАДЖЕНСТВЄ, І НЄ ОУБІЄХОМЬ ОНЄ, ІКЖАЄ НА НОІ НАЛЄЦЦЄ.

О ТО РЦЕХОМЬ НА ВОІ!

Доцєчка 17в (с. 206)

ІАКОЖАЄ ТАКО РІЄХ ОНО КІСЕК НА ЛУДЄ СВЕ ЗА ЦАСЄ НАПАНЕСТЄ НА ОВІЄ, І ТОК ОМЪРЗЕЦЦЄ СЕ О ВРАЗЄХ А ТОКЪЦЄ НА ОНОІ І ПОТІЦЦЄ ІЄ. СЕ ІМІАХОМЬ ЗНАК ТОКІ МОЦЬЕНОСТЄ І НЄ МЪГОЦЦЕХОМ ДО ІАВВЕ ДАТЕ ОВОІ. СЕ Б ТО БОІ СЛАБОСТЦЄ, І СЕ ІМІАХОМЬ СОІМОУ. І СЪМЕ МНОЗІЄ, І ВРАЗЄ НЄ СОУТЕ ТОЛКОІ МНОЗІЄ, ІАКО СЪМЕ. І СЪМЕ РУСИЦЄ, А ВРАЗІЄ НЄ СОУТЕ ОНОІ. А КАМО ІЄ ВРЖАЕНА КРЕВЬ НАШІЄ, ТАМО ІЄ ЗЕМЄ НАШІЄ. І СЕ ВРАЗІ ВЪДІАШУТЕ І СЕ О НОІ СЕН СТАРАЦЦУТЕ СЕ. І СЕ СТАРОЦЦЄ ІЄ МАРНА БУДЦЕТЕ, ІАКОЖАЄ ОВЕ БІАЦЦІА О СТАРЕ ЦАСЄ ОЦІЄХ НАШІЄХ.

РЕЩЕХОМЬ ІЄЦЦЄ СЛОВОІ ТОКІ НАЗПАМЕНТЕ, АБОІХОМЬ НЄ ІДИНОІ ОДО ТІЄ СЛОВЄ НЄ ОУТРАТЕТЕ, І РЦЕХОМЬ БРАТРЕМ НАШІЕМО ТАКОЖАЄ: «СЕ СОІЛА БОЖСТІЄ БЕНДЕШЦЕ НА ВОІ, І ТУ ОВІНТЕЗЕТЕ ВРЗЄ ВАШІЄ ДО КОНЦЄ, ІЖЄ ХЦЕШЦЕ ЗЕМЄ ВАШІЄ. ТАКОЖАЄ ВРЗЕТЕ МОУ ДО ОУСТЄ ПЪЛНІЄ, А ТЕ ПОЛОКА ОНОУ ДО ДРЕСТЄ СВЕ А НЄ РЦЄ ПРОСТІЄ НІЖЄ СЪЛВОІ СВЕ.

И речем [мы] о том, как [и] Отцы наши, и боремся. А если поражены бывали, — се, Перунец приходит к нам. И Он поведет нас, — и вот, сколько праху на земле, и так столько же воинов Сварженских. Они помощью будут, рати, идущие с облаков на землю. И се, Дед наш, Дажбо, на челе их. И когда же Он не побеждал так? И мы не [оборем]? А того вообще не может быть. И вот, речем молитву Богам нашим, чтобы Тем нам поспешить на вспоможение и дать победу над врагом могучим. И что [мы] на то, потому как земля наша подавлена СПАТНІКМА ног вражеских.

И так смотреть на этих будем, кто около своих, и нападём на них, и налетим и кинем в грязь их, и не станем обращать внимания и на раны, нанесенные врагами, покуда не убьём [мы] тех, которые на нас напали.

Вот это [мы] говорим вам!

Доцєчка 17в

Когда так рек Кисек то своим людям во время нападения на тех, и им опротивело от врагов, и помчались [они] на тех и раздавили их. Вот, получили [мы] знак той мощи и не могли [мы] объявить его. Вот, была слабость, и вот, [мы] получили силу. И нас много, а врагов не так много, как нас. И мы — Русичи, а враги — нет. И где пролита наша кровь, там наша земля. И это враги знают, и вот, нас страшатся. И вот, старость их ничтожна будет, как то было в старые времена Отцов наших.

Скажем еще слова те незапамятные, чтобы [нам] ни единое из тех слов не утратить, и скажем братьям нашим так же: „Вот, Сила Божеская будет на вас, и тут одолеете врагов ваших до конца, что желают земли вашей. Так что напихайте [им] ее полный рот, и они поглотят ее в кишки свои и не скажут просто даже ни слова свои.

БУДЭТЕ СЫНІ СВОЕ БОГОВЕ, І СИЛА ІХВА ПЕРЕБЕДАЕШЭТЕ НЕ ВОІ ДО КОНЦЕ».

НЕ ІМІАХОМЬ А НЕ ЦЕРВЕ НАШІЕ НАСОНТЕТЕ ХЛЕБЕМ, СЕ Б ТО ПОЖДЕН НА ОГНЬ ВРАЖЕСКЬ. І КРАВІЕ НАШІЕ, СКУТЕ, ТРПАШЭТЕ ТУГУ ТАКОЖДЕ І СЕ, ІАКОЖДЕ МОІ. І СЕ АКОІНЕ НАШЕ ХАРАЛУЖНЕ ОДРЖАЕХОМЬ ОДЕ ПОЛОУДЕННЕ БОРЗІЕ А БЕДІАХОМЬ СОІМНОІ ВІЩЕ ВРЗЕ НАШІЕ.

Дошэчка 18а (с. 206)

СЕ Б ТО ЗРІАЦЭТЕ ОБЕСВА ДА ІМЭТЕ ПТОЦНУ ТУНУ НА ЦЕЛЕ ВАШЕМ. А ТА БЕНАЕ ВОІ ДО ВОІТЕЖЕНСТЕ НАДО ВРЗЕ. СЕ БО ІАХ ІНОІ СВА А ТАМОЖДЕ СЕН ОДЕРЖЕЦЭТ. І ТУ КРАСОУЦЕ СЕ ПРЭД НОІ А ВЛЕЦЕ СВИТАМЕ ДО СЕНЕ.

І ТАКВА БІАЦЭТЕ ВО ІНЬ ЦАГО, ІАКО РУШТЕ ІАІАЦЕ СО ВЕНДЕМА, І ТОІЕ ХОТІАЕ УНЕСТЕ БОЗЕ СВОІ ДО МОРЕ. І ТАМО УГНІЕЗДЕСЭША І СЕ ГРАДІА ПМОІА, І БІАСТЦЕ ТАМОЖДЕ МНОГА ЗОДЬЦА, ІАКО СОУТЕ БОГАНСТЕ. І ТА ПМОІА УКРАСЕНОІ СОУТЕ ЗІТЕМ І СРБРЕМ, І МНОГАІА О СЕ ДРВЕНІ БЗЕ ПОЦІАЦЕ, УДЬЦЭТЕ УСКУСІ. І ТА О СЕ ВІДОМА ІНОІМІ, ТАКОЖДЕ ТОІА ЗРІАЦЭЦЕ А ЗАДЕЦА НА ТОА, І ПЕРЕЦЕШІА ОВОІ, І ТАМОЖДЕ НЕ ІМІАЦІ РОДЦЕ НАШІЕ ПОКОЕТЕ СЕ. ОРАБІ ХОДІАЦЕШЕ ДО ТЕ А ТРЗІАЦЕШЕ НА ТРЗЕЦЕХ О БОГЪСТВОІ ТА І ТАМОЖДЕ ОУСЭДШЕ ОТРЕЦЕ ОДЕРЕНЕ ДАЦКІ СЕ.

І ТА ЗЕМЕ, ПОВІДА, ЕСЦЕ МРЗЪСТЕ ПРЭ І ЗЛОІА ОУЖІВЕ. СЕ Б ТО МОІ ОДЕНДЕЦА О ГОРЕХ КАРПЕНЬСТЕХ ДО КОІА І ТАМО БІАХОМ ТАКОЖДЕ ВРІАЖДЕНЕ О ЗЛЕХ ІЗЕЦЕХ. СЕ БО ПОІАХОМ, ІАКО СЪМОІ РУСЕ, О СЛАВНЕХ ДНЕХ СЕХ. А ІМІЕМО СПЕВОІ ТОІА ОД ОЦЕ НЕШІЕ О КРАСНІЕМ ЖІТБЕ ВО СТУПІАХ А О СЛАВІЕ ОЦЕВ.

СЕ БО ВОІВОДО БОБРІКЦЕ ВЕДШТЕІ РУСЕ ДО ГОЛОІНЕ, ПО СМРТЕ ОБРІАТЦЬ ФІН ПЕРОУНЬ І ХРІАБРЕ ГОРДІНСТВЕ. ТО НЕ ЗАПОМОІНЫМО ОВЕЖДЕ, А ІАКОЖДЕ ЕСЪМЕ СОНІ ОЦЕВ НАШЕХ, ДА ІМІЕМО ЛУБВЕ ДО ПАМІАТЕ ІЕХ. А РЦЕХОМ О НЕ, ІАКОЖДЕ БІАЦЕ ОНОІ СОІЛОУ НАШЕКУ, А СИЛА ТА ІДЕ ДО НОІ ОД ІЕХ, ЖНІУ ЛЕ ВЪНІЕМО, АЛЕ ВІЕНУ ТІАГНЕХОМ. РЦЕХОМ ЕСЪМЕ

Будьте сынами своих Богов, и Сила Их пребудет на вас до конца.“

Нет [у нас] и [чем] черева наши насытить, хлебом, потому как пожжен [он] на огне вражеском. И коровы наши, скот, бедствуют вот так же, как и мы. И вот мечами нашими харалужными одолеем мы [врага] на полудне и будем сильны более врагов наших.

Дошэчка 18а

Се, посмотрите вокруг себя, чтобы иметь [вам] Птицу эту на челе вашем. И она ведет вас к победам над врагами. Се, взяла иных к себе и там-то [они] удерживаются. И тут красуется [она] пред нами и влечет светами к себе.

И такое было в другое время, что Русичи шли с Вендами, и те хотели унести Богов своих к морю. И там [они] угнездились и вот, строили помолья, и там же многое строили, потому как [они] богаты. И те помолья украшены золотом и серебром, — и многие, вот этих деревянных Богов почитая, испытывали искушения. И то ведь [было] известно другим, также они видели и жаждали тех [богатств], и воевали с теми, и там не было родичам нашим покоя. Арабы приходили к ним и торговали на торжищах богатства те и там же усаженных отроков, в кабалу отдавшихся.

И та земля, [как] известно, еще мерзостней войну и злодеяния пережила. И вот мы отошли от гор Карпеньских к Кию, и там также на нас нападали злые народы. И вот поем, потому как [мы] есьмы Русы, о славных днях тех. И имеем песни те от Отцов наших, о прекрасной жизни во степях и о славе Отцов.

Вот, воевода Бобрец, ведший Русов к Голыни, по смерти обрел чин Перунов и Храброе Геройство. Так не забываем никогда, и, потому как [мы] есьмы сыны Отцов наших, да будет [у нас] любовь к памяти их. И речем о них, что были они силой нашей, и сила та идет к нам от них, жню ли [мы] вяжем, или снопы везем. Речем [мы]

Дощечка 186 (с. 206)

О ТЕХ, ЯКОВІ ГОВІЯХУТЬ О НОІ. СЕ НЕ ІМІАХОМ МОЛЬБИЦЕ І РІАХОМ О
ТВА О ПРЕ СТУДНІЄ А РОДНІЦІ, ІДЕЖЕ ВОДА ЖІВІА ТЕЦЕ. І ТАМО ВОЛБА ІЄ,
І ВІЦІ ХІЦНЕ НЕ ХОДІАЩЕЦЬ О ТЕ.

А СЕ ОЛДОРЕХУ ЦІАСЕ ВОСПОМІНЬЕМО. І ТОІЄ СЕ ЗВА ЖРВЕЦЬ, ЯКВА НЕ
ІМЕ РАДЕХОМ О ВЗ ТЕПЕНЕСЬ А СЛОВЕСО НЕ ДРЖЕШЕЦЬ. І КРАСЕНЕ НАШІА
БЕРЕ НАГЛО А ХІТЦІА ІА І ТА ОВЕЗДЕВА. [а] МЕЖДЕ НОІ РАСПРЕ ОБІТІ СЕ
ЗА ГОДІУ. І ТО ПЖЕЖІХОМ, А БОІСТЕ ПО ГОДІ.

А ТОІА ВЕЦЕ ПРАВИХОМЬ СЕ ОД РОДОІ І КНЕЗЕ. І СЕ КНЯЗ [БІА] БОРЬВІЕНЬ,
ЯКОВОЖДЕ ОБОРЕ ЄЛАНЕ У БРЕНГОІ МОРСТІ. О ПРЕ ІДЬМО НА ЗАЖЕНТЬ ТОУ
І ТАМО РІАХОМЬ СКОТІА. І СКУФЕ ДІКАХОМ ПОПАСЕЦЕ СКОТІА ВО СТЕНПЕХ. СЕ
Б ТО БУДЕ О НОІ, І ТАКВА ГРЕЦЬКОЛІНЕ СЕДНІШІА ПО НОВІЄ І ГРЕНДІЦІА ГРДОІ,
І ЗЛОБІА СЕ НА НОІ. О ТЕМ ЦІАСІЄ ІДІАХОМ ПРОЦІЄ ДО ПОЛНОЦІЄ А ТАМО
БОІХОМ ДВА СТОІ ЛЕНТА, І ТАМО СЬМЕ І ЄСЕ, СОУТЕ ОД ЦІАС ТЕІЄХ ДО НОІНЬ.

А І ДНЕСЕ ІМІАХОМ ІНА КНЯЗЕ БОРЬВІЕНІА, ПРАВНУЦЕ О ДІАДОІ СВЕО, І
ТОЄ РЕЦІЄ: «ІДІАЩЕЦЕ ДО ПОЛОУДНЄ, НА ГРЕЦЬЛАНЕ!» ГРЕЦЬ БО МЕЖ-
ДОУ ЄЛАНКОУ ПІЕМЕ СЕБЕТНО, А ТРЗЕ ІМІАІ О НОІ В СТНПІЄХ О СКОТЬ
НАШОУ А ХОЦІА БЕРАТЕ ОНА ЗА ДАРЄ. І ТО ІМІАХОМ ОНА СТРЦІЄЦЕ О
НОВІЄ ДО МОРІА А ГОНІЄЦЕ ДО СВА КРАІЄ, ЯКОВОЖДЕ РУСЬКА ЗЕМЕ ІЄ СЕ, А
РУСЬКА КРЕВ О ТА ЗЕМЕ СЕН ЛІАЩЕШЕЦЕ ДО ПОДЄ, І ТА ПІАЩЕ КРЕВЬ
НАШІУ. НА НОІ НАДЕЖЕЦЕ ІМА БЕНТЕ, І ТУ БРАНІХОМЬ О ВОІА ДНЄ, ЯКОВУ
ТРМЕМХОМ.

Дощечка 19 (с. 215)

СЕ БО ВІДЬХ СЕН В НАВІ: І ТУ ОГНЄ ВОІ [О]БІАЩЕ; ІЗОІДЕТЬ ОД ОНЄ ЗМІЄ
ЦІУДЕНЬ І ОТОЦЕ ЗЕМЕ, І ТЕЦІАЩЕЦЬ КРВ ІЗ НЕ, І ТОІ ЛІЗІА ІУ. І СЕ
ПРОІДЕТЬ МОУЖ СОІЕН І РОЗТРЦІЄ ЗМІЄ НА ДВОІ, І СТА ДВА. І РОЗТР-
ЦІЄЦЬ ЄЩЕ, І СТА ФТВЪРОІ. І СЕ МУЖ ВОПІШЕЦЕ БОЗІЕМО ДО ПОМІЦІЄ.

Дощечка 186

о Тех, кто заботится о нас. Вот, нет [у нас] мольбищ, и
речем [мы] у тех у ключей и родников, где вода живая
течет. И там волшебство есть, и волки хищные не хо-
дят у них.

А вот, вспомним Олдореха времена. И он звался жрец,
которого не име радехом о Богах тепенесь и слово не держал. И
красавиц наших брал внезапно и хватал их, и над ними
издевался. [И] между нами распри происходили из-за Годи.
И это [мы] пережили, и Годь пропала.

А [в] те века [мы] управлялись родами и князями. И
вот князь был Боровлень, который оборол Эланий у бере-
гов морских. С битвой идем [мы] на пастбища те и там
разводим скот. И Скуфи давали попасти скот в степях.
Вот, будет это у нас, а так Грецколане уселись снова и
строили города, и злобились на нас. В то время пошли
[мы] на север и там жили двести лет, и там [мы и] есьмы,
[и вы] есте, [и они] суть от тех времен и доныне.

И сегодня есть у нас другой князь Боровлень, прав-
нук деда своего, и он сказал: „Идите на полдень, на Грец-
коланы!“ Греци же среди Элани — племя особенное, и тор-
гует у нас в степях скот наш — и хочет брать его задаром.
А [нам] надобно их прогнать снова к морю и гнать в их
края, потому как русская земля есть это, и русская кровь
на ту землю лилась, и она пила кровь нашу. Нам принад-
лежать [она] должна, и ее [мы] обороняем во все дни, на-
сколько держимся.

Дощечка 19

Се, видел [я] сон в Нави: И вот огонь во облаках; исхо-
дит из них Змий удивительный и окружил Землю, и потекла
кровь из нее, и он лизал ее. И се, приходит Муж Сильный и
разрубил Змия надвое, и станет два. И разрубит еще, и
станет четыре. И се, Муж возопил Богам о помощи.

І ТОІЄ ІДІШУТЬ НА КОМОНІЄХ ОД СВАРЗЄ, І ТОІЄ ЗМІЄ ОУБІУТЬ. СЄ БО
ТЕ ЗОІЛА НЬЗТЬ ЛУДЬВА, НЕБОЦІЄ ФРНІА ЄСЬ. І СЄ БО ЗМІЄ ЗОУТЕ
ВЪРЪЗІ ІДУЦІ ОД ПОЛУДЕНЄ. СЄ Б ТО БОЗПЪРУ ЗБОІ ТОІ, ІАКВА ДІАДЕ
НАШІЄ РАТІЄМА ОДТРЦІАШЄ. І СЄ ХОТІШУТЬ ГРЦЄ ОТОЦІЄТЕ ЗЕМЄ
НАШІУ. І ТУ НЕ ДАХОМЬ, ІАКО ЖНЄ ЗОУТЕ НАШІЄ, А НЕ ОПОУСТЕМ, І
ЗТВАРЄ ТА ЗМІЄ, ЄСЬ ПОГОІБЄЛ НА НОІ.

ІМІАХОМЬ СЕН ПРАТЕ І ЖІВОТОІ ПОЛОЖАЄТЕ ЗА ЗЕМЄ НАШІУ. І ТА ТЄГНЄ
БО ОД НОІ ДО ПОЛІАНЄ І ДРЕГОВІЦЄ. І РУСЄ С[Є] ТІАЖУТЬ ДО МОРЕ І ГОРЕ,
ДО ЗТУПЄ ПОЛЕДНЄ, І СЄ РУСЄ ЗОУТЕ. І ОД РОУСЄ ТОКМО ІМІАХОМЬ
ДОПОМОЦІЄ, ІАКОЖЄ ДАЖЬБОІ ВНУЦЄ ЗОУТЕ. МОЛІХОМЬ ПАТАРЕ ДІАІЄ,
ІАКО ТОІ ІЗВЕДЕ ОГНЬ, ІЖДЕТЬ МАТОІРЬ СВА СЛАВА ПРІЄЗЕТЬ НА КРОІДІКХ
СВЄ ПРАОЦЕМ НАШІЄМ.

І ТУ ПІЄШЕМА ПОЕМЬ ОДІЄ КЪЗТРБОЦІЄ ВЕЦІЕРНЄ, ІЖДОІ ПОВІЄХОМЬ
СТАРЕ СЛОВОІ СІВЄ НАШЕА О СВЕНТЕ СЄДЬМІЦЄ РІКДОІ НАШІЄ, ІЖДЕХОМЬ
ГРАДОІ ОЦЄ НАШЕ ІМАХ БІАЦІЄ. І ТОУ ЗЕМЄ ОПОУСТІШІА, ДО ЗЕМЄ ІНЄ
ІДЬШІА, ІДЕЖЄ СМЄХОМЬ О ЦІАДОІ ТОІ ДЕРЖЕВЄ І ЗА ДРЕВІАЄСТЬ ІМІАХОМЬ
КЪЛОУНЄ НАШІЄ І ГРАДОІ, І СЕЛОІ, І ОГНІЦЄ О ЗЕМЄ ОУТВОРІАЦІЄТЕ...

СЄ Б ТО ОУМОІЄМО ТЕЛЕСОІ І ДУШІЄ НАШОІ, ДА ІМІАХОМ ЦІАСТЄ РУСЄ
КЪЛУНЄ, ЄЖДЕ ЗОІЛНА БІАЦІЄШЕТЬ І НА ВРЗЄ СТРАХУ ІЗУМЕТЄ НАВЕДЕ...
СЄ ЧБО ОД КОІ СЕНЬ ОБНОІ ХОДІАЄ, ТАМОЖДЕ І ТА ЗЕМЄ ЄСЬ О ДЕНЬ ТОІЄ
ХОІЖДЕНА ОД НОІ... ОНОІ ЖЄ ТВОРІАЦІУТЬ ІНА, АБОІСТЄ НОІ ОД СТАРЕ
ДАВНЄСТЄ НОІ ОДСРІАЦІЄТЕ. І ТО ЗРІМ І РЕНКУ ДЕРЖАЦІЄ НА ВОІ, АБОІСТЄ
ВІДЕЛІ, ІАКО ЗУРЕНЬ ДЕНЬ ІДЕ І КРВЕ ХОЦІЄТЬ. І ТУ ПРОЛІЄХОМЬ НА ЗЕМІЄ
СВЄ РУСУ... СЄ РУСА ГРАДА КАМЕНІЄ ВОПІЦІУТЬ НА НОІ, І СЕХОМЬ ІМАМОІ
ГРЕНЗТЕ І СРІАТЕ ДО СМРТЕ...

ПОЦТЕ, ЗОІНЄ, МЄ А ОУМРЕ ЗА НЕ ...

И Они пришли на конях со Сварги, и Они Змиев
убивают. Ведь та сила — не людская, а черная. И се,
Змии-то суть вороги, идущие от полудня. Вот ведь,
Боспору досталось то, что деды наши ратями отвое-
вывали. И вот, хотят Греци окружить землю нашу. И
ее [мы] не дадим, потому как жнивья — наши, и не оста-
вим [их], и тварь та, Змий, есть погибель на нас.

Надобно [нам] сражаться и животы положить за зем-
лю нашу. А она ведь тянется от нас до Полян и Дрегови-
чей. И Русы простираются до моря и гор, до степи полу-
денной, и всё [это] — Русы. И от Русов только имеем [мы]
помощь, потому как Дажьбовы внуки [они] суть. Молим-
ся [мы] Патару Дию, потому как Он низвел Огонь, кото-
рый Матерь Всех Слава приносит на крыльях своих Пра-
отцам нашим.

И Её песнями воспеваем [мы] возле костровищ вечер-
них, где рассказываем старые слова славы нашей у Святой
Седьмицы рек наших, где города Отцов наших были. И ту
землю [они] оставили, в землю иную пошли, где была [у
нас] во времена те держава и в древности округа наша, и
города и села, и огнища, в земле устроенные...

Так умоем тела и души наши, чтобы была [у нас]
чистая Русская округа, которая была, есть и будет силь-
на и на врагов страху, лишаящего ума, наводит... Так, ис-
тинно, чьи себе овцы [где] ходят, там же и та земля в день
тот хожена нами... Те же творят иное, чтобы нас от старых
давностей нас отвратить. И это [я] вижу и руку держу
вам, чтобы [вы] ведали, что суровый день грядет и крови
хочет. И ее прольем на землю свою Русскую... Се, Русско-
го города камни вопиют нам, и надобно [нам] идти и по-
смотреть на смерть...

Почти, сыне, меня и умри за нее ...

Дошечка 20 (с. 207)

...ро по сѣе такожѣ єидцѣ птоици, комоньствои ставишиа, а врзе туиу
кромѣма сакрова ста, а главоу биа зні... щастѣ. биаша тоіе комонь-
це а ум істыагнув обрѣзаша рѣни сѣце а то вѣдша колем пару...
...ехом такожьдѣ дѣиате, аби хоцѣте доставиє побѣдои н...,
онѣжѣицѣте ова іако сѣа имѣхом. а ту бо днѣ жриахом, іако овца
біє гоуца прѣд н... ... стѣа скуфѣ а сурьмѣ родицѣ. дѣсѣнт сѣт
латоі скотиа пасѣхом а кмѣте роєм. а грѣце нашѣ житѣа обѣре ста
а мѣнѣ, на сѣа доіба благодѣнѣте а...

во влѣсо научаі зѣмѣ раіати прашури; такожьдѣ дѣи... ..., тому
врѣзмо д[о] огниа трѣи а клѣви влѣса славити...

три кратѣ русѣ погнѣвшиа встанѣ... іегуншѣ до цѣлѣ сѣша нѣи, од
иньскѣ отрѣцѣте, а нѣи... здѣ сѣи... ...ко. востатѣ іма сѣ кратѣ...
тако старѣ прѣа озникѣ, а тако имѣхом трават...

многаіа плѣмоі іаьшиа до стѣпнѣи нашѣ ... од стрѣлоі нѣ вѣиіа
сумѣ... русѣ єсѣ єдин... вопіацѣте до сѣарзѣ о помоцѣ бжѣск...
гриахатѣ мѣшоі нѣ сѣлѣхатѣ глазоі ... іа... к... а нѣ станѣ ієдин
дѣн ... ісприагоша оцѣ сѣи... ...ва о вѣцѣк мѣ... рѣцѣху онѣи
дѣтѣм вѣзтѣ до куцѣ а та... ако бодѣ злѣиа щас... по... а ...єрѣа
поцѣахом граді окрѣнѣатѣ а кромѣх, бо тоі нѣ имѣхом...
іот... ... стѣжѣ нѣ поимѣмо по ... а ту в паруна прѣдѣ а сѣ і
вѣрьжѣ на о... н... а... ту бо сѣаа влѣка, а ту вѣцѣиашѣ матѣири
ва кромѣма биашѣ ...ко тако врѣзѣ тѣ сѣоша од нѣи ...оіє мужи
сѣтѣ прѣстѣ ... а ...івоі нѣ говѣжѣицѣтѣ сѣа г... іа...

Дошечка 20

...ро по все также видели Птицу, конницу останавли-
вающую, и врагов тех крыльями [она] закрывать стала, и
головой была зні... щастѣ. Разбили [они] тех конников и, ум
напрягши, обрезали ряды сечи и повели вокруг пару... На-
добно так же сделать, чтобы достать победы н[ам], унич-
тожить их, как [нам] для себя надобно. И в те дни [мы]
принесли жертвы; как овцы были гоуца перед н[ами] ...
Стали Скуфь и сурьмѣ родичами. Десять сот лет скот па-
сем и поле роем. А Греци наше жито брать стали и ме-
нять, по-своему благодетельствовать и ...

Ибо Влес научил землю пахать Прашуров [наших];
так же дѣи... ..., потому бросаем в огнища травы и ветки[
чтобы] Влеса славить...

Три раза Русь погибшая встанет... Егунцы полностью
порубили нас, от Иньского [края] отогнали, а сегодн... здесь
они... ...ко. Восстать должна [она] на сей раз... Так старая
война исчезнет, и так [нам] надобно продержаться...

Многие племена шли в степи наши ... от стрел не
видно солнца ... Русь есть едина ... вопиющие ко Сварге о
помощи Божьей... грохота мечей не слышно голосов ... іа...
к... и не наступит однажды ... Напрягали Отцы силы ...
[с]вои во всякий мѣ... Сказали они детям залезть в кусты и
та... если будут злые времена... по... а ... [Поначалу] начали
[мы] города окромлять на границах, потому как те [мы]
должны... іот... ... не придется нам стыдиться по... И тут
Парун придет да и бросится на [них]... н... а... Тут ведь
[будет] слава великая, и ее вещает Матерь Всех, крылья-
ми бьющая ...ко. Так враги отскочат от нас ... Они мужи
суть простые ... и головы не берегут сѣа г... іа...

Дощечка 21 (с. 215)

ЗЕ БО ХЪРБЕР ОБОРЕНЦЕТЬ ТУНЪ СОМОУ ЗЛУНЪ, ОБЕ ЗЕНТЬ ОПОЯ-
ШЕНЬСТЬ ВАЕ.

ИМЕХОМЪ ЗЕ Б ТО УРЬВОИ ХРАНИЦЕТЕ І ЗЕНЬ ХРАНЕ БОЗЕМЪ СТАВИХОМЪ.
І ГРІАДИХОМЪ СТІЕНЕ О ДУБИЕ І ЗА ОЗВОІ ЦАСТО ПО ДРУГОУ СТІЕНОУ, І
ТАМО ХРАНИХОМЪ БОЗЕ НАШИХЪ ПОДОБОІ. ІМАХОМЪ МНОЗІЕ ХРАНИЕ О
НОВУГРАДУ НА ВОЛХЪВУ РІКЦІЕ. ІАМХОМЪ О КОЕ ГРАДІЕ ПО БОГОЛАСІХЪ.
І ЗЕ [І]МАХОМЪ НА ВОЛОІНІ ДУЛЕБСТЕІ ХРАНИЕ І О СУРЕНЖЕ НА МОРИЕ
СУРЬСТІЕМЪ І СОНИЕМЪ.

І ЗЕ, ВЕЛКА ОУРАЗЪ ІЕ НА НОІ, ІАКОЖДЕ ХРАНЕ СУРЕНЬСТІЕ ОБОТОІ ВРАЗЕМА,
І БОЗІ НАШІЕ, О ПРАХЪ ТЦІЕНОІ, ВАІАХУТЬ СІА ІМУТЬ. ЗЕ БО РУСТИЦІ НЕ
ІМУТЬ СОМОІ ОДЕРЗЕТЕ НА ВРАЗЕ ВОІЕНЖСТЕ.

І ЗЕ ІМАХОМЪ УРЬВОІ, ЕКОЖДЕ СТРАНЪ МЕЖЪ, ІЖЕ ІДЕ В НОЦІЕ ПО ЛІСХЪ Ч
ЗЕ УРЬВЕ ОДІЕГОІ ЗВА НА КОУЗЕ. ТАКОЖДЕ, РУСИЦЕ, ІМАХОМЪ УРЬВОІ НА
РУСИЦЕМЪ ТІЕЛСІ. І НЕ БРЕЖІХОМЪ О ТОМО, І ТЦІХОМЪ ЗЕ НА ХРАНИЕ
СЛАВИТЕ БОЗЕ, ІАКОВЕ НЕ ПРИЕМОУТЬ ЖАРТВЕ НАШІЕ, ЗЕ БО ОУРАЗЕНОІ
СУТЕ О НАШЕ ЛЕНОСТЕ.

ІЕ ЖЕ ПТОЦІА МАТОІРЬ ЗВА СЛАВУ ЖЕЦІЕ НА НОІ І МОЛІ НАСО ОТ ЕХМА
ОЦЕВУ СЛАВУ УШЕЦЕТЕ — І ТО НЕ ІМАХОМЪ ДЕРЗЕТЕ СТАТЕ НА РАТЕ А І
МЕЦІЕМА ЗВЕМА БРАТЕ ЗЕМЕ НАШНЪ ОД ВРАЗИЕМЪ ОТЦІЕНОУ. ЗЕ Б ТО
ТОІСЕНЦІ І ТРІЕ СЕТ [ЛІАТОІ] ХРАНИЕМО СВЕНОІ НАШНЪ, І ДНЕСЕ ЖЕНОІ
НАШІЕ РЕКЦУТЬ, ІАКО СЪМЕ БЛАГОВІЕ І ОУТРАТИХОМЪ РОЗУМСТВО НАШІЕ,
І ЗЕМО ІАКВЕ ОВЦА МАЛО ПЕРЕДО ОНОІ. І НЕ СМІМО ОВЛЕЦЕТЕ ЗЕ БРАНИЕ
І МЕЦІЕМЪ РАЗЕТЕ ВРАЗИЕ НАШІЕ.

ЗЕ Б ТО КОУПАЛЪ ГРЕНДЕТЬ ДО НОІ І РЕЦЕТЬ НОІ, ІАКО ІМАХОМЪ СТАТЕ ГРАДЕ
І ЦІСТОІ, ТЕЖСОІ І ДУШІЕ НАШІЕ. І ТО ВРГНЕХОМЪ ДО СТОПОІ ЕКЪ ЗЕ, АВОІХЪ ЗЕН
ГРЕНДІ ПО НОІ І НАСО ЗАХРІАНИЦІ, ВЕДОУЦЪ ДО ПРЕ ЗУРІЕ. І ТАМО СЕН СТАХОМЪ
БОІ ДО СВАРЖЕ ЛІКОІ. І ЗЕ, ДО ЗЕЦІЕ ШЕДЬЦІЕ, ХВАЛОХОМЪ БОЗЕ НАШІЕ О БРАНИЕ,

Дощечка 21

Се, Храбрый оборет ту силу злую, **ОБЕ ЗЕНТЬ** опоя-
шет вас.

Приходится ведь [нам] рванье беречь и вот, храни
Богам [мы] ставим. И строим стены из дуба, и за теми
часто — [еще] другую стену, и там храним Богов наших
изображения. Есть [у нас] многие храни у Новаграда на
Волхове реке. Есть [и] у Киева града в Боголесах. И вот,
есть [у нас] на Воыни Дулебской храни и у Суренжи на
море Сурьском и Синем.

И вот, великая обида нам, потому как храни Сурень-
ские захвачены врагами, и Боги наши, во прах брошен-
ные, валяться должны. Вот ведь, Русичи не имеют силы
одержать над врагами победы.

И вот, [у нас] рванье как [у] странника, который идет
ночью по лесам и вот, порвал одежду свою на куски. Так
же, Русичи, имеем [мы] рванье на русском теле. И не за-
ботимся [мы] о том, и тщимся на хранях славить Богов,
которые не приемлют жертв наших, ибо оскорблены на-
шей леностью.

Птица ли же Матерь Всех славу речет нам и просит
нас от них Отцовскую Славу защитить — и то нет [у нас]
дерзости встать на рать, да и мечами своими брать землю
нашу у врагов отцовскую. Вот ведь тысячу и триста [лет]
храним [мы] Святыни наши, а сегодня жены наши гово-
рят, что мы блаженные и потеряли разум наш, и есьмы
[как] какая-то овца малая перед теми. И не смеем одеть
броню и мечом разить врагов наших.

Вот, Купалич идет к нам и речет нам, что [нам] надобно
встать гордыми и чистыми, телом и душами нашими. И по-
вергнемся к стопам Его, чтобы Он шел с нами и нас хранил,
ведущий к борьбе суровой. И там встали бы [мы] к Сварге
лицом. И се, в битву идя, хвалим [мы] Богов наших в брани, —

ІАКО О МІРНОІ ДНЄ. І СЄ БО КОУПАЛІЦ ЖЕЦІЕ НОІ, ІАКО ДОСТОІХОМЬ СЄ ДО
ОНА ЦАСА І БЕНДІХОМЬ О СЛАВОУ СВОУ ПЕФЄСТЕНОІ, І ТАКОЖДЕ СО ОЦОІ
СОПРЦАСТЕНОІ.

Дошечка 22 (с. 216)

АЦІЕ БО ТЄ СЕН ОРЦЕНО ЄСЄ, ІАКОЖДЕ КВАСУРО ОДЕРЗЄ О БЗЕХ, ТАІНОУ
УТВРЖАШЕТЕ СУРОІНОУ. А ТО БО ЄСЄ ВЖОЖЕНЕ ОУТЪЛІКНІЄ, ІАКВЕ ІМІА-
ХОМ СМЕ ДО РАДОГЪЦІЕ, О БЗЕХ СЄ РАДОВАТІ А ПЛІАЅАЦІЕ, ВЪНІЕ ВЪРГО-
ЦА ДЕ СВРЗЄ, А ЗПІКВЕМА, СЛАВУ БЗІЕМ СОТВЪРІАЩЕ КВАСУРО.

БІАЩЕ БО ІЄ МЕНЖО СОІЖЕНЬ О БЗІЕХ ВЪРЗУМІЕН. А ТО БО ТО ЛАДО ДО НЕ
ПРІХОЗІАЩ А РЦЬ МУ ВЪРЗЕТЕ МЕДОІ ВОДОУ А УСОІРЕТЕ Є О СУНЕ. СЄ Б
ТО СУРЕ УТВЪРЖІЅАЦА, ЧЄ ОНОІ [БЕНДІАШУТЬ] БРЕНДЕТЕ І СЕН ПРЕ-
ТВЪРІАЦІЕТЕ ДО СОУРІЦІ. І ТОУ ПОІМО ВО СЛАВОУ БОЗЬКОУ.

І ТО БО ТО БІАЩЕ О ВЕНЦЕ ДО КІЄ, А МЕНЖ БІАЩ О ТОІ КРАТЕ ВЕЛЪМЬ
ОПОЗНАЩЕН, ОРЦЕНЕ ОЦОІ БЛГОМІРО. А ТОІ ОДРЗЄ ОД СВРЖЕНЦ ПОУЦІЄ-
НЬУ, ІАКОЖДЕ СТВРІАЦ КВАСОУРУ, ІЖ ЄЦЬ РЦІЕНА ЄСЄ СОУРОІНІА. І ТЄ Б
ТО ЄСЄ ВО РАДОГЪЦІЕ НАЩ... *(неразборчиво – О.Т.)*.

СЄ Б ТО ІМІКІМО ОВСЕНКЕ ДЕНОІ, ІАКОЖЬ ПОЖНІЕ СОУТВЪРІХОМ А СЄ
ОУРАДОГЪЦІХОМ СІА ОТ ОІНІЄ. СЄ БО ІНОДЬ, ІАКОЖЬ КОІІ НЕ УДЪРЖЕ СВА
ЄСТЬ ЄСЪТВА ДО РАЗЪ А РЦЕ БЄЗОУМЬНА, СЄ БОТЬ ІЄ О ЦРНОБЪЗЄ. А ІНЬ,
ІЖДЕ ІМЄ РАДГЪЦЬ, ІЄ О БЪЛЪБЗІЄ.

ТАКОЖЕДЬ ІМІАЩЕХОМ ІЅКАЦІЕТЕ ДРЗІ І ВРЗІ ... КОВАЦЬ БО МЕЦІЕ
НАШІА НА ОУТВЪРЖЕНЕ СОІМОІ, А СЄ ІМО, СОІМОУ БОЖДЕНЬСКОУ, ПОРАЖЕ-
ЦІЕТЕ ВРЗЄ НАШІА ОБОПОКЕ.

ТО Б ТО БЪГОМІРЕ ОУРІКІЕНЬ ТВАСТОІРЕМЪ, ІАКОЖДЕ ТОІ ЄМУ ПОРЦЕ
О СЛАВІХ, АБОІСТА ОНА БІАЩЕЦЬ, ІАКОЖЕДЬ БЗЄ РЪКЪОЦІЕ ІМА, СЄІ ХВА...
СЄ БЪ ТО ОУСТАВЕ РОДІА О СЄБЕ, ІАКОЖЕДЬ БЗЄ СЪ ПРИЦІНІЕ РОДЬ, А
СМЕХОМ О РОДІЕХ ТОІЕХ РОДІ.

как [и] в мирные дни. И се, Купалич речет нам, чтождем-
ся [мы] того времени и будем за славу свою почтены, а так-
же со Отцами сопричастны.

Дошечка 22

Еще ведь о том рассказывается, как квасуру получе-
но от Богов, тайну, [как] готовить сурину. А это ведь
жажды утоление, которое у нас бывает на Радогощ, [что-
бы] о Богах радоваться и плясать, венки бросая к Сварге,
и поем, славу Богам сотворяя квасурой.

Был ведь тот муж сильный Богами вразумлен. И вот
ведь тот Ладо, к нему прийдя, и говорит ему бросить меды
в воду и осушивать их на Солнце. Тут ведь сура сделает-
ся, потому что они [будут] бродить и претворяться в сури-
цу. И ее [мы] пьем во славу Божескую.

И было то ведь в веках до Кия, а муж [этот] был в
тот раз весьма отмечен, назван Отцом Благомиром, и
он получил от Сварженца поучение, как готовить
квасуру, которая называется еще суриной. И это-то есть
во Радогоще наш... (...).

Вот ведь есть у нас Овсеня дни, как пожню сотворим
и наурадогощуемся другими. Но иногда, как кто не удер-
жит своего естества в [каком-то] случае и скажет безум-
ное, то есть [это] есть от Чернобога. А другой, который
радуется – [то] от Белобога.

Так же [нам] надобно отыскивать друзей и врагов ...
ковать мечи-то наши на утверждение силы, и ими, силою
Божескою, поражать врагов наших с обеих сторон.

Тот ведь Богомир наречен [так] Твастырем, потому как
Тот ему поручил о Славных, чтобы они, как Боги рекли им,
Сего хва[лили]. Вот ведь установил [он] роды у себя, потому
как Боги – причина родов, а [мы] – родов тех роды.

ТАКОЖ І СВРГ ІЄ ОЦЬ, І ПРОЩА СОУТЕ СОИНЕ, А ІМІАХ СЕН КОРИТЕ ІМУ,
ТАКОЖ І МОІ СЕ БО КОРИХОМ РОДЦЕ, ІАКОЖ ЄСЄ ОЦЬ РДОУ, А ТОІ Б ТО
РОДІ ІЄСТЬВА ТЄ, О КОІЄ, ДО КЪНІАЗЄ КІСТЕ.

СЄ БЬ (? неразборчиво – О.Т.) ПО ГОДЪСТЕ ПРИ ОПОРОУШЕТЕ СЄ А РУСКОЛАНІУ
ОПЪОУШЕТЕ, ДО КІЄ ТЕЦЕШЕТЕ А А СЕНДЕТЕ СІА ДО ЗЕМЄ ОТОК — ТАМОЖДЕ,
ІЖЬДЕ ХЪЦІА ДО ПРИ СТЕНПОУ ВЪРІАЖЬСКОУ І СЕБЕ БРАНИЦЕ СЄ ОД ОНА...

І ТАКЪВА БІАШЕ СЄ СЄ ОД ІКТОІ ТОІСЕНЦ ТРІ СЕНТ О КОІВЕ ОЦЕ, ТРІ
СЕНТОІ О КАРПАНЪСТЕ ЖІВОТІЄ І ТОІСЕНЦЕ О КІЄ ГРАІЄ.

ІНА ЦАСТЕ ІДЕ ДО ГОЛОУНЄ А ТАМО І СТА СЄ, А ІНА О КІЄ ГРАЄ. І ПЕРЬВА
ЄСЄ РЕНСКОЛАНЄ, І ДРГА КОІЄ, ІАКОЖДЕ СУРЕНЬ ЦІАЄ, ПО СКОТУ ХОДІАЄЦІА
А СТАДІА ВОДІАЄЦІА ДЕСЕНТЕ ВІЄЦЕ О ЗЕМЬ НАШІУ.

СЄ БЬ ТО ГОЛОУНЄ БІАЦЕ ГРАД СЛАВЕНЬ І ТРОІ СЕНТЕ ГРАДУ СОІЛЬНА ІМЕ.
І КОІЄ ГРАДО ІМЕ МЕНЬЦІ О ПОЛОУДАНЬ — ДЕСЕНТЕ ГРАДЕ І ВСОІ, І СЕЛІА
НЬМНЬГО. А ДО ЦЕЛЪ БО СЕН БОІТЕ ВО СТУПІАХ ВЕСКЕ РОДІ І ЖОІТВА СЄ
МЕНЕТЕ О ПОЛОУДАНЬ. І ТАКВА ГРЬЦЕМО ДА ОМЕНЬ ПО ЗЛАТОУ ЦЕПЄ І
КОЛА, А ОЖДЕРЕЛОІ. А ДО КОІРКО А СВА НОСИЦЕ ОМІЕНЕ О ПОІВО ВОІНЪСТЕ
О ГРЬК, А ТВРІА ОВЪ НА СВА І ОНЕМЕ ТАІА.

І БІАЦЕ ТОІ РУСІЄ О ПОЛОУДАНЬ ТВЪРІАЦЕ ГРАД СОІЛЕНЬ СОУРЕНЖ, ІАКОВЪ
НЕ СЕЗДАТЕ ГРЬЦЕМ А ТОІЄ ГО РОСТРЦЕ І РЕНСЕ ПОВІАШЕТЕ ХТАЦЕ. І
ТОМУ ІДЕМО ДО НЕ А РСТРЦЕХОМО СЕЛОІА ГРЬЦКА. ЄЛАНЕ БО СІЄ СОУТЕ
ВРЗІ РЕНСКОЛАІЕМ І ВРЗЕ БОЗІЕМ НАШІЕМ. ГРЬЦКОЛАНЕ СОУТЕ НЕ БЪЗІЄ
ПОТЦУТЬ. І НЕДО ФЪЛОВІЄЦОІ ОНОІ СОУТЕ ІЗ КАМЕНІЄ ІЗБІАЦЕНОІ, ПО-
ДОБІЄ СЄ МЕНЖІЕМ. А НАШЕ БЪЗІЄ СОУТЕ ВОІРАЗЕ.

ІАКОЖДЕ СМЕХОМ ПРИАЦЕХОМ ОДОІ ГОДЪЄ, ІЖЬА НАВЦЕШЕТЕ НА ГЛАВЕ
СВОІ РІА ОД ВОІА А КРАВОІА І КОЖІА НАВЦЕЦІА НА ЦІКРЕСЛОІ СВА І ТАКО
МНІ СЄ ТЄ СЄ ОУСТРАЦЕ РОУШТЕ. І ТОІЄ ОДЄВЦЕШЕТЕ СРАЦЕСОІ СВА І
ОГОІА ЦІРЬСЛОІ, ІДЕОЦІА ДО ПРЕ І ПРЕБОРІАЄ.

І ТЕНЬ КРАТОІ ІДЕХОМ ОГОЖЕНОІ ДО ПРЕ А ПОВЕДЕХОМ ІА. ІАКО СТА ГРЕЦЬ-
КОЛАН БО АГЦЬ ВНІЄЖДЕ МЄЦЦЕ СВА, А ТОІІ БЕНДЕ ВРЗІЄ У НАВІЕН ОД ІАМЕ,

Так же и Сварог есть Отец, и прочие суть сыны. И
[им] надобно кориться Ему. Также и мы ведь покорны Ро-
дичу, потому как [он] есть Отец роду, а те роды-то [вы]
есте, те во время Кия, до князей киевских.

Вот, (...) после готской войны опорухили всё, и Руско-
лань оставили, к Кию побежали, чтобы поселиться в зем-
лях тех — там, где ходили на битву [со] степью вражеской и
себя оборонять от тех.

И так было лет за тысячу триста от киевских Отцов,
триста от жизни в Карпатах и тысячу — от Кия града.

Иная часть пошла в Голунь и там и осталась, а дру-
гая — к Кию граду. И первая есть Ренсколань, и вторая —
Кияне, которые-то Сурень чтят, со скотом ходят и стада
водят десять веков по земле нашей.

Вот ведь Голунь была город славный и три сотни
городов сильных имела. И Киев град имел меньше на
полудне — десять городов всего, и сёл немного. А вообще
ведь себе быть во степях всем родам и жито менять на
полудне. И таковое Грецам давали в обмен за золотые
цепи и кружки, и ожерелья. И господам всё носили в
обмен на питье винное от Грецей, и делали то сами, для
той мены.

И те Русы на полудне создали город сильный Суренж,
какой не построить Грецам, а они его разгромили и Ренсов
поубивать хотели. И потому пойдём на них и разгромим се-
ления греческие. Элане ведь эти враги Ренсколаем и враги
Богам нашим. Грецколане ведь не Богов почитают. И как
бы человеки они, из камня сделаны, подобия мужам. А наши
Боги суть Проявления.

Как ведь отбивались [мы] от Годи, которые надели на
головы свои рога волов и коров и шкуры на чресла свои, и
так мнили устрашить Русских. И те сняли рубашки свои и,
оголя чресла, пошли в битву и победили.

И на этот раз пойдём [мы] оголенными в битву
и победим. А как станет Грецколан бо агць выни-
мать мечик свой, и он будет быстро в Нави Ямы,

ІАКІ ЖАЄЩЕЖЬ ЖРТВУ СВУ ДО ЗЕМЕ, АБОІТЕ ПІТЕ КРЄВ ГО І ЖОВІВІТЬ ГО
УМЕРЦІВІАТЕ І ТОКМ ЖОІТЕ О ТАМ.

Дошечка 23 (с. 216)

СЄ Б ТО НОВІАРЕ ІАЄ ОДО СТАРЕА, ІЖАЄ БІАЩА О ТАКВА РУСЄЩЕ. А СЄ
ІАЄ ДО ПЪЛАНЕ І ТАМО ГРІАЩЕТЕ О СТУПЕХ ДЕСЕНТЕ ВІЄЦОІ.

ТА Б ТО ЄСЄ ТАЖАЄ РУСЄ, ІЗБІАЩЕЖЬ КНЄЗОІ СВОІ. І ТОІА ОД РОДОІ СВОІ,
І РОДОІ ДОБОТЦА О ПЛЕМЕ КОІЖДІКЕМУ КНЄЗОІ СВОІ. І О КНЄЗОІ ІЗДІЄЩЕ
КНЄЗЕ СТАРЬЩА. І ТОІ ЄСЄ ВУТЕЦ О ПРІА. І ТАКОВА ЖІВЕТЕ ВО ЗЕМЕ ТЕІА,
ДОЛОІ ВРІАЗЕ ПРІДОЩА НА НОІ І ТАМЕ ІЗБІАЄ ОНОІ.

І СЄ ГРЬЦКОЛАНЕ ІАЦЫІА О ЗЕМЕ ТОІА І СЄДНЄЩЕ СА О НІЪ, І НЕ ДЄБА О РУСЄ.
СЄ БО ТЕ РУСЄ ІЗМЄЩЕ СІА І НАЛІЄСЄ (? *неразборчиво* – О.Т.) НА ОІКІ, І ОДТРЦЄ
ОНОІ ДО СВА БРЕЗЕ МОРЬСТЕ. СЄ БО ГЬРЕЦКОЛАНЕ ПОВЄДЫІА РАТЕ СВОІ О
ЖІЗНА БРЪНІЄ ОЦРЩЕНА. І БІА СЪЩЕ ТАМО ВЕЛЫКА, І ГРІАЩУТЬ ВРАНОІ
О ІАДЬ МЕНЖСКОУ, ІЖЕ ВРЖАЕНА ЄСЄ ДО ПОЛІЄ, А ПІАІЩЕ ОЩЄСОІ ІХВА.
ГРАІАХОУТЬ ВРНОІ О БРІАШНОІ, А ВЕЛЫКА ГРІАХОУТЬ СТА О ПЕЛОІ ТАІА,
І ТАМОЖАДЬ ІЄСЄ ОЩЄСОІ ГРЬЦКІА, І ОЩЄСОІ РУШТЕ НЕ ТРГАІА. ТАМ БО
ЗНАЩІТОУ ІМІАХОМ, ІАКО БЗЕ НЕ ВОІАЦІОІА РУСЄ ОГОІНУТЕ.

І ТАМОЖАДЬ СЄ ПЕРЄЩЕЖЬ СУНЕ З МІЄСЄЩЕМ О ТОІА ЗЕМЕ. І НЕБА СЕН
ПЕРЄЩЕТЕ О КМОІТЬ, АБОІА ЗЕМІЄ ТАІА НЕ ПОДІКНІГЛА ДО РОУЦЕ
ЄЛАНЬСТЕ, А ПЪРВОІА РУСЬКОУ.

І ТАМОЖАЄ СЕН ПЛАЩЕЖЬ МАТКА О ДЄЦКЕ СВОІА, ІАКОВОІ ВРЗІЄЩА КРЄВЕ О
КМОІТЬ ТОУУ. І ТА КМОІТЕ СТАЦЕЖЬ РУСКЕУ. НОВАІАРЬ БІАЩЕЖЬ ТАМО ДО
ДНЄСЄ, І ЗЕМЕ ТАА ПРЕБЕНАЄ НАШІА О МЄЩЕ [І] КРЄВЕ, ВРЗЕНЩЕНЬ О ТУ.

І ТАКОЖАЄ ЄЛАНЕ РЪКСТА О КНЄЗЕ СТАРЦЄ НАШІЄ І ПОВІАСТЬ МУ, ІАКОЖ-
ДА НЕХІЩЕ ДО ЗЕМЕ НЕРОВЬ ХОД..ТЕ (*буква после “д” неразборчива* – О.Т.),
НІЖЕ ОТРОЦЕ БРІАТЕ, АЛЕНЬ БО ІМЕ БРЕЗЕ МОРЬСТЕ ПРО СВА.

которая ждет жертву свою в землю, чтобы пить кровь его и
жизнь его умертвить, и тем жить-то там.

Дошечка 23

Вот ведь Новояры происходят от Старых, которые
были такие же Русичи. И вот пошли до полудня и там
ходили [они] по степям десять веков.

Те ведь то тоже Русы, избирают князей своих. И
тех – от родов своих, и роды **ДОБОТЦА** от племени каждому
князю своему. И из князей избирают князя старшего. И
он есть вождь на войне. И так жилось во земле той, ког-
да варяги пришли на нас и там поубивали их.

И вот Грецколане пришли на землю ту и сели на ней,
и не заботились о Русах. Вот те Русы вооружились мечами
и напали (...) на тех, и отогнали их до своих берегов морс-
ких. Вот Грецколане-то повели свои рати, в железную бро-
ню одетые. И была сеча там великая, и каркали вороны о
пище мужской, которая брошена в поле, и выпивали глаза
их. Каркают вороны о пиршестве, и великое каркание сто-
яло над полем тем, и там ведь ели [они] глаза грецкие, а
глаза русские не трогали. Там-то защита у нас была, пото-
му как Боги не хотели, чтобы Русы сгнули.

И там же борется Солнце с Месяцем за ту землю.
И Небо борется за землю, чтобы земля та не подчини-
лась рукам эллинским, а оставалась русской.

И там же плачется мать о детях своих, которые про-
лили кровь на поле то. И то поле стало Русским. Новояры
были там донине, и земля та пребудет нашей от мечей и
крови, пролитой за нее.

И также Элане сказали князю старшему нашему
и велели ему, чтобы пренебрег в землю Неров ходить,
либо рабов брать, но [да] имеет берега морские себе.

ТО ІМІАХОМ ОУКАЗІЦНУ НА ДЕНЬ НАШЬ, ІАКОЖДЕ ПРАОЦЕ НАШІА ОМЕРШЕ
О КМОІТЬ, І НЕ ВЗІАЦЬ ВРАЗЕ НАШІА ЗЕМЕ. ЗЕ Б ТО І ДНЕСЕ ІМІЕМО
ОУКАЗІЦНУ, ІАКОЖДЕ НІКІІ ТО БЕРЕТЬ.

ЗЕ БЬ ТО ГЕРМАНЬРЕХ ІДЕ О ПОЛОІНОЦЕ ДО НОІ, А ІМЕХОМ ЗЕН БРІАНЕТЕ
ЗЕМОІ ЗВА І ТАКО ІТЕ НА НЬ. ЗЕ БЬ ГОДЬШТІА ЗЕМЬ ІЕ НАШІА. А ТУ [О]
БИЛОГОРЕ ЗЕХОМ, УЗЬАХОМ [ЗЕ] КОЩЕ ЗВОІ А КРЬВЕ ЗВОУ ПОЛІАХОМ, І
ТА ЕСЕ О НОІ.

ЗЕ БО ВРЕЩЕТЬ ПТОЦІА МАТЕР ЗВА О НОІ А СЛАВУ РЕЩЕТЬ НОІ. ІАХОМЬ
БО ЗЬМЕ О ТУ МЕЩЕ НАШІА А ІДЕХОМЬ ДО ЗВЕНТОІ О ПОЛІА. ОДРАЗЕ-
ХОМЬ ВРЗІ ПОЛНОЦНІА А ОДВЗЕРЩЕМЬ ВРЗЕ ПОЛУДЕНІА, А ТЄЦЕХОМЬ НА
ВРЗЕ СХОДНІОІ, А БЬХОМЬ ПОВЕНЖДОІ РУШТЕ ГРМІЦОІ, ІАКОЖЬ ОЦЕ НА-
ШІЕГО ПАРУНЕ ЗОІНОІ, А ДАЖЬБА ВНОЦІЕ. ЗЕ БЬ ТО ЗВАРЕЦЬ УКАЖЕ
НАМО, КАМО ГРЕНЗТЕ ОБОІЗВА.

І ТОІЕ ГЕРМАНЬРЕХ ОДІІДЕ ДО ПОЛУНЦЕ, А ЄЛАНШТЕ О ПОЛУДЕНЕ. І
ТАКМО ОБЕРІЕХОМ ЗЕМЕ НАШУ ДО КОУПІЦЕ, І НЕ ДАІАХОМО ЗОІНЬ, БО
ЦЕН ЖЕ НЕ БОШЕТЬ О ЗОІНЕ ЗВОІА.

ЗЕ БО ІДЕТЬ О СТУПОІ НАШІА ВЕЛІЦЕ МНОЖДЕСТВОІ РОДОУ ІНІЕХ, А НЕ
ІІМІАХОМ БІАЩЕТЕ О МОІРНА, НЕБО ЖДЕХОМ О ПОМУЦЕ. ТА БО ТА ІЕ У
МОІСЦЕ НАШІА А О КОНЦІЕ МЕЩЕ, А ТОІЕМА ЗЕЦЕХОМ ВРЗЕ.

ЗЕ ВРЩЕТЬ ПТОЦІА МАТРЕ ЗВА О НОІ, АВОІХОМЬ ЗЕ МОІ ВЗДЕНІОІ МЕЩЕ
ЗВА НА ЗАХІТЕ ЗВОУ А ІЕНУ. ЗЕ БІЕ КРОІДІЕМА О ЗЕМЕ І ПРАХЬ ОДТРЗЕ ДО
ЗВРЗЕ. А ЗЕ БО ВРЗЕХ О ЗЕМЕ, А ЗЕ БІЕ О НЬ, ІАКО СТРАЩЕ ЗЕ ЗА НОІ. І ТУ
ОДРЗЕХОМ. ОУТВОРЖЕХОМ, ІАКО КРЕЩЕТЬ, ЗЕ БО КРЕНЧЬ ТОІЕ ІЕ ДО
ЗЕРАІА НАШІА. А ТО ІМІАХОМ ВЪДЕТЕ, ІАКУ СУРЕ ПІАЦІЕ: ДО ЗЕЦЕ
ГРЕНДЕХОМЬ І ТАМО ОДРЖЕЦЕХОМЬ ПОІТВУ ІНІУ, О БОЗЕХ СТВАРЖДЕНОУ.
І ТА БУДЕТЬ НАМО ІАКО ВОДА ЖОІВА О ПОСІКДЕ, О ЦАСЕ ТРЗНЕ ВІКЕА,
ІАКОВА ЕСЕ О ВСІА, ІЖДЕ УМЕРЕ О ЗЕМЕ ЗВОА.

Есть [у нас] указание на день наш, что Праотцы
наши умерли в поле, и не взяли враги нашу землю. Вот
ведь и сегодня есть [у нас] указание, что никто его не
возьмет.

Вот ведь Германьрех идет от полуночи на нас, и [нам]
надобно оборонять земли свои и так идти на него. Вот
ведь годьская земля есть наша. И тут [у] Билогор [мы]
сели, усеяли костями своими и кровью своей полили, и
они есть наши.

Се, речет Птица Матерь Всех о нас и славу речет
нам. Возьмем же [мы] тут мечи наши и идем до света в
поле. Отразим врагов полуночных и отбросим врагов по-
луденных, и налетим на врагов западных, чтобы [о нас]
говорили „Русичи Громичи“, как [об] Отца нашего Пару-
ны сынах, а Дажьба внуках. Ведь Сваржець укажет нам,
куда идти.

И тот Германьрех отошел к полуночи, а Эланцы — на
полдень. И так соберем землю нашу вместе и не дадим сы-
нов, потому как цены же не бывает за сынов своих.

Вот, идет в степях наших великое множество родов иных,
и не приходится [нам] быть мирными, либо ждать помощи.
Она-то ведь — в мышцах наших и на конце мечей, и ими [мы]
сечем врагов.

Вот, речет Птица Матерь Всех нам, чтобы мы подня-
ли мечи свои на защиту свою и Её. Вот, бьет крыльями о
землю и прах отрясает до Сварги. И вот, кидается на зем-
лю, и бьется за нас, потому как страшится за нас. И вот
[мы] победили. Сделали [мы], как [Она] кричит; ведь тот
крик — к сердцам наших. И это [вот мы] должны знать, как
суру пьем: в сечу пойдем и там получим питье иное, Бога-
ми приготовленное. И оно нам будет как вода живая на-
последок, в час тризны великой, каковая есть для всех, кто
умер за землю свою.

ЗЕ БО СВАРЖЕЦЬ ЗРІАІ О НОІ ОД СВРЗЕ СВОІА ФУАНОІА А, ЗРІАЦЕ РАТЕ НАШІА, ЛІЦЕ ОНА. А ПРСТЕ Є НІМА ОБЖДЕ НЕ ІМІАІ ДОСОІТЕ, А ТО ЛІЦЕТЬ ІЕНЖЕ ПРСТЕ О НОЗЕ СВОІ. А ВІЄСТЬ ПРАШТОІРЬ НАШЕ, ІАКО ЗМЕ ЗОІА ВІІКА, А НЕ МОЖЕ ОДОЛІАЦЕТЕ НОІ ВРАЗЕ НАШІА.

А ЗЕ БО ПОТЦЕХОМ О ВОІ А ЖДЕНЕХОМЬ ІЄ, ДОКЕНДЕ ОНОІ ПОДІАШУТЬ О ЗЕМЕ А ЗДЕНХНЕЦЕТЬ О МАРЕ. І МОРЬ ІУ ВЕЗДЬМЕ.

ЗЕ БО РІЄЦЕХОМЬ О ЗЕРАДЕ НАШІА, ІАКОЖДЕ НЕ ВРАТЕХОМЬ ЗЕ ДО ОГНІЦОІ СВОІ ДОКЕНЬЖДЕ АЦЕ ВРЗЕ ІСКАЩУТЬ, І НЕ ВРЗЕХОМЬ ЗЕН ТЪЛЕСОІ НАШІА, АЦЕ ВРЗЕ ІАЩУТЬ ЗЕМОІ НАШІА. А РШЕХОМЬ О ЗЕМА, ІАКОЖДЕ БЗЕ НАШІА ГОНЗІАХУТЬ ІЄ. ЗЕ ТО УБІЄ ЦЬЛІУШНОІ ЗВА, РАДІЄ ІАХОМЬ ДЕЦКОІ ДО КОПІЄХ, ІАКО ЗЕ ВРАТЕЦЕТЕ ЗАДЕ СВОІА ВРЗЬМ.

ЗЕ БО ЛІАДВОІ НАШІА ОДВРЗІЕХОМЬ І ТЛЕЦЕХОМЬ ЗЕМЕ НАШІА ДО НЕ, АБОІ УДРЗЕЦЕТЕ ОБІЄ АЖЬДЕ ДО ЗМЕРТЕНА ЦАСА, А МАРІУ ЗРІАТЕ, ДАІАЦЕ ТЕ. ЗЕ БО МОРА ОДСТОУПІ ЗЕ ІА ОДРЕЦЕ: «НЕ ІМІАХОМЬ ЗОІА ТУА, АВЕСТЕ ОДЕРЗІЕЛА ВІТЕЗЕ [О] РУШТЕ».

І ТАКОЖДЕ ЗІВА ПОТЕНЦЕ ДО СВАРЗЕ. І ТАМО БЗЕ РЕЩУТЬ, ІАКОЖДЕ «ХОРОБРЕ ЗТЕ РУСЕ, А ІМІАХОМ МІАСТОІ ПРО ВОІ ПОДІЛЬ БЗЕ ПРЕ ПЕРУНЕ А ДАЖБА, ОЦА ВАШІА».

Доцієчка 24а (с. 207)

І ЗЕ ГРІАДЕТЬ ЗЬ ЗІЛОІ МНОГАІА ДЕЖБО О ПОМОЦЕ ЛІУДЕМ СВЕІЕМ. І ТАКО СТРАХОІ НЕ ІМЬ, ПОНЕЖДОІ ДРЕВАЄ, ІАКО НОВОІ, О НОІ ПЕЦОІСТЕ ТОІЄ. І РІАХОМ О НІЕМ, ІАКОЖДЕ ХОЩЕТЬ, І ЗЕ ЖДІЕХОМ ПО ЗВІЄ ДНЕ О ТОІЕМ, ІАКО ІМІАХОМЬ...

ЗЕ БО ВОРОНЗЕНЕЦЬ БІА МІЄСТО, О ІАКОВІЄ УСИЗЕШЕ ГОДЕ А РУСЕ ЗЕ БІЄТЕ. І ТО ГРЕДО БІА МАЛО. А ТАКОЖЬДЕ ПО ПРІЄ ТОЄ СОЖЕГНЕНТО, І ПРАХ І ПУПЕЛОІ ТОІА ВІКТРІЄМА РОСТРЦЕНОІ ОБАСВА ПОЛОІ, І МІЄСТО ЗОІЄ ОСТАВІЄНО.

Вот, Сваржець смотрит на нас со Сварги своей чудесной и, видя рати наши, считает их. А пальцев ему всегда недостаточно, так считает он пальцы на ногах своих. И знает Праштырь наш, что [мы] — сила великая, и не смогут одолеть нас враги наши.

И вот, понеслись [мы] на воинов и погнали их, пока те не падут наземь и [не] сдохнут от Мары. И Мор их заберет.

И вот, скажем в сердцах наших, что не вернемся к огнищам своим до тех же пор, [пока] еще враги покушаются, и пренебрежем телами нашими, если враги возьмут землю нашу. И скажем о том, что Боги наши заботятся о ней. Ведь разобьем скулы себе, лучше уж возьмем детей [своих] на копья, чем вот поворачивать спины свои врагам.

Се, лядвеи наши отверзаем и толчем земли нашей в них, чтобы удержать ее до самого смертного часа, а Марю увидим, дадим ей. Се, Мора отступится и скажет в ответ: „Не имею силы тут, чтобы одержать победу над Русичами“.

И так слава полетит к Сварге. И там Боги рекут, что „храбры [вы] есте, Русы, а есть [у Нас] место для вас подле Бога Войны Перуна и Дажба, Отца вашего“.

Доцієчка 24а

И вот грядет с силами многими Дажбо на помощь людям своим. И так страхов не имей, потому как в древние времена, как [и] в новые, о нас заботится Он. И заботимся о Нем, как [Он того] хочет, и вот, ждем по все дни того, что было у нас...

Вот ведь, Воронзенец был местом, в котором усилились Годь и Русы биться. И тот город был небольшим. И так после [той] войны он [был] сожжен, и прах и пепел те ветрами рассеяны повсюду, и место то оставлено.

НЕБОЖЬ ЗЕМІЄ ТАЯ РУСКА ІЄ. І СЄ НЕ ОЗЕРЄЩЕТЕ СЄ О НІЄ, А НЕ ЗАБУДЕЩЕТЕ Н. ТАМ БО КРВ ОЦОІ НАШІЄХ СЄН ЛІЛІЦІЄ, І ТАКМО СЄ МОІ О ПРАВЕ ГРОНАІЄХОМЬ. ОТО СЄ О ВОРЕНЗЕНЦІЄ СЛАВА ТІЄКОШЄТЬ ПО РУСІЄМ, І ТОІЄ СВАРОЗЄ ІМУ[Т].

ТОІ ІАЩЕТЕ О СІЄМІ СОІОІ ІМАТЕ НА КОНЦОІ [МЄЧЄ] СВА, ОДЕРЗЕТЕ ІА О РУСЄ О ГОІЄ. БО СІЄ ОРЕНГОІ І РУГА ІМІАШУТЬ ДАТЕ О КОНЕНЗОІ О СВЕ І ОГНЕНЬЧОІ СЛУЗОІ. ОТО ІА ІМІАХОМ ДРЖЕТЕ СЄЩЄ, РУГУ ОСОБИУ, ДА ІМУТЬ ІАДЬ І ПОІТВУ ЗА ЦАСІЄ СВОІА ДО СМРТЕ І СЛОЖАІЄХУТЬ НОІ. СЄ БО МНОГА СІЄННІЦІЄ КОСТОІ СВОІА ОБО ЛОНІЄ. ІАКОЖДЕ ЗА ЦАСЄ МЕЗЕНМІРУ, ТАКО АНТІЄ СЪМЕ. ІМІАХОМЬ УЦТУ І СЛАВОУ ПОУЦІЄ БОЗЕМ — І ТАКЪВОІ СЛАВІЄ СЪМЕ РЦІЕНІЄ — НІКОЛІЖДЕ ПРОСІАЦІЄ, НІЖІЄ СЛАВУ РЦІЄХОМЬ. СЄ БО ТЕ МОЛОІНЬ ТВРІАЦІЄ, ОМОІЄХОМЬ СЄ ТІЄЛЄСОІ НАШІА І РЦІЄХОМЬ СЛАВУ, ТАКОЖДЕ ...

Доцїєчка 246 (с. 208)

ПІМО СУРЕ-ПОІТВОУ О СЛАВОУ ТУ ПЕНТЕ КРАТЕ ДЕНО. І ОГНІЦОІ УЗГНЄХОМЬ О ДОУБОІ. І ТАКО СНОПА ВЛЄЦІЄМО А РЦІЄМО ХВЛУ О НЕ І СМЕ ДАЖЬБОВОІ ВНУЦІЄ І НЕ СМІЄХОМЬ НЕХАТІЄ СЛАВОІ НАШЄ.

А ЗА ВІЄЦОІ СЄ БО АНТІЄ БІАХОМ ПО РУСКОЛАНІ; І ДРІЄВІЄ БІАХОМ РУСЄ, А ПРЕБЕНДЬЕХОМ ОНОІ...

СЄ [Б]О ВОЛОІНЬ ІДЕ ОПРЕДЕХ І БОІЄ ВРЗЄ, ІАКО ХОРОБРІА ЄСЄ. І ТА ВОЛОІНЬЄ ПЕРВОІЦІЄ РОДО ЄСЄ. І СЄ О ОСЕРЕНЬЦЄ СЄ ОВОІ, А І АНТІЄ МЕЗЕНМІРУ, ОДЕРЖЕЩЕТЬ ПОБІЄДОІ О ГОДІЄ І РОСТРЦІЄШЄТЬ [ІЄ] НА ОБОІ[СВА].

І СЄ ПО НІЄХ ТЕКОСТА ЄГУНОІ, О КРВЕ СЛАВНОІЄХ ЖАДІАЩЄ СЄ, І ТА БОРБА ЗУРІВА БІА. І СЄ ГОДЕ СООБРАТІША СО ЄГУНЬШТОІ І С НЕМА НА ОЦЄ НАШІЄ НАЛІЄЗЄ, І БОІСТЄ РОЗБІЄНА І ОЗНІЦЕНІ.

А СЄ БЬ ТЕ ІДЬЦА ОБРІ НА КНЕНЗЄ. І ЗАБОІ ЄГО. ІІ СЄ СОІНЕ МОРІА ОДОІДІЄ ОД РУСЄ.

Но ведь земля та — русская. И вот не будете озираться о ней, а не забудете ее. Там ведь кровь Отцов наших лилась, и таким образом вот мы по праву [там] ходим. Вот ведь о Воронженце слава растекается по Русам, и ее вот вороги имеют.

Те взялись вот всеми силами брать [ее] на конец [меча] своего, отвоевывать ее у Русов благодатных. Поэтому ведь [они] оружие и ругу должны давать князьям своим и огнищанских слуг. Вот ее [мы] должны держать, сечу, ругу особую, чтобы были у них еда и питье во все время свое до смерти, и служили [бы они] нам. Ведь многие сложили кости свои на поле. Как и во времена Мезенмира, так [же] Анты [мы] есьмы. Бывает [у нас] пир, и славу поем Богам — и таковой славой [мы и] названы — никогда [мы] не просим, но лишь славу речем. Вот, моление сотворяя, омываем тела наши и речем славу, а также

Доцїєчка 246

пьем суру-питье, во славу ту пятикратно денно. И огнища возгнетаем у дубов. И так Снопа влечем и речем хвалу о Нем, и есьмы Дажьбовы внуки и не смеем оставлять славы нашей.

А века назад вот ведь Анты были [мы] по Русколани; и древле были [мы] Русы, и пребудем ими.

... Вот, Волянъ идет впереди и бьет врагов, потому как храбрая есть. И та Волянъ первый род есть. И вот, осерчали они, да и Анты Мезенмира, одержали победу над Годью и раскидали [их] на все стороны.

А за ними двинулись Эгуны, крови Славных жаждущие, и та борьба свирепой была. И вот Годь собрались с Эгунцами, и с ними на Отцов наших напали — и были разбиты и уничтожены.

А вот те пошли Обры на князя. И убили его. И вот, Синее море отошло от Руси.

СЄ БЗЄ РУСОІ НЕ БРІАЦІШУТЬ ЖРТВОІ ЛУДЬСЬКЄ, А НІЖІЄ ЖІВОТНІА — ЄДІНІЄ ПЛОДІА, ОВОЦТЄ, КВІЄТОІ А ЗРНА, МІЄКО, СУРЕ ПІТНОУ, О ТРАВІЄХО ЗБРАДЖЄНОУ, І МЄДОІ — НІКОЛІЖДЄ ЖІВІУ ПТОЦІУ, А НЕ РЄН- БОІ. І СЄ ВРІАЗЄ І ЄЛАНШТЄ БОЗМ ДАІАШУТЬ ЖРТВЄ ІНІУ І СТРАШНОУ, ФОЛОВІЦІНОУ. І ТО НІЄ МІАХОМ ДІАТЄ, ІАКО СЪМЄ ДАЖБОВЄ ВНУЦІЄ І НЕ ІМІАХОМ КРАЦІЄТЄ ЗА ІНЄ СТОПОІ ФІЗІЄМА...

Доцієчка 24в (с. 208)

СЄ ЖРТВА НАШІА ІЄ МЄД СУРЕ О ДЄВЕНТЄСОІЛОІ І ЦАЄ УДІАНА І НА СУРІ СТАВІЄНА [НА] ТРІЄ ДНІ А ПО ТІЄХ СКРЕНЗ ВЪЛНУ ЦІЖДЄНА. І ТА БЄНДЄ- ШЄТЬ НАШЄ ЖРТВА БЗЄМ ПРАВІЄМ, ІАКОВЄ СОУТЄ НАШЄ ПРАОЦІЄ. І БО СЄ ОДЄІДЄХОМЪ ОТО ДАЖЬБА І СТАХОМЪ СЛАВНІ ОСЛАВЕНТЄ БОЗЄ НАШІЄ, НІКОЛІЖДОІ ПРОСІАХОМЪ, НІ МОЛІХОМЪ О БЛАГОІ СВА. СЄ БО БОЗЄ РЕКО- ХУТЬ НАМО: «ХОДІТЄ ДО РУСЄ, А НІКОЛІЖДЄ О ВРАЗЄ».

МАТЕР СВА СЛАВА ПОІАЦІЄТЬ НОІ СПЄІВА ТЄ ВОІТЕЖНЄСТВЄ НА ВРАЗЄ, І ТОМУ ВІЄРІХОМЪ, ІАКО СЛОВОІ [І]Є О ПТОЦІЄ ВОІШНІЄ О СВАРЗЄ ПО РОСТІЄ ЛЄТАШЄТЄ ОД ОНОІ...

СЄ БО КОНЄНЗЄ НАШІЄ ІЗБРІАЦІЄХОМЪ, ДА БЄНДЄТЬ ВЛАСТЄ ІЄХ О НОІ ПЄЦІТЄ СЄ. І ДА ПРЕІДЄ ВРАГ ЗА КРОМОІ НАШІА А КРОМЄ ТЬЦІЄТЄ НЕ БЄНДЄТЬ, ІАКО ЗОВРАТЄ ІЄ.

САМО ПЕРУНЬКО І ТО СНОП ЗНАЄ, ІАКО СМЄ МОЛІХОМЪ СЛАВУ І НІКО- ЛІЖДЄ ПРОСІАЦІЄ О ІНО, І [НІ]КОЄ НЕ ПОТРЕБОВАХОМЪ О ЖІВОТІЄ НА- ОХІБЪНА.

СЄ БО ЗРІАЦІЄТЄ ОЦЄ НАШІЄ ОРЄА ДО ОБЛАКОІ ХОДІАЦІЄТЄ, ВСХІЦЄНА БІАЦІА І СОІЛОУ ДО ПЕРУНЬКОВЄ КОВАЦІЄНСТВА. І ЗРІАІ ТАМО ОРЄ, ІАКО ПЕРУНЬКО КОВАЦІЄ МЄЦІОІ НА ВРАГОІ І, КОВАЦЄ, РЕЦІЄ ТОМУ: «СЄ СТРІЄЛОІ А МЄЦІЄ ІМІАХОМЪ НА ВОЄ ТОІА, І НЕ СМЄШЄЦІЄ СЄН БОІАТЄ ІЄХ, ІАКО ЗНІЦОУ ІЄХ ДО ПУДІЄ, І КМОТА ІЄХ БЄНДЄ УМЄШАНІА ДО ПЄРСТЄ БІЛЖЄ,

Се, Боги Русские не берут жертвы человеческие, и ни животные — единственно плоды, фрукты, цветы и зер- на, молоко, суру-питье, на травах сбраженную, и меды — но никогда живую птицу, и не рыбу. А вот варяги и Эланцы богам дают жертву иную и страшную, челове- ческую. И того [мы] не должны делать, потому как [мы] — Дажбовы внуки и не должны идти за другими следами чужими...

Доцієчка 24в

Се, жертва наша — мед-сура на девясиле и „шале“ укрепленная и на [солнце-]Сурье ставленная [на] три дня, а по тем [трем дням] сквозь шерсть цеженная. И она — наша жертва Богам Правым, каковые суть наши Праотцы. Ибо происходим [мы] от Дажьба и стали славными, славя Бо- гов наших, но никогда не просили [и] не молили о благе своем. Вот, Боги рекут нам: „Ходите к Руси, но никогда — к врагам“.

Матерь Всех Слава поет нам песни те победы над врагами, и тому [мы] верим, потому как слова [эти] — от Птицы Вышня, во Сварге по ростіє летящей от Него...

Вот, князей наших [мы] избираем, чтобы их власть о нас заботилась. А подойдет враг к нашим границам, и гра- ницы переходить не будет, потому как завернут его.

Только Перуныко и Тот Сноп знает, как мы молили славы и никогда не просили иного, и [ни]когда не требуем для жизни необходимого.

Вот ведь, видели Отцы наши, [как] Ёрей к облакам отправился, вознесенный Его силой, к Перуныкову кова- нию. И видел там Орей, как Перуныко ковал мечи на вра- гов, и, куя, [Тот] речет ему: „Вот, стрелы и мечи есть [у нас] на воинов тех, и не смей бояться их, потому как унич- тожу их дотла, и удел их будет смешан с перстью ближе,

ІАКО ЗЕМЕ О БАГНОІ. ЗВІКРЕМІ БЕНДІАШУТЬ ОНОІ, ІАКО ПРАСЕТЕ, УМАЗАНЕ
ОД БРЕНІА, І ЗМРАДЕ ЗВОІ ПОНЕСІАШУТЬ О ЗЛІКЕ ЗВА, І ТАМО РЕЦЕНО
БЕНДЕ О ОНОІ, ІАКО [О] ЗМРАДНОІ ПРАСЕТОІ І ЗВІНІЕ».

ЗЕ БО РРІКЦІА, ПЕРУНЬКО КОВАЦЕТЬ МЦІОІ І ОРЕУ ТО РЕЦЕ. І ТОЄ ОРЕ
ПОВЕНДЕ ОТЕЦ НАШІЕМ. І ТАКОВА БІА НАШЕ БОРЬБА ЗА ЖІТВОУ І ВІТЕ-
ЖЕНСТВА МНОГАІ ВІККОІ НАЗАДОІ. А ДНЕСЕ ВІКІХОМЬ, ТО НЕ БЄ ТАКО.

Дошечка 24г (с. 208)

ІАНАХЬ ОДЕ ТИВЕРСЕ І ДО ЗОІНІЕ МОРЕ А СУРЕНЖЕ, ДО ВОІ, І РЕКОХЬ
ВАМО, ІАКОЖЕ ВІКІХОМЬ ЗАМО, О ТО — І ЗЕ СТАРІА ЗЕМЕ НАШІА
СПОЖЕНСТВА АНТІЄВА. І ТАКОЖЕ ІЕСТЕ ЗА МНОГОІА КРВЕ ЛІТЕ, А ПО НІЄ
РУСА БУДЕШЕТЬ, ІАКО РУДУ ЛІАХОМЬ, А ТАКО ВЖОЖЕНЬУ ДО КОНЦЕ І
БУДЕТЬ:

ОТО ЗЕМЕ НАШІА, СЛАВНОІ ПЛЕМЕНИ І РОДОІ. ЗЕ БО СЛАВІХОМЬ БОЗЕ,
НИКОЛІЖЕ ПРОСІАЩЕ, ЛЕЖЕ СЛАВІЦІА ЗОІЛУ ІЄХ. І ТАКОЖЕ ВЕЛІЧАХОМЬ
ПРАЩУРІА НАШІЄГО ЗВРГА, КІЄ БІА, БЪ А ПРЕБЕНДЕ ВОЖДОІ О НОІ О ВІК
ВІККУ ДО КОНЦІА.

Дошечка 25 (с. 217)

ЗЕ БІАЩЕТЕ ОВОІ О КАРАНІУ. І ЗЕ ГРАД МАЛ О БРЗЕХ МОРСТІЄХ РУШТІЄХ.
І ТАМО БІА КОНЕЗЕ, ІАКОВІ ЗЕ РЦЕ ЄЛАНЕ БІЄТЕ О ОТПЦЕТЕ ОДО РУСЕ. І ТОЄ
ОУДЕІАЩЕТЬ РАТЕ І КОМОНЕСТВА А ІДЕ НА НЕ, І ВІТЕЖЕ ІЄ. А ЄЛАНЬСТЕ
ПЛАКАЩЕ ЗЕ О ТУГУ ІЄХ І ПРОСІАЩЕ ІЄ ДАНЕ ПЛАТЕТЕ. І ТА ДАНЕ З НЕ
ОУДІКАНІА О ОВНЕХО РІАЗЕ І ВІНО.

І ТО ЄЛАНСТЕ, ВІКДІАЄ ІАКО РУШТЕ ПІАШУТЕ МНОГА, І ОЛІЦЕ НА НЕ ЗЕ
ВРЗЕТЕ ЗЕ І ВОІТЕЖЕТЕ ІЄХ.

І ЗЕ БО ГРІАДЕТЬ ВОЛСЕВ УХОРЕНЗЕ І БРАТЕ ІЄ ОСЛОВЕНЬ. І ТОЄ РЕКСТА
РУШТІЕМ НЕ ТВАРЄЩЕТЕ ЗЕ НА ДАРЕ ТОА. І ЗЕ РУШТІЄ НЕ ЗЛІХОЩА.

как земля из болота. Зверями будут они, как поросята, вымазанные грязью, и вонь свою понесут по следам своим, и там говорить будут о них как о вонючих поросятах и свиньях“.

Так-то сказав, Перуныко кует мечи и Орею это речет. И тот Орей поведал [это] Отцам нашим. И такова была наша борьба за жизнь и многие победы века назад. А сегодня [мы] уверились, что не было так.

Дошечка 24г

Шел [я] от Тиверцев и к Синему морю, и Суренжи, к вам, и сказал вам, как знаем [мы] сами, о том — и от старых земель нашего союза Антского. И также слишком много крови пролито, а по ней Руса будет, потому как рдяную [кровь] [мы] [про]лили, и так жаждущей [она] до конца и [пре]будет:

„Вот земля наша, Славные племена и роды. Се, ведь славим [мы] Богов, никогда ведь не просим, [но] лишь славим силу Их. И также величаем Пращура нашего Сварога, Который был, есть и пребудет Вождь нам от века веков до конца.“

Дошечка 25

Се, было то у Карани. И это — город малый на берегах морских Русских. И там был князь, который вот сказал Эланей бить и отбросить от Руси. И он собрал рать и конницу и пошел на них, и победил их. А Эланцы жаловались на бедствия их и просили ему дань уплатить. И та дань с них состояла из резанных баранов и вина.

И вот Эланцы, зная, что Русичи пьют много, и рассчитывали на них наброситься и победить их.

И вот, идет волхв Ухорез и брат его Соловень. И они говорили Русичам не зариться на дары те. И вот, Русичи не послушали.

І СЕ ОУПІАЄ. І О ТЕМА ДНЄМА ЄЛАНЬШТЕ СЕН ВРГОЦЕ НА ОНЬ І РОЗТРЦЕ
ІХ. І СЕ, ПОГОЙНЬСТЕ ТОА ЗРІАЦЕ, РУШТІК ОТЕЦЕ ДО СТЕПІЄ. І ТАМ[О]
ОСЕРЦІЄ І СОІЛОІ СВІКА ОВЛЄЦЕТЕ СЕ, І ІДЬША ОСПЕТЬ НА ОНІЄ, І ПОВРЗЄЦЕ ІЄ.
СЕ БЗІ ДЕРЗІАЦЕ ОНІЄ А РУЦЕ ІХ ОУКРЪПЦІЄ, І ТОІЄ ОДЄЖЕШУТЬ ВІТЕЖЕ. СЕ
БО ПРІАЩУТЬ ВРАЗІЄ І ТАКО РЕКУТЬ: «ІАКО ОВФЕ РОСТРЦЕМ ОНОІ І
БЄДЄХОМЬ СІАМЕ О КРАЄ ТІЄ ВЛАДЦІЄ, ІАКО КРАСНЄ СОУТЕ ОНОІ», І ТІЄ
НЕ ДАХОМ.

СЕ ТРГЛАВЕ МОЛІХОМЬ, ВЛІЦЕ А МАЛЄ. І СЕ БО ТРГЛАВЕ НАШЕ ОСТІАЖОУТЕ НОІ
І БРЗЄ СКОЩАШУТЕ НА КОМОНЄ, ВРАЗІЄМ ПОРАЖЕНТЕ ТВОРІАІ. І ТО УЗРІАЦЕ-
ХОМЬ, ІАКО БЗІ ОВЛАДІАЩУТЬ О ТЕ. І СЕ УЗРЕХОМЬ, ІАКО МРТВЕ СОУТЕ І
ОУБІЄНОІ БЗЕМА. І НАМО ПО ІМЄ КРОЦЄШЄТЕ І ВІДЄТЕ МЕРТВА ТЕЛЄСОІ
МНОЗІА, ІАКО ВЛІКА РАТЕ ПЕРОУНІА НА НЕ СЕ ВЕРГОЦІА І РОЗТЦІЄ ТОУ.

І СЕ СВАРОЗІЦОІ ОШУЄ ТОА ТЕКОЩУТЬ, І ДЄЖДЕ ПРІНЄСЄ ПОБІЄДОУ НАШУ
ВО РЕНЦІЄХ СВЕІЄХ РОДУ СЛАВНОУ, ОБ ОЦЄХ СЛВУ ДЕРЖАЩІЄМУ, І ДО ДНЄСЄ
НА ПОЛІЄ ВЕНТЕЖЕТЕ ВРАЗЄ СВІЄ МОГОУЩІЄМУ.

І СЕ ЖАЛІА ЖАЛІУК НАД ВРАЗІ І ГРОІНЄ ГОРЕНЦІЄТЬ СЕ О СМРТЕ ІХ, ІАКО ОДЄ
РЕНЦІЄ БОЗСКЕ СЕ ВЕРГОУТЬ. СЕ КАРОІНЄ ПЛАЩЕТЬ СЕ О МЕРТВІЄХ ТІЄХ, ІАКО
СТАЛІ СЕ О ТРОПІЄ БОЖЕНЬСТЕ І ЗЕМРЕЩУТЬ. І ПОЛІА ТОІА ПОЛІНЕНЄ СОУТЕ
МРТВЕ КОЦІЄ І ГЛАВЕ ОУСЕНЦІЄНОІ. І ОУДЄ, ОДО ТЕЛЄСОІ ОУРЕЗІЄНОІ, СЕ ВАЛІА-
ЦІЄ О ТРАВІЄ. І СМРАД ІДЄ ОДЄ ПОЛІЄ ТОІА. І ВРАНОІ ЖТІАЩУТЬ ДО НЕ МРТВЕ
ОЦЄСОІ ДОЛБЕНТЕ СЕ І ІАСТЕ МУЖЄСКИА МІАСОІ МНОГА ПОНЄЦІЄНОІ...

СЕ РЦЕ ОРЕУ СВАРГЬ НАШЕ, ІАКО СЕМЄ ІСТВАРЕ: «ІСТВАРН ВОІ ОД ПЕРСТЕ
МОІА. І БУДЄ РЕЩЕНО, ІЖЕ СТЕ СОІНОІ [І] ІСТВАРЕГО. І СТАВІТЕ СЕ ІАКО СОІНОІ
ІСТВАРЕГВОІ І БУДЄТІЄ ІАКО ДІЄТОІ МОІА, І ДАЖЬДЕ БУДЄ ОЦ ВАШЕ. ТОМУ
ДОСТЕТЕ ПОСЛУХАЩЕТЕ СЕ, І ТОІЄ ВАМ РЕЩЕ, ФЄСО ІМІАЦЕТЕ О ТОІЄ
ДІКІАТЕ І КАКО РЕЩЕТЕ, І ЦКЕТО ТВОРІАЩЕТЕ. І, НАРОД ВЛІКЬ, А ВОІТЕЖЕНТЕ
О СВА СВЄТОІ І ПОТЛЦЄШЄТЕ РОДІ ІНІ, ІЖЕ ІСТІАГНОУЦІЄ СОІЛОІ ІЗО КАМЄ-
НЄ, ФУНДОІ ТВОРІАЄ — БЄЗО КОМОНІА ПОВЕНЗОІ, І СВАКО ДІКІАТЕ ФУДІНІАА

И упились. И вот, в те дни Эланьцы набросились на них и
побили их. И вот, погибель эту видя, Русичи побежали в
степь. И там [они] осерчали и силы свои собрали, и пошли
на них опять, и повергли их. Се, Боги сделали их дерзостны-
ми и руки их укрепили, и они одержали победу. Вот, бьются
с врагами и так говорят: „Как овец раскидаем их и будем
сами этими краями владеть, потому как красивы они“, и их
[мы] не отдали.

Се, Триглавам [мы] молимся, Великому и Малым. И
вот Триглавы наши укрепят (?) нас и быстро вскочат на
коней, врагам поражение неся. И то увидим, как Боги ов-
ладеют ими. И вот, увидим, что мертвы [они] и убиты Бога-
ми. И нам за Ними шагать и видеть мертвые тела многие,
потому как великая рать Перуныя на них набросилась и
разметала их.

И вот, Сварозицы слева от тех быстро движутся, и
Дажде несет победу нашу в руках своих роду Славному, об
Отцах Славу держащему — и доныне на поле победить вра-
гов своих могущему.

И вот, Жаля жалится над врагами и Горыня горюет о
смерти их, потому как от рук Божеских повергаются. Вот,
Карыня плачется о мертвых тех, что встали на тропе Божес-
кой и умирают. И поля те наполнены мертвыми костями и
головами отсеченными. И члены, от тел отрезанные, валя-
ются на траве. И смрад идет от полей тех. И вороны летят
на них, мертвые глаза ковырять и есть мужеские мясы мно-
гие уничтоженные.

Вот речет Орею Сварог наш, как того сотворил:
„Сотворю вас из перстов моих. И будет говориться, что
[вы] есте сыны Истварега. И станете сынами Истваре-
говыми и будете как дети Мои, и Даждьде будет Отец
ваш. И Ему явите послушание, и Он вам скажет, что
[вам] надобно для того делать и как говорить, и как посту-
пать. И, народ великий, и завоюете себе мир и разобьете
роды иные, — которые вызовут силы из камней, чудеса
сотворяя — без коней повозки, и всякие содеете чудеса

МІМО КУДЕСНИЦІ, ІЖЕ ВСІЯК БЕНДЕШЕТЕ ГРІАДЕТЬ ЯКО КУДЕСНИК, І, РУГУ ТВЪРІАЄ, КЛЕНТВОІ ДІКАЩІЄ НА КМЕТЬ, І КМЕТЬ СЕ ПОДРОБЕ. І ТАКО СЛОВЕ-СОІ МНОГА І МНОГА, І О ТЕКХ СЛОВЕСОІ ОМАМЕТЕ ВОІ І ПОДРОБЕНТЕ ОДЕРЕНЕ О ЗЛАТІЄ МІКНО, І О ТО МІКНО ПРОДАЩЕТЕ ВОІ ВРАЗІЄМ, ХОТІАЄ ТАКО».

І ТОЄ БОЗІ ВАМО РЕЩУТЬ, І ДА ОРЕОВІЄ ЗАВІКТЕ ЛУБОІТЕ, СВЕТА ЗЕЛЕНА І ЖІВОТНІА. І ЛУБОІТЕ ДРУЗЕ СВА, І БОІТЕ МІРНІЄ МЕЗДЕ РОДІ.

І ПО ТЕ О ДОБІЄ БОІСТЕ СЕДЬМОІ ДЕСЕНТЕ КОНЕНЗЕ НАШІЄ, ЯКО МЕЗІСЛАВО, БОРУСЛАВЬ, І КОМОНЕБРАНЕЦІ, І ГОРОІСЛАВЬ. І ТАКО ИЗБІРАЩЕНІ [БІАЩА І] ІНОІ О ВЕЩЕ І ОДЛОУЩЕНІ О ВЕЩЕ, КОЛІБВА ЛУДОІ НЕ ХОТІАЩЕТЕ ІЄХ. СЕ БО ТОІЄ КОНЕЗЕ ВІЩЕ ТРУДІЩЕ СЕ. І СЕ КОІШЕК БІА ВЕЛІК І МОУДР. І ТОІ УМРЕ, А ПО НЕ БІАЩЕ ІНІ, [І] КАЖЕДІЄ ТВОРІАЄ НІЄЩО БЛАГІЄ О РУСОІ. ПАМЕНТЕ НАШІЄ ТО УДРЖЕЩЕТЬ, ЯКОЖДЕ ІМІАХОМЬ ІЄ СЛАВЕТЕ ВСАК ТРІЗЕНЬ [ЯКО] ТРІ ВІКЕ І ПОТЩІТЕ СЕ О ПАМЕНТЬ ІЄХ, НА СОІНОІ НАШІЄ, І НІКІІ НЕ СМЄ НА ТО ЗАПОМНІАЩЕТЕ — СЕ, ЯКО ПРОКЛЕНТ БЕНДЕ О БОЗІЄХ НАШІЄХ А ФІЛОВІЄЦІЄХ, І ЛУДОІ ІМЕНО ГО ОХІБНУТЬ ОД ВІКЕОІ.

Дощечка 26 (с. 218)

І СЕ БІАЩЕТЬ ОВА ЦАСЕ ОСЕДЕНЬ ОГНИЩАНО. І СЕ ІЄ БІАГ БІА, І БЗЕ ІЄМОУ ДАІАЦЕ ОВНІ МНГА І СКОТІА О ПАШНСТВЕ О СТУПІЄХ. І СЕ БІАЩЕТЬ ОВЕК ПРЕ ТРВЕХ МНГЕІЄХ, І БОЗЕ ДАІАЦЕ МОУ СКТІУ ПРЕПЛОДНЕСТВОІ І УМНОЗАІА ІЄ.

І ТАКОВЕ ІДЕ ПРЕД ОЩЕЗ ІЄХ СТРАН МЄЖ І РЕЩЕ МОУ: «ІЗОДЕШУТЕ СОІНОІ ТВА О ЗЕМЕ ТОІА ДО КРАЄ ФІУДНІА, ІЖЕ ІЄСТЕ О ЗАХЖДЕНЕ СУНЕ, І ТА СУНЕ СПІЄ О ОДРЕ ЗКАТІЄ. І СЕ КОМННЕЦІ СКАКАЩЕТЬ ДО ІЄ І РЕЩЕТЬ СУНІЄ: «ГРЕНДЕ, СУНЕ, ДО ЛУЗОІ СВА СОІНІА. ТО ІМАШЕ СКОЩЕТЕ ДО ПОВОЗУ ТВОЄГО І СРІАЩЕЦЕ ОД ВОСТОЦЕ».

І ТАКО РЕЩЕНО БІА, СКАКАЩЕТЬ СОІЄ ДО ІНІА КРАЄ. І ВЕЩЕР СКАКЩЕТЬ БІЛІЗЕНЬ. ІЄ ІНЬ КОМОНЬЩЕЦЬ РЕЩЕШЕТЕ, ІЖЕ СУНЕ ЗАІДЕ ЗА ГОРЕ СВА І ВОЗІЦЕ СВЕ ЗЛАТНЄ ОНЄЩЕТЬ, І ТО ВОРОЗЕ ХОТІАЩЕТЕ УТАТЕТЕ.

помимо кудесников, потому что всякий будет грядсти как кудесник, и, ругу творя, заклинания сделают на войско, и войско покорится. И так, слова многие и многие, и теми словами одурманите воинов и поработите невольников в обмен за золото, и в обмен на то продадите воинов врагам, хотящим того“.

И то Боги вам рекут, и да Ореевы заветы любите, мир зеленый и жизненный. И любите друзей своих, и будьте мирными между родами.

И после того в свое время были семьдесят князей наших, [такие] как Мезислав, Боруслав, и Комонебранец, и Горислав. И так избираемы [были и] иные вечем, и отставляемы вечем, если люди не хотели их. Вот, эти князи весьма труждались. И Кышек был велик и мудр. И он умер, и после него были другие, [и] каждый делал что-то доброе для Русов. Память наша это удерживает, потому должны [мы] их славить всякий Тризень [как] Три Веды и почитать память их, сынов наших, и никто не смеет этого забывать — се, как проклятый [такой] будет Богами и человеками, и люди имя его выбросят [из памяти] навеки.

Дощечка 26

И был в те времена оседлый огнищанин. И вот он благ был, и Боги ему давали овнов многих и скота на пастбищах в степях. И вот были они при травах многих, и Боги давали ему скоту приплод и умножали его.

И так пришел пред их очи странник и говорит ему: «[Пусть] выйдут сыны твои из земли этой в край чудесный, за заходом Солнца, и там Солнце спит на ложе золотом. И вот Конник скачет к Нему и говорит Солнцу: „Иди, Солнце, в Луга свои Синие. Ведь надобно [Тебе] вскочить в повозку свою и показаться на востоке“.

И, так сказав, скачет тот в другие края. И Вечер скачет близнец. И другой Конник говорит, что Солнце заходит за горы свои и возок свой золотой оставляет, и его вороги хотят украсть.

І ТІЄ БЛІЗЕНЬЦЕ КОМОНЦАЦЕ ОСКАЦЕ ДО ІНЬ КРАЄ. І ТАКО ЗРІА ІДЄ А ВЕНДЕ
ЗГОІ СВА І ОДІЄГОІ ДАЖБОВЕ ТРІАЦЕ, І ЗГОІ ТЄЦАШУТЬ ДО КРАЄ НЄБЄСНЄ».

І СЕ РЕЦІЄ.

І ТАКО ЗОІНЄ ДВА ІДЬЦА ДО ЗАХОЖДЕНЄ СУНЄ І ВІДІАЄ ТАМО МНОГА ЧУДОІ І
ТРАВЕ ЗЛАЦНЄ. І ТЄКСТА ДО ОЦЕ РЬЦЕШЄТЄ ІМОУ, ІАКО КРАСІЕН КРАЄ ТОІ Є.

І СЕ МНОГА ПЛЄМЄНОІ І РОДІ ІЗРЦЄША БОЛЄ ТЄ СТЄНЖЕНТЄ ДО ТРПОІ
ТОІА, І ГРЄНДЄША ВСІЄ ПОА ОУЄДНУ.

І ТУ РЕЦЕ ОРЕО ОЦЕ О ЗОІНОІ СВА БОІТЕ НА ЦІКЄ О ВСЄ РОДІ. І НЕ ХОТІАЦЄТЄ
ОНОІ І ОДІЄАЦІЄ СЕ НА СЕ І ОВБЄ. СЕ БО КНЄЖЄ ІДНЄ, ВЕДЄ ЛУДОІ СВА О
ПОЖЕНДЄ, І ОРЕ ВЕНДЄ О КРАЄ МОРСЦЄ. І ТУ БІА СУШНІА ВІКА І ПІСІАЦЄ
МНОГА. І ГРЄНДЄША ДО ГОРОІ І ТАМО СЕДШЄ СЕ НА ПОЛЕВІЄК, І ОПРЕЖЄ
ОУТВОРІАЦІЄ КОМОНЬСТВОІ ВІКА, ІДІАШЄТЄ О ЗЕМЄ ЦІУЖЄ. І ТАМО ВОЄ
СТАЦІЄ СЕ НА ТРОПОІ ІЄ І ДОСИЬЦІА ІЄ ПРАТЄ СЕ І БІА РОСТРЦЄНОІ. І
ТАКОВЄ ІДЬШІА ДАЛБЄ І ВОІДІАЄ ЗЕМЄ ТІЄПІОІ І НЕ БРЕГОЦІА ІЄХ, ІАКО
МНОГІЄ ЦІУЖЄ ПЛЄМЄНОІ ТАМО СІДІАЄ, І ГРЄНДЄ ДАЛІЄ.

СЕ БО БЗЄ ВЕНДЄША ІЄ ІАКО ЛУДЄ СВА. І ТІАКОСТА ОВА ДО ГОРОІ ВІКЄ. І
ТАМО СЕ ПЄРОУЦІЄ О ВРАЗІЄ ІДЬШІА ДАЛЄ.

А ТЄ КРАТЄ ІМІАХОМЬ СЕН СПОМЄНОУТЄ НА ТО І ТІАГЕНТЄ ЗА СВА, ІАКОЖДЄ
І ОЦЄ НАШІЄ, ОЦОІСТЄ СЕ МОЛБОУ, ОМОВІЄ, І МОІТЄ СЕ, МОЛБОУ ТВОРІАЦЄ
О ЦІСТІЄ ДУШІЄ СВЕ І ТІЄЛЄСО, ІАКО СВРГ ОУСТАВЄ ТОІА МОВЕНЄСТВЄ І
КУПАЄЦІ О ТА ОУКАЗЄЦІЄТЬ. І НЕ СМІЄМОХОМЬ О ТО ЗАНЄЦІЄТЄ І СЕН
МОІЄМО ТІЄЛЄСО І УМОІЄМО ДУХЄ СВА О ЦІСТЄ ВОДІЄ ЖОІВІЄ.

І ТО ГРЄНДІЄХОМ ТРУДЄТЄ СЕН О ВСАК ДЕН, МОЛБОУ ТВРІАЄ, І СУРЕ
ПІАЦІЄ ТЄ, ІАКОЖДЄ ДОПРІЖЬ ІАХОМЬ. І ТУ ПЄНТО КРАТОІ ОПОІЄМО
ДЄНОІ І ХВАІЄХОМ БОГОІ НАШІА О РАДОУЦІЄ ТОІЄ, ІАКО СЕН ОСУРЕ. МІЄКО
НАШІЄ, НА ПРПОІТЄ НАШІЄ І КРМЬ, ІДЄ О КРАВІЄ ДО НОІ, І ТІЄМО ЖІВІЄМО.
І ТРАВЕ ЗЛАЦНІЄ ОУВАРІЄХОМЬ ОВЄ ДО МІЄКОІ, І ТАКО ІАЖДІЄХОМ КА-
ЖЕДЬ ЦАСТЄ СВОЄ І ТЄЦАХОМЬ.

И тот близнец-Конник скачет в другие края. И так Заря
идет и ведет искры свои и одежды Дажбовы трясет, и искры
несутся в края небесные».

И так сказал [тот].

И так два сына пошли к закату солнца и видели там
многие чудеса и травы злачные. И мчатся к отцу сказать
ему, как прекрасен край тот.

И вот многие племена и роды изрекли волю ту сле-
довать по пути тому, и двинулись [они] все, [чтобы] посе-
литься [там].

И тут сказал Отец Орей, чтобы сыны его были впереди
всех родов. И не захотели они [этого], и поделились на этих и
тех. Вот [некий] князь идет, ведет людей своих на полдень, и
Орей ведет к краям морским. И тут была сушь великая и
пески многие. И пошли [они] в горы, и там осели на полвека
и, собрав прежде конницу великую, пошли в земли чужие.
И там воины встали на пути их и принуждали их сражаться
и были разбиты. И так [они] шли дальше и увидели земли
теплые и пренебрегли ими, потому как многие чужие племе-
на там сидели, и пошли дальше.

И вот, Боги вели их, как людей своих. И двинулись
они к горам великим. И там, сражаясь с врагами, шли
дальше.

А на сей раз надобно [нам] вспомнить о том и идти
за своими, как и Отцы наши, очиститься молитвою, омове-
нием, и мыться, молитвы творя с чистою душою своею и
телом, как Сварог установил это омовение и Купалещ о
том указывает. И не смеем [мы] этим-то пренебречь и моем
себе тело, и умываем души свои чистою водою живою.

И вот идем [мы] трудиться всякий день, молитвы тво-
ря, и суру пьем ту, как и в прежние времена [мы] имели
[то]. И ее пять раз пьем в день и восхваляем Богов наших о
радости этой, когда [она] осуруется. Молоко наше, для про-
питания нашего и прокорма, идет к нам от коров, и тем
[мы] живем. И травы злачные — варим их в молоке, и так
едим каждый часть свою и идем [трудиться].

ТО РЕКУ ТЕ, СОНЕ МОЄ, ЯКО ВРЕМЯНО НІЄ ОСТРАЦІЄНО, НІЖЕ ІЄ ВІКШІЄ
ПРЕДОІ НОІ. І ТАМО ЗРІАЦІЄХОМЬ ПРАЩУРЕ СВОЄ І МАТЕРЄ, ІЖЕ РІАХОУТЕ
ДО СВРЗЄ І ТАМО СТАДЕ СВА ПОПАСУТЕ ІМОУТЕ І ВІКНОІ СВА ВІКНОУТЕ, І
ЖОІВОТ ІМІАЦІУТЕ, ЯКОЖДЕ НАШЬ. ТАМО НІЄСТЕ ІЄГУНШТЕ, НІ ЄЛАНЬШТЕ,
НІЖІЄ ПРАВЕ КНЄЖІТЕ ІМА. І ТА ПРАВЕ [ІЄ] ІСТІА, ЯКО НАВЕ [ІЄ]
СОВІЄЦІЕНІА, НІЖЕ ЯВЕ ДАНА І ПРЕБЕНДЕ О ВІКВ ВІККОІ О СВЕНТУВІДНУ.

І СЕ ЗАРЕБОГ ІДІЄ КРАЄ ТІЄ І РІЄЩЕШЕТЬ О ПРАЩУРІЄ НАШІА, ЯКО
ЖІВІЄХОМЬ О ЗЕМІЄ І ЯКО СТРАЖДІЄХОМЬ, ІЖДЕ СЕ БОТЕ, ІЗЖДЕ ІМІАХОМЬ
ЗОІ МНОГІА. І ТАМО ЗЛОІ НІ ІМІАЦІУТЬ, І ТРАВІЄ ЗЕЛЕНІА СТРЕЩОУТЕ
ІМА. І СТРЕЩЕШУТЬ ШІЄСТЕ СВЕ О ВОЛІЄ БОЖЬСТЕ І ЦАСТІЄ ЛУДЕ ТІЄХ.

І ТАКО ІМІАХОМЬ ЗРІАТЕ СТЕНПОІ РАІАІСТЕ О СВРЗЄ, ЯКО СОНІА ІЄ. І ТА
СОІНЄ ІДЕШЕТЬ О БГА СВРАОГОУ. І ВЛЕС ІДЕ ПРАВЕНТЕ СТАДЕ ІЄХ, І
ТЕЦІАШУТЬ НА ЗЛАЦЕ І ВОДЕ ЖІВІЄ. І НІКОІЄ ІЄ ОДЕРЕНЬ О КРАІЄ ТОЄМ
І РАБЕ ІНЄ НЕ ІСТЕ ТАМО, І ЖЕРТЬВОІ ІНІА, ЯКОЖДЕ ХЛІБОІ, НЕ ІМІАЄ, І
СЕ ВОІНОГРОЗЄ І МЄД, І ЗРНО ДАЄ ДО МОЛЕБЬ ТІЄХ.

І ТАКО І РІЄЩЕХОМЬ СЛАВУ БЗЕМЬ, ЯКОВІЄ СОУТЕ ОЦЕ НАШЕ І ІСЬМЕ
СОІНОІ ІЄХ. І ДОСТОЄХОМЬ БЕНДЕТЕ О ЦІСТОТЕ ТІЄЛЕСНКА І ДУШІЄ НАШІЄ,
ЯКВА НІКОЛЕ НЕ УМІРАЄТЬ. І НЕ ЗАОУМІРАЄТЬ ЗА ЦАСЄ СМРТЕ ТІЄЛЕС
НАШІЄХ. І ПАДЕЩЕМУ О ПОЛІЄ ПРЕ ПЕРОУНІЦІА ДАЄ ВОДОУ ЖІВОУ ОПОІТЕ.
І ОПЬШЕТЬ НУ, ІДЕ ДО СВРЗЄ НА КОМОНІЄ БІЛІЄ. І ТАМО ПЕРУНЬКО ІЄ
ВСТРІЄШЕТЬ І ВЕНДЕ ДО БЛАГЕ СВЕ ЩЕРТОЗОІЦНУ. І ТАМО ПРЕБЕНДЕТЬ О
ЦАС ОНЄ І ДОСТАЩЕТЬ ТІЄЛЕСО НОВО, І ТАКО ЖІВІЄТЕ ІМАЄ О РАДОЦЕ ТЕ
СЕ ПРІСНІЄ І ДО ВІККОІ ВІКК, ПРО НОІ МОЛЕБЕ ТВРІАЦЕ.

Доцїєчка 27 (с. 208)

1. ...ІТВА ІНІА ДО ПОЛНОЦІЄ ... АБ... ГОДІ...
2. ... ЖІТВА ІН... ... АЛДОРЪХОВА НІКТОЖЕ ІДІАІ ... К
3. ...О. О НАСТУПОІЦНУ ІЄ К ОНЄ РОТУ..НУФА ІЄ, БО У РЪХУ..Т.

То реку тебе, сыне мой, что время не потеряно, но веч-
но впереди нас. И там увидим Пращуров своих и Матерей,
которые трудятся во Сварге и там стада свои пасут и жни-
вье свое жнут, и жизнь имеют такую же, как и наша. Там
нет ни Егунцев, ни Эланцев, но Правь княжит ими. И та
Правь истинна, потому как Навь стянута [вниз], но Явь дана
и пребудет во веки веков у Святовида.

И вот Заребог идет краем тем и речет пращурам
нашим, как живем [мы] на земле и как страдаем там, где
[мы] есть, и где много зол [у нас]. А там зол нет [у них], и
травы зеленые шелестят им. И шелестят шелестом своим
о Воле Божьей и счастии людей тех.

И так увидим [мы] степи райские во Сварге, каковая
синяя есть. И та синь идет от Бога Сварога. И Влес идет
править стада их, и идут [они] на злаки и воду живую. И
никто не закабален в крае том, и рабов [никаких] других нет
там, и жертв иных, нежели хлеб, нет, и вот виноград и мёд,
и зерно дают на молебствиях тех.

И так и речем [мы] славу Богам, каковые суть Отцы
наши, и мы — сыны Их. И следует [нам] быть во чистоте
телесной и души нашей, которая никогда не умирает. И
не умрет во время смерти телес наших. И падшему на
поле битвы Перуница дает воды живой испить. И изопь-
ет [он] ее, [и] пойдет во Сваргу на коне белом. И там
Перунько его встречает и ведет во благой свой чертог. И
там пребудет [он] во время то и получит тело новое, и так
жить ему в радостях тех всех присно и во веки веков, за
нас молитвы творя.

Доцїєчка 27 (с. 208)

1. ...ІТВА другие к полночи ... чтобы... Годь ...
2. ... жизнь др... ... Алдореховы же никто [не] пошли... К
3. ...О. О наступающей ІЄ К ОНЄ роту..НУФА ІЄ, ведь у вождя ..Т.

4. €..MIAKOM PЪЦЕШ..T.X..OIAР, HAKOBOI HA ΓOΔЬ IΔЬ...

5. І БОЛІВІ ЗРЕНІА ІЖЕ УБІВ ЗОІНА КЕРМЕНЬХА, А ОТПКА ГУЛАРЬХА
РАНІВ ІА ... ОІ...

6. ..ΛΔΟΡΨΧΥ ΔΑΗΕ ΔΙΑΧΟΜ ΟΔ ΤΟ..... ..Α ΙΜΙΛΧΟΜ ΔΑΗΛΨΕΤ... ΔΒΑ
ΣΤΟΙ ΤΟ....

7. ...ЩАЗ КРМЕНРЕХУ ІДЄ ГОДЬ ДО ПОЛУНОЦЬ А ПРИДЄ НА НОІ А ПОРОБІ ..А НЕ
БРИЩЕ, А ОTRКЪВА ІМАХОМ ТЕНЖЕТЕ. ТО БО ЗНАІА ТВЪРІАІ, А ТА .... РУСЕ
ПАДЄ, А ВРЪЄ СТВАША НА НОІ ВЛАЦЕВОІ, А ТО ТРВАША ЗЕН .....Ъ ІАТОІ, А
ЗЪТРЕХОМ ЗЕН, А ОТЬРЮКВА СТА ЩАЗЄ ОTRЧЕХ.. ...АЗЕНЩЕ РУСЕ ВОЛЬНОІ А
ЖІВЕХОМ ТАК.....ІБВА РУСОІ ВОЗПРІАЩЕ О ВЕР... .....ЖА ГОДЬ ТУ І ...

8. ...Є БОТЕ ОГРЖИХУ ЗЕМЕ РУСЬКОЛАНЕ А ОБОЦАХУ Н... ..... МНОЗИА, А
ТО ТЄЦАША ОЦЕ ДО ЛЬСОІ У ВРОЗЕНЦЕ А УРАЗ... ..... НА ГОДЬ ВСЄН
СОІЛОІ І РОСТРЩЄТЕ М. БІАЦ...

9. ..ВА ІСТА БІЛША ЗА ЦІС КОНОРЬХУ, Ї КОІ ДВА ІЗЦІ, АЛДОРЬХ А ПРАПРАВ.ЦЕ ГОТОРЬХ. СЕ БО ІСЬ ПРАДО ІЕРМЕНЬХУ... ..ІАК ..П..

10. ...ѣща ..а.. по тѣ (отрывок очень попорчен) ..аѣь окарѣща а отѣ..

11. .01 ЛІАТОІ БІАЦІ ТАМО ГОДЄ КЕРМЕНРЪХЄ А СЕ ЗЛОБІАЦІОІ НА НОІ. А ТУ БІАША УБОРЦЄ ВІКА, А ГОДЄ БІА ПОТЪНІАНА А ОДТРЦНА ΔΟ ΔΟИЦЄ А ΔΟИЄ. А КЕРМЕНРЕХ ПІАІ ВІНА ЛУБОІ БРАТРЕСТЕ ПО ЗЕ ВОІАВЕНДЄ НАШОІ, А ТАКО СЕ УБО РЖЕЦКЕТІ СІА, БІА ЖІВУТ НОВ...

12. ..ЄН ЦАЅЄ КОЛІЄБВА ГОДЬ ІДЄ НА НОІ ЗЄ КІРМЕНРЕХ, ЗО ЄГУНШТЄ, А ТАКО ЗЄ ПІДОРЖЄ ОНА, А ЗМЄ ІМІАХОМ ДВА ВРАЗИ НА ДВА КОНЦІА ЗЕМЄ НАШІА. А ТА БОЛОРЕВ (СТА) ПРЄДО ТРУДОІ ВІКЄ. ОТО ТУ МАТОІРЬ СВА ЛЄТШІА РЄЦЄ МО, ІАКО ЗМЄІА ПАДНУТЄ НА ЄГУНШТІА О ПЄРВЕ А РОСТРЕЦІТЕ НУ, А ЗЄН ПОВРАТІТЕ ЗЄ НА ГОДЬ. ТАМ БО УВРЖІ ЗОІНЄ КІРМЕНРЕХЄ А ЗАМЄРТВЄ ОЦІА. А ТУ ГУРАІК

13. ΔΡΥΓ ΗΑΨ ΤΑΚΟ ΠΙΑΙ ΚΡΟΒΕ Α ΒΗΘΙ Α ΠΟΔΛΕ ΤΑΗ ΖΑ ΕΔΙΝΟ
ΛΗΤΟ ΨΕΔ ΜΚΨΕΜ ΗΑ ΗΘΙ. Α ΤΟ ΚΡΑΤΨ ΒΟΛΟΡΕΒ ΞΕΚ ΟΙΨΔΕΗΕΤΙ

4. € должны [мы] сказать .т.х боляр, которые на Годь шли...

5. и бояр Сегеня, который убил сына Германреха, а отрока
Гулареха ранил и ... 01 ...

6. ...лдореху дань [мы] давали с того..... ..и должны [были] давать двести Т0....

7. ... время Ерменреха шла Годь на полночь и пришли на нас и поработили, ..а не брали, а кабалу [мы] должны были тянуть. То ведь дурное творилось, и те .... Русь пала, а враги стали нами властвовать, и это длилось .....ъ лет, и зЪтрехом џен, и кабала стала временем отрух... ..аџенцџ Русы вольными и живем так ..... когда Русы восприяли о[т] вер... .....жа Годь ту и ...

8. €... БОТЕ угрожали земле Русколани и **ОВОЩАХУ** Н... ..... многие.
И ведь понеслись отцы к лесу у Воронженца и ударили...
..... по Годи всею силою и разметали их. **БЯЩ**...

9. ..**ва** настоящая была во время Конореха, с которым двое вышли, Алдорех и праправнук Готорех. Вот ведь прадед Ерменреху... .. как ..**П**..

10. ..ѣща..а.. по тѣ..ады окарьѣща а отб...

11. ...и годы была там Годь Ерменреха и [они] злобились на нас. И тут была борьба великая, и Годь была потеснена и отброшена до Донца и Дона. И Ерменрех пил вина любви братской с воеводами нашими, и так поистине говорится, [что] настала жизнь нов...

12. ..«н время, когда Годь пошли на нас с Ерменрехом, с Егунцами, и так вот поддержал их, и имели [мы] двух врагов на двух концах земли нашей. И тогда Болорев [стоял] перед трудами великими. Вот тут Мать Всех летевшая говорит ему, что [им] следует пасть на Егунцев сначала и разбить их, и поворотиться вот на Годь. Там-то поразил [он] сына Ерменреха и умертвил отца [его]. И тут Гураик,

13. „друг“ наш, так пил кровь и вино, а вместе с тем в один год пошел с мечом на нас. И на тот раз Болорев рек изгнать

ГОДѢ. А ТАКО УДѢН ОДРЦЕНЕ С ТО. А ІМЯХОМ ФѢ СВА ТА УРОЩЕНТЕ
ДОБРО СТЕНТЕ ДО ГЛАВЕ СВА, ЯКОХОМ НА ТОІ СТА БОРИА ДО ЖИВІАТ
НАШЕХ. ЖЕЛЕЗВА ОЦЕ НАШЕХ, ЯКО КОЛО А КОМОНІА, ЄСТА СОІА НАША.
ТО БО ДІАХОМ СТА ІНѢМА, ЯКО СТА ГЛУТ... (сколото)

Дощечка 28 (с. 220)

СѢ ВРАНѢ НАШІЕ ОТЕ ІНѢМО ЯХОМЪ. ОВРАТЕЦЕ ОЗАДѢ І СѢ ВРЬАЩЕТЬ. І СѢ
ГРАДѢ НАШІЕ О ТЯГОТЕ СВЕ О СЕЩЕ СѢ. І СѢ РІЕКОШЫМО КОНЕНЪ
БРАВЕЛЕНЪ ОДЕРЖАТЕ СѢ О ПОМОЩѢ ГРА ГРАВІЕ І ДЕРЖЕШЕТЕ ВОЕ
СВОЕ, ДА СѢ ХРАНИШУТЬ ОНОІ СОІУ РУСЕ О ІКІНІИ ГРЗУ ВРІЕМ.

І ТАКВЕ І СѢ.

І СѢ Б ТО ЖМОІДІЕ РІЕКЦІА НАМО О ГОДІЕ, ЯКА ІМАЕ ДЕТЕРЕХА А ІДѢ ДО
ПОЛУНОЦЕ, І ТАМО У ЖМОІДІЕ ОВРАТЕ СѢ ДО ПОЛУДЕНІЕ. І СѢ ІДЕТЬ НА
РОМЕ І ТАМО СѢ ПЕРІАЩЕТЬ ЛГОІ І ВОЕ ІНОІ, І БЕРЕ РУГУ ВІКУ ОДѢ ОНОІ.
І СѢ ВТРЪЖЕТЬ ДО ЗЕМЕ ОНОІА. І СѢ ДЕТЕРЕХ УБІЕНЪ БІАЩЕ ОДО КРЕХІМОУ.
СѢ БО ГОДѢ ТАІА БЗЕМ ПРОТІВЕНІА І ТОІ СЕНЬ ІЗПЛЕВАШУТЬ ІЕ.

СѢ ГРАІЕ НАШІЕ СОУТЕ СІРЕ, І СТАРЦЕ РОДЦЕ НАШІЕ НЕ ІЗБІАЩУТЬ ІНІА
О СЕБѢ, АБОІ ТЕ ІХЕВА ПРАВІТЕ. СѢ, ІДІАХОМЪ І ДО НЕ, І ДОСТОІТЬ ІЕМА
РІЕКЦІЕШЕТЕ О ТОІА І ПОТРЦЕТЕ НА ВНЕЗАПО[У] УТРУЖДОУ. І СѢ ТРУЖ-
ДІАЩЕХОМЪ О ТОІА І СІКЗЕ ЛІУОТА.

БІЕ КРОІДІЕМА МАТР СВА СІВА І ВРЕЩЕТЬ НАМО О ТРУДЬНІЕМ ЦАСУ СУШЬ-
НОІ І МОРУ ГОВІАД. І СѢ ВІЕХОМЪ, ЯКОЖДЕ РЦЕНА ЄСѢ ОД ПРАОЦЕ, ЯКО
КІЕЦІОІ ПОМОЖІА ІМА, І СѢ БО ІДОЦІА ДО НЕ. І ТАКО БОІШІА СТА ЛЕТОІ
ОУПОМОЖЕНОІ ОТ ІХ, І ТАКОЖДЕ О ОІМОІ, СѢ БОТЬ ІЕРОУ, І СЪМЕ РОДІЦЕ.
І СѢ РОДЪ РОЗАНИЦ ІМІЕ НОІ ДО СРЕДЬЦЕ ОЦЦЕ І ОХРАНИЕ НОІ ОДѢ ВРЗЕ.

СѢ БЪ ТО ВРГОХОМЪ НОІНІЕ. І СѢ [азъ] МОЛІХЪ БЗЕ О ЗАСТУПНЕНЕ НАШІЕ.
І ТО ВЕНДЕШЕТЬ ТАКО, ЯСНА БО ІЕ ПРО НОІ. І СѢ ВЕНДЕШЕТЬ ОЦЕ НАШІЕ

Годь. И так совершили с тем. И надо [нам было], что всё то
урочное добро стянуть к славе своей, потому как на том сто-
ит борьба за животы наши. Железо Отцов наших, как [и]
колесо и кони, есть сила наша. То ведь давали [мы с вами]
другим, когда настал голод...

Дощечка 28

Вот, раны наши от других [мы] получили. Обернитесь
назад и разите [врагов]. И вот города наши в тяготе всей во
[время] сечи этой. Вот говорим [мы] князю Бравеленю одо-
леть с помощью героев и удержать воинов своих, чтобы вот
хранили те силу Руси, как единую грозу врагам.

И таково и вот [они и сделали].

И вот Жмыдь сказала нам о Годи, которая, имея Дете-
реха, и пошла к полуночи, и там у Жмыди повернулась на
полдень. И вот идут [они] на Ромеев и там воюют с легионе-
рами и воинами другими, берут выкуп великий от них. И вот
вторгаются в земли их. И вот, Детерих убит был Крехимом.
Вот ведь, Годь эта противна Богам, и Те выплевывают ее.

Вот, герои наши убоги, и Старшие Родичи наши не
избирают других из своей среды, чтобы те ими управляли.
Вот, идем и к ним, и следует им рассказать о тех и попра-
вить неожиданное затруднение. И постарались [мы] о них и
[их] слезах лютых.

Бьет крыльями Матерь Всех Слава и речет нам о труд-
ном часе засухи и мора говяд. И вот знаем — как речено
Праотцами — как Кельцы помогли им, и вот ведь, пошли к
ним. И так сто лет они им помогали, и также Ылмы, то есть
Илеры, и [мы с ними] есьмы родичи. И вот, Род Рожаниц
держит нас у Сердца Отчего и охранит нас от врагов.

Вот ведь, это отвергли [мы] ныне. И [я] молил Бо-
гов, чтобы [Они] заступились за нас. И это будет так,
ясно ведь [это] для нас. И вот, вели [Они] Отцов наших

СКЪРЪЗЪ ГОРОІ І СТЕНПЕ, МИМО ГОДИЕ. І СЕ ДОНОУ ПІІЦЕ. ІМІАХОМЪ ТУ РІЕКОУ НАШУ, ІАКОЖДЕ ВРЪХОМЪ КРВЕ НАШУ ДО ЗЕМЕ. І ТА ІЕ РУСЬКА ЗЕМЕ, І БУДЕ РУСЬКА.

СЕ БО РУСИЦЕ, [МОІ] ІМІАХОМЪ ПОТРГУ СВРЖЕЩЕСЬКОУ О НОІ. І СЕ ТВРІАХОМЪ ТРУД НАШЪ О ЖІІДЬБІ. І СЕ ЖМОІДЬ РЕЩЕТЬ НАМО, ІАКО ПШЕДЕ О ДОМОЦІЕ НАШІЕ І ПОДРЖЕ НОІ ПРОТІ ВЕРЗІЕМ НАШІЕМ. КОРЕНСТЕ БО НЕ ІМІАХЪ НИКОІА. ТО РЕЩЕШЕТЕ НА ВОІ. І ТО АЗ РІЕХ: «ПОМОЖАШЕТЕ О БОРБУ РУСЬКОУ СОУПРОТВІЕ ВРІЕМ МОЕМ А ВАШІЕМ».

І СЕ ЗА ТРОУДЕНЬ ЦАС НАШЪ НЕ ВРЖІХОМЪ О НОІ, А ІДЕМО ОУМАРАТЕ ЗА РОДЪ НАШЪ. І СЕ ОГЪ ДЕН ІАМА ЖЕРЕТЬ ОУБИЕНЕ. І СЕ ВРАНІЕ ІАДЬШУТЬ ОЦЕСОІ ІЕХ. І СЕ ТРВА РАСТНЕТЬ СКРЕЗЪ ЦЕЛЕПЕНЬ Н. І ТО ЗРІАТЕ НЕ МОЖАХОМЪ, ІАКО ОТРАТІХОМЪ ДОГРОІ І ЗЕМОІ І СОІЛОУ НАШУ, І НЕБОЖДЕ БЕНДІХОМЪ ОДЕРЕНЬ ВЗЕНТЕ ДО РАЛОІ ІЕ, ІАКОЖДЕ КОМОНІЕ ТЕНГНЕТЕ О ОРІУ ІЕХ І ЖНОУ ІЕХ ВІЕНЕТЕ, ДА ІАДУТЬ ХЛБ НАШЪ І ІАДЬМО ЗЕМЕ.

І ТО НЕ МОЖАЩЕТЬ СЕН ІЕВЕТЕ ДО МОІСЕЛЬ НАШІЕ. І КРКЦІЕ НАШІЕ НЕ ІМІАХОМ ДОЛІТІ ДО КМЕТЕ. І СЕ БЗЕ НАШІЕ ДОІАЩУТЬ ВРЗЕ НАШІЕ І СЛОМЕТЕ ХРБТОІ ІЕХ, ІАКО ДЗЕРЗЕТЬНЕ ІМОУТЬ НАС ВЗЕЦЕ НАШІЕ І ВЛАЩЕТЕ ЖЕНОІ І ДІЕТЕ НАШІЕ ДО ТРІЦІЕ І ТАМО ЛЕНШЕТЕ ЄЛАНІЕ І ГРЦІЕМ ЗА ОБРАЖЕ СРБРНІЕ А ЗЛАТІЕ.

СЕ ВРІЕМ РІЕЦІХОМЪ: «ОЗМЕНДЖЕТЕ СЕН, ІАКОЖДЕ ТМА ПО СУРІЕ. І СЕ ПАРУНЕ ОУТЦІЕ НА ВОІ І РОЗТРЦЕЩЕТЬ ВОІ ІАКО ОВЧОІ. І КРАТО ТОІ ОТРЕМТЕЩУТЬ І [ВАШЕ] ВОІЕ СВРЬГОІ ОУБОІАЩУТЬ СЕ». І СЕ Б ТО ІЕСЕ ЗНАМЕ, ІАКОЖДЕ У НІЕПРОІ ПРОКВЕНТЕ ЛОЗІЦЕ В ЗІМІЕ. І СЕ КОУПАЛ[О] ОУКАЖАЩЕТЬ ПРО НОІ ЗНАМЕ О ВЕНТЕЗЕ НА ВРІЕ, І ТО ІМІАХОМЪ ТВАРЕТЕ.

СЕ Б ТО МАРЬ ІДЕ НА НЕ І МОР. СЕ ДВІЕ ТОІ ОЕМЩУТЬ СОІЛОІ ІЕХ І ОМЕЩУТЬ ІЕ ПОД МЕЦІЕ НАШЕ. І СЕ МОЦІ МЕЦІЕ ОМЕЖАЕТЬ Н. СЕ, МЕЖДА ДІЕІАЩЕТЬ НОІ. І МЕЖДА ТА ІЕСЕ ПІІІА КРВЕ, І ТО ПРЕНСТЕНПЕТЕ НЕ ДОСТОІТЕ О ІЕХ, КОІІЖДО НОІ.

через горы и степи, несмотря на Годь. И вот, [из] Дона [они] попили. И та река наша, потому как пролили [мы] кровь нашу наземь. И та — Русская земля, и будет Русской.

Вот ведь, Русичи, имеем [мы] заботу (?) Сварженскую о нас. И творим наш жизненный труд. И вот Жмыдь говорит нам, что придет на помощь нам и поддержит нас против врагов наших. Корысти ведь [им] нет никакой. Это [они] сказали вам. И это я [им] сказал: „Помогайте в борьбе русской против врагов моих и ваших“.

И вот, в трудное время наше не обращаем [мы] на себя внимания, а идем умирать за Род наш. И вот, в тот день Яма примет в жертву убитых. И вот, вороны съедят глаза их. И вот, трава прорастет сквозь черепа их. И то видеть [мы] не сможем, чтобы потеряли [мы] добро и земли, и силу нашу, и неужели будем как рабы взяты к плугам их, чтобы [как] коням тянуть на пашне их и жатву их жать, чтобы [они] ели хлеб наш, и [мы] ели землю.

И это не может появиться в мыслях наших. И шеи наши не надобно [нам] клонить к земле. И вот, Боги наши клонят врагов наших и сломят им хребты их, потому как дерзко берут нас[, чтобы] взять наше и влачат жен наших и детей наших на торжища, и там оставляют Эллинам и Грекам за картинки серебряные и золотые.

Вот, врагам говорим: „Уменьшитесь [вы], как тьма после [восхода] Сури. И вот, Паруна набросится на вас и раскидает вас как овец. И край тот заберут, и [ваши] воины Сварги устроятся“. И вот, то знамение [нам], что у Непры расцвели лозы зимой. И вот, Купало показывает нам знамение о победе над врагами, и это [нам] надобно делать.

И вот, Марь идет на них и Мор. Вот, двое те заберут силы их и станут метать их под мечи наши. И вот, мощь мечей отмежует их. Вот, межа разделяет нас. И межа та полна крови, и это преступить не следует им, разве же нам.

І ТАКЬВЕ І СЕ БОРОВЛЕНЬ РЕЩЕ, ЯКОЖДЕ СЪМІЕХОМЪ ХОДЯЩЕТЕ ДО НЕ.
І ТО ЗНАМЕ НАМО РЕЩЕТЬ, ЯКОЖДЕ ВЕНТЕЗЕТЕ ІМІАХОМЪ, ЯКО СЪМЕ
ВЕНДЕ. І СЕ ВЕНДЕ ОУСІЕДЕШУТЬ НА ЗЕМІЕ, ІДІЕЖДЕ СУНЕ — СУРЬ СПІАЩЕТЕ
В НОЦЕ НА ЗЛАТІЕМ ЛОЖІЕ ІМАТЬ. І ТАМО ІЕХ ЗЕМЕ ЄСЄ. СЕ СВРОГ ОЦЕ
РЕЩЕШЕТЬ О ТОІА, І ТАКОЖДЕ БРАТАРІЕ НАШІЕ СОУТЕ О ТОІЕ КРАЄ, І
РІЕЩЕХОМЪ О ОНОІ, ЯКОЖДЕ ПРІТЕЩАШУТЬ ДО НОІ ЗА ЦАС ЗОІМЕНЬ І
ПОДРЖИТЬ НОІ. І СЕ СОІА БОЗЬКА ПРЕНДЕ ДО НОІ І ТА НОІ УДЕРЖАЩЕТЬ
ДО КОНЦЕ. А СЕ ВЕНДЕ — І ДО НЬ ІДІАХОМЪ ПОМОЩЕЦЕ МОЛІТЕ — І НЕ
ІМІЕТЕ, ЯКОЖДЕ ВСАК ЛУДА ДОСТІТЬ СЕН ХРАНЕТЕ САМО.

Доцїєчка 29 (с. 220)

СЕ Б ТО Т РЩЕХОМЪ ОБ ОНІЕ ОІЕГДОІ, І ДА ІДЕ СІАВО НАШІЕ О ПРАВАІЕ, І
ТАКВО *(неразборчиво — О.Т.)* ОБРІЕЩЕХОМЪ ПРВАУ. І СЕ РЩЕХОМЪ ОД
СТАРІЕ СЛОВЕЗОІ, ЯКОВОІ ІСТЕЩІА ОД ОЦЕ НАШІЕ, ІЖЬВО БІАЩЕ СОІЛНЄ. І
ТО ІМІАХОМЪ ВРЖЕЩЕТЕ СЕ ДО БРАЗДОІ ІЕХ І ТАКО ПОТРАЩЕТЕ ДО ОНЄ.

СЕ БО АСКЛА ІДЕ СО ВРІАЗЕ СВЕ ДЕ НОІ. І СЕ АСКЛА ІЕ ВРГ НАШО. СЕ РЦЕ
НАМО, ЯКО ІДЕ О ЗАХЦЬ НАШІЕ І ЛЖЕ, ЯКОЖДЕ ІЕСЕ ВРГ ДО СЕТЕ, ЯКО
ГРЬЕК. І СЕ АСКЛА ІЕСЕ ВРІАГ, ОРУЖДЕНЬ ПРО ГОСТІЕ ІЕЛАНСТІЕ ХРІАНТЕ, І
ІДЕЖДЕ ІДІАЩІ СУТЕ ДО НЕПРІА РІЕЦЕ. І СЕ АСКЛА ПРІАЩЕ ДО НОІ СО
КНУДІЕМ О ДВА СЕТ ІАТОІ ПО АЛДОРІЕХУ І ХОЦЕШЕТЬ ПРВЕТЕ НОІ. І СЕ
ДІРОС ЕЛАНЕСТЬ ОРЦЕ СМІЕРЕ О СЪВА І СЕ НАС ТЖ СЕ ПРЕЖДІЕ ОВЕ. І СЕ
АСКЛА ОВРАЖДЕ ТЕ ДІРОСА І ІЕСЕ ОНЬ ІЕДЕНЬ НА МІСТО ТО. І ТАКОЖДЕ Є
ВРГ НАШЬ, І НЕ ХОЦАЕХОМЪ ІЕ ЯКОЖДЕ ВРГА.

СТАРЕ РЕЩЕНЕ ПОВІАДОУТЬ НОІ, ЯКОЖДЕ ПРІДЬЩА НА РУСІЕ ІНЬ АСКЛА,
І ЯКО БЕНДЬЩЕ ТРІЕ АСКЛАІ ВРЗІ. І ТОІЕ ВРІАЗІ СЕБЕ ЖРІАХОУТЬ І НЕ
СОУТЕ НАШІЕ, НІЖДЕ ЦІЗОІ КНЗІЕ, ЯКОВОІ НЕ СОУТЕ КНЗЕ, НІЖДЕ ВОЄ
ПРОСТІЕ І СОІЛОУ ПОХОІЦЕ ВЛАДСТВЕ ОБ ОВОІА.

І СЕ ЄРЕК ІДЬЕ.

И так вот Боровлень сказал, что [нам] следует пойти на них. Это знамение нам речет, что побеждать должны [мы], потому как [мы] есьмы Венды. И вот, Венды уселись на земле, где Суне — Суре в ночи на золотом ложе спит. И там их земля есть. Вот Сварог-Отец речет о них, и также братья [они] суть наши в том крае, и говорим о них, что прибегут к нам в час зимний и поддержат нас. И се, Сила Божеская придет к нам и она нас удержит до конца. А се Венды — и к ним пойдем помощи просить — и не иметь, потому как всякому народу надлежит себя охранять самому.

Доцїєчка 29

Вот ведь, рекли [мы] об этом некогда, и да идет слово наше к Правде, и таково (...) обрели [мы] Правду. И вот речем [мы] исстари слова, которые ведь истекли [из уст] Отцов наших, которые были сильны. И надобно [нам] [при]вергнуться к браздам их и так угодить Им.

Ведь Асколд идет с варягами своими на нас. И се, Асколд — враг наш. Вот, говорит нам, что пришел по желанию нашему, и лжет, потому как [он] есть враг поистине, как Грек. И вот, Асколд есть варяг, вооруженный для того, чтобы гостей еланских охранять, там, где [они] ходят до Непры реки. И вот, Асколд пришел к нам с Кнудом через двести лет после Алдореха и хочет править нами. А вот Дирос Эланец говорил „смирный“ о себе, а вот нас давил вот прежде тех. И вот, Асколд одолел того Дироса и есть он [теперь] один на место то. И так ведь [он] — враг наш, и не хотим его как врага.

Старые речения рассказывают нам, как приходил на Русов другой Асколд, и как будут три Асколда-врага. И те варяги [ради] себя приносят жертвы и не суть наши, но чужих князей, которые не суть князи, но воины простые и силой похитили владычество над теми.

И вот, Эрек идет.

І СПОМОЇНЬЕМО, ІАКОЖДЕ РОМЄСТЕ ОРЛІ (неразборчиво – О.Т.) ПОРАЖАЄНЄ
БІАЦІ ОД ДІЄДОІ НАШІЄ НА УСТІУ ДАНАІКВОУ. І СЕ ТРІАНЬ НАЛІКЗЄ НА
ДУЛЕНБЄ. І СЕ ДІЄДОВЄ НАШІА ІДОЦІА НА ЛІГОІ ОНІЄ І РОЗТРЦІЦІА ІЄХ.
І ТО БЕНЬЦІЄ О ТРІЄ СТА ЛЕТЕ ДО НАШІЄ ДОБА, І СІЄ ІМІАХОМЬ ДРЖЕТЕ
О ПАМЄНТЕ.

І СЕ НЕ ДАІАХОМЬ СЕ ДО ЄРЕКУ, ІАКО СЬМЕ НЕ ДАХОМЬ І ПРЕЖДОІ ІНІЄМ.
ІМІАХОМЬ КНЄЗОІ СВЕ А РУГУ ІЄМ ДАХОМЬ А ДАЦІЄХОМЬ ДО КОНЦІЄ. НІ
РОМЕ, НІ ЄЛАНШТІЄ НЕ ВЛАДНЄЦІЄТЕ НОІ. І ТАКОЖДЕ ПРЕБЄНДІЄХОМЬ.

І СЕ ДУЛЕНБІЄ РІЄЦІАШУТЕ О НОІ, ІАКОЖДЕ СЬМЕ БРАТАРІЄ О ОВЕ. І ТО
ІЄСЄ ІСТЬЦІА ПРАВДА, ІАКОЖДЕ ТЄЦІАШУТЬ ОНОІ ОДО ІЄДИНА КОРЕНЦЄ,
ІАКОЖДЕ І СЬМЕ. І СЕ ВСПОМОЇНЬЕМО, ІАКОЖДЕ ТРОІАНЬ БІА ОДО ДІЄДОІ
НАШІЄ РОЗТРЦІЕНЬ, І ЛЕГОІ ІЄ ОДЄРЕНЄ БРІАТЕ БІАЦІЄ ДО ПОЛЬ НАШІЄХ І
ТАМО ТРУЖДЕЦІЄ СЕ ПРО НОІ ДЄСЄНТЕ ЛІАТОІ І ОПУЦІЕНЄ ЄСЄ ОД НОІ.

І СЕ РОМІЄ РЕКОЦІУТЬ, ІАКО СЬМЕ ВРВОІ. І СЕ ГРЬЦІЄ РІЄКОТА ОБАПОЛОІ, ІАКО
СЬМЕ ВРВОІ. І ТО ІМІАЦІУТЬ ОДВА ХІСЕНТЬ І ОБАДВІЄ ЖАДІАЦІУТЬ СЕ НА ЗЕМОІ
НАШІА. І СЕ ЗЕМЬ ІЄ, ІАКОЖДЕ ВЗЕМУ ІЄ МЄЧЄМ І КРВЄ І ТА ІЄ СЕ ЗЕМЬ.

І СЕ ТРОІАНЬ БЄЦІ ЗА ПЄНТЕ СТОІ ЛІАТОІ ДО ГОДІЄ. І ТАКОЖДЕ ДНЄСЄ
РІЦІЄХОМЬ, ІАКОЖДЕ ВОЛКА НАШІА НЕ ПРЕСТАНІЄ ДО КОНЦІЄ ЖІТЬБОВІ
НАШІЄА. І СЕ ДОСТОІХОМЬ ПРАТЕ СЕ О ЖІТЬБОВУ НАШУ МЄЦІЄМА.
СЄ РІЄЦІЄТЬ ВАМО ХОРОУГОІНЬ — СЄН ОД ОЦЄ ХОРОІГЄ.

І СЕ ЄСЄ ПРОСІЦЬ ВАШЬ О ВЗЄХЬ, ІАКОЖДЕ ДАІАЦІУТЬ ОНОІ ВАМО СОІМУ І
ВЛАДНЄЦІЦЬ НА ЗЕМЄ ВАШУ. ОКОЛІЄНОІ СЬМЕ О ВРАЗІЄХ І ПРІАЦІЄХОМЬ СЄ.
БІАЦІА ВРОЗНЄНЦ РІЄКА І ГРАДЬБА. І ТАМО ОЦЄ НАШІЄ РОЗТРЦІАШХОУ
ГОДЄ. І ТАКО СЬМЕ РОЗТРЦІАШЄХОМЬ ВРЗЄ ОВОІ. СЄ СОВЕНЬСТВОІ СВЕ
ОДІАХОМЬ І РІЦІЄХОМЬ, ІАКОЖДЕ БЄНДЄ ІНЬ ЦІАС НА НЄ.

І ТАМО МАТРЬ СВА СЛАВА ПШЄДЬ НАМ ІДЄТЬ, ІАКОЖДЕ ОГЕНЬ ДАШЄТЬ
ПРАЦУРОМ НАШІЄМ. І СЕ ЦІУРЕ НАШІЄ ВЄ СВАРЗІЄ РІАДІАЦІУТЬ СЕ О НОІ.
СЄ БО ПОІТЕРЄ ДІАІЄ МОЛІ О НОІ. І СЕ ОРЕ ЗРІАЦІЄТЬ НА СВЕ ЛІУДЬ. І СЕ

И вспомним, как римские орлы (...) поражены были
дедами нашими на устье Дунайском. И вот, Траян напал на
Дулебов. И вот, деды наши пошли на легионеров тех и рас-
кидали их. И то было за триста лет до нашего времени, и это
[нам] надобно держать в памяти.

И вот, не поддадимся Эреку, как не поддавались и
прежде другим. Есть [у нас] князи свои, и ругу [мы] им дава-
ли и будем давать до конца. Ни Ромем, ни Эланцам не вла-
дычествовать [над] нами. И так [мы и] пребудем.

И вот, Дулебы говорят, что [мы] есьмы братья им. И
то — истая правда, потому как происходят они от одного
корня, что и мы. И то вспомним, как Троянь был дедами
нашими разбит, и легионеры его в рабство взяты были на
поля наши и, [когда они] там потрудились для нас десять
лет, отпущены нами.

И вот, Роме говорят, что [мы] варвары. И вот, Греци
говорили кругом, что мы — варвары. И те, и другие-то хищ-
ничают и зарятся на землю нашу. И это земля, которую
взяли [мы] мечом и кровью, и та есть эта земля.

И вот, Троянь был за пятьсот лет до Готов. И так и
сегодня говорим, что волюшка наша не прекратится до
конца жизни нашей. И достойно [нам] биться за жизнь
нашу мечами. И это речет вам Хоругынь — се, от Отца
Хорыги.

И Он — проситель ваш перед Богами, потому как дают
Они вам силу и власть на землю вашу. Окружены [мы] вра-
гами и сражаемся. Были Воронзенец река и город. И там
Отцы наши разогнали Годь. И так [и мы] разгромим врагов
тех. Се, себячество свое отдадим и скажем, что будет другое
время [и] нам.

И там Матерь Всех Слава перед нами идет, пото-
му как огонь [Она] дала Пращурам нашим. И се, Шуры
наши во Сварге радуются о нас. Се, ведь Пытара Дия
молит [она] о нас. И се, Орей зрит на своих людей. И се,

НЕ МОЖНАЄХОМЬ ВРНЄТЕЄ ТОМОІ СВА ВРЗІЕМ. СЕ БІАЩІ В ЦАСЬ ОНЬ
ДІРОСЬ. І СЕ БІАЩІ ГЬРЕКОЛАНЕЦЬ, І ТОІ ПОСЦІЗНЄ. І ПРІДЄ НА НЕ АСКІД
І ЄРЕК. І ТО МОЛІХЬ БЗЄ ПОЗБАВНТЕ РУСЄ О ЗЛОІ ТАІА.

Дошечка 30 (с. 221)

СЕ БО ХРНІАЩЕХОМЬ ПОІТАРЕ ДІАІЄ, ІАКОЖДЕ ТОІЄ ОСОБЕНЬКЕ СТАЩЕТЬ О
МАТРІ ПРОТІКВЕ.

СЕ БО ТЕ БЕНЬЩЕ О СОВСТЕНПЛЕНІА ДО КРОІНЬ, І ТА ІАІАЩЕТЬ РЕНЦЕМОІ
ВЗДІА ДО ХЛІНБЬ. І СЕ ДАЩЕТЬ ДАЖЕ, ІАКОЖДЕ ІДЕ І НАСЦЕ ТЬ. І ТО
ІМІАХОМЬ ЖОІТЕНЬ НАШУ І ЖНІУ ВІЕНХОМЬ О СЛАВЕ ІЄ. СЕ БО ПРОТІКВЕ ІЄ
ЗЕМЄ НАШІА, І ТУ ХРНІХОМЬ, ІАКОЖДЕ ОЦОІ НАШІЄ.

І СЕ ПОВІЕНЦЕХОМЬ СВАРЗЄ І ЗЕМІЄ. І ПРАВИХОМЬ СВАДІЄБЬ О ТОІ,
ІАКО ЖДЕХОМЬ. СЕ ТВАРИЦЬ ІЄ СВАРЕЖЬ І ПРОТІКВЕ ІЄ ЖЕНА ІЄ. І СЕ
ПРАЗДЕНСТОІ ІМІАХОМЬ ДІЄІАТЕ, ІАКОЖДЕ О МУЖЕ І ЖЕНІЄ. І СЬМЕ ДЦЕ
ІЄ. І ТАКО РЕЦІЕХОМЬ: «БЕНДЕЩЕТЕ ТЕ ЗАРАВІЄ БОІТЕ ІА ЦІСТЕНЄ І ІМАТЕ
ДЕТОІ МНОГА. І СЕ БО УХВАЛЦЕ ТЕ СЕ!»

І ТАКО ЗРІА ТЕ ДО ВОД, БОУДЕ ВЕЛІПЛОДЬНІА І СЕ ДАІАЦЕ ТЕ МЕНЖЕО СВЕ
ПІТАРЕ. І ДА ОБЕНЦІТЕ ТВІЕМ, БУДІКШЕ ПЛІНІА ПЛІДІЄ І ОВОЦЬ І ЗРНОІ. І
СЕ РАДІЕХОМЬ О ТОІ, І ОГУРАЗДЬ ІАЩЕТЬ ТІЄ, І ТО БІАЩЕТЕ ТАКО ДО
КОНЕЦЕНЬ ДЕН. СЕ БО ВІЕРНОІ ТВІЄ ОМОЛІАЩУТЬ О БЛАЗІКХ І ДОБІКХ, ДА
БЕНДЕЩЕТЕ ІХМА ЖОІВОТЬ УСНЦЕНЬ О ПТРІКБНОІ, І ОЖРІАТЕ СЕ ТІЄ О
ТОМУ І ДРЗЕЦІТЕ СЕН О ВОЛАДНОЩІЄ ТВІА.

ВІЕРГУНЬ БО МОЖАЩЕТЬ О ХЛІАБЄ ДАІАЦІТЕ СО ІМІАХОМЬ НУЖЕ НАШІЄ.
І МОЛІХОМЬ О ТЕ. СЕ БО ОНДЕРЕ ІМІАХОМЬ, ІАКЕВЬ ІЄ ІНЬ ПАРУНЄЦЬ. І СЕ
ВЕРЖДЕ ВРЗЄ НА ХРБЕТЕЦІЄ І ТАКОЖДЕ ОТРЦІЄ ГЛАВОІ ІЄ, І ЖЕЩЕТЬ О
НЕБОІ, І КІДЬ НІЄ О МОРІА І ПУЦІЄ.

не можем повернуть спины свои врагам. И вот, был во вре-
мена те Дирос. И был он Греколанец, и пропал. И пришел
на нас Асколд и Эрек. И молил-то [я] Богов избавить Русь
от зла этого.

Дошечка 30

Се, храним Питара Дия, потому как Он особо стоит
возле Матери Протева.

Се, ведь то бывает при совступлении в источники, и
Она идет, руки воздымая ко хлябям. И это дает дождь,
который идет и насыщает Ее. И имеем [мы] жито наше и
жатву жнем во славу Ее. Вот ведь Протева есть Земля
наша, и Ее храним, как [и] Отцы наши.

И вот венчаем Сваргу и Землю. И справляем свадьбу
Их, как [мы] ждем [того]. Се, Твариць есть Сварежь, а Про-
тева есть Жена Его. И вот, праздник [мы] должны устроить,
как для Мужа и Жены. И [мы] есьмы дети Их. И так речем:
„[Да] быть Тебе здоровой и счастливой, и иметь детей мно-
гих! И вот ведь Ты прославишься!“

И так, зря Тебя [вступающей] в воды, будь много-
плодной, и даешься Ты мужу своему Питару. И дай обе-
щание Твоим, [что] будешь полна плодов, фруктов и зер-
на. И вот, радуемся о Тебе, и оГУРАЗДЬ охватывает Тебя, и
это будет так до конечного дня. Вот, верные Твои молят о
благах и добре, чтобы была им жизнь снабжена потреб-
ным, и жертвы приносить ради того и уповать на руко-
водство Твое.

Вергун ведь может с хлябей дать, [в] чем нужда наша.
И молимся о том. А вот ведь [и] Ондер есть у нас, Который
есть по-другому Парунец. И вот, повергает [Он] врагов на
хребетища, а также отрывает головы их, и говорит с неба,
и кидает их на море и пущи.

І СЕ СУШЕ НАТЕЦЕ БРІКЕ О КРАКЕ ЦУЖАЕ. І ТАМО ІЕ ДО ЦАГОІ, АЖБАЕ
ПОІТАРЕ ІЕ ОДОВЕНАЕ, МОЖАЕ НОСЦЕ, ІДІАШЕТЕ ОСПІКЕ І ВЕРЖАЕ СЕ ТЕ
НА НЕІ, ТЛЕНЦЕТЕ ІЕ.

А ТО СЕН МОІАХУ БЗЕМО, ТА ЖАІКЕ І ГОРУНІКЕ ТОІК, І СЦЕ СТА БОЗЕ О
МЕЖЕ ТОІ ПЕРНАЕ СВАРЕГЪ. І ТОІ ОДЄВЦЕ РУЦЕ СВОІА ОДЕ БРАДЕ І
ПОВЕІАЦЕТЕ ДАЖБАЕ ТЕЦАЦЕТЕ СЕН ДО ГОМОІТЕ ТОІА. І СЕ ПЕРСТ
УСХІА НАСЦЕТЕ СЕН МОЖАЦЕТЕ О ВОІКЕ БОЖАЕСЪТЕ, І ЗЛАЦЕ СЕН
МОЖАЦУТЕ СЕ ТРЦАТЕ ДО ТВАР АЕЕ.

І СЕН ЗРІАЦЕТЕ СУРЕ; О СЕ БО, СУРЕ ЖІВІАЦЕТЕ О НЬБОУ І ПІНІАЦЕТЕ СОІМОУ
ЗЕЛЕНЕХ КРІА І ЗЛАШЕ. І СЕ С ЕЕ РЕНЬЦЕ ОЖІЕТЬ І ЗЕЛЕНЕСЕТЬ, І ТА ВІКНОІ
РАЦІК, І ОБЕРЕХОМЪ ОБІА ДО ЖІТЕНЕЦЪ НАШІКХ. І СЕ ВІКНОУ ОДЄВЕРЖЕХОМЪ
ДО НІЕ. І РЕЦЕХОМЪ, ІАКО ВЕРГУНІЕЦЪ ОНАРЕ ОУПАДНЕТЬ ДО НОІ ІА Е
РАСЦЕ ВІЕНА І ЗЛАЦЕ ТІА. І СЕ ІМІАХОМЪ ІСЦЕ ІАДЕТЕ ХЛЕБОІ СВІА.

СЕ БО СЕ ВЕРЖАЕХОМЪ [О] ОНІЕ ДРОУ І ТО ДІЕІАХОМЪ БРВНЕ ОПРОСЦЕ.
І РІКЦІЕХОМЪ ІАКО ІЕ ІЗДІК, А ПО ТІЕМ ЗАЖДІЕХОМЪ ОГЕНОІ СОІЛЬНОІА І
ВЕРЖДІЕХОМЪ ДО НЕ БРВЕНЕ ТОЕ, ІАКОЖДА АГЕНЬ БОІЕТЬ ДО НЕБЕСОІ, І
ТАМО ІАЗЕНЬ ІЕ СЕ ТРЗЕЦІЕТЬ І СЕ ДВОІА І ТРІК СЕН ДІКЛОІТЕ. І ТЕ ІЕС
ЗНАЦЕ ОД БОЗЕ, ІАКО ЛУБІСЦЕ ЖЕРЪТВА ТЕА ОНІЕМ І ХОТІАЦУТЬ ОНОУ.

АЦЕ БОТЬ ІЕ БЛОУДЕНЬ ІНЬ, ІАКОВЕ ОЛЕЩАШЕТЕ БОЗЕ ТОІА, ОДІКІАЩЕ-
ВЕ О СВРГОІ, ІЗВЕРЖАЕНЬ БУДАЕ ІЗ РАДОІ, ІАКО НЕ НІКЕ МІАХОМЪ БОЗІА,
РАЗВІКЕ ВОІШЕНЬ. І СВРГ І ІНОІ СОУТЕ МНОЖЕСТВОІ, ІАКО БГ ІЕ ІКАІНЬ І
МНЬЖЕСТВЕНЬ. ДА СЕН НЕ РАЗДІАЩЕТЕ НІКІКЕ ТОА МНОЖЕСТВА І НЕ
РЕЩАШЕТЕ, ІАКОЖДА ІМІАХОМЪ БОГОІ МНОГОА.

СЕ БО СВЕНТ О ІРЕ ІДЕ ДО НОІ, І ДА БОУДІКЕМ ДОСТІЦЕНОІ ОБІА.

И вот, сушь налетает из краев чужих. И там есть [она]
до [того] времени, пока [ее] Пытар не отведет, сырость неся,
идет воспать и бросает сих на тех, давая их.

А вот молятся [они] Богам, та Жаля и Горюня та,
и так встают Боги от мужей тех перед Сварогом. И Он
отнимает руки свои от бороды и повелевает дождям
течь на поля те. И вот, персть засохшая насытиться
может по Воле Божеской, и злаки могут подняться к
Лицу Дия.

И се, видите Сурью; вот ведь, Сурья живет ниву и
полнит силою зеленые кусты и злаки. И сие от Её рук ожи-
вает и зеленеет, и то жнивье вырастает, и собираем его в
житницы наши. И те снопы складываем в них. И речем, что
Вергунец Ондера падает к нам и начинает растить жнивье
и злаки те. И вот, имеем мы поистине есть хлеб свой.

Вот, то бросаем в ту яму и приготавливаем бревна ров-
ные (?). И говорим, что есть ІЗДІК, а после того зажигаем огонь
сильный и бросаем в него бревна те, а как огонь бьет до
небес, и там язык его трепещется и раздваивается и на-
трое делится. И то есть знак от Богов, что любитесь жертва
та Им и хотят [Они] её.

А если будет блудень какой-нибудь, который [будет]
пересчитывать Богов тех, отделяя от Сварги, извержен бу-
дет из рода, потому как нет [у нас] Богов кроме Вышня. И
Сварог и иные суть множество, потому как Бог есть Един и
Множествен. Да не разделяет себе никто того Множества
и не говорит, что имеем Богов многих.

Се, ведь Свет от Ирея идет к нам, и да будем
достойны того.

Дощечка 31 (с. 222)

ПОЖЕЩЕМО ТІ, БЪЖЕ, ІАКО СЕ НАМО ДЕІАЩЕШІ СУРУ ПІТІ СМЪРТНУ А
НА ВРЗІ ГРЕНДЕЩЕШІ, А ТОІА БІАШЕШІ МЕЩЕМ ТВОЕМ. МОВ ЛЕ НО
МЗГОУ А СВЪНТЕМ МРЦІШІ ОЩЕЗОІ. А АНЪЦІ НА НЕ НАТЕНФАШЕ, АБОІ
СІАН ЗНЕЩЕНТІ ТО, ОУБО ПЕРОУНУ; А ТО МОВЛЕНХОМ СЕН, ІАКО НЪ С НЕ
ЗБАВІТІХОМ СЕ ВРЗІ ГРІАБЪ, І ДА ІНАЕ ТОІ ДЕН, ІАКО ХЩЕШІ. ТО І АЗО
БОІХ ІМО УПРЕНЗВЕНЦЕЦІ А ГРЪМІТІ НА НОІ.

А ТО БОІСТЕ СІАА ТВА НА НЪ ПОЛІА ОПОДІНАШІ А ГРЪМ, І ДЕЖДЕ
ЛІАШЕТІ СЕ НА ОНЪ І ТЪМУ СЕМОІ БІАЗІ, ІАКО ІДЕХОМ ПО ВЪЛІ ТВОЕІ...

АЗЪ БО УТРЕНІА СІАА ТІ РЕНЦЕНА ІМАХ. А ТАКО РЦЕМО, ІАКО БЛГ ЕСЪ А
ПОДАЦІ БЛАГ НАШІХ... УПРЪЦЕНАІА ОНОІ СУТЕ [І] ІАК[О] ОВЦІА УТЕ-
ЦІАШУТ... ДА ІМЕШІ НОІ ВЕ ВСІ ДНІ. А ДА БУДЕХОМ ТІ ВІРНІ І ДО КОНЦЕ
СІАВОІ ТВОЕІА .. ОТЦЕ, БО НАШ ЕСЕН ДА ВОЖДЕ, А ДА БЕНДІЦІ ТАКО[В]
ВО СІ ДНІ .. ЖЪРТВУ ТІ ПРВІХОМ, ОВЦАНЕ БРАШНО. А ТАКО ПОЕМ СІАВУ
А ВЕЛІКОЦА ТВОІА...

СІАВІХОМ ДАБВО. А БУДЕ ТОІ НАШЪ ПЪКРВІТЕІ А ЗАСТОУПІЦІ ОД КОЛІАДОІ
ДО КОЛІАДОІ. А ПЛОДІ НА ПОЛЕХА ДАІАШЕТ, ТРВОІ НА СКОТІА, А ДА НАМО
ВО СВЕ ДНІЕ ГЪВІАДІА ОУМНОЖІТІ СЕ, А ЗЪРНА ЖІТНІА МНОЖЕСТЬ, АБОІХОМ
МЕДЪВІЦІ ЗАТВРЖЕТІ А ПЕЦІ, БГА СВТА СІАВІТІ, СОУРОНЖЕ БОСТЬ ОДРЕЦЕН,
ОДО ЗІМОІ А ТЕЦІ НА ЛЬТО. ТОМУ БО ПОЕМО СІАВУ, ІАКО ОЦІ, ВО ПОЛЪХ...

СІАВІХОМ ОГНЕБГА СЕМЫРЪГЛА, ДРЕВО ГРОЗУЦІА А СІАМУ А ОГНЕКУДЕ
ЛІЦЕ РОЗВІАШТІА ВО УТІЕ, В ДЕН А ВЧЕРІ. А ТОМУ БОІХОМ ДІАЦІ ЗА
СОУТВОРЕНЕ БРАШНО А ПІТІА, ІАКО ЕСЪ ЄДІНЕ ХРАНИМ ВО ПОПЕЛІ. А ТОГО
ВЗДОІМО А ГОРІТІ... ЗЕМЕ НАЦЕ. ЧЛЕЖЕ СІА ОД СУНА [А] ДО СУНА [А]
СВЕН РОЖІА, А ВЛКІ СУТЕ ТАМО БО ХОРОСІ ЛУЦІ, А ТАМО ВЕДОІМО ГОВІА-
ДОІ, А ПРОПОЛОДІТІ СЕ ІМО ВОЛІУ ДАЖЬБУ, ЕГО ЖЕ СІАВІХОМ...

Дощечка 31

Обратимся к Тебе, Боже, потому как нам даешь суру
пить смертную и на врагов грядешь, и их бьешь мечом
Твоим. Как бы туманом и светом морщишь глаза. И анъц
на них налетаешь, чтобы себе уничтожить то, поистине
Перуну; и вот молимся, потому как мы с Ним избавимся
от врагов грабительских, и даст когда-то тот день, как
хочешь [Ты]. Да и я бы им упредил (?) и громить нас.

А то были Сила Твоя на наши поля оплодотворяющая
и гром, и дождю литься на них, и потому [мы] есьмы благи,
потому как идем по Воле Твоей ...

Я утреннюю славу Тебе рек. И так говорим, что [Ты]
благ еси и податель благ наших ... Испуганы они [и] как
овцы убегают ... Да имеешь нас во все дни. И да будем Тебе
верными и до конца Славы Твоей ... Отче, ведь [Ты] наш еси
да Вождь, и да будешь таковым во все дни ... Жертву Тебе
устраиваем, кушанье из баранины. И так воспеваем Славу
и Величие Твое...

Славим Дажьбога. Да будет Он наш Покровитель и
Заступник от Коляды до Коляды. И плоды на полях [да]
даст, травы скоту, и даст нам во все дни говядам умножить-
ся, и зерна житного множество, чтобы [нам] медовичи заве-
сти и печь, Бога Светлого славить, Сурожем называемого с
зимы и [когда] движется на лето. Ему ведь поем [мы] славу,
как [и] Отцы, во полях ...

Славим Огнебога Семырегла, дерево грызущего и со-
лому, и огнекудрое лицо развивающего утром, днем и вече-
ром. И Ему даем для сотворения кушанье и питье, потому
как [Он] Единый храним есть в пепле. И Его вздуваем, и
горит ... землю нашу. Укладывается от Солнца [и] до Солнца
[и] свои **рожя**, и велики суть там ведь хорошие луга, и там
водим говяд, да проплодиться им Волею Дажьбовой, Кото-
рого славим ...

Доцѣчка 316 (с. 182)

Іаа доми сва, анда ми сушти. да сватита ся імєно го — индра. ак бо то нес нас бга мєшє, бгї а вєдї знашти. так оспїєм бѣхом і оштє го. а імамої стади скотиѧ, иж брєжєхом от злогобзиѧ вїси, а та стадої убржєн бѣшєт.

а так сємє го арєцко, прїдша од зємє арстїї до краѧ инська. а тлуцємєхом до прї дѧтї да раї трвнѧ скот злї злѧцєнїѧ. тамо вєсїє влїко нас обовѧша.

а тамо рѣцє отєц глс арїув трї соїна дѣлѧтї на трї родѧ [і іаа] іаа до полуанє а то западанїу сїонцєвѣ. а т бѣстє кїї, цїк а хрїв. а так пѣвлѧв кт іаша инѣ трї рѣдѧ. та сїаа вєск до гмтѣ сву, а кїї бо рѣцє става градо, а томо імє дано єс кїєв. тамо зїму жївахом а тєцєм овсєнє сїц до пїанє, а там скт псємо до првалѣта.

аж фє бѣ кѣ вїдѧї тоѧ нє їзєсѧцї хвалу бозѣм, трїклѧт будє. слава в парунї, бгү нашєму, иж бо нѧї хранѧщѣ, а такѣ бѣжѣ здравїу датєлѣ, блѧгї зѣмної подауцѣ. тому бѣ палїм огнѣ вѣщєнѣ в градї новѣ на влховї, а на горѣ у лѣсов, а тѣ дубровѣ, божѣ брєзої, нєбѣ дубїѧ, понївадїж бгї нашє соутѣ в тому, їако дѧжє єсѣ дѧїтї просѧцїм, а то тѣ, бѣжѣ, хвалїхом.

Доцѣчка 32 (с. 182)

і сє бѣстє повржєна русколанє одо годє їрменрєху. а тої хтє жєну од родє нашє і ту поврєнжєдє. сє вуцєвє нашє тєцѧшут на нє. їрменрєх розбїєтє і і поврнєдєтє русє. бо жє бусє і сєдєл дєсєнт инє кроїжєнцїк. і ту смута влїка бѣєтє на русєх. і ста млѧдєнѣ вєндєславє і сєбрє русє а вєдє нү на нє. і тої кратѣ рострѣцє годѣ. і нє дѧ жалє нїкїда тєцѣтє. [тєцѣ] она до полноцє. і тамо зѣмѣ вєнц сє лад.

Доцѣчка 316

Идем в дома свои, где мы живем. Да святится имя Его — Индра. Потому как несет нас Бог мечей, Богов и Веды знающий. Так воспевает мощь Его. И имеем и стада скота, которые бережем от злокозненных всяких, и те стада убережены были.

Итак, [мы] есьмы ведь Арийский [народ], пришедший из земель Арийских в край Инский. И ввязались [мы] в битву, дать чтобы рай травный скоту, злаки злачные. [И] там веселье великое нас охватило.

И там рек Отца голос, [голос] Ариев, трем сынам [раз-]делиться на три рода [и] идти на полдень, либо [на] заход солнца. А то были Кий, Щек и Хорив. И так содейав, пошли в другие места три рода. И сел всякий в своей области. Кий же говорит ставить град, и ему имя дано „Киев“. Там зиму [мы] живем и идем по Овсеню так на полдень, и там скот пасем до начала лета.

Если же ведь кто, зная то, не речет хвалу Богам, триклят будет. Слава Ему, Перуну, Богу нашему, Который нас ведь хранит, и таково [Он] — божьего здоровья Податель, [и] блага земные подает. Ему ведь палим [мы] Огонь Вечный в Граде Нове на Волхове, и на горе у лесов, либо [в] дубраве, [у] божьих берез, либо дубов, потому как Боги наши суть там, потому как Даже дает просящим, и потому Тебя, Боже, восхваляем.

Доцѣчка 32

И были повержены Русколане Годью Германреха. А он хотел женщину из рода нашего и ее повредил. Вот, вожди наши понесли на него. Германрех разбил их и поверг Русов. Ведь Буса же и семьдесят других он распял. И тут печаль великая была на Руси. И встал молодой Вендеслав и собрал Русь и повел ее на них. И в тот раз разгромил Годь. И не дал Жале никуда идти. [Пошла] она на полночь. И там сделался оттого лад.

І СЕ КАРЕНЕ, СЕ РАДОШЕ, СЕ І ДІАДЬ НАШЕ ДАЖБО СЕ ВСІМ ОТО ГОРДЕНЬСТВЕ,
ЯКО ОДЪРЖЕЦЕ ОЦЕ НАШЕ . . . . . МНОЗСТВО НАМО,
НЕБОТВЕ А ДБОІ МНГА. І ТАКОЖДЕ ЗЕМЕ ГОДЬСТІА ОСТА РУСЬКА, А ДО
КОНЦЕ [ТАКОВА] ПРЕБОУАЄТЕ.

А МАТІРЕДЕ РЪЩЕШЕ РУСЕ, ЯК ОВА МОЖІАШЕТЕ СЕЛІАТЕ СЕ ОКОЛОІ СВА.
І КОЛЬБВА ОНІА ЗГОДЬЦІА, ТОІЕ ГРЦЕ ВЕНДЕ НУ ДО ПРЕ А О ДРУЗЕ, І БЕЗО
КОНЦЕ. І ТАМО РУСЕ СТРАТЬЦЕ СЕ ДО ЦЕСА, І МНОЗЕ ВОЕ ПАДЬЦІА. І ІДЕ
РУСЕ ПРЕНЦІ ОДО ГРЦЕ І СЕАНЕ ДОНУ А ДОНЦЕ, А ПОЗДЕ ІДЬЦІА НЕПРЕ І
ДОНАЕ, І ТАМО МІРНЕ ЖІВЕ.

І ТЕ КРАТО ВРЗЕ ОБРЕ НАЛЕЗША НА НЕ, ІАЩЕЖ НЕ ОДЕРЖЕХОМ, О ДОБРЕ
ЗБОІТЕ НАМО, ЯКОЖДЕ ОТРОВОУ, А ДО КОНЦЕ І ДІКІАЦЕ НА НЕ. І ТО
ТЕЦЕХОМ БРАНЄТЕ РУСЕ А ЗВОЛЄТЕ ІЕ, СЕ Б ТО ЗАМЕ ЗГІНЕХОМ.

СЕ СТАРЕ РОДІЦЕ РЕЩІАХУТЕ І РІАХУТЕ КЛЕНТБУ О ВІСТНОЦЕ І ДРЖАЩЕТЕ
ІЕ АЖ ДО СМРТЕ. І СЕМЕ ІМІАХОМЕ УМЕРТЕ, А РУСЕ ЗВОЛЄТЕ. РЕЦІХ, ІЖЕ
КОІЕ НЕ ВОЛЄТЕ ТЕЦЕ ДО ПРЕ А ТЕЦЕ ДОМОУ СВЕ, УІМЕХОМЕ УДЕ ГО А
ДАХОМЕ ІМІАХ ЕГО БУДЕХОМ ДО ГРЦЕ, ЯКО ВОЛА РАБОТАТЕ, КАРА ГО
БУДЕТЕ ТІАЖКА, А РОД ЕГО ІЗВРЗЄТЕ, І ЖАКВЕ ОПЛАЦЄТЕ ЕГО, [І] ІМЕНО
ЕГО ЗАБОУАНЄСЄТЕ І СЕМЕ [ЗАБОУАНЄХОМ].

ВОІТЕНЗЕ ПРЕСЛАВІКНЕ БОУДОУТЕ ОД РОД ДО РОД НАШІХ. СЪМЕ ТОІЕ
МОІТРЕДА ПОДРОНІАШЕХОМЪ І СЪМЕ РУЗКОЛУНЕ НЕ БРЖЕХОМЪ. І ТУ
НАГЛЕ ВІДІАХОМЪ ПРЕД НОІ ІГУНШТЕ ТОІЕ, ІАКВЦЕ ХОДІАШЕТЕ В НОЦЕ,
ОТРОКІХ ХІЦНІХ. І ТО СЪМЕ ПЕРЕЦЕХОМЪ ОБ ОНОІ І РОЗТРЦЕХОМ ІЕ І СЕ
УТРПІЕХОМЪ МНОГА ЗЛА.

І СЕ ПО ІГУНШТЕХ НАЛЕЗЕ НА НОІ ВЛКА БІДА. СЕ Б ТО ОБРЕ, ЯКО ПІСОК
МОРСТЕІ, ЯКОВЕ РЦЕЦЕ ДАТЕ ОДЕРЕНЕ РУСЕ ЦЕЛОУ. І ТЕМО ОБРЕМО СТА-
ВІХОМЪ СЕ А СТА ПЕРЕХОМЪ. А НЕ БОІ О ТЕ ЛАДУ ВО РУСЕ, І СЕ ТО ОБРЕ
ОДЕРЕЖЄТЕ СІЛОУ ВІТЄЗЕНСТВА НА НОІ. І СЕ ВУЦЕ ДУ СЕ ПРЕМОУЩЕНЬ БІА
ОД ОБРЕ, ДАТЕ . . . . . ВОЕ СВЕ А ГРЕНАЦІЄТЕ НА ГРЦЕ, І

И вот Карина, вот Радость, вот и Дед наш Дажбо со все-
ми этими героями, потому как одержали Отцы наши . . . .
. . . . . множество нам, но ведь и забот много.
И так земля Годьская осталась Русской, и до конца [та-
кой и] пребудет.

И Матерь Всех рекла Русам, что они могут селиться в
округе. И когда они [на то] согласились, те Греци довели их
до войны и до другой, и [так] без конца. И там Русы поте-
рялись вовсе, и многие воины пали. Пошли Русы прочь от
Грецей и поселились на Дону и Донце, а потом пошли к
Непре и Донаю и там мирно жили.

А в тот раз враги Обры напали на них, которых [мы] не
одолели, по добру избыть, как отраву, и насовсем, и отдели-
лись от них. Итак, летим [мы] оборонять Русь и освободить
ее, вот [хоть] сами пропадем.

Вот, древние Родичи рекли и старались клятву о
верности и держали до самой смерти. И [нам] надо уме-
реть, а Русь освободить. Скажем, что [если] кто не жела-
ет поспешать на битву и поспешает домой, возьмем его
за руки-за ноги и дать его будем должны Грецам, [что-
бы] как вол работал, и кара его будет тяжелой, а Род его
извергнет, и плакальщицы оплачут его, и имя его забу-
дете, и мы [забудем].

Победы преславные будут из родов в рода наши.
[Мы] тому Митридату подпали и Русколанью пренеб-
регли. И тут внезапно увидели [мы] перед собой Егун-
цев тех, которые ходят в ночи, отроков хищных. И
бились-то [мы] с ними и разбили их, и натерпелись мно-
го зла.

И вот, после Егунцев, нашла на нас великая беда.
Это ведь то Обры, как песок морской, которые сказали
отдаться в рабство Руси целой. И [против] тех Обров
[мы] встали и сражались. И не было в то [время] ладу в
Русах, и вот, то Обры одержали силою победу над нами.
И вот вожди ДУ вот, примучены были Обрами, дань [вып-
лачивая] . . . . . воины все и пошли на Грецей,

сѣа вѣхомь а не имѣхомь ина, а тако о вѣще удѣиѣхомь, подѣе вѣце
 і. . . . . воіе іаіаху до донану а даіе і отудѣ сѣа не поврте. о тоі
 ѿаѣ воіііа рѣкѣіа о єдноце нашіе, і, ра од рау, догоде сѣ. і . .
 . . . . . одержехомь соіу вліку воєдець дѣн. а стѣіень ѿаѣ
 оце нашѣ годіа сѣа на она. і бѣ по обрѣх. такожь днѣсѣ имѣхомь
 статѣ до смрте а пріате сѣ о зѣме до конца. невожде грѣц[і] іде
 намо а соіау грѣе? неѣте перуно на но єсѣ вутце, а зѣ тоє грѣе
 роустрѣмо. зрѣте камо вран лѣтѣшѣтъ? а тамо будѣе смрте. а
 лѣтѣшѣтъ тоіе до грѣ. і то боудѣ.

Доцѣчка 33 (с. 182) (III 33, с. 112)

(1–11) . . . . онѣ стѣагнутѣ . . . і сѣ борѣцѣ . . . . не будѣте тако
 . . . сѣ бо воіе имуть . . . воіе жѣ. ідемо істѣу стѣагоу . . .

внѣіемо . . . сѣ . . . і сѣ . . .

за іне . . . обол . . . дону іате

лѣу

. . . сѣ гонѣш прітеш і тоіе рѣце сѣ вѣржѣте дѣнаѣві і тамо волохі
 біті . . . . . і сѣ роустрѣні ноіне . . .

сѣ б то на дрѣвѣі ѿаѣ мнозѣ род сѣбрѣшѣу вутце. оѣе жѣ
 имѣху старце і вѣцѣ. іні бо имѣцѣ кѣніаѣ, іжѣ сѣбрѣшѣ по
 сѣмѣме коіе од коіаде до коіадоі. і сѣ вѣсѣк род праві сѣ.
 коудѣснѣе жртѣе творѣе, і сѣакѣ род имѣцѣ стара коудѣснѣко,
 іжѣ інем радогошѣ даіе і сѣ прѣе іма на ѿіеіе даібо, по інем
 жѣ творі.

(12–15) . . . вѣлоу сѣ воі іаіашутѣ на ноі . . . ні можашѣ . . . ставѣте
 сѣ потво. . . . . доу . . .

. . . крѣв от . . . кровот . . . отѣре

и то [мы] знали, и не было [у нас] других, и так [мы] на вече
 содеяли, согласно вождям и . . . . . воины пошли до Дуная
 и дальше и оттуда не вернулись. Тогда Воляныне сказали
 о единстве нашем, и, род за родом, согласились. И . .
 . . . . . одолели силу великую благодаря единению. И
 некоторое время Отцы наши соглашались с тем. И с Обра-
 ми было покончено. Так же и сегодня [нам] надобно стоять
 до смерти и бороться за землю до конца. Не Греци ли идут
 на нас и силою гремят? Не Перун ли нам есть Вождь, и с
 Ним Грецей разгромим. Видите, куда ворон летит? И там
 будет смерть. И летит он к Грекам. И это будет.

Доцѣчка 33 (с. 182) (III 33, с. 112)

(1–11) . . . . их стеречь . . . и боролся . . . . . не будет
 так . . . Вот, Богам надобно. . . воинов же. Идем истин-
 ной стезею . . .

Войдем . . . с . . . . . и с . . .

за другими. . . обол . . . Дону взять

луга . . .

. . . [И] вот, гонец прискакал и он говорит кинуться на
 Дунай и там Волохов бить . . . и вот, разбиты [они] те-
 перь . . .

Вот ведь, в древние времена многие роды собира-
 ли вождей. У них же были Старцы и Вече. Другие име-
 ли князя, который собирал по семи кругов, от Коляды
 до Коляды. И вот [так] всякий род управляется. Кудес-
 ники жертвы творили, и всякий род имел старого кудес-
 ника, который другим Радогош давал и вот ими управ-
 лял, [имея] на челе Дажбо, [по повелениям] Которого
 [он] поступал.

(12–15) . . . волошские воины пошли на нас . . . не могли
 . . . ставить сѣ потво. . . . . доу . . .

. . . кровь от . . . кровот . . . отер.

(16–19) ЗЕ, ТРАБО НАША О ЗЕ ДЕНЕ ІМЪХОМЪ, ЯКО ОЦЕ НАША. О ПО
НЕСТЪЕМ БРЕЗІ І ОУ РОСЪ ГРАЕ ІМІАЩЕ БІАШУТ. І ЗЕ РУШТІ ІДЬША ОТ
БЪЛОІ ВІАЖЕ І ОД РОСІЕ О НЕПРЕ ЗЕМЪ І ТАМО КОІЕ УТВОРЕ ГРА КІЕВ. І ЗЕ
СОУКОЛІЩЕ ПОЛІАНОІ, ДРЕВЛІАНОІ, КРВІЩЕ І ЛІАХЪВЕ НА КУЦУ РУСЬКУ І
СТА РУСИЦІ.

ЗЕ БО ОТ М(Ψ) ГЛАВЕ. РІЩЕХОМ ЯКО СТА ОВ ОДЭСНОІ НАША, А БУДЕ ЗЕ
НАЧАТІ І ПО КОІ ОВЪ СТАЦЪ, А ТОМУ ЗЕ РАДІЕХОМ О СВА БІА ОЩАЖЕ І
ПОИМО ЗЕ СУРЕ ОНІА. ЗЕ БО ТЪ БО ОГРЕНДЕ, ЗЕ ЯКО НОІ, ЗЕ БО СОІЛУ
ІСТРЕЩЕ А МОУДРОСТІУ ОВЛЕЩЕ І ЗЕ ІАХУ [І] ІНІА ВО МОІШІЕНЕХ [І] ІДЕХУ
НА ВРЗЕ ОЦ НАШІЕХ І РАЗБІЕМО І. . .

. . . НЕ ПОЧАМЪ. . . , ІЖЕ ЗЕ СРОМЕНЕХОМ МАУХУ ІАКЕ СЛАВЕНЕ ДО КУЦЕ
ДАВЕІ ІДЕНСТВА ЗЕМЕ УДЪІА . . . . . АЦЕ БО В РАЗУМІЕ ХОДІАШУТЬ, ДА
ІМУТЬ СВЕ . . . . . , ЖЕ ЗЕ РАДІУТЬ, А ПОЗДЕ ІДУТЬ ПОУТЬ СВИ . . . . .
НІЕКІІ БО СОУТЕ О ДЕЩЕ ОВІ . . . БЗЕ НАШЕ СОУТЕ ВІАТЦЕ РОДІЩЕ. .
. . . . СПОМІНМО ЦІАЩЕ МАХУ, ЕЖЕ БІА ЄДІН, І МОІ ТАКОЖДЕ ЄДІНІ
БІАХОМЪ . . . . . ВЪЛОХ БО ЄСТЕ ВІК. І СЕГО РАДІ ІДЕМ, ЯКО БРАТЕСЬК
ВІНА ПІАХОМ. . . . . ЗЕ БО НЕ СМІКТЕ НАЗАДО ГЛЕНДЕЩЕТЕ, ТОЧІУ
О ПРЕД. . . . . І ЗЕ ІДІАЩЕТЕ ДАНАЕ . . . . . РОМЕІМ ЖЕ ХУДО ЄСЕ
. . . А ХАЛАБУТІ БІА. . . І ЗЕ ВОЕ РОМЕЈСТЕ СУТЕ [ТЕ]ЖЪХОЛІВІ. . .
ОДЕРЖІЦЕ СЛВУ НА ПОЛІ, І ЗЕ РОМЕОМ ОДІЕМ ЦЕНО ЗА ЗЛО ІХ.

(I) І ЗЕ КРЪВ ПІАЩЕТЕ О СВЕНЗЕ БРАЧЪЕ ДО СМРТЕ. НЕБОЖЪ ПОС-
ЦІЕЗНУТЕ . . .

(II) ВЪА ОФЕ БО НАШ.

(III) І СЪМЕ ІЕ . . .

(IV) ОТЪВ. . .

(V) РАДЕЩЕ ЗЕ О ТОІ . . .

(VI) . . . АКЪ БО СВЕНТО . . .

(VII) . . . ІМІАХОМЪ О ВОІ НА. . .

(VIII) СПІАТЕ НАШЕ. НЕ ІМІАХОМ

(12–15) Вот, треба наша в эти дни есть [у нас], как [у]
Отцов наших. На Непрском берегу и у Роси грады име-
ются. И вот Русичи пошли от Белой Вежи и от Роси на
Непрскую землю, и там Кий создал град Киев. И собра-
лись вместе Поляне, Древляне, Кривичи и Ляхи в кучу
Русскую и стали Русичи.

Вот, от меча головы (?). Говорим, что стоит тот спра-
ва от нас, а если начнется, и после которого те стоят,
тому радуемся, у своих будучи очагов и поим сурой их.
Вот ведь, пойдет (?), вот как мы, вот ведь силу исторг-
нешь и мудростью овлечешься и это взяли [и] другие в
мыслях [и] пошли [они] на врагов Отцов наших и разо-
бьем их ...

. . . НЕ ПОЧАМЪ. . . что вот вспомним МАУХУ, который
Славных до купы давней единства земли собрал . . . . .
если ведь в разуме ходят, да получают свое . . . . . , что
будут радоваться, а потом пойдут путем своим . . . . .
некоторые суть О ДЕЩЕ те . . . Боги наши суть Большие
Родичи . . . . . Вспомним времена Маха, который был
один, и мы тоже одни были . . . . . ВЪЛОХ ведь велик. И сего
ради идем, потому как братского вина [мы] пили . . . . .
Так вот, не смеее назад глядеть, только вперед . . . . . И
вот, идите к Данаю . . . . . Ромеям же худо . . . а халабуті
біа. . . . . А воины ромейские трусливы. Одержим славу на
поле, и вот, Ромеям отдадим плату за зло их.

(I) И вот кровь выпивали [они] у СВЕНЗЕ братьев до смерти. Но
ведь [они] исчезнут . . .

(II) прочь [с] глаз ведь наших.

(III) И мы их. . .

(IV) отбр. . .

(V) радуясь о том . . .

(VI) . . . как бы праздник . . .

(VII) . . . надобно [нам] о воинах на. . .

(VIII) вспять наши. Не надобно [нам]

(XI) БЪ РАТЕТЕ СЕ . . .

(X) СЕ Б УЗДЕ . . .

О СЕ ГНОИ . . . ОДЯТЕ І СЕ СТРАВЕ ІАДЬМЕ О ТЕХ ЖЕ Н ІРІА . . . ХОРЪПИ
ВІЗВОІАЩЕ РУСОІ . . . І СЕ ФРІАЦЕ ІДУТЬ О ПРЕД . . . ІСТРГНЕ МЕЩЕ СВЕ
НА ВІСИ . . . І ТЪ ПРІА ПРБУДЕ ДО КОНЦЕ ДЕНЬ НАШЕХ . . .

Дошечка 34 (с. 222)

СЕ БО КНЗЕВЕ КОМУ ДО УМЬ СПАДЕ ХОДІАЩЕТЕ НА БЛГАРЕ. А ТУ РАТЕ ПО-
ЖАЕНЕ ДО ПОЛУНОЦЕ А АЖДЕ НА ВОРОНЕНЦЕ ІДЕ, С ТАМО ОЖЕ СІА, І ТАКО БІА
СВА ВОІА ПОЖЕНІА ОБРАЩЕТЕ ІМА. А СЕ БО ГЛУДЕ ІСЪВА БЕРЕ, А ТАКО
ГОЛОІНЕ, ГРАДЬ РУСЕК, ОДБРЕЩА ОБЕ ТЕСВА О ДОНЕНІА ЗЕМЕ. ТАКО СЪ ТЕ
ОВА КРАЕ ОДЕБРА І РУСИТЦЕ НАСЪДАІВА. ЛЕБЕДЕНЬ БО СЕДЕТЕ У ГРАДЕ
КОІКВА О ГОРЕНЬ, АКОЖДЕ ІВРАЗЕНА УМЕМ А ПРАВЕТЕ ОДЕ ХРІАНА. СЕ БЪ ТО
ТРЗЕЦЕ ІАНЬСКО А ОРАБЕ ПРАВЕТЕ УЗДРЕ ІАКО ФІНЬ МАТЕТЬ. І СЕ КОІК
ОДЕВЕНДЕ ПІКА СВА ОД ВРЗЕ І КАМО БЛГАРЕ НЕ ПРЕНЕЩЕ СЕ ОДЪ ОВІК
ЗЕМЕ ІМАТЕ РОДЕВА ДАІАЩЕ. СЕ БО СІВА ХОДІАЩА УСОІ ОБЪСВА, А ТАМО
ПОЩАЩЕ О ГОДЕ ПРАТЕЩЕ СЕ, І СОІА ЛУДЬВА А ТУ ЖАЕНЕ О ПРЦЕ.

І ТАКО СЕ ЗЕМЕ НАШІА ОСТЕЗЕ СЕ О КРАЕ ДО КРАЕ ІАКО РУСКОЛАНЕ.
О БОІТЬВА СЕ БО ДАІАНУ ВЗЕМ ОПРЕЩЕХОМ ОДЕ ВРЗЕ, І ТАКО ТУ
ДРЖЕЩЕХОМ. СЕ БЕ А ГОЛОІНЬ ГРАД, БІАСТА ВІК І БОГАТЬВЕНО. І СЕ БО
ВРЗІ ІДЬША ДО НЬ А РОЗГОЖЬДЕ ТОІК. І СТЕНА ІЗЖЕГЕЩЕ, І СЕМ ІАХОМ
БРАНТЕ ТУНУ КРЕПЕ НАШУ, ІДО РУСЕНЦЕ ОДРЖЕЩЕТЕ.

СЕ БО ЗЕМЕ ВІЗЕЦІЕ А РА РЬЕЦЕ ОБАПОЛА СЕНТЕ. ТО БІА СВА ОНА ЗЕМЕ ОЦЕ
НАШЕ. І ТУ ІМІАХОМ ЗА ЦІ ЛЕТЕ ОНА СВА А УБРЕЖЕХОМО. ІВА ТАМО БО
ПРЕЗЕМЕХОМ СТЕ. РУДУ КРЕВЬ УЛОІЕМЪ ДО НЬ, ІАКО ТА БУДЕ О НАС А
ВОІВОДЕ НАШІА, О РАНЕ СЕРОЦЕ. І КРЕВЬ ІСОТЕЦЕ НА ЗЕМЕ, І ТО РУСЬКА
КРЕВЬ — А ЗЕМЕ, ЄЖЕМ ІАЩЕСЕХОМ. ТОМУ А ЗРЕНХОМ ТАКУ ПОУКАЗІЦОУ

(XI) ведь сражаться . . .

(X) Вот, узды. . .

Вот эти гнои . . . отдать и вот, страву поедим за тех же н
іріа . . . Хорпы вызволили Русов . . . И вот Фряжцы идут
вперед . . . выхватили мечи свои на вас и . . . и та война
пребудет до конца дней наших . . .

Дошечка 34

И вот князю Кию на ум пришло пойти на Болгар. И
рать-то погнал на полночь и до самого Вороненца пошел,
и там уже встал, и так должен был своих воинов Полян
повернуть. И вот голодом их взял, и так Голынь, град рус-
ский, отобрали [они] у тех на Донской земле. Так с теми те
края забрал и Русичей населил. Лебедень же сидел в гра-
де Киева у горы, выделяясь умом, и правил от храма. Вот
ведь, торжище иланьское и Орабы [как] управлять увиде-
ли, как порядок иметь. И вот, Кий отвел полки свои от
врагов и туда, где Болгары не пренецше се из тех земель родам
дать. Вот, слава ходила по обе стороны [их] всех, а там
начали [они] с Годями сражаться, и сила людская их по-
гнала прочь.

И так земли наши раскинулись от края до края, как
Русколань. Через битву вот, данную Богами, отбились [мы]
от врагов, и так ее удержали. А вот был и Голынь град, [он]
был велик и богат. И вот враги пришли к нему и подожгли
его. И стены [они] сожгли, и стали [мы] оборонять ту кре-
пость нашу, пока Русские не победили.

Вот, земли Волжские суть по Ра реке с обеих сто-
рон. То была вся та земля Отцов наших. И она была своя
у нас в те годы, и [ее] [мы] уберегали. Идем туда перези-
мовать [мы с вами]. Рдяную кровь прольем на нее, как
она будет [литься] из нас и воевод наших, из ран широких.
И кровь истечет на землю, и то русская кровь — и земля,
которую [мы] взяли себе. К тому и видели [мы] такой знак

ВО ДНІ НАШІ, А ІМЄМО ГРІСЬТЄ ДО СТОУПІК ІЄ, СЄ БО ДА НЕ ГОНЗЕХОМ
СЄ ЗЕМЄ НАШЄА А БЕНДЕХОМ ПО ВЕЦІ РУСЄ. І СТРЖЕ НАМО ПЕРОУНЬ
СТРІА СВА, АБОІХОМЬ СІЛОУ ІГО НА ВЗЕНІЄ ІАХОМЬ А ВРЗЄ ОДТРЦЄТЄ. І
БІАЦЬ ТАКО ВІЄК ЦЄЛО. ТА СЄ БО ПРЄ НЕ ОУСТІХАВАЄ, А ТАКО БОРІА ІМЄ.
ОПОЗНАХОМЬ СЄ НА ОНА СІЛОУ СВОУ.

А ІДЕХОМЬ ДО ГОЛОУНЄ А ДО СУРЕНЦЄ ЗЕМЄ. О ТА ЄЦЄ МОРІА ДУЛІКЄСТА,
А О ІКВА ГОДЄ. І ПРИАМА О ПОЛУДНЄ БІАСТА ІАНЫШТЄ. СО БО С НІЄМА
ТРЗЄ ТВОРІАЦЄ І ЖДЕХОМ СЄ ЖІВОТЬ НАШЬ. І ОПРЄЦІЕХОМ СІЛОІ СВА
ДО КОУПІА.

СЄ БЬ ТО РЦІЕХОМ ГРОМЬЦІЄ СІВАУ ВЗЕМ. І ТАМО ОУДІАХОМ СЄ СУРЄ
І ПОІМО ОВУ О СЛАВОУ БЖЬСКОУ А РІАХОМ ДБРА ЄСЄ. І ТУ ОДІЄІХОМЬ
СТОУПЄ ТУН НА О РОДЄ СВА І ОБРІАХОМЬ СКУФІУ ВІКУ, ОВНА І КРАВІА,
ІАКОВА СТА НАШІУ СІЛОУ, ЖІТЄ СТРЖДЕ ТРАВІА І ТУ ВОДЕТЄ, УБРЕЖІЄ-
ХОМЬ ДВА ВІЄЦІ.

ДНЄСЄ ІМІАХОМЬ СТУДНІУ ЗІМЄ І НЕ ІМІАХОМ СІНА. А ДО СЕНТЄ НОІ
ІДІАЦЄТЄ ДО ПОЛУДНІА НА ЗЕЛЕНІЦІУ А НА КРМЄ ЗІАЦІНЄ ОД ЄЛЕНЄМ. І
ТОІЄ ОТРЦЄ НОІ СІЛОУ ДО ЗЕМЄ СТУДЬНІА, АБЕХОМ О ГЕБЕЛОІ І НЕ
СМІХОМ ЛОІШАТЄ СЄ О ЗЕЛЕНІЦІУ МІМО ВРАЖДОУ ЄЛАНЬСТІУ. І ТОІА
ЗЕЛЕНІЦОУ НЕ БЄРОЦЄ І ПРИАМІ ЗІЄ СЕНТЄ, А НЕ ХТІАЦІЄ О ПОМОЦІЄ
НАШІУ. А ТО РЦІЕХОМ ОМСТЄТЄ ЗА ТОІА ДІАНА, А ОПІАТЄ ТЄ О ТВА ІМА
О ЦІАЄ ІХЕВЬ. СЄ БО ТЬ ОЦЄ НАШІА РЕЦІА ОВЛАДЕНТЄ ЗЕМЄ ТОУ І ЖДЕНТЄ
ГРЕЦЬКОЛАНЄ ТОІА ДО МОРІА. І СТАНЦІУ ПРИНЄСЦІЄ ГРУДІМОІ ПРОТЬВА
ІМА І ОУРАЗІХОМЬ О ПРЄДЬ І ДІАХОМ ПРІУ ВЕЛКУ. І ГРЕЦЬКОЛАНЬ
МРЬНА ПРОСЄАЄ А КОНЦЄТЄ ВАЦІУ НАШІУ. І ТАКОХОМ ДОСТА ЗЕЛЕНІЦІУ
О ЗІМІ А КРМІХОМ СКОТІА СВА І РІЄЦІЕХОМ СІВУ ВЗЕМ.

ВО ДНІ НАШІ, ЧТО [НАМ] НАДОБНО ИДИТИ В СТЕПИ ТЕ, ДА НЕ
ЛИШИМСЯ [МЫ] ЗЕМЛИ НАШЕЙ И БУДЕМ ВОВЕК РУСАМИ. И СТРО-
ЖЕТ НАМ ПЕРУНЬ СТРЕЛЫ СВОИ, ЧТОБЫ МЫ СИЛУ ЕГО ПРИНЯ-
ЛИ, ДАБЫ ВРАГОВ ОТБРОСИТЬ. И БЫЛО ТАК ВЕК ЦЕЛЫЙ. ТА ВЕДЬ
ВОЙНА НЕ СТИХАЕТ, И ПОТОМУ — БОРЬБА. УЗНАЛИ [МЫ] НА НЕЙ
СИЛУ СВОЮ.

И ПОШЛИ [МЫ] В ГОЛУНЬ И СУРЕНСКУЮ ЗЕМЛЮ. ПО ТУ
РУКУ — МОРЕ ДУЛЕБСКОЕ, А ПО ЛЕВУЮ — ГОДЬ. И ПРЯМО НА
ПОЛДЕНЬ БЫЛИ ИЛАНЬЦЫ. ВОТ, [МЫ] С НИМИ ТОРЖИЩА УСТРАИ-
ВАЛИ И ЖИЛИ НАШЕЙ ЖИЗНЬЮ. И ОБРЕЛИ [МЫ] СИЛЫ СВОИ, [КОГ-
ДА БЫЛИ ВСЕ] ВМЕСТЕ.

СЕ, РЕЧЕМ [МЫ] ГРОМКО СЛАВУ БОГАМ. И ТАМ ДЕЛАЕМ ВОТ
СУРУ И ПЬЕМ ЕЕ ВО СЛАВУ БОЖЕСКУЮ И РЕЧЕМ, ЧТО ХОРОША
[ОНА]. И ТУТ ПОДЕЛИЛИ [МЫ] СТЕПЬ ТУ МЕЖДУ РОДАМИ СВОИМИ
И ОБРЕЛИ СКУФЬ ВЕЛИКУЮ, ОВЕЦ И КОРОВ, КОТОРАЯ СТАЛА
НАШЕЮ СИЛОЙ, [ЧТОБЫ] ЖИТЬ, СТОРОЖА ТРАВЫ, ИХ ТУТ ВОДИТЬ,
[И] УБЕРЕГАЛИ [ТО] ДВА ВЕКА.

НЫНЕ У НАС БЫЛА СТУДЕНАЯ ЗИМА И НЕТ [У НАС] СЕНА.
И ПОТОМУ МЫ ПОШЛИ НА ПОЛДЕНЬ НА ЗЕЛЕНИЦУ И КОРМА
ЗЛАЧНЫЕ ЭЛЕНЕЙ. И ОНИ ОТОГНАЛИ НАС СИЛОЙ В ЗЕМЛИ СТУ-
ДЕННЫЕ, ЧТОБЫ МЫ, [ПЕРЕД ЛИЦОМ] ГИБЕЛИ, И НЕ СМЕЛИ ЗАГ-
ЛЯДЫВАТЬСЯ НА ЗЕЛЕНИЦУ, ОПАСАЯСЬ ВРАЖДЕБНОСТИ ЭЛАНЬ-
СКОЙ. И ТЕ, ЗЕЛЕНИЦУ [САМИ] НЕ БЕРЯ, ПРЯМО ЗЛОДЕИ СУЩИЕ,
НЕ ХОТЕЛИ ПОМОЧЬ НАМ. И ВОТ СКАЗАЛИ МЫ ОТОМСТИТЬ ЗА
ЭТИ ДЕЛА, И ОТПЛАТА ТА ЗА ТО БУДЕТ [ИМ] В СВОЙ ЧАС. ВОТ,
ОТЦЫ НАШИ СКАЗАЛИ ЗАВЛАДЕТЬ ЗЕМЛЕЙ ТОЙ И ГНАТЬ ГРЕЦКО-
ЛАН ТЕХ ДО МОРЯ. И СТАНЦІУ ПРИНЕСИШИ — ГРУДЬЮ ПРОТИВ НИХ
И УДАРИЛИ [МЫ] ВПЕРЕД И СОДЕЯЛИ БИТВУ ВЕЛИКУЮ. И ГРЕЦ-
КОЛАНЬ МИРА ЗАПРОСИЛА И ОКОНЧИТЬ БОЙ НАШ. И ТАК ПОЛУ-
ЧИЛИ [МЫ] ЗЕЛЕНИЦУ ЗИМОЙ И КОРМИЛИ СКОТ СВОЙ, И РЕЧЕМ
[МЫ] СЛАВУ БОГАМ.

Дощечка 35а (с. 210)

СЕ ОУБО СОБЪСТВО НАШЕ ПРЕЩІНОУ БІА, ІАКОВЕ СВА ІМІАХОМ СЛОВЕСОІ
ОБЛИЧЕНА ДЫІА. А І ТАМО РЬЦЪХОМ ВО ІСТІНУ БЛАГАІ О РАЄМ НАШЕМ,
ДА НЕ ЖДЕХОМО.

ТОІА ІСТОВУ РЦЪХОМ. ОНІА О ПРВЕ БАІЕ НАШЕ ПОВІАЖДЕХОМО А КНЕЗІ
ІЗБІРАЮІК І МЕННАТЕН.

БО КИСЬКА ТОЄ ОІТЕ І ВЕНДЕ РОДИЦЕ О СТУПІКХ СО СКУТІА СВА ДО ПОЛУДЕНЕ
І ТАМО, ІДЕЖЕ СУРЕ СІАЩЕШЕТЕ, ПРЕБОІ. І ПРИШЕДЬ О НЕ ОЦО ЄРЕІ І ТО ДО
НЕ РЦЕ: «ОБАСВОІ ІМІАХОМ ДЕЦКОІ І МЕЖЕ, І ЖЕНА, А СТАРЦЕ [І] ІМІАХОМ
[І] БОРЪНІТЕ ОД ВРАЗЕМ. І ТАКВО РЕЩЕХОМ, ІЖЬ ПЛЕМЕНИ ІДАХОМЪ,
ОВНА СВА А СКУТІА, ДО НЬ, І БУДАХОМЪ ПЛЕМЕНО ІЕДИНО. СЕ, БОЗЕ
НАТЦУТЬ НАМЪ. І ЗРІАХОМЪ ДОБІА ДОНДЕЖЬ ВІЦОІ О ВІЦОІХ».

ОКО ЛІЩЕІАХУТЬ ПОЩА, БО ТЕІ РЕЩАШЕТЕ: «ХОІБО ІЕДИНЕ?», ТАКОЖЕ І
ІНО РЕЦЕТЬ. І ТО ОЦ ОРЕІ ОДВЕЖДЕ СІАДОІ СВА І ЛУДОІ ОД ОНЕ А ВЕНДЕ
ОВОІА ПОДАЛЕЖЬ. І РЦЕ: «ТАМО УЗДОБІЕХОМ ГРАДЬ. І ТОЄ ГОЛОІНЕ
БЕНДЕШЕТЬ, ІАКВА ІЕ ГЛОА СТУПА І ЛІЕСОІ».

І КИСЬКО ІДЕ ПРОЦЕ. І СЕ БО ТЬ ВЕНДЕ ЛУДЬ СВА ДО ІНІ, А ДА НЕ
СМЕШАЕТЕ СО ЛУДЬВА ОЦ ОРЕ. А СЕ ТЕІ ІЕСЬ СТАРЦЕ. І ТАКО СОТВЪРІАЦЬ
О ЗЕМЕ ТОІК ГРАДІК І ОСЕІА.

І ТАКО КОІСЬКА ОДЕШЕДЬ СО ЛУДЬ А УТВОРІАІ ЗЕМЕ ІНОУ. І ТАМО СЪДЕ-
ШЕТЬ СІА. І ТАКВО ОД ЦЕЛІК ОДОМЗЕСЕШЕТЬ О ТЕ ОБАВЕ, І ТАКО РІАХОМЪ
БЕНДЕЦКЕ ЦІУЖЕ ОНЬ ІНІУ. ВШЕ ТЕ ЖОІТЬВА І СОІМОІ ІМІАК НЕ ПРЦЕ ОНЬ
ДРУЗЕ. А І БІАШЬ КОІСЬКО ТЕІ СІВЕНЬ І ЛУДЬВА ОРЕ ОЦЕ СІВНА, ІАКОЖДЕ
СІВА ПРЕТЕЦКЕ ІХВА, А ПОЖЕ ЗНАЦКЕ ІХВА, ІАКО СТРЕКЕ А МЕЦКЕ ЗНАЕТЬ.

Дощечка 35а

Вот ведь воистину, собъство наше причиной было,
[по] которой свои высказываем слова обличения. Да и
там говорим воистину благое о родах наших, чтобы [нам]
не солгать.

Эту правду скажем. Ту, о первых Банах наших, по-
ведаем — и князях избираемых и сменяемых.

Ибо Киська тот шел и вел родичей по степям со скотом
своим на полдень, и там, где солнце сияет, пребыл. И при-
шел к нему Отец Орей и [вот] что ему говорит: „Оба [мы с
тобой] имеем детей и мужей, и женщин, и старцев, [и] надоб-
но [нам] оборонять [их] от врагов. И так скажем, что племя
на объединим, баранов своих и скот, с ним, и будем племя
единое. Вот, Боги вдохновляют нас. И увидим [мы] хорошее
с того времени века и века“.

[А] как считать стали, ведь тот говорит: „Разве еди-
ное?“, [а] также и другое говорит. И тогда Отец Орей от-
вел стада свои и людей от тех и повел их подальше ж. И
говорит: „Там устроим град. И он Голынь будет, которая
есть голая степь и леса“.

И Кисько пошел прочь. И вот ведь, повел людей сво-
их к другим, чтобы не смешались с людьми Отца Орея. А
вот, тот старше. И так сотворили в земле той города и
поселения.

И так Кыська отошел с людьми и сотворил землю
иную. И там поселился. И таково полностью размеже-
вались вот эти оба, и так называются „чужие“ они дру-
гими. У всех них имущество и сила имелись не прче чем у
других. И был Кысько тот славен, и люди Орея Отца
славны, потому как слава предшествовала им, и поле
знало их, как стрелы и мечи знает.

Доцѣчка 35б (с. 210)

СОБЪ ТѢ ПРЕИДЕ ИЗВЕ ДО КРАЯ ЕГО І ПОЩА ЗКУТІА ОБЕРЕЩЕТЕ. І СЕ КОИСЬКО НАЛЕЖЕ НА НЕ. О ПРВЕ ОЖДЕНЕ, І О ДВА БІАЩЬ ОЖДЕНЕНЬ ЗАМОІ ЛУДЬВА [ГО]. БІАШЕТЬ ГРІАХОМЬ ПОКРЬМЕ СТА. ТЕІ ЛУДЬВА МНОЗИА ОЩЕСОІ А ЛУДЬВЕ ПОВРЗЕТЕ ОД МЕЩЕ. І СЕ ГЛАГОЛІАЩЬ ОРЕ ОЦЕ, ЯКО МРТВЕ УЩЕРНИКНА ГРІАХОМА, І ТОІК ПОГРІАХОУТЬ РАДОЩЕМА ЗВЕМА І ЯДЬ ПАЕРЗЕ ЕІ.

СЕ БЪ ТО ОМЕРЗЕЩЕ СЕ СЕРЬЦЕ ОРЕОВО А РІКЩЕ РОДИЩЕМА: «ПОДЕРЖЕТЕ КОИСЬКА І ЛУДЬ ІКУ». І ТА КОМОНИ СЕДЬЛАЩЕТЕ ВЗІА. [А] СЕ ВРЗЕЩЕ НА ІКЗЕ І БІАША ПО НЕІ, ЯКОЖЬ РАСТРЩЕНІ СОУТЕ. І ТОМ ЯХОМЬ ВІКДЕТЕ, ДО ІЗЬВА ІМАХОМЬ СОМОУ; ДО КОУПІА НЕ ІНЬ НЕ МОЖАЩЕТЕ ОДЕРЗЕТЕ НОІ. ТО І БО ТО ІСТЕНПЕ, НЕ ОДЕВІАЩЕХОМЬ ОБ ОВА, ЯКОЖДЕ РУШТЕ СОУТЕ — А СЕБЕ СЛВУ ІМАХОМО ІЗРЩЕНОУ ОД ВРЗЕ, ЯКОВЕ ГЪРІАШОУТЬ ДО НОІ. А ВІДІАК ЖІДЬБО НАШЬЕ, ІЗКУСЕТЕ ІМІУТЬ ДО БРАТЕНЬ НАШІХ, О СРБРЕ НА МЕЩЕ НОІ І ОДЬ ГОНЬЩАРСТІ ГОРЬШКЕ УЕДАНО ПРО СОІНОІ ОВІЕ НОІ. ЖОІДЬБО НАШІЕ О СУПІЕХ ЕСЕ ДО КОНЦЕ НАШІЕ. А УЖДЬЕНОІ ДО ЗВЕ І ТАМЬ НЕ ІМАШУТЬ НАМО РЕЩЕЩЕТЕ О ІНЬ ЖІВОТЬ.

СЕ БО СЛОВІЕСОІ НАШІА ІСТЬВЕ СОУТЕ І ІХОВА ЛЕЖДЕНА. СЕ БО ЛУЗЬ РЕЩЕШУТЬ І НЕІА ІМУТЬ.

Доцѣчка 36а (с. 210)

ПРЕДРЕЩЕНО ЕСЬ ОД СТАРЬ ЦАСЕ, ЯКОЖДЕ ІМАХОМЬ СОСПОЛЕТЕ СО ІНІА, ТВОРІАЩЕ ДЕРЖЕВЬ ВЕЛКОУ ОД РОДЕ ТЕ. ІМАХОМЬ РУСКЕНЬ НАШІУ О ГОЛУНІЕ, А ТРІ СЕНТЕ ГРАДІК І СЕІА ОГНИЦ ДУБНІХ ДОІМЬ. ЕСЬ ТАМО І ПЕРОУНЫЕ НАШЬ І ЗЕМІЕ.

СЕ БО ПТОЦІА ІА МАТР СВА СПІЕВАШЕТЬ О ДНЕ ТОІЕ. І ЖДЕХОМЬ ОНА НА ЦАСЕ СОІЕ, ЯКОВЕ ВРЩАТЕ СЕ ІМАТЬ КОЛОІ ЗВРАЖЬЕ ДО НОІ. І ЦАСЕ ТОІЕ ЗА ЗВЕ ІДОШУТЬ ДО НОІ.

Доцѣчка 35б

Вот пришли Извы в край его и начали скот забирать. И вот, Кысько напал на них. По первости [он] погнал [их], а во второй раз самих погнали людей [его]. Было вуронам покорма. Они поедали многие глаза и людей, поверженных мечом. И вот говорит Отец Орей, что мертвых дочерна покрыли вуроны, и те покаркивают радостям своим и едят дерзко их.

Вот ведь, от того мерзко сделалось на сердце Ореовом и говорит [он] родичам: „Поддержите Кысека и людей его!“ И те коней седлать взялись. И бросились на Язов, и с ними было покончено, потому как разогнали их. И так [мы] узнали, воистину [у нас] есть сила[,— когда мы] вместе, никто не может одолеть нас. То-то ведь правда, [мы] не одолены ими, потому как Русичи существуют — и себе славу имеем, изреченную врагами, которые орут нам. И, видя житьё наше, соблазняются по отношению к братьям нашим, о серебре на мечах наших и съедаемом сынами теми нашими из гончарных горшков. Житьё наше в степях до конца наше. И, привязаны [мы] ко всему, и там пусть нам не говорят о другой жизни.

Вот ведь, слова наши истинны, а их — лживы. Они ведь ложь рекут, и её и имеют.

Доцѣчка 36а

Предречено от древних времен, что предстоит нам соединиться с другими, создавая державу великую из родов тех. Была Рускень наша в Голуни, и триста градов и сёл, огнищ дубных дымы. Есть там и Перун наш, и земля.

Вот ведь, та Птица Матерь Всех поет о днях тех. И ждем их на времена эти, которые повернуть вот должны Колеса Сварженские к нам. И времена те для всех идут к нам.

РЩЕХОМЬ МАТР СВЕ, ЯКОЖДЕ БЕНДЕХОМЬ БРАНТЕТЕ ЗЕМЬ НАШУ ЛПИК
БЕНДОИ, ЯКВЕ ИДЬША ДО ЗАПАДЬ СУРЕ І ТАМО ПРЕДЕ ВРЗЕ ЗЕМЕ РАНА-
ЩУТЬ І ХОИБЕННУ ВІРУ ІМУТЬ, ОДЕРЖЕТЕ СЕ НА НІК.

БОВОИНЫ БО РЕЦКЕ ЯКО ЕСЬ СОИЖНЬ, А ЛУДЬ ТА ВІРУ ІМІАЦКТЬ О СЛОВЕСОИ
ТОИ. А І НЕ СМЬОИ ГЛУПЕНЕ ВУМЖЕНІ А ВІКРЕ ТЕ НЕ ІМОХМЬ ДО ТЕ. УЗРЕТЕ ЄЩЫК.

БЕНДЕ, ВРЕНТЕТЕ СЕ ДО ЗЕМЬ НАШЕХ О СТУПОИ ДРЕВЛЕ А ГЛЕНДЕТЕ ЄЩЫК
ПОЦАРЕ ІНІ, ЯКО ВЕ ДНЕ О ХОДУ ОДО ПЕНТОІРІКЦКЦЕ І СЕМЕРІКЦКЕ,
КІЛЬБОВА О ДЕСУНЬ ОТЦКЦЕНА ОД НОИ.

І ТА СЬВЕ ПТОЦІА РЕЦКЕШЕТЬ, ЯКО ОГЕНЬ СМАРЬ ПОНЕСУЩЕ ДО НОИ І
ГЬЛОУ ПОРУЦКЕШЕТЬ, ДА ТОК ГОРЕНЬБЕНЬС: «А БОЗЕ, КОУПАЛІТЕ А ДАЖДЕ
ДАЖДІТЕ!». СЕ БО ТЕ ЗЕМЕ БЕДЬЕ РОЗВРЗЕНОІ І КОМОНИ ПОГЛЦЕНА, ЯКО
ІЗВІАШУТЬ СОИНОВЕ ТОК КОМОНЕ ПРО ТЦКЕ БОЗЕМ, І ТО БОЗИ О СТУПЕ ОВЕ
І ДАСУНІК ДАІАЩУТЬ, О СЕ НЬ ДБЕ ІКХ.

СЕ ІМІАХОМЬ СОУЦКЕ ТЕ, А НЕ ЗА ЦАС АНТЕВЬ. І ТОИ АНТОІРІК, ОДЕРЗЕЦЬ
МЕЦЕМ МНОГА, ЛЖЕДЬ ПОГЕБЕЦЬ ДОМЬ ТВЕІ, ЯКОЖДА ДОМОВЕ В
ЦУЖАКЕ НЕ СТРОІАЩУТЬ [І] ІНІ.

СЕ БО ОРЕ ОТЕЦЬ ІДЕ ПРЕНД НОИ, А КІК ВЕНДЕ ЗА РУЦЬ, І ЩЕКО ВЕНДЕ
ПЛЕМОІ СВЕ, А ХОРЕВЬ ХОРВОІ СВЕ. А І ЗЕМЬ БО ГРАДЕНЦЬ НА ТОА, ЯКВЕ
СЕМОІ ВНУЦАТІК БГВЕ.

Доцїчка 366 (с. 211)

ОДКІДЕ ХОРЕВЬ І ЦКХ ОДО ІНС, А СЕХОМЬ ДО КАРПАНЬСТЕ ГОРІА. І ТАМО
БІАХОМЬ ІНІ ГРАДЕ ТВОРІАМ, ІНУ ІМАХОМЬ, СОПЛЕЖЕНОІ ІНІ, А І БО-
ГЕНТСВЕ ІМІАХОМЬ ВЕЛКО.

СЕ БО ВРЗІ НЕКЗЕЦКЕ НА НОИ, І ТО ТЕЩАХОМЬ ДО КІК ГРАДО А ДО ГОЛУНЕ,
І ТАХОМЬ ОСЕЛКЕТЕ СЕ, ОГНЕ СВЕА ПАЛУЦКЕ ДО СВРЗЕ А ЖЬРТВОІ ТВРІА-
ЦЕ БЛАГОДАРФУТЕ БЗЕМЬ І ТАКОВЕ О НОИ.

Говорим [мы] Матери Всех, что будем оборонять зем-
лю нашу лучше Вендов, которые пошли на заход Сури и там
перед врагами землю пахут и ошибочную веру имеют, по-
бежденные ими.

Боровынь ведь говорит, что силен, и люди те веру име-
ют в слова те. Да мы-то — не глупцы ума лишенные и веры
той не имеем в то. Увидите еще.

Венды, вернитесь в земли наши, в степи бывые и
посмотрите еще [на] пожары другие, как во дни ухода
из Пятиречья и Семиречья, которые дэсунами отобраны
у нас.

И та Всех Птица речет, потому как огонь-пал понёсся
на нас и Голунь порушит, дав ей горение: „А Боги, купаль-
те, и дожди, идите!“ Вот ведь, те земли будут развержены и
кони поглощены, потому как изберут сыны тех коней для
почитания Богов, и Боги-то во степи той и дасуней дают, вот
тем[, кто] не заботится о Них.

Вот, это сущее у нас [и] есть, и не во время антское. И
те Антыри, одержавшие мечом многих, лежат погребенные
в доме твоём, потому как домов в чужбине не строят [и]
другие.

Вот, Орей Отец идет пред нами, а Кие ведет за Русь, и
Щеко ведет племена свои, а Хорев Хорвов своих. Да и зем-
лю ведь строим на то, потому как [мы] внучата Богов.

Доцїчка 366

Отошел Хорев и Щеко от других, и сели [мы] у Кар-
паньских гор. И там [мы] другие города строили, другое
[у нас] было, соплемена другие, да и богатство у нас было
великое.

Вот ведь враги напали на нас, так побежали [мы] к
Киеву городу и в Голунь, чтобы там [нам] поселиться; огни
свои [мы] палили до Сварги, жертвы сотворяя благодарствен-
ные Богам и таковые о себе.

І СЕ КОІЄ УМЕРЕ ЗА ТРИ ДЕСЕНТЕ ЛЯТОІ ВЛАДОЩЕТЕ НОІ. І ПО СЕМЕ БІАЩЬ
СОІН ЛЕБЕДІАНЬ, ІЖЬ СЕ РЕЦЕ СЛАВЕРЕ, І ТОІЄ ЖІВЕ ДВА ДЕНСЕНТЕ ЛЯТОІ. А
ПО ТЕ БІАСТЬ ВЕРЕН ЗЬ ВІКОГРАДІЄ, ТЕКОЖЬДЕ ДВА ДЕСЕНТЕ. І [ПО]
ТОМУ СЕРЕЖЕНЬ ДЕСЕНТЕ.

І ОЗ ТЕ ЖЕ ОДЕРЖАХУ ОНЕ ВІТЕНЗЕСТВОІ О ВРЗІЄХ, І ТЬМОІ ЛІХОІ НІЄСТЦА
О СОІНЬ, І СЕ ГРЕНАЄЩЕТЬ НА НЕ І НА МОІ.

І ТО ГОДЕ ПРІЄДЬЦА ДО СТУПЕН НАШІЄХ ЗЛОІ ТВРІАІ. І СЕ ДОБЛЕ
ДЕНБУ ІМАТЬ ПРАОЦЕ НАШІА ПРІАТІ СЕ О ЖІДЬБОУ. СЕ БО СЕХОМЬ
СЛАВНЕ, ІАКОЖДЕ СЛАВХОМЬ БОЗЕ. І СЕМОІ О БЗЕХ ВНУЦЕ, ІСЬВРА НАШІЄ
А ДАЖБО. І ТАКОЖІЄ ТРПІЄХОМЬ О ЗЛЕ, А ПОЄДЖАКЕ СОІЛУ ІМІАХОМЬ
ВІКУ О ТЕ[І] І БРАНЬЕХОМЬ СЕ ВІЦЕ ОДЕ НАТЕНЦЕНЕ ГОДІЄ БЪРЗІЄ
ОДЬЕ ШЕНСЕТЬ ЛЯТЕ.

І ТУ ІМІРІ НОІ ПОДРЖАШУТЬ. І ТАКВЕ ІМІАХОМЬ ВЕНТЄЗСТВА О ВРЗЕ. СЕ
БО ТОІЄ ДЕСЕНТЕ РЕХОІ ІМАІ І ТОІ ВІЦЕ БЕНЬДЕ ПРІАЩЕТ, ЛІ ЄІ ВОЄ
ХОРБЕРЕ О СЕ НА НЕ НАЛІЄЗЕ. ТЕ ПОЦА СІ ХРІА ТВОРІАЄ, ІНЕ МОІ Є, БРАНИ
ІНУ, ІАКОЖДЕ МЕЩЕ ХРІАЖЕНЬСТЕ ОМЕНИЕНОІ ОД ОВНІ І ОВЦЕ, І ТА О
ТВАСТЕРУ УТВРІЄ ВО СВРЗІЄ САМО.

Дошечка 37а (с. 211)

СЕ БІЄТЬ КРОІДЛЕМА МАТР СВА ПТОЦІА, ІАКОЖДЕ БРМАНОВІЄ ІДІАШУТЬ
НА НЕ. І ТЕ РОЗЄДЕЩЕ ЛЬ ДА ІАШУТЬ І, ТАКВЕ ТЕЦОУТЦЕ, НЕЛІЄЗОУТЬ НА
НЕ. А СЕ ТЕЦЕ ТУГА ВІКА О КРАІЄ НАШІЄ, ІАКО ДОІМОВЕ СТУПНІЄ ПО-
ВЖАЄНІАХУ ТЕ СЕ ДО СВРЗЕ.

ТАКОЖДЕ ЖАКЕ ПЛАЩЕТЬ СЕ О НОІ, І КІЩЕТЬ МАТР СВА ДО ВШНІЄГО,
ІАКОВЬЕ ДАІАЛ ЄСЕ ЄІЄ ОГЕНЬ ДО ОГНІЦОІ НАШІЄ, І ТЕІ ПРЕБЕНАЕТЬ О
ПОМОЦЕ І СЕ МОЦЕ [СЕ] ВРЖЕЩЕТЬ НА ВРЗІЄ.

І СЕ ГЕМАТЕРЕХ УСТУПІ СЕ, А ГОДЕ СЕН УСІЄДЕЩЕ НА КАЛІЦНУ МАЛОУ І
ТЕЦЕ ДО БРЕЗІ МРШТІ, І ТАКВЕ ЗЕМЕ ОДЕРЖАШАТЬ ДО ДОНЕ. І ПО ТОУ

И вот Кий умер, тридцать лет правив нами. А после
него был сын Лебедян, который зовется Славей, и он жил
двадцать лет. А после него был Верен из Великограда, так-
же двадцать. И [после] него Сережень десять.

И вот [не] они ли одержали те победы над врагами, и
тьмы зол неслись на них, и вот, [двигались и] движутся [они]
на них и на нас.

И вот Годь пришла в степи наши, зло творя. И се,
доблестное время было у Праотцев наших, воевавших за
жизнь. Вот ведь, мы славны, потому как славим Богов. И
мы — Богов внуки, Исыара нашего и Дажбо. И также тер-
пим [мы] от злых, а прежде силу имели великую от Них и
обороняемся весьма от налетов Готов скоро уже шесть-
сот лет.

И тут Ильмерцы нас поддержали. И так одержали [мы]
победу над врагами. Вот, у них десять рехов было и они,
сражаясь весьма, воины ли храбрые, тут на нас напали.
Они начали такую речь творить: „Другие[-де] мы, воюй с
другими“, потому как мечи[-де] поржавели, вымененные на
баранов и овец, а они Твастером творятся в Сварге только.

Дошечка 37а

Вот, бьет крыльями Птица Матерь Всех, потому как
Германы идут на нас. И они разошлись, чтобы захваты-
вать и, так двигаясь, нападают на нас. И вот: надвига-
ется бедствие великое на края наши, потому как дымы
степные поднимаются к Сварге.

Так и Жаля плачется о нас, и вопиет Матерь Всех к
Вышнему, Который дал ей огонь для очагов наших, и
Он пребывает о помощи и [всегда] мощно бросается на
врагов.

И вот Гематерех отступился, и Годи уселись
на Калице Малой и направились к берегам морс-
ким, и так землями овладели до Дона. И после той

ДОНУ РІЄЦІЄ ІЄСЄ КАЛКА ВЛІКА, ІЄ КРОМЬ МЄЗЖДЄ НОІ І ПРЕНЦІАІА ПЛЄМОІ.
І ТАМО ГОДЄ СЄ БІЄ ФЄТВАРОІ СЄНТ ЛІАТОІ О СВЕ ВРЗЄХ.

І ТОМУ ІАХОМЬ СЄ МОІ ЗЕМЄ НАШІУ І РАІАХОМЬ КЛОУДНЄ ЗЕМЄ, І ЄЛАНШ-
ТЕМА ТРЗЄХОМ О МЄНОІ СКУТЄ, СКЕРІ І ТУЦЄ О СРБРЄНОІ І ЗЛАТВЄНОІ КОЛОІ
І ПІВТОІ [І] ІАДЄ БЄСКЕРА. І ЖІВОДЬБА НАШІА БЄНДЄТЄ О ТЕ ПОРІЄ КІАДНА
І МІРНІА. І СЄ ГОДЄ НАЛІКЄ НА НОІ ЄЩЄ ЖЬЄ. І БІАСТЄ ПРІА ДЄСЄНТЄ ЛІЄТОІ.
І СЄ УДРЖІЄХОМЬ ЗЕМЄ НАШІЄ. ТАКОЖЬДЄ ІМІАХОМЬ БРАНТЄ СЄ ОД ВРЗЄХ.

ІАКЬ ІДІАШУТЬ ОТРЕ КОНФЄ СВИАТОІ, О КУДЄ СВИАТОІ ІДОУТЬ ДО НОІ. І ТОІ
[СУТЄ] СВИАТО ПЄРВЄНО КОЛІАДЬ, І ДРУЗЄ ІАРЬ, І КРАСНІА ГУРЄ, І ОВСІЕНА
ВЛІКА І МАЛА. ІДІАШУТЬ ТІЄ СВИАТОІ, ІАКОЖЬДЄ МУЖЬ ІДІАШЄТЬ О ГРА-
ДОУ ДО СЄЛОІ ОГНЄЦІЄНСЬТІ І КІЄМ ЗЕМЄ МІРЄ. ГРЄНДЄТЬ ОД НОІ ДО ІНІА
І ОД ІНІА ДО НОІ.

Дощечка 37б (с. 211)

ТЕЦЄТЄ, БРАТІЄ НАШІЄ, ПЛЄМЄНО О ПЛЄМЄНО, РОДІ О РОДІ, І БОІЄТЄ СЄ О
СЄБІЄ НА ЗЕМІЄ НАШІЄ, ІАКВА НАЛЄЖДЄ НОІ І НІКОЛІЖДЄ ІНАМО. СЄ БО СЬМЕ
РУСИЦЄ — СЛАВЕЦЄ БЗЄ НАШІА! СПІКВОІ НАШІЄ І ПЛЄНСОІ І ІГРАЦІА А
ПОЗОРІШТІА — О СЛАВОУ ІЄХ!

СЄ БО СЄХОМЬ НА ЗЕМІЄ І ІАХОМЬ ПРСТЄ ДО РАНЄ СВОА А ТІЦЄМ ДО НЬЄ,
АВОІХОМЬ ПО СМРТЄ СЄМЬ СТАХ ПРЄДОІ МАРМОРИА, І РІЄКІА: «БІАХ НЄ
ІМАМЬ ВЄНЄТЄ ТОЄГУ, ІАКО ІЄСЄ ПЛІНІЄН ЗЕМІЄ І НЄ МОГОЦУ ІЄГО ОДІКІЄТЄ
ОДЄ НІЄ».

І БЗЄ, БІАЦІ ТАМО, ДА РІЄЦІУТЬ О ТЕ: «СОІ ЄСЄ РУСИШТЬ. А ПРЄБОУДЄШІ
ТОЄМЬ, ІАКО ІА ІЄСЄ ЗЕМІЄ ДО РАНЄ СВА І НЄСЄЦІЄШЄ ІУ ДО НАВІА».

О ТЕ ЦІАСЄ ПОКОІА КНІЄЗЄ ІЗБРАЦІУТЦЄ МНОГІА ВУТЦЄ, І КНЄЗІА О СЄБІЄ.
І ВСЬАКО ІЄ ІАКОВЄ ТОІЄ ПОКНЄЗЖДЄНІЄ У ВЄЩЄ РЕЩЄНІ ПРОСТІ МУЖІ. І
ТАКО СТАІАЦІЄ. ЗЕМЄ РАІАШУТЄ. І СЄ БЬ ТО КНЄЗІЄ БЄНДЄТЄ ОРЦІЄНОІ
ДБАТЄ ЛІУДЬЄ, А ХЛІАБІ ОДРЖЄТЄ І ІАДЬ, І ВСЄНКУ ПОЖІТЄ ОДО ЛІУДЄ СВА.

Дону реки есть Калка Большая, [она] есть граница между нами и остальными племенами. И там вот Годи бились четыреста лет со своими врагами.

И потому взяли мы землю нашу и возделывали спокойно землю, с Эланцами торговали, меняя скот, шкуры и туши на серебряные и золотые кружки, и питье и снедь всяческую. И жизнь наша была в ту пору спокойная и мирная. И вот, Годи напали на нас снова. И десять лет были битвой. И вот, удержали [мы] землю нашу. И так же [нам] надобно обороняться от врагов.

Как идут четыре конца Света, откуда [и] Праздники идут к нам. И они [суть]: Праздник первый Коляды, и второй — Яра, и Красной Горы, и Овсена Великого и Малого. Идут те Праздники, как и муж идет из города до сел огнищанских и посохом землю меряет. Идет от нас к другим, и от других — к нам.

Дощечка 37б

Поспешайте, братья наши, племя за племенем, роды за родами и бейтесь за себя на земле нашей, которая принадлежит нам и никогда — другим. Ведь мы Русичи — славьте Богов наших! Песни наши и плясы, и игры и зрелища — во славу Их!

Вот ведь, коснулись [мы] земли и приложили пальцы к ранам своим, и давим на них, чтобы после смерти [мы] предстали перед Марморей и [та] сказала: „Не должна бы [я] винить его, потому как полон земли и не могу его отделить от нее“.

И Боги, находящиеся там, чтобы сказали о тебе: „Этот — Русич. И пребудешь [ты] им, потому как взял землю в раны свои и несешь ее в Навь“.

В те времена мира князей избирали многие вожди, и князя из своего числа. И [за] всякое то, которое то покняжение, на вече высказывались простые мужи. И так становилось. Землю пахали. И вот ведь князи давали обещание заботиться о людях, а хлеб получать и пищу, и всё, что необходимо для жизни, от людей своих.

ДНЕСЕ ІМІАХОМЪ ІНІА. І КНЗІЕ ПОЛУДЕ БРІЩУТЬ І О СОІНІ ВЛАДЬБУ
ДІАШУТЬ, ОД ОЦЕ ДО СОІНЕ, А АЖЬДЕ ДО ПРАВНУЧА.

Доцѣчка 38а (с. 223)

І ПАКІ БѢ ВЪЛІКО СТУДОВЕНІЕ. РОДІЦІ БО СЕ ПРАША О ВЛАДІЦІ. А МНОЗИ
РѢКША: «НЕ ІДЕМО ДО РОДУ, ІАКО НѢСТЬ ОУСПОКОЄНІА ОГНИЩАНОМЪ,
А БУДЕМЕ ЛѢПШЕ САМІ В ЛѢСІ, НЕБОЖЕ ГОРѢХЪ ТЪРЛОВАТИ». СЕ ТОІІМІ
СЛОВЕСОІ РОДІЦІ БѢША ОДЪТЪРФѢНА. А ВЕЛІЦЪ СЕРАДІТІ СІА А ЛЮТОВАТИ
ВОЛІША СЕ БГЪ СВАРЪГЪ. НАКАЗУЮЦІ, ВЕЛІКО СМІАТЬНІЕ ГОРѢМЪ УДА.

А І СЛОВЕНСТІІ В НОЦѢ ПРОБОУДІША ВЕЛІЦЪМ ГРОМОМ А ЗЕМЛЕ
ДРѢЖАНІЕМЪ. А СЕ СЛОІШІТІ КОМОНІЕ ГОРѢ ВОПІАШЕТИ, СТРАСЪМЪ
ОБУЯТИ СІА А СЛЕКПШЕШЕ СІА А ІДОША ВОН СЕЛІЕ А ОВНОІ НЕХАША. А ВО
УТРІЕ ВІДЕША ДОМОВІ РОЗТЪРФѢНА — ЄДЕНЪ ГОРѢ, ІН ЖЕ ДОЛУ, А ІН ВО
ДІРѢ ВЪЛІКОІ ЗЕМЬСКОІ, А НІ СЛѢДУ НЕХАТИ, ІНО НЕ БОІСТЬ. БОІША ТОІІ
СЛАВІЦІ ВЕЛІЦЪ СКУДНОІ А ЖІВОТОІ КЪРМІТИ НІЦЪМ НЕ ІМОША.

І РѢКША ІРЪІ ОТЦІ: «ВЕДІ НОІ ВОНЬ!» І РЕКЛЪ ІРЪІ: «СЕ АЗ ЄСМЪ НА ВОІ
СО СОІНІ МОІА». РЕКОША ЄМУ: «ТАІА ПОДЛЕГНЕМЕ». А ІДОША СО КІІ,
ЦІЕКЪ І ХОРАВЪ, ТРІ СОІНІ ІРѢОВА, ІНУ ЗЕМЬ ГЛІАДАТИ. А С ТОІІГО ПОЧА
РОД СЛАВЕНЪ АЖ ДО ДНЕСЪ.

ІАКОЖДЕ ВІДѢТИ НЕ ДА БГЪ ДАЖДЪ БУДОУЩІА СМРТНОІМ, ТАКЪ ДА
ВЪЗХВАЛИМО ПРЕМОУДРОСТЕ НУ! А СТАРАІА ВЗПОМНОМО, А ТА, О [ЦТО]
ВЪМОІ, РЕФѢМО.

ПРЕДЪ БІА РОДЪ СЛАВЕНЪ У ГОРІВЪХЪ ВЕЛІЦЪ ВОІСОЦХЪ, ТАМО ЗЕМЛЕ
РАТИ А ДВА ОВНА І ОВЧА, ХРАНТІ [І] ПОАСІТИ В ТРѢВІВЪХЪ. ЄДІНЪ СТА,
ІЖЕ ЛУДІЕ ПРОБУДАТИ СІА, А КОМОНІЕ ПОД ОБЛАЦОІ СТРАХУ ВОПІАШЕТИ
СЛОІША, А ТОІ, СТРАХОМЪ ОБЪЯТІІІ, УБРЕЖЕТИ СІА БО ІАШЕТИ НЕ
МОЖАХУ СІА. БІА ПО СІА МОР А ГЛД ВЕЛІК. А ІШЕД ІЗЪ КРАІА ІНЬСКА,
ПРЕД ОЧИ ІДУЦІА КАМО ЗРІАЩЕТИ, ШЕДША МИМО ЗЕМЕ ФАРСИСТІ, А
ІДША ДАЛЕЦЪ, ІАКО НЕ ДБАНА ОВЦЪМЪ ЗЕМЕЪ ТАІА.

Сегодня у нас иное. И князи полюдьє берут, и сыновьям
власть передают, от отца сыну, и даже до правнука.

Доцѣчка 38а

И снова был великий стыд. Родичи ведь бились о владениях. И многие сказали: „Не идем в Род, потому как нет облегчения огнищанам. А будем лучше сами по себе в лесу, либо в горах скитаться“. С теми словами родичи были отвергнуты. И весьма сердиться и негодовать изволил вот Бог Сварог. Наказуючи, великое колебание горам устроил.

А и Словен в ночи пробудило великим громом и земли дрожанием. И вот, слышно было [как] кони наверху ревели, страхом обуянные, и испугались и пошли прочь из селения, а овец оставили. А поутру видели [они] дома разбитые — один наверху, другой же — внизу, а иной — в яме огромной в земле, и следу не осталось, как [его и] не было. Оскудели те Славяне весьма, и прокормиться [им] было нечем.

И сказали Ирею отцы: „Веди нас отсюда“. И сказал Ирей: „Вот, я вам с сынами моими“. [Они] сказали ему: „[Мы] им подчинимся“. И [они] пошли с Кием, Щеком и Хоровом, тремя сынами Иреовыми, другую землю глядеть. И с того начался род Славный — и до нынешнего дня.

Потому как видеть не дает Бог Даждь будущее смертным, так да восхвалим Премудрость ту! И бывое вспомним, и то, о [чем] ведаем, скажем.

Раньше был род Славный в горах весьма высоких; там [они] землю пахали и заботились об овнах и овцах, кормили и пасли [их] в травах. Однажды стало, что люди пробудились и коней под облаками[, как они] со страху ревут, слышали, и те, страхом объятые, убережись-то старались — и не могли. Был после этого мор и глад велик. И, выйдя из края Иньского, идя, куда глаза глядят, шли [они] мимо земли Фарсийской, и пошли дальше, потому как не годилась овцам земля та.

ІДША ГОРЬМА І ВІДЬША КМЕНІЄ, А ТОІА ПРОСЪ НЄ СЪІАТЄ, ТАКОЖЄ
МІМО ІДША. А ЗРІАТІ СТУПІ КВѢТНА А ЗЛЕНАЯ, ТАМО СТАША ЛѢТА
ДВА, А ПО НІМЪ МІМО ІДША, ПОНѢЯКЪЖЄ ХІЗНІЦОІ ПООКАША.
МІМО ІДЪ КАНАЛЪ, ІДЄ ДУ НѢПРЪ, ЯКО ТОІІ ВСКЪІ ПРЪ ГРАНИЦІТІ ІМА,
А ВОРОЗІ ЗЛОІА ПРѢТКНОВѢНІЄ БІА НА ТОІІ НѢПРЪ ІМАТІ.

ІМА ЧСЪДІТІ СІА РОДЪ СЛАВЕНЬ, А ТОІІ БІА ОГНИЩАНІ, ЯКОЖЄ
ІМА КИЖДОІ ДІРОУ ЗЕМНУ А ОГНИЩЄ СВАРОГУ СЛАВІТІ А ДАЖЬ-
БГУ, КІІ ЖЄ СУТЬ ВО СВРЗЪ ПРѢСЪТЪІ; ПЕРУНУ А СТІБГУ, ЯКО-
ВОІ ГРОМОІ А БІЛСКОІ ПВЕЛѢВАІ. І СТІБГЪ ВЪТРІЄ ЯРІТІ НА
ЗЕМЬ СІА ІМЄ. І ТІОІМЪ, ЛАДО БГЪ ІЖЄ ПРАВІ, ЛАДО РОДОВСТІІ
А БЛАГСТІ ВСІАЩЄСТІІ. І КУПАЛОГ, ЯКОВОІ ДО МОІТНІЦІ ПРАВІТІ
ІМЪ А ВСІАЩЄСКАЯ ОМОВЕНІЯ. А ЯРЪБГЪ, ІЖЄ ПРАВІ ЯРОІ КВѢТНА
А РУСАЛІ, І ВОДНІЦІ, А ЛѢСІЦІ, А ДОМОВІЦІ. А І СВАРОГ ТОІІМІ
ПРАВІ. ВСІАКЪ РЪДЪ ІМА ЦУРОІ А ПРАЩУРОІ, ЯКОВІІ СУТЬ ПРЄД
ВЪЦОІ УМРЕТІ ЯША. ТОІІМЪ БГЪМЪ ПОЧІТАНІЯ ІМЄМЄ ДАТІ, А
ОДЪ НІ РАДОЦІ ІМІЕМЄ.

І ПОСТАВІ ПЕРВЄ РОДЪ СЛАВЕНЬ МІБІЩЄ ВО ГРАДУ ІНДІ КІІВУ, ЄЖЄ
РЕЩЕНЬ ЄСТЬ КІІВ. А ВКОЛЪ ЄМУ СЪІАТІ ІМЄ СІА.

А В ЛѢСЪХЪ ДУБЪВОІХЪ ЛѢСІЦІ ВО ВѢТВІЄХЪ КОЛІСАТІ СІА ЗАЧАША, А
БРАДІЄ [ІЄ] ХМЕЛЕМЪ УТѢНА І ВЛАСОІ ВЪ ТРАВІЄХЪ, ТОІ СУТЬ ЛІСТОІ
ЗЛЕНА. А МОКОШАНОІ, ЯКОЖЄ ВЪ ПОДЪХЪ СПОІІ, ТОГО ДО БРАДОІ
ЗАТОУФЕНА.

Доцїєчка 38б (с. 224)

ДАЖДЬБОГЪ НА СТРУЗЪ СВОЕМЪ БІАШЄТЬ ВЪ СВАРЪЗЪ ПРЕМОУДРЪІ, ЯКОВА
ЄСТЄ СІІНА, А СТРУГО ТОІІ СІАШЄТЬ, А СРІАЩЄ ТО, ЯКО ЗЛАТ[О] ОГНЕБО-
ГОМ РОСПАЛЕНЄСТЬ ... ТОГО ДОУХАНІЄ ЖІВОТЬ ЄСТЄ ВСКІА ТВАРЄ А ПРИВЪ-
ЖІЦІЄ... ВСК МУЖ БЛАГО ТЪГЪ ВІДѢТЄ МОЖАЩЄ, ТО А НІЖЄ ЗЪЛОКІІ, [КІІ]
БОГОМО НЄ ДОБА. ТОІІ ПРЕБУДЄ ЯКО СЛѢПО — ДА НЄ ІМЄШЄ СЪ НОІМІ
ЦАСТЄ! — ЯКОЖО ВСІАКО ДО ЗЛОІ ІДУЦІО СО ОНОІ ДО КЪНЦЄ ПРЕБУДЄТЬ!

Шли [они] горами и видели камня, а [на] тех просо не
сеять, тоже мимо прошли. А увидев степи цветущие и зеле-
ные, там оставались лета два, а после них мимо пошли, по-
тому как хищники стали появляться. Мимо шли Каялы, по-
шли к *Непре*, ибо она всякой войне полагает границу, и вра-
ги злые *преткновение* на той *Непре* получали.

Надо было поселиться роду Славному, а они были ог-
нищане, потому как у каждого была яма в земле и огнище,
Сварогу славить и Дажьбогу, Которые суть во Сварге Пре-
чистой; Перуну, и Стрибогу, который громами и молниями
повелевает. И Стрибог разъяряет ветры на земле. И [вот]
этим, Ладо Бог которым правит, ладом родственным и бла-
гостями всяческими. И Купалобог, Который мытницами
правит и всяческими омовениями. И Яробог, Который пра-
вит Весной цветущей и Русалами и Водницами, и Лесича-
ми, и Домовичами. Да и Сварог ими правит. У всякого рода
есть Щуры и Пращуры, каковые суть века назад умершие
наши. [И] тем Богам почитание [нам] надобно дать, и от
Них — [наша] радость.

И поставил во-первых род Славный мольбище в граде
некотором другом Кieve, который называется Киев. И вок-
руг него стали селиться.

А в лесах дубовых Лесичи в ветвях колыхаться начали,
а бороды [их] хмелем утыканы, а волосы в травах, они —
листья зеленые. И Мокошаны, кто на земле спит, [тому] того
[же] в бороду натычут.

Доцїєчка 38б

Дажьбог на струге своем пребывает во Сварге весь-
ма голубой, каковая есть синяя, и струг тот сияет, и сияет
оно как золото, Огнебогом раскаленное... Его дыхание жизнь
есть всякой твари и прибежище... Всякий муж Благого Того
видеть может, но не злоокий, [который] о Богах не заботит-
ся. Такой пребудет подобно слепому — да не имеешь с ними
части! — потому как всякий к дурным идущий с ними до
конца пребудет!

№ 1 ...[н]аше праце шедше до земе суховасте наб наб девяцень
і тако сэмехом идаа а не имашем крае того на земе наше. і
крещена русе есь так о дне..

№ 2 ...яцяхом і ста егун...женце...

№ 3 ...ежяхомъ об она....

№ 4 ...рьем бо не убва рцала т сва трепете обо венцоі чуж..

№ 5 ..ако бяхом ста оґ..

..мяхом а дека...

..ехом приа...

..оаб..

№ 6 ..неприа. бо племені соуґе руште...

..а костобъце. русколане тьвриаі

№ 7 ..тако бл..

...бяхом ста о се аби те хр..

....ямо а нико..бв..

1. мормароі не сґмоі цасте имате да бяцемо отщепени

2. оа рдч ншего а буде го гнуґете всім борусом...

Дополнения

1. іди, да іди до нашей жаризноі, отче, лицо коего сияет яко солнце, а
до нь взираючи сґеп бяшет, тому зерцамо поду, а очі неавігоша,
зріаме скуду есьмоі а окуда ідемо, а такожде оаоіаехом.

2. аше буыши рабъ бѣгом і чловеком оутвержденіе, миміадеши
злаіа — а сґергі пречістоіа абатеіоу оузріши в аен навъ, дива дивнаі
а і влеса мудріа.

3. сее то [о] влеса гадаіахомъ, і се, буде по тому, якожде
бзи впадут славе нашеа. а низоше верженіа о всегда, пріснїе
і бенаеце.

№ 1 ... наши Праотцы ходили к земле засушливой наб наб
священной, и так [мы] есьмы [теперь] в некотором другом месте,
и нет края того на земле нашей. И зовется Русь так от дней..

№ 2 ... [мы] взялись и стали Егун... ..зей...

№ 3 ...которых [мы] забрали у них...

№ 4 ...рьем ведь не убва рцала т сва. Терпеть веками чуж..

№ 5 ..как бы [мы с вами] были оґ...

..мяхом и благодаря...

..ехом войну..

..от..

№ 6 ..Непры. Ведь племена Русские...

..а Костобоки. Русколань сотворили

№ 7 ..так бл..

...стали [мы] одни, чтобы их хр..

....ямо и нико... бв...

1. Мормаре не должны [мы] часть уделять — [иначе] да
будем отщепены

2. от роду нашего, и пусть такой будет противен всем
Борусам ...

Дополнения

1. Иди, да иди к нашей жаризне, Отче, Лицо Коего сияет
как Солнце, и на Него взирающий слеп бывает, потому смот-
рим вниз и, глаз не поднимая, видим, откуда есьмы и куда
идем и так вот уйдем.

2. Если будешь работник Богам и утверждение человекам,
избегнешь дурного — и Сварги Пречистого Радетеля уви-
дишь в день навий, дива дивные, да и Влеса Мудрого.

3. Это-то [о] Влесе думаем, и вот, будет по тому, потому как
Боги ведают славу нашу. И низости повержены навсегда,
[на] настоящее и [на] будущее.

Версия от 14 августа 2005 г. 22:11

СОДЕРЖАНИЕ

Влескнига. Исходные тексты	4
Влескнига. Буквальный перевод	5

«ВЛЕСКНИГА I»

Замеченные опечатки

<i>Стр., строка</i>	<i>Напечатано</i>	<i>Следует читать</i>
32, 4 снз	слова „усобица“, ...	„усобица“, ...
70, 2 снз	... примерно XI век).	... примерно XI век).
70, 2 снз	... примерно XI век).	... примерно IX век).
78,18 св	и женцы,	... и женщины, ...
79, 6 св —	брак печати в начале строки: вых дочерна ...	
79, 7 св —	брак печати в начале строки: едят дерзко их.	
79, 17 св	... И, привязаны...	... И привязаны...
79, 19 св	... лживые ...	... лживы ...
111,1 снз —	сноска 21 должна быть на след. стр.	
114, 1-3 снз —	сноски 25 должна быть на след. стр.	
116, 1 св	— русских ...	— русских ...
116, 3 св	... городо и ...	... городе и ...
117, 16 св	... Веражение ...	... Выражение ...
118, 20, 19 снз	... суражий-, пск.,...	... суражий, пск.,...
127, 5 снз	...— не белее ...	...— не более ...
166, 19 св	...что онз был и варяжских....что он был из варяжских...	
178, 15 снз 2.	После него переводил...	После него переводил...
178, 12 снз 3.	На данный момент...	2. На данный момент...
180, 10 снз 2.	„Велесова Книга“...	3. „Велесова Книга“...
188, 19, снз —	брак печати в начале строки: она кнз од гръцех ...	
188, 18 снз —	брак печати в начале строки: над ними, как ...	
189, 1 снз	брак печати в начале строки: ¹⁰³ См. его автобиографическую.	
189, 2 снз	брак печати к началу строки: ды“. ж. „Наука и ...	

«ВЛЕСКНИГА I»,

Москва–Омск, «Русская Правда», 2003

Замеченные опечатки

<i>Стр., строка</i>	<i>Напечатано</i>	<i>Следует читать</i>
152, 11 св	«СВЯТОЙ» КИРИЛЛ	Св. КИРИЛЛ
170, 15 св	Батяшкаотверг	Батяшка отверг
203, 9 сн	च	च
219, 18 св	деванагари ?—	деванагари —
220, 2 св	большей частью ?—	большей частью —

ВЛЕСКНИГА

Исходные тексты. Буквальный перевод
Пер.: Н.В. Слатин

Компьютерная подготовка текста *Н.В. Слатин*
Художник *М.Н. Слатин*

Подписано к печати 18.07. 2005 г.   Формат 60 × 84 1/16
Уч.изд. л. __, __ Усл.печ. л. __, __   Тираж _____ экз.

Омская областная типография.
644070, г. Омск, ул. Декабристов, 37